A

GLOSSARY

OF

WORDS, PHRASES, AND IDIOMS,

OCCURRING IN

HOWARD'S SECOND BOOK, PART II.

TOGETHER WITH

AN OUTLINE GEOGRAPHY OF THE WORLD.

FOURTH EDITION.

Registered under Act XXV. of 1867

PRINTED AT THE "MISSION PRESS," SURAT

1888.

Price 10 Annas.

૩૬૨૨

LESSON I.

On learn′-ing Eng′-lish.

અંગ્રેજી શીખવા વિષે.

On, *prep.* (ઑન) વિશે.
Learn′-ing, *p. pr.* (લર્નિંગ) શીખવું.
Eng′-lish, *n.* (ઇંગ્લિશ) ઇંગ્રેજી ભાષા.
Ev′-er-y, *adj.* (એવ્રિ) દરેક.
Na′-tive, *n.* (નેટિવ્) વતની; દેશી; રહેવાસી.
In′-di-a, *n.* (ઇન્ડિયા) હિંદુસ્થાન; ભરતખંડ.
Liv′-ing, *p. pr.* (લિવિંગ) રહેનારો; રહેતો.
Un′-der, *prep.* (અન્ડર) નીચે.
Brit′-ish, *adj.* (બ્રિટિશ) ઇંગ્રેજી.
Gov′-ern-ment, *n.* (ગવર્ન્મેન્ટ) રાજ્ય; સત્તા.
Ought to learn, *v.* (ઑટ-ટુ-લર્ન) શીખવું જોઇએ.
If it be, જો તે હોય.   Pow′-er, *n.* (પાઉઅર) શક્તિ.
At least, *adv.* (ઍટ-લીસ્ટ) ઓછામાં ઓછી.
Zil′-la, *n.* (ઝિલ્લા) જીલ્લો.
Is taught, *v.* (ઇઝ-ટૉટ) શીખવાય છે (શીખવે છે).
Dif′-fi-cult, *adj.* (ડિફિકલ્ટ) અઘરી; મુશ્કેલ; કઠણ.
Lan′-guage, *n.* (લૅંગ્વેજ) ભાષા.
In′-di-ans, *n.* (ઇન્ડિયન્ઝ) હિંદુસ્થાનના વતની.
To learn, *inf.* (ટુ-લર્ન) શીખવી.
Un-like′, *adj.* (અન્લાઇક) જુદી.
Ver-nac′-u-lar, *adj.* (વર્નૅક્યુલર) દેશી.
Di′-a-lects, (ડાયલેક્ટસ) બોલી.   [શ્યનું.
Worth while, (ઉવર્થ-ઉવ્હાઇલ) જરૂરનું; અગત્યનું; અવ-
Great deal, (ગ્રેઇટ-ડીલ) ઘણી.
Trou′-ble, *n.* (ટ્રબલ) મેહેનત; શ્રમ.
A great deal of trou′-ble, ઘણી મેહેનત, ભારે શ્રમ.
Stud′-y-ing, *p. pr.* (સ્ટડિઇંગ) અભ્યાસ કરવો.
In stud′-y-ing, (ઇન-સ્ટડિઇંગ) અભ્યાસ-અધ્યયન કરવામાં.
Rul′-ers, *n.* (રૂલર્ઝ) રાજ્ય કરનારા; રાજ્ય કર્તા.

Laws, *n.* (લૉઝ) કાયદા.
Are en-act′-ed, *v.* (આર-એનૅક્ટેડ) રચાયછે ; બનેછે.
Pro-ceed′-ings, *n.* (પ્રોસીડિંગ્ઝ) કામો ; વહિવટ.
High′-court, *n.* (હાઇ-કોર્ટ) સદર અદાલત.
Are con-duct′-ed *v.* (આર કન્ડક્ટેડ) ચલાવાયછે (ચાલેછે).
Vice′-roy, *n.* (વાઇસરૉય) સુબો ; રાજ પ્રતિનિધિ.
Gov′-ern-ors, *n.* (ગવર્નર્ઝ) હાકેમો, ગવર્નરો.
Sel′-dom, *adv.* (સેલ્ડમ) ક્વચિતજ.
In′-di-an, *adj.* (ઇન્ડિયન્) હિંદુસ્થાનની.
Pe-ti′-tions, *n.* (પિટિશન્ઝ) અરજીઓ.
Must be writ′-ten, *v.* લખાયલી હોવી જોઇયે (લખવી જોઇયે).
Pre′-si-den-cies, *n.* (પ્રેસિડેન્સીઝ) ઇલાકા.
Rea′-sons, *n.* (રીઝન્ઝ) કારણો, સબબો.
Ought to be stud′-ied, *v.* (ઑટ-ટુ-બી-સ્ટડિડ) અભ્યાસ કરાયલી હોવી જોઇયે (અભ્યાસ કરવો જોઇયે).
Any one, *n.* (એનિ-વન્) કોઇ : કોઇ સખ્સ.
Wish′-es, *v.* (ઉવિશિઝ) ઇચ્છા રાખેછે, ચાહેછે.
To gain, *inf.* (ટુ-ગેઇન) મેળવવાને ; સંપાદન કરવાને.
Know′-ledge, *n.* (નૉલેજ) જ્ઞાન.
Sci′-ence, *n.* (સાયન્સ) શાસ્ત્ર.
His′-to-ry, *n.* (હિસ્ટરી) ઇતિહાસ ; તવારીખ.
Ru′-di-ments, *n* (રૂડિમેન્ટસ) મૂળતત્વો.
Through, *prep.* (થ્રૂ) મારફતે. Soon, *adv.* (સૂન) જલદીથી.
The few, *adj.* થોડા. Easy, *adj.* સેહેલા.
Will have read, *v.* (ઉવિલ-હૅવ-રેડ) વાંચી રહેશે.
The few and easy books, થોડા અને સેહેલા ગ્રંથો.
Have been writ′-ten, *v.* (હૅવ-બિન-રિટન) લખાયલા છે.
Will be, *v.* થશે. A′-ble, *adj.* શક્તિવાન.
Will be a′-ble, *v.* (ઉવિલ-બી એબલ) શક્તિવાન થશે.
Un-less′, *conj* (અનૂલેસ) શિવાય.
Un-der-stands′, *v.* (અન્ડરસ્ટૅન્ડ્ઝ) સમજેછે.
Learn′-ed, *adj.* (લર્નેડ) વિદ્વત્તાવાળા.
Learn′-ed books, *n.* (લર્નેડ બુક્સ) વિદ્વત્તાવાળા ગ્રંથો.

Have been com-posed', *v.* (હૅવ-બિન-કમ્પોઝડ) રચાયલા-
On, *prep.* (ઑન્) પર, વિશે. [છે.
On all sub'-jects, (ઑન્-ઑલ-સબ્જેક્ટસ) સઘળા વિષયો ઉપર, સઘળી બાબતો વિશે.
De-sires', *v.* (ડિઝાયર્ઝ) ઇચ્છેછે; આશા રાખેછે.
To know, *inf.* (ટુ-નો) જાણવાને; મેળવવાને.
News, *n.* (ન્યૂઝ) ખબર. Own, *adj.* (ઑન) પોતીકા.
From day to day, (ફ્રૉમ-ડે-ટુ-ડે) દરરોજ.
For'-eign, *adj.* (ફૉરિન્) પર; પારકા.
Coun'-tries, *n.* (કન્ટ્રીઝ) દેશો.
Im-pos'-si-ble, *adj.* (ઇમ્પૉસિબલ્) અશક્ય. [નહિ.
Can (not) un-der-stand', *v.* (અન્ડરસ્ટૅન્ડ) સમજી શકે
Jour'-nal, *n.* (જર્નલ) રોજીંદા વર્તમાન પત્ર; ચોપાનિયું.
More-o'-ver, *adv.* (મોરોવર) વળી; વિશેષ એ કે.
Rude, *adj.* (રૂડ) અસંસ્કૃત.
(are) Fit'-ted, *v.* (આર-ફિટેડ) લાયક થયલી છે.
Ed'-u-cat-ed, *adj.* (એજ્યુકેટેડ) કેળવણી પામેલા.
Hence, *adv.* (હેન્સ) તેથી. De-sire', *v.* (ડિઝાયર) ઇચ્છે.
To con-verse', *inf.* (ટુ-કન્વર્સ) સંભાષણ કરવાને; બોલવાને.
(to) Write, *inf.* (રાઇટ્) લખવાને.
Sci-en-tif'-ic, *adj.* (સાયન્ટિફિક) શાસ્ત્ર સંબંધી.
Lit'-er-a-ry, *adj.* (લિટરરિ) વિદ્યા સંબંધી; વિદ્યાદિક.
Will find, *v.* (વિલ-ફાઇન્ડ) લાગશે; માલમ પડશે.
Eas'-y, *adj.* (ઇઝિ) સેહેલી, સુગમ, સરળ.
To use, *inf.* (ટુ-યૂઝ) વાપરવી અથવા બોલવી.
Ver-nac'-u-lar, *n.* (વર્નૅક્યુલર) દેશી ભાષા-બોલી.
Way, *n.* (વે) રીત. On'-ly, *adj.* (ઑન્લિ) માત્ર.
Name'-ly, *adv.* (નેઇમ્લિ) એકે.
Trans-la'-tion *n.* (ટ્રૅન્સ્લેશન) તરજુમો, ભાષાંતર. [વાથી.
By trans-la'-tion, (બાઇ-ટ્રાન્સ્લેશન) તરજુમા-ભાષાંતર કર-
Should trans-late', *v.* (શુડ-ટ્રૅન્સ્લેટ) તરજુમો કરવો જોઇયે.
Read'-ing-books, *n.* (રીડિંગ-બુક્સ) વાંચન ચોપડીઓ.
Or, *conj.* (ઑર) નહીં તો.

Re'-al-ly, *adv.* (રીયલિ) ખરેખર; બેશક. [શ્યનું.
Ne'-ces-sa-ry, *adj.* (નેસેસરિ) અગત્યનું; જરૂરનું; અવ-
Pas'-sag-es, *n.* (પૅસેજિઝ) વાક્યો.
Mak'-ing, *p. pr.* (મેકિંગ) કરવો (તરજુમો). [કરતી વખતે.
In mak'-ing trans-la'-tion, (ટ્રાન્સ્લેશન) તરજુમો કરવામાં-
Gram'-mar, *n.* (ગ્રામર) વ્યાકરણ.
Dic'-tion-a-ry, *n.* (ડિક્શનરિ) શબ્દકોશ, શબ્દાર્થકોશ.
At hand, *adj.* (ઍટ-હૅન્ડ) પાસે.
Have writ'-ten out, *v.* (હૅવ-રિટન-આઉટ) લખી રહેશો.
Will po'int out, *v.* (પૉઇન્ટ-આઉટ) બતાવશે; દેખાડશે.
Faults, *n.* (ફૉલ્ટસ) ભૂલો. Dai'-ly, *adv.* (ડેઇલિ) દરરોજ.
Will im-prove', *v.* (ઉવિલ-ઇમ્પ્રૂવ) સુધરતા જશો.
Idioms:—If it be in his power, જો તેનાથી બને તો.
It is very unlike the dialects, ભાષાથી તે ઘણી જુદી પડેછે.
Why English ought to be studied by natives of India. હિંદુસ્થાનના વતનીઓએ અંગ્રેજી ભાષાનો શા માટે અભ્યાસ કરવો જોઇયે. [શકશે નહીં.
He will be able to learn no more, તે વધારે શીખી

LESSON II.

Anecdote of Grace Darling.

ગ્રેસ ડાર્લિંગની વાત.

An'-ec-dote, *n.* (ઍનેકડોટ) વાત.
Grace Dar'-ling, *n.* (ગ્રેસ-ડાર્લિંગ) એક સ્ત્રીનું નામ છે.
Poor, *adj.* (પૂર) ગરીબ, નિર્ધન.
Ob-scure', *adj.* (ઑબ્સ્ક્યૂર) અપ્રસિદ્ધ; ખુણામાં પડીરહેલી.
Act, (ઍક્ટ) કામ; કૃત્ય.
Dar'-ing, *n.* (ડેરિંગ) બહાદુરી, હિમ્મત.
An act of dar'-ing, હિમ્મત-બહાદુરી-ધારીષ્ટનું કામ.
Fa'-mous, *adj.* (ફેમસ) નામાંકિત, પ્રખ્યાત. [છે.
Be-came' fa'-mous, ((બિકેમ-ફેમસ) નામાંકિત-પ્રસિદ્ધ થઇ
Lan'-guage, *n.* (લૅંગ્વેજ) ભાષા.

Is spok′-en, *v.* (ઇઝ-સ્પોકન) બોલવામાં આવેછે ; બોલાયછે.
Daugh′-ter, *n.* (ડૉટર) છોકરી, પુત્રી.
Bu′-si-ness, *n.* (બિઝનેસ) કામ.
To keep, *inf.* (ટુ-કીપ) તપાસ રાખવાનું ; સંભાળ લેવાનું.
Light′-house, *n.* (લાઇટ-હાઉસ) દીવાદાંડી, વહાણવટીને રસ્તો દેખાડવા સારૂ જે દીવો મુકેલો હોય તે.
East, *adj.* (ઇસ્ટ) પૂર્વ. Coast, *n.* (કોસ્ટ) કિનારો (સમુદ્ર).
Eng′-land, *n.* (ઇંગ્લન્ડ) ઇંગ્લન્ડદેશ (યુરોપ ખંડમાં છે).
Tow′-er, *n.* (ટાઉઅર) બુરજ ; મિનારો. [આવેછે.
Light, *n.* (લાઇટ) દીવો. Is kept, *v.* (કેપ્ટ) રાખવામાં
Burn′-ing, *p. pr.* (બર્નિંગ) બળતો, સળગતો.
Is kept burn′-ing, *v.* બળતો રાખવામાં આવેછે.
At night, (ઍટ-નાઇટ) રાત્રે.
In or′-der, (ઇન-ઑર્ડર) માટે.
To guide, *inf.* (ટુ-ગાઇડ) રસ્તો-માર્ગ બતાવવાને.
In or′-der to guide, *inf.* (ઇન-ઑર્ડર-ટુ-ગાઇડ) માર્ગ-રસ્તો બતાવવાને.
Ma′-rin-ers, *n.* (મૅરિનર્ઝ) ખલાસિયો ; વહાણવટીઓ.
To warn, *inf.* (ટુ-ઉવૉર્ન) આગળથી જણાવવાને-ચેતાવવાને.
Dan′-ger-ous, *adj.* (ડેન્જરસ) જોખમકારક.
Rocks, *n.* (રૉક્સ) ખડકો. A few, *adj.* (આ-ફ્યુ) થોડાક.
Since, *adv.* (સિન્સ) ઉપર. Ves′-sel, *n.* (વેસલ) વહાણ.
Was wrecked, *v.* (ઉવૉઝ-રેક્ડ) ભાંગી ગયું.
Kept, *p. p.* (કેપ્ટ) તપાસ રાખતી.
On board, (ઑન-બોર્ડ) વહાણમાંના-ઉપરના.
Were drowned, *v.* (ઉવેર-ડ્રાઉન્ડ) ડુબીગયા.
Ex-cept′, *prep.* (એક્સેપ્ટ) શિવાય.
Re-mained, *v.* (રિમેઇન્ડ) રહ્યા.
Cling′-ing, *p. pr.* (ક્લિંગિંગ) લટકી-બાઝીને. [ભાગ.
Wreck, *n.* (રેક) ભાંગી ગયલા વહાણના પાટીઆનો કોઇ પણ
Were seen, *v.* (ઉવેર-સીન) દેખાયા ; નજરે પડયા.
Re-ward′, *n.* (રિવૉર્ડ) ઇનામ.
Shore, *n.* (શોર) કીનારો, કાંઠો (દરિયાનો).

Was of'-fered, *v.* (ઉવૉઝ ઑફર્ડ) આપવામાં આવશે એવું
Would res'-cue, *v.* (ઉવુડ-રેસ્ક્યુ) બચાવે. [કહ્યું.
Waves, *n.* (ઉવેઈવ્ઝ) હોડા, મોજા, છોળો.
Were run'-ning, *v.* (રનિંગ) ઉછળતા-આવતા હતા.
High, *adj.* (હાઈ) મોટા, ભારે.
Fierce, *adj.* (ફીઅર્સ) તોફાની ; બીહામણો ; પ્રચંડ.
Sea'-men, *n.* (સીમેન) ખલાસીઓ.
Feared, *v.* (ફીઅર્ડ) બહીતા હતા ; ભય લાગતો હતો.
To launch, *inf.* (ટુ-લૉન્ચ-લૉન્શ) મુકવાને.
Per-suad'-ed, *v.* (પર્સ્વેડેડ) સમજાવ્યો.
At-tempt' *n.* (ઍટેમ્પ્ટ) યત્ન ; કોશોસ.
Put off, *v.* (પુટ-ઑફ) કિનારો છોડયો. [મછવો.
To-geth'-er, *adv.* (ટુ-ગેધર) સાથે. Skiff, *n.* (સ્કિફ) ન્હાનો
Bravé-ly, *adv.* (બ્રેઈવ્લિ) હિમ્મત રાખીને.
Rowed out, *v.* (રોઉડ) હલેસાં મારતા ચાલ્યા.
La'-bour, *n.* (લેબર) મેહેનત ; શ્રમ. [જોખમ.
Great, *v.* (ગ્રેઈટ) અતિશય ; ભારે. Dan'-ger, *n.* (ડેન્જર)
Fear'-ful, *adj.* (ફીઅર્ફુલ) ભયભરેલા.
At length, *adv.* (ઍટ-લેંગ્થ) આખરે.
Reached, *v.* (રીચ્ડ) જઈ-આવી પહોંચ્યા.
Ship'-wrecked, *adj.* (શિપરેક્ડ) વહાણ ભાંગવાથી ડુબતા.
Ship'-wrecked men, (શિપ-રેક્ડ-મેન) વહાણ ભાંગવાથી
ડુબતા-જોખમમાં આવી પડેલા માણસ-પુરૂષો.
Safe, *adv.* (સેઈફ) સહીસલામત. To land, *n.* જમીન પર.
Joy, *n.* (જૉય) હર્ષ, ખુશી.
Won'-der, *n.* (ઉવન્ડર) આશ્ચર્યતા ; તાજુબી.
Brave, *adj.* (બ્રેઈવ) બહાદુર ; ધાષ્ટિ.
Be-nev'o-lence, *n.* (બિનેવોલન્સ) પરોપકાર.
Are re-lat'-ed, *v.* (આર-રિલેટેડ) કહેવામાં આવેછે.
Will be for-got'-ten, *v.* ભૂલવામાં આવે.
Idioms:—Whose business it was, જેનું કામ હતું.
A few years since, થોડાં વરસ પર. [કહ્યું.
A reward was offered, ઈનામ આપવામાં આવશે એવું

The waves were running high, મોટા હોડાઓ આવતા હતા.
The wind was fierce, પવન જોરમાં વાતો હતો.
The two put off together in a ship, બંને ન્હાની હોડીમાં બેસીને સાથે નિકળ્યા.
Rowed out to sea, હલેસાં મારતા દરીઆમાં ચાલ્યા.
Amongst the joy and wonder of all, સઘળાની ખુશી અને આશ્ચર્યતામાં; તેથી સઘળાને ખુશી અને અચંબો પેદા થયો.

LESSON III.

The Stag Drinking.

સાબર પાણી પીતું હતું તે વિશે.

Fa'-ble, *n.* (ફેબલ) જોડી કહાડેલી વાર્તા, ખોટી વાત.
Stag, *n.* (સ્ટૅગ) સાબર; કલિયાર.
Drink'-ing, *p. pr.* (ડ્રિંકિંગ) પાણી પીતી
Quench'-ing, *p. pr.* (ક્વેન્ચિગ) મટાડતાં; છીપાવતાં.
Thirst, *n.* (થર્સ્ટ) તરસ; તૃષા. Lake, *n.* (લેઈક) સરોવર
Clear, *adj.* (ક્લીઅર) નિર્મળ; સ્વચ્છ.
Was struck (with), *v.* (વૉઝ-સ્ટ્રક) આશ્ચર્ય પામ્યો. તાજુબ થયો.
Beau'-ty, *n.* (બ્યૂટિ) ખુબસુરતી; સૌંદર્ય.
Re-flect'-ed, *p. p.* (રિફ્લેક્ટેડ) પરાવર્ત્તન પામેલો; પ્રતિબિંબ પડેલું.
At the same time, તેજ વખતે, તત્ક્ષણ.
Ob-serv'-ing, *p. pr.* (ઑબ્ઝર્વિંગ) લક્ષપૂર્વક જોઈને.
Ex-treme', *adj.* (ઍક્સ્ટ્રીમ) અતિશય; ઘણુંજ.
Slen'-der-ness, *n.* (સ્લેન્ડર્નેસ) નાજુકાઈ, પાતળાઈ.
Pi'-ty, *n.* (પિટિ) અફસોસની વાત; દિલગીરીની વાત.
Fine, *adj.* (ફાઈન) દેખાવડું, સુંદર.
Crea'-ture, *n.* (ક્રીચર, ક્રીટ્યૂર) પ્રાણી.
Should be fur'-nish-ed, *v.* (with) (શુડ-બી-ફર્નિશ્ડ) અપાયલા જોઈએ; (અપાવા જોઈએ).
Des'-pic-a-ble, *adj.* (ડેસ્પિકબલ) ધિક્કારવા જોગ.
Set, *n.* (સેટ) એક જાતની અને સરખા આકારની વસ્તુઓનો સમુહ—જોડ.

Spin´-dle shanks, *n.* (સ્પિન્ડલ-શૅન્ક્સ) લાંબા પાતળા પગ.
What, *pron.* (વ્હૉટ) કેવું.
Tru´-ly, *adv.* (ટ્રુલિ) ખરેખર ; બેશક.
No´-ble, *adj.* (નોબલ્) ઉમદા ; સુંદર.
Should be, *v.* (શુડ-બી) થાત.
Com´-pa-ra-ble, *adj.* (કૉમ્પરબલ) સરખાવી શકાય—
મુકાબલો કરી શકાય એવા ; જેવા.
In any degree´, (ડિગ્રી) થોડા ઘણાં : જરાપણ.
In the midst (of), (મિડસ્ટ) દરમ્યાનમાં ; માં.
Thoughts, *n.* (થૉટસ) વિચાર.
Was a-larmed´, *v.* (વૉઝ-ઍલાર્મ્ડ) બ્હિવાયો, બ્હિયો.
Cry, *n.* (ક્રાઇ) બૂમ. Pack, *n.* (પૅક) ટોળું (શિકારી કુત્રાનું).
Hounds, *n.* (હાઉન્ડઝ) શિકારી કુત્રા.
Im-me´-di-ate-ly, *adv.* (ઇમીજ્યટલિ) તરતજ ; તત્ક્ષણ.
Bound´-ed o´-ver, *a.* (બાંઉન્ડેડ-ઓવર) કુદી ગયું.
Plain, *n.* (પ્લેઇન) મેદાન.
Pur-su´-ers, *n.* (પર્સ્યૂઅર્ઝ) પાછળ લાગનારા ; અનુગામી.
So far, એટલા બધા, એટલા તો.
Be-hind´, *adv.* (બિહાઇન્ડ) પાછળ, પછાડી.
Might have es-caped´, *v.* (એસ્કેઇપ્ડ) બચી ગયો હોત.
Rush´-ing, *p. pr.* (રશિંગ) જોસભેર દોડતાં, એકદમ જતાં.
A thick wood, *n.* (આ-થિક-વુડ) ઝાડીથી ભરપુર જંગલ.
Got en-tang´led, *v.* (એન્ટૅન્ગલ્ડ) ભેરવાઇ-ગુંચવાઇ ગયા.
Branch´-es, *n.* (બ્રૅન્ચિઝ, બ્રૅન્શિઝ) ઝાડની શાખા-ડાળીઓ.
Was held, *v.* (વૉઝ-હેલ્ડ) નાસી જતાં અટકાવી રખાયો ;
Came up, *v.* (કેઇમ-અપ) આવી પહોંચ્યા. [ઉભો રહ્યો.
Tore in piec´-es, *v.* (ટોર-ઇન-પીસિઝ) ફાડીને કકડે કકડા કરી
નાંખ્યા. [મરતી-આખર વખતે ; તેના અંતકાળે.
In his last mo´-ments, (ઇન-હીઝ-લાસ્ટ-મોમેન્ટસ) તેની
Ex-claimed´, *v.* (એક્સક્લેઇમ્ડ) બોલ્યો ; બૂમ પાડી.
Ill, *adv.* (ઇલ) ખોટી રીતે.
Do judge, *v* (ડુ-જજ) પરીક્ષા કરિયે છિયે ; પારખિયે છિયે.
Ad-van´-tage, *n.* (ઍડવૅન્ટેજ) ફાયદાકારક વસ્તુ.

De-spised', *v* (ડિસ્પાઇઝ્ડ) ધિક્કાર કરતો-તુચ્છ ગણતો હતો.
Would have borne a-way', *v.* (બોર્ન-અવે) લઇ જાત.
In safé-ty, (ઇન-સેઇફટી) સહીસલામત; નિર્ભયપણે.
Ruin, *n.* (રૂઇન) નાશ.
Ant'-lers, *n.* (ઍન્ટલર્ઝ) સાબર-હરણના શિંગડાની શાખા.
Was vain, *v.* (વૉઝ વેઇન) મગરૂબી રાખતો હતો
Had be-trayed', *v.* (બિટ્રેઇડ) ફસાવ્યો હોત. [વ્યો ન હોત.
Idioms: Had not be-trayed' to rú-in, ફસાવી નાશ કરા-
What a pity it is, એ કેવી અફસોસની વાત છે.
In the midst of these thoughts, આવા વિચાર કરતું હતું તેવામાં.

LESSON IV.

COLUMBUS.

કોલમ્બસ વિશે.

Chrís-to-pher Co-lum'-bus, *n.* (ક્રિસ્ટોફર-કોલમ્બસ) એ નામના મહાન પુરૂષે અમેરિકાખંડ ૧૪૯૨માં શોધી કહાડયો.
Was born, *v.* (વૉઝ-બૉર્ન) જનમ્યો હતો.
Ge-no'-a, *n.* (જીનોઆ) ઇટાલીમાં એક શેહેર છે.
At Geno'-a, જીનોઆ શેહેરમાં.
Ig'-no-rant *adj.* (ઇગ્નરન્ટ) અજ્ઞાન; અજાણ્યા. [કૃતિ.
True shape, (ટ્રૂ-શેઇપ) ખરેખરો આકાર; ખરેખરી આ-
A-waré, *adj.* (અવેર) જાણીતા.
Ex-ist'-ence, *n.* (એગ્ઝિસ્ટન્સ) હોવાપણું; અસ્તિત્વ.
Con'-ti-nent, *n.* (કૉન્ટિનન્ટ) ખંડ, મહાદ્વિપ.
Seá-man, *n.* (સીમૅન) વહાણવટી.
Zeá-lous-ly, *adv.* (ઝલસ્લિ) ઉલટથી; ઉત્કંઠાથી.
Stud'-ied, *v.* (સ્ટડિડ) અભ્યાસ-અધ્યયન કીધું.
Na-vi-gá-tion, *n.* (નૅવિગેશન) નોકાશાસ્ત્ર; નાવિક વિદ્યા.
Ge-og'-ra-phy, *n.* (જીઑગ્રાફિ) ભૂગોળ વિદ્યા.
Gen'-oese, *n.* (જીનોઇઝ) જીનોઆ શેહેરના લોકો.
Suc-cess'-ful, *adj.* (સક્સેસ્ફુલ) ફતેહમંદ; યશસ્વી.
Com'-merce *n.* (કૉમર્સ) વેપાર.
Used to sail, *v.* (યૂઝ્ડ-ટુ સેઇલ) સફર કરતા.

E´gypt, *n.* (ઇજિપ્ટ) મીસરદેશ–(આફ્રિકાનો એક દેશ છે).
Sy´-ria, *n.* (સિરિયા) એશીઆના તુર્કસ્થાનનો એક ભાગ છે.
Whence, *adv.* (વ્હેન્સ) ક્યાંથી.
Brought, *v.* (બ્રૉટ) લાવતા. Back, *adv.* (બૅક) પાછી.
Brought back, (બ્રૉટ-બૅક) પાછી લાવતા.
Rich, *adj.* (રિચ) કિમતી; મુલ્યવાન.
Pró-ducts, *n* (પ્રૉડક્ટસ) માલ, પેદાસ.
Ará-bia, *n.* (અરેબિયા) અર્બસ્થાન.
Might be, *v.* (માઇટ-બી) થઇ શકશે.
Pos´-si-ble, *adj.* (પૉસિબલ) બની શકે એવું.
Might be pos-si-ble, *v.* (માઇટ-બી-પૉસિબલ) બનીશકે.
To sail, *inf.* (ટુ-સેઇલ) હંકારવું; જવું.
A-cross´, *prep.* (એક્રૉસ) માં થઇને.
A-cross´ the At-lan´-tic, (એક્રૉસ ધી ઍટલાન્ટિક) આટલાન્ટિક મહાસાગરમાં થઇને.
East´-ern *adj.* (ઇસ્ટર્ન) પૂર્વ.
Pen´-in-sula, *n.* (પેનિનશ્યુલા) દ્વીપકલ્પ.
Then, *adv.* (ધેન) તે વખતે.
Was called, *v.* (વૉઝ-કૉલ્ડ) કહેતા હતા.
The Gold´-en Chersonese, *n.* (ગોલ્ડન-કર્સનીઝ); ગોલ્ડન [કર્સનીસ.
Gold´-en, *adj.* (ગોલ્ડન) સૌવર્ણ: સોનાની.
Gold´-en land, *n.* (ગોલ્ડન-લૅન્ડ) સૌવર્ણ ભૂમિ.
Could be reached, *v.* (કુડ-બી-રીચ્ડ) પહોંચાય; જવાય.
Great pró-fits, *n.* (ગ્રેઇટ-પ્રૉફિટસ) ભારે ફાયદા; મોટા નફા.
Would ac-crue´, *v.* (વુડ-ઍક્રૂ) થાય, મળે.
Mer´-chants, *n.* (મર્ચન્ટસ) વેપારીઓ.
Re-solved´, *v.* (રિઝૉલ્વ્ડ) નિશ્ચય કીધો: મન સાથે નક્કી કીધું.
To dare, *inf.* (ટુ ડેર) હિમ્મતથી ખમવાને.
Pé-rils, *n.* (પેરિલ્ઝ) જોખમો; ભય.
Voy´-age, *n.* (વૉએજ) સફર; જળપર્યટન.
Un-known´, *adj.* (અનોન) અજાણ્યા.
Seas, (સીઝ) સમુદ્રો; દરીઆ.
Asked, *v.* (આસ્ક્ડ) માંગી. Aid, *n.* (એઇડ) મદદ

Coun′-try-men, *n* (કન્ટ્રીમેન) સ્વદેશી; એક દેશના રહેવાસી.
Would (not) help, *v.* મદદ આપવાને મરજી કીધી નહીં.
Next, *adv.* (નેક્સ્ટ) પછી.
Ap-plied′, *v.* (એપ્લાઇડ) અરજ કીધી.
Por-tu-guese′, *n.* (પોર્ચ્યુગીઝ) પોર્ટુગાલ દેશના લોકો; ફીરંગી.
A-mongst′ whom, (એમંગ્સ્ટ-હુમ) જેમાં.
To dwell, *inf.* (ડવેલ) વસવાને; રહેવાને.
Came to dwell, વસવાને આવ્યો; (આવીને વસ્યો).
Ná-tion, *n.* (નેશન) પ્રજા.
Bold, *adj.* (બોલ્ડ) હિમ્મતવાન.
Sail′-ors, (સેઇલર્ઝ) ખલાસીઓ. King, *n.* (કિંગ) રાજા.
Por′-tu-gal, *n.* (પોર્ટ્યુગલ) યુરોપનો એક દેશ છે.
Heed, *n.* (હીડ) ધ્યાન–લક્ષ.
Pray′-ers, *a.* (પ્રેઅર્ઝ) વિનંતી.
At last, *adv.* (ઍટ-લાસ્ટ) આખરે.
King and Queen, (કિંગ-ઍન્ડ-ક્વીન) રાજા અને રાણી.
Spain, *n.* (સ્પેઇન) યુરોપમાં એક દેશ છે.
A-greed′, *v.* (એગ્રીડ) કબૂલ કીવું.
To lend, *inf.* (ટુ-લેન્ડ) આપવાને.
With, *prep.* (વિથ) સહિત. Crews, *n.* (ક્રૂઝ) ખલાસી.
Fur′-ni-ture, *v.* (ફર્નિચર) સરસામાન.
Pro′-mised, *v.* (પ્રૉમિસ્ડ) કબૂલ કીધું.
Should be, *v.* (શુડ-બી) થાય.
Vicé-roy, *n.* (વાઇસરૉય) રાજ પ્રતિનિધિ, સૂબો.
Lands, *n.* (લૅન્ડ્ઝ) દેશો.
New lands, (ન્યુલૅન્ડઝ) નવા દેશો.
Might dis-cov′-er, *v.* (માઇટ-ડિસ્કવર) શોધી કહાડે.
Sailed, *v.* (સેઇલ્ડ) વહાણ હંકાર્યાં.
For, *prep.* (ફૉર) સુધી, લગી.
For two months, (ફૉર-ટુ-મન્થ્સ) બે મહિના સુધી.
Sight, *n.* (સાઇટ) દેખાવ.
Were struck, *v.* (વેર-સ્ટ્રક) ચોંકાયા; ચોંક્યા.
Wished, *v.* (વિશ્ડ) મરજી કીધી.

To re-turn′, *inf.* (ટુ-રિટર્ન) પાછા ફરવાની.
Was forced, *v.* (ઉવૉઝ-ફોર્સ્ડ) જરૂર પડી.
Threats, *n.* (થ્રેટસ) ધમકી.
Did ap-pear′, *n.* (ઍપીઅર) દેખાય, નજરે પડે.
If the land did not ap-pear′, જો જમીન દેખાશે નહીં.
He would turn back, તે (હું) પાછો ફરીશ.
On the third night, ત્રીજી રાત્રે (ત્રીજે દહાડે રાત્રે). [હતો.
Was watch′-ing, *v.* (ઉવૉઝ-વૉચિંગ) તપાસતો—જોતો બેઠો
An′-xi-ous, *adj.* (ઍંક્શ્યસ) ચિંતાતુર.
An′-xi-ous heart′, (ઍંકશ્યસ-હાર્ટ) ચિંતાતુર મન.
When, એટલામાં. Sud′-denly, *adv.* (સડન્લિ) એકા-
Per-ceived′, *v.* (પર્સીવ્ડ) નજરે પડયો, દીઠો. [એક.
Light, *n.* (લાઇટ્). દીવો.
Ho-rí-zon, *n.* (હૉરાઇઝન્) ક્ષિતીજ, દૃષ્ટિ મર્યાદા. [મર્યાદામાં.
On the ho-rí-zon, (ઑન-ધી હૉરાઇઝન) ક્ષિતીજમાં, દૃષ્ટિ-
Ba-há-ma Isles, *n.* (બાહામા-આઇલ્ઝ) બાહામાના ટાપુઓ.
Lie, *v.* (લાઇ) આવેલા છે.
Which lie off the coast, જે કિનારાથી દૂર આવેલા છે.
Ma′-rin-ers, *n.* (મૅરીનર્ઝ) વહાણવટીઓ.
Aft′-er-wards, *adv.* (આફ્ટર્વર્ડ્ઝ) ત્યાર પછી.
Vís-it-ed, *v.* (વિઝિટેડ) જોવા ગયા.
Is′-lands, *n.* (આઇલૅન્ડ્ઝ) ટાપુઓ.
Re-turned′, *v.* (રિટર્ન્ડ) પાછા ગયા; પાછા આવ્યા.
Strange, *adj.* (સ્ટ્રેઇન્જ) નવલા, નવી તરેહના, વિચિત્ર.
Tó-kens, *n.* (ટોકન્ઝ) નિશાણી.
Had dis-cov′-ered, *v.* (હૅડ-ડિસ્કવર્ડ) શોધી કહાડયા હતા.
Fá-mous, *adj.* (ફેમસ) નામાંકિત, પ્રખ્યાત. [અપાચું.
Was hon′-oured, *v.* (ઉવૉઝ-ઑનર્ડ) માન આપ્યું; માન
Eas′-i-ly, *adv.* (ઇઝિલિ) સેહેલથી, વિલંબ સિંવાય.
Ob-tained′, *v.* (ઑબ્ટેઇન્ડ) મેળવ્યાં (મળ્યાં).
A-cross′, *prep.* (એક્રૉસ) પેલી તરફ.
O′-cean, *n.* (ઓશન) મહાસાગર.
Main′-land, *n.* (મેઇન્લૅન્ડ) મુખ્ય ભૂમિ; ખંડ.

Lá-bour, *n.* (લેબર) શ્રમ; મેહેનત.
Sor´-row, *n.* (સૉરો) દુઃખ.
En´-e-mies, *n.* (ઍનિમીઝ) દુશ્મન; શત્રુ; રિપુ.
E´-vil, *n.* (ઇવલ) ખરાબી.
Did much é-vil, (ડિડ્-મચ-ઇવલ) ઘણી ખરાબી કીધી.
Through, *prep.* (થ્રુ) લીધે.
En´-vy, *n.* (ઍન્વિ) અદેખાઇ; ઇર્ષા.
Gló-ry, *n.* (ગ્લોરિ) કીર્ત્તિ; મહિમા.
Is named, *v.* (ઇઝ-નેઇમ્ડ) નામ પડેલું છે.
A-mér-i-cus Ves-pú-cius, (અમેરીકસ-વેસ્પુશ્યસ).
Somé-times, *adv.* (સમ્ટાઇમ્ઝ) કોઈ કોઈ વખતે.
Pó-et-ry, *n.* (પોઍટ્રી) કવિતા.
Co-lum´-bi-a, *n.* (કોલમ્બિયા).
Idioms:—His ships were out of sight of land, વહાણ ઉપરથી જમીન દીઠામાં આવી નહીં.
His sailors were struck with fear, તેના ખલાસી ધાસ્તી [ખાઇ ગયા.
It was not till a third attempt that he saw, &c., ત્રીજી કોશીસ (સફર) કીધી ત્યાંસુધી અમેરિકા ખંડ તેણે દીઠો [નહીં.
He would turn back, તેણે પાછા ફરવું.
After a life of labour and sorrow, દુઃખ અને મેહેનતમાં જીંદગી કાઢયા પછી.

LESSON V.

An´ecdote of Queen Elizabeth.

એલિઝાબેથ રાણીની વાત.

An´-ec-dote, *n.* (ઍનેકડોટ) વાત.
Elí-za-beth, *n.* (એલિઝાબેથ) ઇંગ્લાંડની રાણી ઇ. સ. ૧૫૫૮-૧૬૦૩ સુધી રાજ કર્યું.
How, *adv.* (હાઉ) કેવી રીતે.
May have read, *n.* (મે-હૅવ-રેડ) વાંચ્યું હશે; વાંચવામાં [આવ્યું હશે.
Reign. *n.* (રેઇન) રાજ્ય. Great, *adj.* (ગ્રેઇટ) મ્હોટો, [ભારે.
Fleet, *n.* (ફ્લીટ) લડાઇનાં વાહાણનો કાફલો.

In-vin´-ci-ble, *adj.* (ઇન્વિન્સિબલ્) અજીત્ય.
Ar-má-da, *n.* (આર્મેડા) અરમાર, યુદ્ધનૌકા સમૂહ.
The great fleet, (ધી-ગ્રેટ-ફ્લીટ) મોટા લડાઇના વહાણનો કાફલો; યુદ્ધનૌકા સમૂહ.

Boast´-ful-ly, *adv.* (બોસ્ટફુલિ) અભિમાનથી.
In-vad´-ed, *v.* (ઇન્વેડેડ) ચઢાઇ કરી; હલ્લો કર્યો.
Was de-stroy´-ed. *v.* (વૉઝ-ડિસ્ટ્રૉયેડ) નાશ થયો–પામ્યો.
Aft´-er-wards, *adv.* (આફ્ટરવર્ડ્ઝ) ત્યાર પછી. [વવાને.
To cel´-e-brate, *inf.* (ટુ-સેલિબ્રેટ) ખુશીની નિશાણી બતા
Re-mem-´brance, *n.* (રિમેમ્બ્રન્સ) યાદગિરિ.
To keep in re-mem´-brance, યાદ રહે એવું કરવાને.
Sig´-nal, *adj.* (સિગ્નલ) ભારે, મ્હોટિ.
Vic´-to-ry, *n.* (વિક્ટરિ) ફતેહ, જીત.
En´-e-mies, *n.* (એનિમીઝ) શત્રુઓ. Médal, *n.* (મેડલ) ચાંદ.
Peó-ple, *n.* (પીપલ) લોકો.
Or´-dered, *v.* (ઑર્ડર્ડ) હુકમ કીધો.
To be struck, *inf.* (ટુ-બી-સ્ટ્રક) બતાવવાને; પાડવાને.
Where-on´, *adv.* (હ્વેર-ઑન) જે ઉપર.
De-feat´, *n.* (ડિફીટ) હાર; પરાજય.
Span´-ish ships, (સ્પૅનિશ-શિપ્સ) સ્પેઇન દેશાનાં વહાણો.
Was por-tray´ed, *v.* (વૉઝ-પોર્ટ્રેઇડ) ચીતરવામાં આવ્યો.
Re-mem´-ber-ing, *pr. p.* (રિમેમ્બરિંગ) યાદ રાખતાં.
Storm´-y, *adj.* (સ્ટૉર્મિ) તોફાની.
Weath´-er, *n.* (વેધર) પવન.
Had dis-persed´. *v.* (હૅડ ડિસ્પર્સ્ડ) વિખેરી નાંખ્યો હતો.
In-scrip´-tion, *n.* (ઇનસ્ક્રિપશન) લેખ.
To be en-graved´, *inf.* (ટુ-બી-એન્ગ્રેઇવ્ડ) કોતરાવવાને.
Lord, *n.* (લૉર્ડ) પ્રભુ, ઇશ્વર. Blew *v.* (બ્લુ) વાયો.
Were scat´-tered, *v.* (વેર-સ્કૅટર્ડ) વિખરાઇ ગયા.
Would boast, *v.* (વુડ-બોસ્ટ) મગરૂબી કીધી.

Ex-ploits´, *n.* (એક્સપ્લૉઇટસ) *n.* પરાક્રમ.
Gló-ry, *n.* (ગ્લોરિ) મહિમા, યશ ; માન.
The Lord blew, ઈશ્વરના કરવાથી પવન વાયો.

LESSON VI.

Story of the Emperor Aurangzeb.

ઔરંગઝેબ સેનશાહની વાત.

Stó-ry, *n.*(સ્ટોરિ) વાત.
Em´-per-or *n.* (એમ્પરર) સેહનશાહ. [ઑરંગઝેબ સેહનશાહ.
Em´-per-or Aurangzeb, *n.* (એમ્પરર-ઑરંગઝેબ)
Tó-la-pur, *n.* (ટોલાપુર) ગામનું નામ છે.
Vil'-lage, *n.* (વિલેજ) ગામડું.
Bhí-ma *n.* (ભિમા) નદીનું નામછે.
Banks, *n.* (બૅંક્સ) કાંઠો; તીર (નદી).
Poo-na, *n.* (પૂના) પુણા, (પેશ્વાનો અસલ મુલક)
Ló-cal, *adj.* (લોકલ) સ્થાનિક જગ્યા સંબંધી.
Tra-dí-tion *n.* (ટ્રૅડિશન) દંતકથા.
Thus, *adv.* (ધસ) આ પ્રમાણે, નિચે મુજબ.
Ac-counts´ for, *v.* (એકાઉન્ટસ-ફૉર) કારણ બતાવેછે.
Might be trans-lat'-ed, *v.* (ટ્રેન્સ્લેટેડ) તરજુમો થઈ શકે.
Weigh´-ing, *adj.* (ઉવેઈંગ) તોલનારૂં.
Pró-gress, *n.* (પ્રોગ્રેસ) મુસાફરી.
Through, *prep.* (થ્રુ) માં થઈને.
Through the Dek'-kan, (થ્રૂ-ધિ-ડેકન) દક્ષિણમાં થઈને.
Fer´-ry, *n.* (ફેરિ) હોડી, તર.
Then as now, (ધેન-ઍઝ-નાઉ) હમણાની પેઠે, તેવારે.
Crossed, *v.* (ક્રોસ્ડ) આવજા કરતી હતી ; ફરતી હતી.
Crossed the river, નદીમાં આવજા કરતી હતી.
Wait´-ing, *adj.* (ઉવેઈટિંગ) રાહ જોતો

Troops, *n.* (ટ્રૂપ્સ) ઘોડેસ્વાર લશ્કર.
To pass, *inf.* (ટુ-પાસ) જવાને. [વાત.
En´-tered (into), *v.* (એન્ટર્ડ) પડયો (વાતમાં) કરવા લાગ્યો
Con-ver-sa´-tion, *n.* (કૉન્વર્સેશન) વાત, સંભાષણ.
En´-tered into con-ver-sá-tion, વાત કરવા લાગ્યો.
Fer´-ry-man, *n.* (ફેરિમૅન) હોડી-મછુવાવાળો.
Re-pu-ta´-tion, (રેપ્યુટેશન) આબરૂ, કીર્ત્તિ.
Hú-mour, *n.* (હ્યૂમર) ખુશમીજાજ.
Moth´-er-wit, *n.* (મધર-વિટ) સ્વભાવિક બુદ્ધિ. [આપીને.
Ex-chang´-ing. *pr. p.* (એક્સચેન્જિંગ) એક બીજાને દઈને,
Sev´-er-al, *adj.* (સેવરલ) કેટલાએક.
Re-pár-tees´, *n.* (રેપાર્ટીઝ) હાજર જવાબ, સમયોચિત ઉત્તર.
As-sert´-ed, *v.* (એસર્ટેડ) ખાતરીથી કહ્યું.
Liv´-ing, *adj.* (લિવિંગ) જીવતું.
Crea´-ture, *n.* (ક્રીચર-ક્રીટ્યુર) પ્રાણી.
Could tell, *v.* (કુડ-ટેલ) કહી શકું.
Ex-act´, *adj.* (એગ્ઝૅક્ટ) બરોબર.
Weight, *n.* (ઉવેઈટ) વજન.
Where-upon, *adv.* (ઉહ્નેર-અપોન) એ પરથી; આથી.
De-mand´-ed, *v.* (ડીમૅન્ડેડ) માંગ્યું; પુછ્યું.
Forth´-with, *adv.* (ફોર્થ-ઉવિથ) તાબડતોબ; એકદમ.
El´-e-phant, *n.* (એલિફન્ટ) હાથી.
Where-on´, *adv.* (ઉહ્નેર-ઑન) જે ઉપર.
Was rid´-ing, *v.* (ઉવૉઝ-રાઈડિંગ) બેઠો હતો.
Begged, *v.* (બેગ્ડ) વિનંતી-અર્ઝ કરી.
Fer´-ry boat, *n.* (ફેરિ-બોટ) મછુવો.
Ac-cord´-ing-ly, *adv.* (ઍકૉર્ડિંગ્લિ) એ પ્રમાણે.
Was done, *v.* (ઉવૉઝ-ડન) કરાયું; કરવામાંઆવ્યું; કીધું.
Marked, *v.* (માર્ક્ડ) નિશાણી કીધી.

To which, (ટુ-હ્વિચ) જ્યાં લગી. [ત્યાર પછી.
Had sunk, v. (હૅડ-સંક) ડુબી હતી. Then, adv. (ધેન)
Was led out, v. બહાર કઢાયો (બહાર કાઢયો).
Load′-ed, v. (લોડેડ) ભર્યો ; ભરી.
Weigh′-ing, pr. p. (હ્વેઈંગ) તોલતાં ; જોખતાં.
Sing′-ly, adv. (સિંગ્લિ) એકેક.
Re-port′-ed, v. (રિપોર્ટેડ) કહ્યું.
Ag′-gre-gate, adj. (ઍગ્રિગેઈટ) એકંદર.
Coun′-ter-poise, n. (કાઉન્ટરપૉઈઝ) સમતોલ.
So much, adj. (સો-મચ) એટલો બધો, એટલો તો.
Was pleased, v. (હ્વૉઝ-પ્લીઝડ) પ્રસંન થયો.
Rea′-di-ness, n. (રેડિનેસ) હાજર જવાબી, તત્પરતા, સિદ્ધતા.
In-ge-nu′-i-ty, n. (ઈન્જીન્યૂઈટિ) બુદ્ધિ, હોંશીઆરી.
Free, adj. (ફ્રી) મફત. Grant, n. (ગ્રૅન્ટ), બખશીશ.
A free grant, (આ-ફ્રી-ગ્રૅન્ટ) ઈનામ; મફત બખશીશ.
Heirs, n. (એર્ઝ) વારસો, વંશ. [કરવામાં આવ્યું.
Idioms:—This was accordingly done, તે પ્રમાણે
Under the elephant's weight, હાથીના બોજથી.
He made a free grant of the village, તેને તે ગામ જાગીરમાં અથવા ઈનામમાં આપ્યું.

LESSON VII.

ALFRED THE GREAT.

મહાન આલ્ફ્રેડ.

Al′-fred The Great, n. (ઍાલ્ફ્રેડ-ધી-ગ્રેઈટ) ઈંગ્લાંડનો રાજા ; સને ૮૭૧-૯૦૧ સુધી રાજ કરયું. [લોક.
West Saxons, n. (હ્વેસ્ટ-સૅકસન્ઝ) પશ્ચિમ તરફના સેકસન
Left, v. (લેફ્ટ) મૂકી ગયો.
Left a name, (લેફ્ટ-આ-નેઈમ) નામ મૂકી ગયો.

Dear, *adj.* (ડીઅર) પ્યારૂં, પ્રિય.
Eng´-lish-man *n.* (ઈંગ્લિશમૅન) અંગ્રેજી લોક.
In his reign, (ઇન-હિઝ-રેઇન) તેના રાજ્યમાં.
A. D. એ. ડી. (એનો-ડૉમિનાઇ) ઇ. સ. (ઇસ્વી સન.)
South, *n.* (સાઉથ) દક્ષિણ ભાગ.
Ruled, *v.* (રૂલ્ડ) રાજ્ય કરતો. [કરી.
Was in-vad´ed, *v.* (ઉવૉઝ-ઇન્વેડેડ) ચઢાઇ કરાઇ, ચઢાઇ-
Danes, *n.* (ડેઇન્ઝ) ડેન્માર્કના લોકો.
Na´-tion, *n.* (નેશન્) પ્રજા, લોકો.
Bar-ba´-ri-ans, *n.* (બાર્બેરિયન્ઝ) જંગલી લોકો.
A na´-tion of bar-ba´-ri-ans, જંગલી પ્રજા.
Lived, *v.* (લિવ્ડ) ગુજરાન ચલાવતા ; નિર્વાહ કરતા.
(by) Fish´-ing, *n.* (ફિશિંગ) મત્સ્ય પકડવાનો અથવા મછી મારવાનો ધંધો કરીને. [ધંધો કરીને.
(by) Pi´-ra-cy, *n.* (પાઇરેસિ) ચાંચિઆનો-વહાણ લૂટવાનો
Was forced. *v.* (ઉવૉઝ-ફોર્સ્ડ) જરૂર પડી.
To hide, *inf.* (ટુ-હાઇડ) સંતાવવાને.
Herds´-man's, *n.* (હર્ડ્સ-મૅન્સ) ગોવાળીઆના.
While, *adv.* (હ્વાઇલ) તે વખતે ; તે દરમ્યાનમાં.
Suf´-fered, *v.* (સફર્ડ) ભોગવ્યાં ; વેઠ્યાં.
E´-vils, *n.* (ઇવલ્ઝ) દુ:ખ, વિપત્તી.
Great e´-vils, (ગ્રેઇટ-ઇવલ્ઝ) ભારે દુ:ખો.
Dan´-ish, *adj.* (ડેનિશ) ડેન્માર્કના. [કરનારાઓ.
Dan´-ish in-vad´-ers, (ડેનિશ-ઇન્વેઇડર્ઝ) ડેન્માર્કના ચઢાઇ
It is said, એવું કહેવામાં આવેછે.
Treat´-ed, *v.* (ટ્રીટેડ) ગણ્યો. Set, *v.* (સેટ) બેસાડ્યો.
As a ser´-vant, (એઝ-આ-સર્વન્ટ) ચાકર તરીકે.
To watch, *inf.* (ટુ-ઉવૉચ) તપાસવાને.
Cakes, *n.* (કેઇક્સ) ભાખરી ; રોટલી.

Bak´-ing, *pr. p.* (બેકિંગ) સેકાતી; સેકવા મુકેલી.
(being) Full of thought, (ફુલ-ઑફ-થૉટ) વિચારમાં ગરક
થઇ ગયલો હોવાથી.
For-got´, *v.* (ફર્‌ગૉટ) ભુલી ગયા.
To turn, *inf.* (ટુ-ટર્ન) ફેરવવાને ; ઉથલાવવાને.
Let be burnt, (લેટ-બી-બર્ન્ટ) બળવા દીધી.
The good wife, (ધિ-ગુડ-ઉવાઇફ) ભલી બઇરી.
Re-turn´-ing, *pr. p.* (રિટર્નિંગ) પાછી આવીને.
Find´-ing, *pr. p.* (ફાઇન્ડિંગ) જોઇને.
Burnt, *p. p.* (બર્ન્ટ) બળેલી.
Was wroth, *v.* (ઉવૉઝ-રૉથ) ગુસ્સે થઇ. [લીધો.
Scold´-ed, *v.* (સ્કોલ્ડેડ) ધમકાવ્યો; ખખડાવ્યો ; સારી પેઠ
La´-zy, *adj.* (લેઝિ) આળસુ ; સુસ્ત.
Fel´-low, *n.* (ફેલો) માણસ.
Care´-less, *adj.* (કેરલેસ) બેફિકરો. [એવો.
Pa´-tient, *adj.* (પેશન્ટ) સહનશીલ ; ખામોશ આઇ જાય
An´-swered, *v.* (ઍન્સર્ડ) જવાબ-પ્રત્યુત્તર દીધો.
Dis-guised´, *p. p.* (ડિસ્ગાઇઝ્ડ) વેશ લઇને.
Harp´-er, *n.* (હાર્પર) સારંગી વાળો.
En´-tered, *v.* (એન્ટર્ડ) ગયો ; પેઠો.
Camp, *n.* (કૅમ્પ) છાવણી. Gained, *v.* (ગેઇન્ડ) મેળવ્યું.
Full, *adj.* (ફુલ) સંપૂર્ણ, બરાબર.
Know´-ledge, *n.* (નૉલેજ) જ્ઞાન, ખબર.
Num´-bers, *n.* (નમ્બર્ઝ) સંખ્યા. [યુક્તિ; કળા.
Strength, *n.* (સ્ટ્રેન્ગ્થ) બળ ; જોર. Po´-li-cy, *n.* (પૉલિસિ)
Then, *adv.* (ધૅન) ત્યાર પછી.
Se´-cret-ly, *adv.* (સીક્રેટ્લિ) ગુપ્ત રીતે ; છાનામાના.
Sum´-mon-ing, *pr. p.* (સમનિંગ) બોલાવીને.
No´-bles, *n.* (નોબ્લ્ઝ) અમીરો.

Vas´-sals, *n.* (વૅસલ્ઝ) અનુયાયી, તાબાના માણસો.
Fell on, *v.* (ફેલઑન) તૂટી પડયો ; હુમલો કીધો.
Sud´-den-ly, *adv.* (સડન્લિ) એકાએક.
De-feat´-ed, *v*, (ડિફીટેડ) હરાવ્યા ; પરાજય કીધો.
Great, *adj.* (ગ્રેઇટ) ભારે, મોટી.
Slaugh´-ter, *n.* (સ્લૉટર) કત્તલ.
Trou´-bled, *v.* (ટ્રબલ્ડ) હેરાન કીધા.
Were rout´-ed, *v.* (ઉવેર-રાઉટેડ) હરાવાયા ; હરાવ્યા.
To have fought, (ટુ-હૅવ-ફૉટ) લડેલો.
Bat´-tles, *n.* (બૅટલ્ઝ) લડાઇઓ, યુદ્ધો.
By sea and land, દરિયા અને જમીન ઉપર.
Found´-ed. *v.* (ફાઉન્ડેડ) સ્થાપી ; પાયો નાંખ્યો.
Na´-val. *adj.* (નેવલ) દરિયાપરનું.
Pow´-er, *n.* (પાઉઅર) પ્રાબલ્ય, જોર.
Ex-tir-pa´-ted, *v.* (એક્સટર્પેટેડ) જડ મૂળથી નાશ કીધા.
Rob´-ber-y, *n.* (રૉબરિ) અપહરણ ; લૂટફાટ.
Coun´-try, *n.* (કન્ટ્રિ) દેશ. Learn´-ing, *n.* (લર્નિંગ) વિદ્યા.
Loved, *v.* (લવ્ડ) પ્રેમ હતો, શોખ હતો.
Li´-ber-al, *adj.* (લિબરલ) ઉદાર ; મોટો.
Ben-e-fac´-tor, *n.* (બેનીફૅક્ટર) આશ્રય આપનાર.
U-ni-vers´-i-ty, *n.* (યુનિવર્સિટિ) પાઠશાળા, વિદ્યાશાળા.
U-ni-vers´-i-ty, of Ox´-ford, *n.* (યુનિવર્સિટી-ઑફ-ઑક્સફર્ડ) ઑક્સફર્ડ પાઠશાળા—વિદ્યાશાળા.
Ox´-ford, *n.* (ઑક્સફર્ડ) એ ઇંગ્લાંડનું એક પ્રગણું છે.
In-vit´-ed, *v.* (ઇન્વાઇટેડ) બોલાવ્યા ; તેડાવ્યા.
Learn´-ed men, (લર્નેડ-મેન) વિદ્વાન પુરૂષો; પંડિતો.
To teach, *inf.* (ટીચ) વિદ્યા શીખવવાને.
(his) Peo´-ple, *n.* (પીપલ) રૈયત, દેશના લોકો.
La´-tin, *n.* (લૅટિન) લાટિન ભાષા.

Cul´-ti-vat-ed *adj.* (કલ્ટિવેટેડ) સુધરેલી ; કેળવાયલી.
Trans-lat´-ed, *v.* (ટ્રેન્સલેટેડ) તરજુમા-ભાષાંતર કીધાં.
West´-ern, *adj.* (ઉવેસ્ટર્ન) પશ્ચિમ તરફના.
Sans´-krit, *n.* (સૅન્સક્રિટ) સંસ્કૃત ભાષા.
Al-lot´-ted, *v.* (એલૉટેડ) ભાગ કીધા.
E´-qual, *adj.* (ઈક્વલ) સરખા.
Por´-tions, *n.* (પોર્શન્ઝ) ભાગ.
To the serv´-ice of God, ઈશ્વરની ભક્તિમાં-સેવામાં.
Pub´-lic, *adj.* (પબ્લિક) સાર્વજનીક.
Af-fairs´, *n.* (અફેર્ઝ) કામો.
Re-cre-a´-tion, *n.* (રેક્રિએશન) આરામ.
In peace, સલાહ શાંતિની વખતે. In wăr, લડાઈની વખતે.
In peace and in war,. (પીસ-ઍન્ડ ઉવૅાર) લડાઈ અને સલા-
હની વખતે, સંધિવિગ્રહની વખતે. [શરીર.
A-like´, *adj.* (એલાઈક) સમાન. Per´-son, *n.* (પર્સન)
In per´-son, (ઈન-પર્સન) શરીરે.
Fa´-ther, *n.* (ફાધર) બાપ; રક્ષણ કરનાર અને બરદાશ લેનાર.
Hand´-some, *adj.* (હૅન્ડસમ) ખુબસુરત; રૂપવાન.
Temp´-er, *n.* (ટેમ્પર) સ્વભાવ. Mild, *adj.* (માઈલ્ડ) શીળો.
Man´-ners, *n.* (મૅનર્ઝ) રીતભાત.
Pleas´-ant, *adj.* (પ્લેઝન્ટ) ખુશ લાગે એવી.

LESSON VIII.

No I.—Crœsus and Solon.

" ક્રીસસ અને સોલન વિશે.

Time, *n.* (ટાઈમ) વખત, રાજ્ય. [નામ છે.
Cy´-rus or Khos´-ru, *n.* (સાઈરસ-ઑર-ખુશરૂ) માણસનું
Shah, *n.* (શાહ) શાહ ; બાદશાહ.
Per´-sia, *n.* (પર્શ્યા) ઈરાન ; (એશિયા ખંડમાં).

Crœ′-sus, *n.* (ક્રીસસ) માણસનું નામ છે.
Lyd′-ia, *n.* (લિડિયા) એશિયા મૈનરનો એક ભાગ છે.
Asia Mi′-nor. *n.* (એશિય-માઈનર) તુર્કસ્થાનનો એક ભાગ છે.
Rich, *adj.* (રિચ) શ્રીમંત, પૈસાદાર, ધનવાન; લક્ષ્મીવાન.
Ex-ceed′-ing-ly, *adv.* (એક્સીડિંગ્લિ) ઘણોજ; અતિશય.
Pow′-er-ful, *adj.* (પાઉઅરફુલ) શક્તિમાન; પ્રતાપી; બળવાન.
Mon′-arch, *n.* (મૉનર્ક) બાદશાહ; રાજા.
Solon, *n.* (સોલન) માણસનું નામ છે.
Wise, *adj.* (ઉવાઈઝ) ડાહ્યો; અક્કલમંદ; દાનો.
A-then′-i-an, *adj.* (ઍથીનિયન) આથેન્સ શેહેરનો.
Law′-giv-er, *n.* (લૉગિવર) કાયદા બનાવનાર–બાંધનાર.
Vi′-sit, *n.* (વિઝિટ) મુલાકાત; દર્શન.
Re-ceived′, *v.* (રિસીવ્ડ) આવકાર કીધો; સત્કાર કીધો.
Hos′-pit-a-bly, *adv.* (હૉસ્પિટેબ્લિ) સત્કારથી, પરોણાચારથી.
Hav′-ing shown, *p. p.* (હૅવિંગ-શોન) દેખાડીને.
Rich′-es, *n.* (રિચિઝ) દોલત, દ્રવ્ય.
All the rich′-es, (ઑલ-ધિ-રિચિઝ) સઘળી દોલત.
Treas′-ur-y, *n.* (ટ્રેઝરિ) ખજાનો; કોશાગાર; ભંડાર.
Sage, *n.* (સેઇજ) ડાહ્યો-જ્ઞાની પુરૂષ.
Hap′-pi-est, *adj.* (હૅપીએસ્ટ) સઉથી સુખી.
Men′-tioned, *v.* (મેન્શન્ડ) કહ્યાં.
Re-ply′, *n.* (રિપ્લાઈ) જવાબ; પ્રત્યુત્તર.
Ob-scure′, *adj.* (ઑબ્સ્ક્યૂર) અપ્રસિદ્ધ.
Greeks, *n.* (ગ્રીક્સ) ગ્રીસ દેશના રહેવાસીઓ; ગ્રીક લોકો.
Sur-prised′, *v.* (સર્પ્રાઈઝ્ડ) આશ્ચર્ય પામ્યો; તાજુબ થયો.
Had been named, *v.* નામ દીધામાં આવ્યું.
Do con-si′-der, *v.* (ડુ-કન્સિડર) માનોછો; ધારોછો.
Re-plied′, *v.* (રિપ્લાઈડ) જવાબ દીધો. [કૉલ્ડ) કહેવાય છે.
Hap′-py, *adj.* (હૅપિ) સુખી. Is to be called. (ઈઝ-ટુ-બી-

Death, *n.*(ડેથ) મોત, મૃત્યુ.
May hap´-pen, *v.* (મે-હૅપન) બનશે ; થશે.
Won´-dered, *v.* (વન્ડર્ડ) અચંબો પામ્યો; તાજુબ થયો.
At this an´-swer, આવા જવાબથી.
King´-dom, *n.* (કિંગ્ડમ) રાજ્ય.
In-vad´-ed, *v.* (ઇન્વેડેડ) ચઢાઇ કીધી.
B. C. (બિ-સિ) (બિફોર-ક્રાઇસ્ટ) ઇસ્વી સનની પૂર્વે ; ઇસુ-ખ્રીસ્તના જન્મ્યા પહેલાં.
De-feat´-ed, *v.* (ડિફીટેડ) હરાવ્યા, પરાજય કીધો.
Ca´-val-ry, *n.* (કૅવલ્રિ) ઘોડે સ્વાર લશ્કર.
Took, *v.* (ટુક) લઇ લીધું. Plun-dered, *v.* (પ્લન્ડર્ડ) લૂટ્યું.
Cap´-it-al, *n.* (કૅપિટલ) રાજધાની.
Sar´-dis, *n.* (સાર્ડિસ) શેહેરનું નામ છે.
Was made, *v.* કરાયો, કરવામાં આવ્યો.
Cap´-tive, *n.* (કૅપ્ટિવ) કેદી.
(was) Bound, *v.* (બાઉન્ડ) બંધાયો ; બાંધવામાં આવ્યો.
(was) Placed, *v.* (પ્લેઇસ્ડ) બેસાડવામાં આવ્યો; બેસાડયો.
Pile, *n.* (પાઇલ) ઢગલો ; ગંજ. Wood, *n.* (વુડ) લાકડાં.
Ac-cord´-ing to, (ઍકાર્ડિંગ-ટુ) પ્રમાણે. [રિવાજ.
Cru´-el, *adj.* (ક્રૂઅલ) ઘાતકી ; દુષ્ટ. Cus´-tom, *n.* (કસ્ટમ)
Was light-ed, *v.* (વૉઝ-લાઇટેડ) સળગાવાયો; (સળગાવ્યો).
To burn, *inf.* (બર્ન) બાળી મુકવાને.
A-live´ *adj.* (ઍલાઇવ) જીવતો.
To burn a-live´, (ટુ-બર્ન-ઍલાઇવ) જીવતો બાળવાને.
Re-mem´-bered, *v.* (રિમેમ્બર્ડ) યાદ આવ્યા.
Ang´-uish, *n.* (ઍંગ્વિશ) અત્યંત પીડા-દુ:ખ ; મહાવ્યથા.
Call´-ed, *v.* (કૉલ્ડ) બોલી ઉઠયો.
A-loud´, *adv.* (એલાઉડ) મ્હોટેથી.
Won´-der-ing, *pr. p.* (વન્ડરિંગ) અજાયબ પામીને.

Or´-dered, *v.* (ઑર્ડર્ડ) હુકમ કીધો.
To be un-bound, *inf.* (ટુ-બી-અનબાઉન્ડ) છુટો કરવાને.
In re-ply´, (રિપ્લાઈ) જવાબમાં, જવાબ દેતાં.
Call´-ed on, *v.* (કૉલ્ડ-ઑન) નામ દીધું ; યાદ કીધો.
Re-lat´-ed. *v.* (રિલેટેડ) કહ્યું ; બ્યાન કર્યું.
Had re-fused´, *v.* (હૅડ-રિફ્યૂઝ્ડ) ના કહી હતી.
Re-flect´-ing, *pr. p.* (રિફ્લેક્ટિંગ) વિચાર કરતાં.
Chang´-es, *n.* (ચેઈન્જિસ) ફેરફાર.
Hu´-man, *adj.* (હ્યૂમન) મનુષ્યની.
Life, *n.* (લાઈફ) જીંદગાની. જીંદગી.
Com-pas´-sion, *n.* (કમ્પૅશન) દયા.
Spared, *v.* (સ્પૅર્ડ) બચાવી.. [ધંધો.)
En-ter-tained´, *v.* (ઍન્ટર્ટેઈન્ડ) રાખ્યો (નોકરીમાં અથવા
Prin´-ci-pal, *adj.* (પ્રિન્સિપલ) મુખ્ય. [સલાહકારી.
Coun´-sel-lors, *n.* (કાઉન્સેલર્ઝ) સલાહ આપનારો ; મંત્રી ;
Came on a visit, મુલાખાત આપવાને આવ્યો. [ઉપજી.
Cy´-rus was struck with compassion, સાઈરસને દયા

No 2.

Leo´-ni-das, *n.* (લિયોનિડાસ) ગ્રીસદેશમાં, સ્પાર્ટન લોકોનો સરદાર.
Xer´-xes, *n.* (ઝર્ક્ષિઝ) ઈરાનનો બાદશાહ.
In-vad´-ed, *v.* (ઈન્વેડેડ) ચઢાઈ કરી.
Greece, *n.* (ગ્રીસ) યૂરોપ ખંડની દક્ષિણે એક દેશ છે.
E-nor´-mous, *adj.* (ઇનૉર્મસ) ઘણીજ મોટી ; ભારે.
Host, *n.* (હોસ્ટ) ફોજ; સૈન્ય. Road, *n.* (રોડ) રસ્તો.
Lay, *v.* (લે) પડતો હતો, હતો.
The´ssaly, *n.* (થેસલિ) ગ્રીસમાં એક દેશ છે.
Had to march, (હૅડ-ટુ-માર્ચ) જવાનું હતું.
Nar´-row, *adj.* (નૅરો) સાંકડો. Pass, *n.* (પાસ) રસ્તો.
Thermo´-pylæ, *n,* (થર્મૉપિલી) ગ્રિસમાં એક સાંકડો રસ્તો છે.

Moun'tains, *n.* (માઉન્ટન્ઝ) પાહાડ. [કરતા હતા).
Was guard'-ed, *v.* (વૉઝ-ગાર્ડેડ) ચોકી કરાતી હતી (ચોકી
Spar'-tans, *n.* (સ્પાર્ટન્ઝ) સ્પાર્ટાના રહેવાસી, સ્પાર્ટન લોકો.
Un'-der, *prep.* (અન્ડર) હાથ નિચે, સરદારી નીચે.
Slaves, *n.* (સ્લેવ્ઝ) ગુલામો.
Al-lies', *n.* (ઍલાઇઝ) કુમકે આવનાર ; દોસ્તી રાખનાર.
On find'-ing, (ઑન-ફાઇન્ડિંગ) માલમ પડવાથી ; જોઇને.
Stopped, *p. adj.* (સ્ટૉપ્ડ) બંધ થયલો.
Sent, *v.* (સેન્ટ) કેહેણ મોકલ્યું.
To de-mand', *inf.* (ટુ-ડિમૅન્ડ) હુકમની સાથે માગવાને.
Arms, *n.* (આર્મ્ઝ) હથિયાર ; શસ્ત્ર. Force, *n.* (ફોર્સ) લશ્કર.
Re-turned' *v.* (રિટર્ન્ડ) પાછો વાળ્યો.
Mes'-sage, *n.* (મેસેજ) સંદેશો ; કહેણ.
At-temp'-ted, *v.* (ઍટેમ્પ્ટેડ) કોશિશ કીધી.
To force, *inf.* (ટુ-ફોર્સ) જોરજૂલમથી કરવાને.
Way, *n.* (વે) રસ્તો, માર્ગ.
Sev'-er-al times, (સેવરલ-ટાઇમ્ઝ) કેટલીકવખતે–વાર.
Were driv'-en, *v.* (વેર-ડ્રિવન્) હઠાવી કઢાયા; હઠાવી કાઢયા.
Back, *adv.* (બૅક) પાછા. [કતલ.
Im-mense', *adj.* (ઇમેન્સ) ભારે. Loss, *n.* (લૉસ) નાશ,
Trai'-tor, *n.* (ટ્રેઇટર) દેશ દ્રોહી.
Showed, *v.* (શોડ) બતાવ્યો, દેખાડયો. [પેલી તરફ.
Path, *n.* (પૅથ) રસ્તો ; માર્ગ. A-cross', *prep.* (એક્રૉસ)
Chos'-en, *adj.* (ચોઝન્) પસંદ કરેલી.
Bod'-y, *n.* (બૉડિ) ટોળી. Marched, *v.* (માર્ચ્ડ) ગઇ.
Rear, *n.* (રીઅર) લશ્કરની પછાડીનો ભાગ ; સેનાનો પૃષ્ઠભાગ.
Dis-missed', *v.* (ડિસ્મિસ્ડ) વિદાય કર્યા ; રજા આપી.
Re-tained', *v.* (રિટેઇન્ડ) રાખ્યા. Un-til', *adv.* (અન્ટિલ)
Was slain, *v.* (વૉઝ-સ્લેઇન) કપાઇ ગયો. [સુધી.

He-ro´-ic, *adj.* (હિરોઇક) બહાદુરીનું ; પરાક્રમનું.
Ac´-tion, *n.* (ઍક્શન) યુદ્ધ ; સંગ્રામ.
Has been cel´-e-brat-ed, *v.* (હૅઝ-બિન-સેલિબ્રેટેડ) પ્રસિદ્ધ કરાયલું છે (પ્રસિદ્ધ થયું છે). Since, (સિન્સ) થી.
Re-mote´ *adj.* (રિમોટ) અસલના; જૂના ; પ્રાચીન.
Since that re-mote time, અસલના વખતથી.
Mound, *n.* (માઉન્ડ) કીર્ત્તિસ્તંભ, દેવડી; સ્મરણ-સ્તંભ.
Was raised, *v.* (વૉઝ-રેઇઝડ) બંધાઈ ; બાંધવામાં આવી.
Bones, *n.* (બોન્ઝ) હાડકાં. Dead, *n.* (ડેડ) મુએલાં માણસો.
May be ren´-dered, *v.* (મે-બી-રેન્ડર્ડ) અર્થ થઇ શકે.
Strang´-er, *n.* (સ્ટ્રેંજર) પરદેશી ; મુસાફર.
Spar´-ta, *n.* (સ્પાર્ટા) ગ્રીસનું એક શેહેર.
Are laid, *v.* (આર-લેઇડ) પડયા છે.
Her, *pron.* (હર) તેનો (સ્પાર્ટાનો).
O-beyed´, *v.* (ઓબેઇડ) તાબે થયા.
Idioms:—His road lay through Thes´saly. તેનો રસ્તો થેસલીમાંથઇને હતો or તેને થેસલીમાં થઇને જવાનું હતું.
This pass was guarded by 300 Spartans, ત્રણસેં સ્પાર્ટનો આ રસ્તો સાચવવાને મુકયા હતા.
To force their way, જોર જૂલમથી રસ્તો કરવાને.
By which, જે (રસ્તે) થઇને.
Seeing that all was lost, કંઇ ઉપાય રહ્યો નથી એવું જોઇને.

No. 3. PERICLES.

Per´i-cles, *n.* (પેરિક્લિઝ) આથન્સ શેહેરનો મોટો રાજમંત્રી સરદાર અને ભાષણ કરનાર.
States´-man, *n.* (સ્ટેઇટસમન્) રાજનીતિ કુશળ પુરૂષ.
Ath´-ens, *n.* (ઍથેન્ઝ) યુરોપ ખંડની દક્ષિણે ગ્રીસ દેશનું [રાજ્યધાનીનું શેહેર.
Head, *n.* (હેડ) ઉપરીપણું.

Ad-min´-is-tra´-tion, *n.* (ઍડ્મિનિસ્ટ્રેશન) રાજ્યકારભાર.
El´-o-quence, *n.* (એલોકવેન્સ) ભાષણ કરવાની છુટા; વાક્-
Su-pe´ri-or (to), (સુપીરિયર) શ્રેષ્ઠ ; ચઢતો. [ચાતુરી.
Of his day, (ઑવ્-હિઝ-ડે) પોતાના વખતના.
It is said of him, તેને વિશે એવું કહેવામાં આવ્યું છે.
O-ra´-tions, *n.* (ઓરેશન્ઝ) ભાષણ. Po´-et (પોએટ) કવિ.
Light´-ened, *v.* (લાઇટન્ડ) વિજળીની પેઠે ચમકારા કરતો.
Thun´-dered, *v.* (થન્ડર્ડ) મેઘની પેઠે ગર્જના કરતો.
Shook, *v.* (શુક) ધ્રુજાવતો.
All Greece, *n.* (ઑલ-ગ્રીસ) આખો ગ્રીસ દેશ.
En-cou´-rage-ment, *n.* (એન્કરેજમેન્ટ) ઉત્તેજન; આશ્રય.
Li´-te-ra-ture, *n.*(લિટરેચર-લિટરેટ્યુર) વિદ્યા.
Fine arts, (ફાઇન-આર્ટસ) ઊંચા પ્રકારના હુન્નર,–જેવા કે
કવિતા-ગાયન-ચિત્રવિદ્યા અને પત્થરમાં નકશી કોતરવી.
Pla´gue, *n.* (પ્લેઇગ) મરકી; રોગ.
Is re-port´-ed *v.* (ઇઝ-રિપોર્ટેડ) કહેવાય છે; (કહે છે).
Had put on, *v.* (હૅડ-પુટ-ઑન) ધારણ કરચું હતું.
Mourn´-ing, *n.* (મોર્નિંગ) દિલગીરી-શોકનું ચિન્હ.
Through his means, (થ્રુ-હિઝ-મીન્ઝ) તેને લીધે. [ચલાવ્યો.
He was at the head of, &c. તેણે રાજ્યકારભાર ઉપરીપણે
He was superior to all, તે સઘળાં કરતાં શ્રેષ્ઠ હતો.

No. 4. SOCRATES.

Soc´-ra-tes, *n.* (સૉક્રેટિઝ) માણસનું નામ છે.
Wise, *adj.* (ઉવાઇઝ) ડાહ્યો, બુદ્ધિવાન.
Spent, *v.* (સ્પેન્ટ) ગાળી; કાઢી. [કરવું તે.
Con-vers´-ing, *n.* (કૉન્વરસિંગ) વાતચીત કરવી તે, સંભાષણ
Teach´-ing, *n.* (ટીચિંગ) બોધ કરવો તે. [આવ્યો.
Vir´-tue, *n.* (વર્ચ્યૂ) સદ્ગુણ. Ar-rived´, *v.* (ઍરાઇવ્ડ)

Pro-fessed′, *v.* (પ્રોફેસ્ડ) ખુલ્લી રીતે બોલતો-કબૂલ કરતો.
A′-ble, *adj.* (એઇબલ) શક્તિવાન, સમર્થ.
Cha′-rac-ter, *n.* (કૅરૅકટર) ગુણ ; શીળ.
On see′-ing, (સીઈંગ) જોઇને.
Coun′-te-nance, *n.* (કાઉન્ટેનન્સ) ચેહેરો.
To prove, *inf.* (ટુ-પ્રૂવ) પરીક્ષા કરવાને ; પારખું જોવાને.
Skill, *n.* (સ્કિલ) કસબ ; ચતુરાઇ; હુનર.
Youths, *n.* (યૂથ્સ) જુવાન માણસો.
Fol′-lowed, *v.* (ફૉલોડ) પાછળ જતા ; મત સ્વીકારતા.
Teach′ing, *n.* (ટીચીંગ) બોધ.
Point′-ing, *pr. p.* (પૉઇન્ટિંગ) બતાવીને.
Be-nev′-o-lence, *n.* (બિનેવોલન્સ) પરોપકારબુદ્ધિ, પરહિતેચ્છુ.
Ug′-ly. *adj.* (અગ્લિ) બદશિકલ ; કદરૂપો.
Look′-ing, *pr. p.* (લુકિંગ) જોઇને.
Re-plied′, *v.* (રિપ્લાઇડ) જવાબ દીધો.
Vi′-cious, *adj.* (વિશ્યસ) દુરાચારી ; દુરાચરણી; વિષયી.
Bad-tem′-pered, *adj.* (બૅડ-ટેમ્પર્ડ) ખરાબ સ્વભાવનો.
Smil′-ing, *pr. p.* (સ્માઇલિંગ) મોં મલકાવીને.
Does err, (ડઝ એર) ભૂલ કરેછે; ખોટું કહેછે.
By na′-ture, (બાઇ-નેઇચર) સ્વભાવત :; સ્વભાવથી.
Was in-clined′, *v.* (ઉવૉઝ-ઇન્ક્લાઇન્ડ) વળાણ હતું.
Long, *adj.* (લૉંગ) ઘણા વખતનો.
Prac′-tice, *n.* (પ્રૅક્ટિસ) અનુભવ.
Have sub-dued′ *v.* (હૅવ-સબ્ડ્યૂડ) જીત્યા છે. વશ કર્યા છે.
Pas′-sions, *n.* (પૅશન્ઝ) મનોવિકાર.
Was tried, *v.* (ઉવૉઝ-ટ્રાઇડ) તપાસ ચાલી, કામ ચાલ્યું. [આવી.
(was) Ex′-ecut-ed, *v.* (એક્ઝિક્યૂટેડ) દેહાંત શિક્ષા કરવામાં
Charge, *n.* (ચાર્જ) તોહોમત.
Im-pi′-e-ty, *n* (ઇમ્પાએટિ) અનાસ્થા ; પતિત્વ ; ધર્મનિંદા.

Teach'-ing, *n.* (ટીચિંગ) બોધ.
In teach'-ing, *n.* (ટીચિંગ) બોધ આપતી વખતે.
Pu'-pils, *n.* (પ્યુપિલ્સ) શિષ્યો; વિદ્યાર્થીઓ.
Had laughed, *v.* (હેડ-લાફ્ડ) હસીકાઢયા હતા.
I'-dle, *adj.* (આઇડલ) નકામા.
Su-per-sti'-tions, *n.* (સુપરૂસ્ટિશન્સ) વ્હેમો.
Com'-mon, *adj.* (કૉમન) સાધારણ.
Calm'-ly, *adv.* (કામ્લિ) શાંત રીતે ; સ્વસ્થપણે.
Poi'-son, *n.* (પૉઇઝ્ન) ઝેર ; વિષ.
Com'-fort-ed, *v.* (કમ્ફર્ટેડ) દિલાશો–ધીરજ આપતો.
Im-mor'-tal, *adj.* (ઇમ્મોર્ટલ) અમર.
Idioms:—By nature I was inclined to evil, સ્વભાવથી દુરાચરણ કરવા તરફ મારૂં વળણ હતું.
S. was executed on a charge of impiety, અનાસ્થાના તોહોમતને વાસ્તે સોક્રેટીઝને દેહાંત શિક્ષા કરવામાં આવી.

No. 5. PHO'-CION.

Pho'-cion, *n.* (ફોશ્યન) આથન્સનો એક બહાદુર સરદાર.
Brave, *adj.* (બ્રેઇવ) બહાદુર.
Gen'-e-ral, *n.* (જેનરલ) સરદાર ; સેનાધિપતિ. [બાદશાહ.
Al-ex-an'der the Great *n.* (ઍલેગ્ઝાન્ડર-ધ-ગ્રેઇટ) સિકંદર
No'-ble-ness, *n.* (નોબ્લ્નેસ) ઉમદાપણું, ખાનદાની.
In-te'-gri-ty, *n.* (ઇન્ટેગ્રિટિ) પ્રમાણિકપણું.
Were ack-nowl'-edged, *v.* (વેર-ઍક્નૉલેજ્ડ) કબૂલ કરવામાં-માન્ય કરવામાં આવ્યા. [તરફથી.
Gen'-e-ral-ly, *adv.* (જેનરલિ) સાધારણ રીતે, બધા માણસો
Re-ceived', *v.* (રિસીવ્ડ) મેળવ્યું (મળ્યું).
Sur'-name, *n.* (સર્નેઇમ) ઉપનામ.
De-sign'-ing, *pr. p.* (ડિઝાઇનિંગ) ઇરાદો–મનસુબો કરતો

To sub′-ju-gate, *inf.* (ટુ-સબ્ડ્યુગેટ) તાબે કરવાને.
To gain o′-ver, *inf.* (ટુ-ગેઇન-ઓવર) મેળવી લેવાને.
To his side, (ટુ-હિઝ-સાઇડ) પોતાના પક્ષમાં.
Pur′-pose, *n.* (પર્પઝ) હેતુ; મતલબ. [પસંદતા.
Of′-fered, *v.* (ઑફર્ડ) આપવા માંડી. Choice, *n.* (ચૉઇઝ)
Fi-del′-i-ty, *n.* (ફિડેલિટિ) પ્રમાણિકપણું, નિમકહલાલી.
Was shak′-en, *v.* (વૉઝ-શેઇકન) ચળ્યું.
Re-plied′, *v.* (રિપ્લાઇડ) જવાબ-ઉત્તર આપ્યો.
Es-teems′, *v.* (એસ્ટીમ્ઝ) પ્રશંસા-વખાણ કરે છે.
Re′-al-ly, *adv.* (રીઅલિ) ખરેખરો.
Let leave, *v.* (લેટ-લીવ) રહેવા દે.
Hon′-es-ty, *n.* (ઑનેસ્ટિ) પ્રમાણિકપણું.
Offered him the choice of four cities, (અલેક્ઝાન્ડરે) ચાર શહેરમાંથી જે પસંદ પડે તે તેને આપવા કહ્યું.
Let him leave me my honesty, તેણે મારૂં પ્રમાણિકપણું મારી પાસે રહેવા દેવું જોઇએ.

LESSON IX.

In′dus-try. ઉદ્યોગ વિષે.

In′-dus-try, *n.* (ઇન્ડસ્ટ્રિ) ઉદ્યોગ ; મેહેનત.
Doth=Does, છે, આ ક્રિયાપદ પૂર્વે વપરાતું હતું.
Busy, *adj.* (બિઝિ) ઉદ્યોગી. How, *pron.* (હાઉ) કેવી
Bee, *n.* (બી) મધમાખી. [રીતે વાપરે છે.
(doth) Im-prove′, *v.* (ડથ્-ઇમ્પ્રૂવ) સારો ઉપયોગ કરેછે; સારી
Shin′-ing, *adj.* (શાઇનિંગ) ચકચકીત.
(doth) Gath-er, *v.* (ડથ્-ગૅધર) એકઠું કરેછે.
Hon′-ey *n.* (હની) મધ.
All the day, સઘળો દિવસ, આખો દહાડો.
O′-pen-ing, *adj.* (ઓપનિંગ) ખીલતાં.

Skil′-ful-ly, *adv.* (સ્કિલફુલિ) ચતુરાઇથી.

Cell, *n.* (સેલ) મધપુડો. Neat′-ly, *adv.* (નીટ્લિ) સફાઇથી.

Spreads, *v.* (સ્પ્રેડ્ઝ) પાથરેછે. Wax, *n.* (વૅક્સ) મીણ.

La′-bours, *v.* (લેબર્ઝ) મેહેનત કરેછે.

To store, *inf.* (ટુ-સ્ટોર) ભરી મુકવાને.

It—મધપુડો. Sweet, *adj.* (સ્વીટ) મીઠો.

I would be bu′-sy, ઉદ્યોગી થવાને હું ચાહુંછું.

Too, *adv.* (ટૂ) પણ. Hands, *n*, (હૅન્ડ્ઝ) હાથ (માણસો).

Mis′-chief, *n.* (મિસ્ચિફ) નુકસાન.

Ev′-er, *adv.* (એવર) હમેશાં.

Shining hours–તડકાવાળા (ઉનાળાના દહાડાના) કલાક.

Sweet food–મધ.

LESSON. X.

GAL-I-LE′-O. ગાલિલીઓ વિશે.

Gal-i-le′-o, *n.* (ગૅલિલીઓ) એક મહા પુરૂષનું નામ છે, એણે દુર્બીન શોધી કહાડી.

It-a′-li-an, *adj.* (ઇટૅલિયન) ઇટલી દેશનો.

Was born, *v.* (વૉઝ-બૉર્ન) જન્મ્યો હતો.

Gen′-tle-man, *n.* (જેન્ટલમૅન) ગૃહસ્થ.

Stud′-ied, *v.* (સ્ટડિડ) અભ્યાસ કીધો, અધ્યયન કીધું.

Ma-the-mat′-ics, *n.* (મૅથમૅટિક્સ) ગણિતશાસ્ત્ર.

Suc-cess′, *n.* (સક્સેસ) સફળતા.

With such suc-cess′, (વિથ-સચ-સકસેસ) એવી સફળતાથી.

Was ap-point′ed, *v.* (વૉઝ-ઍપૉઇન્ટેડ) નિમ્યો.

Pro-fes′-sor, *n.* (પ્રોફેસર) શિક્ષા ગુરૂ; અધ્યાપક.

U-ni-vers′-i-ty, *n.* (યુનિવર્સિટિ) પાઠશાળા, વિદ્યાલય.

Pi′-sa, *n.* (પીઝા) ઇટાલિ દેશમાં એક શેહેર છે,

Learn′-ed men, (લર્નેડ-મેન) વિદ્વત્તાવાળા માણસો, વિદ્વજ્જનો.

Shas´-tris, *n.* (શાસ્ત્રિઝ) શાસ્ત્રીઓ.
Cared, *v.* (કેર્ડ) દરકાર રાખતા. But, *prep.* (બટ) શિવાય.
What, *pron.* (ઉવૉટ) જે.
Was taught, *v.* (ઉવૉઝ-ટૉટ) શીખવાતું હતું.
Would try, *v.* (ઉવુડ-ટ્રાઈ) પ્રયત્ન કરવા ચાહતા.
To dis-cov´-er, *inf.* (ટુ-ડિસ્કવર) શોધી કહાડવાને.
Laws of na´-ture, *n.* (લૉઝ-ઑવ્-નેઈચર) સૃષ્ટિના નિયમો.
Ob-ser-va´-tion, *n.* (ઑબ્ઝર્વેશન) લક્ષપૂર્વક અવલોકન.
Ex-pe´-ri-ment, *n.* (એક્સપેરિમેન્ટ) પ્રયોગ.
On the oth´-er hand, (ઑન-ધી-અધર-હૅન્ડ) એથી ઉલટું.
De-vot´-ed (himself), *v.* (ડિવોટેડ) મંડયો; લાગ્યો.
Na´-tur-al Sci´-ence, *n.* (નેચરલ-સાયન્સ) સૃષ્ટિનિયમશાસ્ત્ર.
Es-pe´-ci-al-ly, *adv.* (એસ્પેશ્યલી) મુખ્યત્વે કરીને.
As-tron´-o-my, *n.* (ઍસ્ટ્રૉનૉમિ) ખગોળ વિદ્યા.
Te´-le-scope, *n.* (ટેલિસ્કોપ) દુર્બીન.
Ob-served´ *v.* (ઑબ્ઝર્વ્ડ) તપાસીને જોયાં.
Pla´-nets, *n.* (પ્લૅનેટ્સ) ગ્રહો.
Im-port´-ant, *adj.* (ઇમ્પૉર્ટન્ટ) અગત્યની.
Dis-cov´-er-ies, *n.* (ડિસ્કવરીઝ) શોધો.
Au-tho´-ri-ty, *n.* (ઑથૉરિટિ) આધાર; પ્રમાણ.
Sa´-cred, *adj.* (સેક્રેડ) ધર્મ સંબંધી, પવિત્ર.
Was fixed, (ફિક્સ્ડ) હતી (છે).
Was fixed at rest, સ્થિર, સ્થિર હતી (છે).
Re-volved´, *v.* (રિવૉલ્વ્ડ) ફરતી (ફરેછે).
At rest, સ્થિર. An´gry, *adj.* (ઍંગ્રિ) ગુસ્સે.
De-clared´, *v.* (ડિક્લેર્ડ) ખુલ્લી રીતે કહ્યો; ઠરાવ્યો.
Wick´-ed, *adj.* (ઉવિકેડ) દુષ્ટ; પાપી.
God´-less, *adj.* (ગૉડ્લેસ) નાસ્તિક, અધર્મી.
Was writ´-ten, *v.* (ઉવૉઝ-રિટન) લખાયલું હતું.

Twice, *adv.* (ટ્વાઇસ) બેવાર.
Pre-vailed′ (against), *v.* (પ્રિવેઇલ્ડ) પ્રાબલ્યવાન થયા; [ફાવ્યા
Com-pelled′, *v.* (કૉમ્પેલ્ડ) જરૂર પાડી.
To leave off, *inf.* (ટુ-લીવ-ઑફ) છોડી દેવાને.
Doc′-trines, *n.* (ડૉક્ટ્રિન્ઝ) મતો.
To pro′-mise, *inf.* (ટુ-પ્રૉમિસ) કબૂલ કરવાની.
Kneel′-ing, *pr. p.* (નીલિંગ) ઘુંટણીએ પડીને.
Knees *n.* (નીઝ) ઘુંટણ. Would be, *v.* (વુડ-બી) રહીશ.
Si′-lent, *adj.* (સાઇલન્ટ) ચુપ, મુગો.
Would be si′-lent, *v.* (વુડ-બી-સાઇલન્ટ) (હું) મુગો રહીશ.
On ris′-ing, (ઑન-રાઇઝિંગ) ઉભા થઇને.
Stamped, *v.* (સ્ટૅમ્પ્ડ) ઠોક્યો; અફાળ્યો: [ન્યમાવવાથી.
Im-pa′-tient-ly, *adv.* (ઇમ્પેશન્ટલિ) અધીરાઇથી, ન
Aft-er all, *v.* (ઑફ્ટર-ઑલ) ગમે તે કરો તો પણ.
Does move, *v.* (ડઝ-મુવ) ફરેજ છે.
Fool′-ish-ness, *n.* (ફૂલિશનેસ) બેવકુફાઇ.
Strives (against), *v.* (સ્ટ્રાઇવ્ઝ) આથડે છે.
In vain, (ઇન વેઇન) ફોકટ, વૃથા.
Sir I′-saac New-ton, *n.* (સર-આઇઝૅક-ન્યૂટન) ઇંગ્લાંડનો એક
પ્રખ્યાત તત્વજ્ઞાની પુરૂષ થઇ ગયો છે. [રીતે.
Ful′-ly, *adv.* (ફુલ્લિ) મનની ખાતરી થાય એવી રીતે; પુરેપુરી
Ex-pound′-ed, *v.* (એક્સપાઉન્ડેડ) સમજાવ્યું.
Sys′-tem, *n.* (સિસ્ટમ) રચના; ગોઠવણ.
U′-ni-verse, *n.* (યુનિવર્સ) સૃષ્ટિ; જગત.
School′-boy, *n.* (સ્કૂલ-બૉય) નિશાળીઓ.
In vain, (ઇન-વેઇન) ફોકટ. Po′et, *n.* (પોએટ) કવિ.
Light, (લાઇટ) અજવાળું; જ્ઞાનરૂપી પ્રકાશ.
Let New′-ton be, ન્યુટન જન્મ પામો.
All was light, સઘળે જ્ઞાનરૂપી પ્રકાશ થયો.

LESSON XI.

THE STO´-RY OF THE FLIES AND THE ANTS.

માખી અને કીડીઓની વાત.

Sto′-ry, *n.* (સ્ટોરિ) વાત, બ્યાન. [કીડીઓ.
Flies, *n.* (ફ્લાઈઝ) માખીઓ. Ants, *n.* (ઍન્ટ્સ)
Cor′-ner, *n.* (કૉર્નર) ભાગ ; ખુંણો. [બાગ ; વાડી.
Farm′-er's, *n.* (ફાર્મર્ઝ) ખેડુતની. Gar′-den, *n.* (ગાર્ડન)
Once, *adv.* (વન્સ) એક વખત. Nest, *n.* (નેસ્ટ) માળો.
Sum′-mer, *n.* (સમર) ઉન્હાળો ; ગ્રીષ્મરૂતુ. [(દર);
Were em-ploy′-ed, *v.* (એમ્પ્લૉઈડ) કામે લાગી હતી ; મંડી
Draw′-ing, *n.* (ડ્રૉઈંગ) ઘસડી લઈ જવું. [હતી.
In draw′-ing, (ઇન-ડ્રૉઈંગ) ઘસડી લઈ જવામાં.
Seeds, *n.* (સીડ્ઝ) બીયાં. Grains *n.* (ગ્રેઈન્ઝ) દાણા.
Corn, *n.* (કૉર્ન) અનાજ. Bed, *n.* (બેડ) ક્યારી.
Hole, *n.* (હોલ) દર.
A great num′-ber, (આ-ગ્રેઈટ-નમ્બર) ઘણીજ.
Sport′-ing, *pr. p.* (સ્પોર્ટિંગ) ગમત કરવાની.
Hum′-ming, *pr. p.* (હમિંગ) ગગણવું. [રાખવું.
Di-vert′-ing, *pr. p.* (ડિવર્ટિંગ) આનંદ પમાડવું ; મગ્ન
Fre′-quent-ly, *adv.* (ફ્રીક્વેન્ટલિ) વારંવાર ; ઘણી ખરીવાર.
To ob-serve′, *inf.* (ટુ-ઑબ્ઝર્વ) જોવાને.
In′-sects, *n.* (ઇનસેક્ટસ) જીવડાં ; ક્ષુદ્રજંતુ.
Very young, *adj.* (વેરિ-યંગ) બાળક ; નહાનો.
Ig′-no-rant, *adj.* (ઇગ્નરન્ટ) અજ્ઞાન.
Ex-pressed′, *v.* (એક્સપ્રેસ્ડ) કહ્યું ; બોલ્યો. [દિવસ.
Fool′-ish, *adj.* (ફૂલિશ) મૂર્ખ. All day long, આખો
Are work′-ing, *v.* (આર-વર્કિંગ) કામ-ઉદ્યમ કરેછે.
(are) Toil′-ing, *v.* (ટૉઇલિંગ) મેહેનત-શ્રમ કરેછે.
In-stead′ of, (ઇન્સ્ટેડ-ઑવ) બદલે.
En-joy′-ing *pr. p.* (એન્જૉઇંગ) મજે લેવાને ; લેવાને.

Weath′-er, *n.* (ઉવેધર) હવા.
Hap′-pi-est, *adj.* (હૅપીઍસ્ટ) સઉથી સુખી. [થોડે વખતે.
Some′-time aft′-er, *adv.* (સમ-ટાઇમ આફ્ટર) ત્યાર પછી
Ob-serva′-tion, *n.* (ઑબ્ઝર્વેશન) લક્ષપૂર્વક તપાસ.
Grew, *v.* (ગ્રૂ) થઇ. Cold. *adj.* (કોલ્ડ) ઠંડી.
Was seen, *v.* (ઉવૉઝ-સીન) દેખાતો.
Ex-treme′-ly, *adv.* (એક્સટ્રીમ્લિ) અતિશય; ઘણીજ.
Scarce′-ly *adv.* (સ્કેર્સલિ) ભાગ્યેજ.
To shine, *inf.* (ટુ-શાઇન) પ્રકાશતો. [ઝાકળવાળી.
Chill, *adj.* (ચિલ) શીતળ; ઠંડી. Frost′-y, *adj.* (ફ્રૉસ્ટી)
Could see, *v.* નજરે પડી, દેખાઇ.
Sing′-le, *adj.* (સિંગલ) એક પણ. Lay, *v.* (લે) પડેલી હતી.
Dead, *adj.* (ડેડ) મરી ગયલી.
Dy′-ing *pr. p.* (ડાઇંગ) મરી જતી.
Good na′-tured, *adj.* (ગુડ-નેચર્ડ) સારા સ્વભાવનો.
Pi′-ty-ing, *pr. p.* (પિટિઇંગ) દયા આણતાં.
Un-for′-tu-nate, *adj.* (અન્-ફૉર્ચ્યુનેટ) કમ નસીબ.
Had hap′-pened, *v.* (હૅપન્ડ) બન્યું-થયું હતું. [છે.
Used to see, જોતો. Are dead, *v.* (આર-ડેડ) મરી ગઇ
Care′-less, *adj.* (કેર્લેસ) બેફીકરી; પ્રમાદી.
Trou′-ble, *n.* (ટ્રબલ) મેહેનત; શ્રમ. [કરવો.
Lay′-ing up, *pr. p.* (લેઇંગ-અપ) ભરી રાખવો; સંગ્રહ
Pro-vis′-ions, *n.* (પ્રોવિઝન્ઝ) ખોરાક.
Busy, *adj* (બિઝિ) ઉદ્યોગી.
Had been busy, ઉદ્યોગી રહી હતી, કામ કીધું હતું.
In pro-vid′-ing, (ઇન પ્રોવાઇડિંગ) આગળથી ખોરાક સંગ્રહ
Win′-ter, *n.* (ઉવિન્ટર) શિયાળો. [કરવામાં.
A-live′, *a.* (ઍલાઇવ) જીવતી.
Warm weath′-er, (ઉવૉર્મ-ઉવેધર) ઉષ્ણઋતુ; ઉનાળો.
Returns′, *v.* (રિટર્ન્ઝ) બેસશે; પાછી આવશે.
Idioms:—Used to be sporting, ગમત કરતી હતી.
He thus expressed himself, તેણે આ પ્રમાણે પોતાના મનમાં કહ્યું.

The sun was scarcely seen to shine, સૂર્ય ભાગ્યેજ દેખાતો, સૂર્ય વાદળથી ઢંકાઇ ગએલો રહેતો. [ઝાકળ પડતી.
The nights became chill and frosty, રાત્રે ટહાડ અને
He could not help pitying, તેને દયા ઉપજ્યા વગર રહીજ નહીં.

LESSON XII.

(FA´BLE.) THE BEL´LY AND THE MEM´BERS.

પેટ અને અવયવો.

Bel´-ly, *n.* (બેલિ) પેટ. Mem´-bers, *n.* (મેમ્બર્ઝ) અવયવો.
Rome, *a.* (રોમ) ઇટાલિ દેશની રાજધાનીનું શેહેર.
(being) Ang´-ry, *adj* (ઍંગ્રિ) ક્રોધાયમાન-ધુસ્સે થઇને.
Op-pres´-sion, *n.* (ઑપ્રેશન) જુલમ.
De-ter´-mined, *v.* (ડિટર્મિન્ડ) મન સાથે નક્કી કીધું.
No´-bles, *n.* (નોબ્લ્ઝ) અમીરો.
To form, *inf.* (ટુ-ફૉર્મ) વસાવવાને; બાંધવાને.
De-pend´-ants, *n.* (ડિપેન્ડન્સ) આશ્રિતો.
Were wil-ling, *v.* (ઉવિલિંગ) ખુશી હતા; રાજી હતા.
To lose, *inf.* (ટુ-લુઝ) ખોવાને; જુદા પડવાને.
Cul´-ti-vat-ors, *n.* (કલ્ટિવેટર્ઝ) ખેડુતો.
Sol´-diers, *n.* (સોલ્જર્ઝ) સિપાઇઓ, યોદ્ધા.
Re-peat´-ed, *adj.* (રિપીટેડ) એકપર એક. [નિધિ.
Em´-bas-sies, *n.* (એમ્બસીઝ) એલચીઓ, વકીલો, પ્રતિ-
To per-suade´, *inf.* (ટુ-પરસ્વેઇડ) સમજાવવાને.
Se-ced´-ers, *n.* (સિસીડર્ઝ) સંગત છોડી જનારા.
To re-turn´, *inf.* (ટુ-રિટર્ન) પાછા આપવાને.
Deaf, *adj.* (ડેફ) બેહેરો. Too oft´-en, *adv.* ઘણીવાર.
Pro´-mis-es, *n.* (પ્રૉમિસિઝ) વચનો, કબૂલાતો. [યા હતા.
Had been de-ceived´, *a.* (હૅડ-બિન-ડિસીવ્ડ) છેતરાયા-ઠગા-
Po´pu-lar, *adj.* (પૉપ્યુલર) લોકપ્રિય.
Cha´rac-ter, *n.* (કૅરૅક્ટર) આચરણ, ચાલ, શીલ.
Came, *v.* (કેઇમ) આવ્યો (પડયો).
For´-ward, *adv.* (ફૉરવર્ડ) આગળ.

Ad-dressed′, *v.* (ઍડ્રેસ્ડ) કહ્યું, બોલ્યો.
Once on a time, એક વખતપર; એક સમે.
Be-gan′, *v.* (બિગૅન) મંડ્યા, લાગ્યા.
To mur′-mur, *inf.* (મર્મર) બડબડવાને.
Stom′-ach, *n.* (સ્ટમક) પેટ. [કામમાં લેવું.
Em-ploy′-ing, *pr. p.* (એમ્પ્લૉયિંગ) કામે લગાડવું;
All the rest, બાકીના સઘળા (અવયવો). [કરવાને.
Con-sum′-ing, *pr. p.* (કન્સ્યુમિંગ) ખવડાવી દેવાને; પુરો
To pro-vidé, *inf.* (પ્રોવાઇડ) આગળથી સંગ્રહ કરવાને.
In re-turn′, (ઇન-રિટર્ન) બદલામાં, અવેજમાં.
A-greed′, *v.* (ઍગ્રીડ) સમ્મત-એકમત થયા.
To strike work, (ટુ-સ્ટ્રાઇક ઉવર્ક) કામ કરતા બંધ થવાને,
(to) Re-fuse′, *inf.* (રિફ્યૂઝ) ના કહેવાને. [કામ નહિં કરવાને.
To wait up-on′, *inf.* (ટુ-ઉવેઇટ-અપૉન) સેવામાં રહેવાને,
An′-y long′-er, હવે પછી. [બીજા મતમાં રહેવાને.
To car′-ry (about), *inf.* અહિં તહિં લઇ જવાને..
Re-solved′, *v.* (રિઝૉલ્વ્ડ) મન સાથે નક્કી કીધું, નિશ્ચય કીધો.
To smell, *inf.* (ટુ-સ્મેલ) વાસ લેવાને.
To look out, તપાસ કરવાને; નજર રાખવાને.
Ser′-vice, *n.* (સર્વિસ) ધંધો; ચાકરી.
De-clared′, *v.* (ડિક્લેર્ડ) ખુલ્લી રીતે કહ્યું.
Would lis′-ten (to), *v.* (ઉવુડ-લિસ્ન) સાંભળીશું.
Din′-ner-bell, *n.* (ડિનર-બેલ) ભોજન સમય સૂચક ઘંટ.
Had been left, *v.* રખાયું (રહ્યું).
Emp′-ty, *adj.* (એમ્પ્ટિ) ખાલી.
To suf′-fer, *inf.* (ટુ-સફર) દુઃખ-પીડા ભોગવવી. [નબળા.
Grew, *v.* (ગ્રૂ) થયા. Feé-ble, *adj.* (ફીબ્લ) અશક્ત;
Dim, *adj.* (ડિમ) ઝાંખ વળેલી; નિસ્તેજ. [થઇ ગયલા.
Lan′-guid, *adj* (લૅંગ્વિડ) મંદ, નરમ પડી ગયલા; શિથિલ
Ex-haust′-ed, *adj.* (એગ્ઝૉસ્ટેડ) ખાલી પડી ગયલો.
Per-ceivé, *v.* (પર્સીવ) જુઓછો.
Used to sup-ply′, *v.* (યૂઝ્ડ-ટુ-સપ્લાઇ) પુરૂં પાડતા.
In re-al′-i-ty, (ઇન-રિઍલિટિ) ખરૂં જોતાં.

Wassup-plied′, *v.* (ૃવૉઝ-સપ્લાઇડ) પુરૂં પડાતું; (પુરૂં પાડતાં.)
Did con-sumé, *v.* (ડિડ્-કન્સ્યૂમ) પુરો કરતોઃ ખાઇ જતો.
Was put, *v.* મુકવામાં આવતું હતું (મુકતા હતા).
Di-gest′-ed, *v.* (ડિજેસ્ટેડ) પચાવતો; હજમ કરતો.
Pre-pared′, *v.* (પ્રિપેર્ડ) તૈયાર કરતો.
For being changed, બદલાયલું થવાને; (થવાને).
Blood, *n.* (બ્લડ) લોહી; રૂધીર.
Was sent, *v.* (ૃવૉઝ-સેન્ટ) મોકલાતું હતું; (મોકલુંછું).
Through, *prep.* (થ્રૂ) થઇને; માંથી.
Chan′-nels, *n.* (ચૅનલ્ઝ) રસ્તો; દ્વાર.
Sup-ply′, *n.* (સપ્લાઇ) પોષણ. [રોકાઓછો.
Are oc′-cu-pied, *v.* (આર-ઑક્યૂપાઇડ) ગુંથાઓછો;
Feed′-ing *n.* (ફીડિંગ) પોષણ કરવું તે.
In turn, (ઇન-ટર્ન) બદલીમાં; અવેજમાં.
Blood ves′-sels, (બ્લડ-વેસલ્ઝ) લોહી જવાની નસો-રગો.
Noú-rish, *v.* (નરિશ) પોષણ કરેછે.
Are fed, *v.* (આર-ફેડ) પોષણ કરાય છે; (પોષણ થાય છે).
Mó-ral, *n.* (મૉરલ) સાર; તાત્પર્ય. Plain, *adj.* (પ્લેઇન)
Reá-di-ly, *adv.* (રેડિલિ) તરતજ; તત્ક્ષણ. [ખુલ્લો, સ્પષ્ટ.
Ap-plied′, *v.* (ઍપ્લાઇડ) લાગુ પાડી.
Lead′-ers, *n.* (લીડર્ઝ) આગેવાન.
Pro-posed′, *v.* (પ્રપોઝ્ડ) કહી; સૂચના કીધી.
Terms, *n.* (ટર્મ્ઝ) શરતો.
A-gree′-ment, *n.* (ઍગ્રીમેન્ટ) કરાર; કરારનામું.
Mes′-sen-gers, *n.* (મેસેન્જર્ઝ) સંદેસો—પેગામ લઈ જનરા.
Idioms :— They turned a deaf ear, તેઓએ કાને ધર્યું નહીં. [કીધું.
And so of all the rest, અને બાકીનાઓએ પણ તે પ્રમાણે
The eyes became dim, આંખે ઝાંપ વળવા લાગી.

LESSON XIII.

LEGISLATORS. રાજ્ય નિયમકારો વિષે.

Le′-gis-lat-ors, *n.* (લેજિસ્લેટર્ઝ) કાયદા બાંધનારા, રાજ્ય
Sá-vag-es, *n.* (સૅવેજિઝ) જંગલી લોકો. [નિયમકાર.

Are gov´-erned, *v.* (આર-ગવર્ન્ડ) રાજ ચલાવાયછે; રાજ થાય છે.
Just, *adj.* (જસ્ટ) વાજબી; અદલ.
Wise, *adj.* (ઉવાઇઝ) ડહાપણ ભરેલા.
Un-just´, *adj.* (અનૂજસ્ટ) ગેરવાજબી.
Will be dis-con-tent´-ed, *v.* (ઉવીલ-બીનડસ્કૉન્ટેન્ટેડ) નારાજી-અસંતોષી થશે.
Reá-son, *n.* (રીઝન) બાબત, કારણ,
Mak´ers, *n.* (મેઇકર્ઝ) કરનારા; બનાવનારા.
Are hon´-oured, *v.* (આર-ઑનર્ડ) માન પામેછે. રહેછે.
Fame, *n.* (ફેઇમ) કીર્ત્તિ. Is pre-served´, *v.* (ઇઝ-પ્રિઝર્વ્ડ)
Ben´-e-fits, *v.* (બેનિફિટસ) ફાયદો કરેછે.
A-live´, *adj.* (ઍલાઇવ) જીવતા, સજીવ.
An´-cient, *adj.* (એન્શ્યન્ટ) અસલના; પ્રાચીન.
Be-lieve´, *v.* (બિલીવ) માનેછે.
Sage, *n.* (સેઇજ) ડાહ્યો-જ્ઞાની પુરૂષ; રૂષિ.
Named, *p. p.* (નેઇમ્ડ) નામનો.
Má-nu, *n.* (મનુ) એ પ્રાચીન કાળમાં હિંદુસ્થાનમાં ઘણો વિદ્વાન ને ડાહ્યો પુરૂષ થઇ ગયો છે. એના કાયદાને મનુસ્મૃતિ કહેછે.
O-bey´, *v.* (ઑબે) માને છે.
Rules, *n.* (રૂલ્ઝ) કાયદા, નિયમો.
Zo-roá-ster, *n.* (ઝોરોઍસ્ટર) પારસીઓનો પેગંબર.
Hon´-our, *v.* (ઑનર) માન-આબરૂ આપેછે. બાંધનાર.
Con-fu´-cius, *n.* (કનફ્યૂશ્યસ) ચિન દેશનો એક કાયદા
Be-yond´, *prep.* (બિયૉન્ડ) કરતાં; પડતાં મૂકી. વાહુધો.
He´-brews, *n.* (હીબ્રુઝ) અસલ પાલિસ્ટાઇનના રહેવાસીઓ;
Mo´-ses, *n.* (મોઝિઝ) મુસા પેગંબર. Is held, *v.* (ઇઝ-હેલ્ડ)
Re´-ve-rence, *n.* (રેવરન્સ) માન. રખાય છે.
Lived, *v.* (લિવ્ડ) હતા, થઇ ગયા. ખ્રિસ્તિ લોકો.
Chris´-ti-ans, *n.* (ક્રિસ્ચ્યન્ઝ) ઇસુ ખ્રિસ્તને માનનારા;
Thou´-sánds, (થાઉઝન્ડ્ઝ) હજારો. બરાબર.
E´-ras, *n.* (ઇરાઝ) શાક. Ex-act´-ly, *adv.* (એગ્ઝૅક્ટલિ)
Ró-mans, *n.* (રોમન્ઝ) રોમ શેહેરના રહેનારા; રોમનલોકો.
Fol´-lowed, *v.* (ફૉલોડ) પ્રમાણે ચાલતા-વર્તતા.

Twelve Tá-bles, (ટવેલ્વ-ટેબલ્ઝ) બાર પાટીયા; બાર પત્રાં.
Near´-ly *adv.* (નીઅર્લિ) લગભગ.
Em´-per-or, *n.* (એમ્પરર) શેહેનશાહ. [નશાહ.
Jus-tin´-ian, *n.* (જસ્ટિનિઅન) કૉનસ્ટન્ટિનોપલનો શેહે-
Pub´-lished, *v.* (પબ્લિશ્ડ) પ્રગટ કીધો.
Fá-mous, *adj.* (ફેઇમસ) પ્રખ્યાત, નામાંકિત.
Code, *n.* (કોડ) કાયદાસંગ્રહ.
Is re-spect´-ed, *v.* (ઇઝ-રિસ્પેક્ટેડ) માન પામે છે.
Ci´-vil-ized, *adj.* (સિવિલાઇઝ્ડ) સુધરેલી.
Ná-tions, *n.* (નેશન્ઝ) પ્રજા, લોકો.
Spart´-an, *adj.* (સ્પાર્ટન) સ્પાર્ટાના લોકોનો. [બાંધનાર.
Ly-cur´-gus, *n.* (લાઇકરગસ) સ્પાર્ટાનો પ્રખ્યાત કાયદા
Se-vere´, *adj.* (સિવીઅર) સખ્ત. [હતા; મનાતા.
Were o-beyed´, *v.* (ઉવેર-ઓબેઇડ) માનવામાં આવતા
Cen´-tu-ries, *n.* (સેન્ચ્યરિઝ) સેકા: સદી.
Cared, *v.* (કેર્ડ) દરકાર રાખતો.
Hard´-y, *adj.* (હાર્ડિ) સહનશીલ, બહાદુર.
Sol´-diers, *n.* (સોલ્જર્ઝ) સીપાઇઓ.
Sol´-on, *n.* (સોલન) આથન્સ દેશનો કાયદા બનાવનાર.
Chief, *adj.* (ચીફ) મુખ્ય. Was famed, *v.* (ઉવૉઝ-ફેઇમ્ડ) પ્રખ્યાત હતો.
Wis´dom, *n.* (ઉવિઝ્ડમ) ડહાપણ.
Se´-ven wise man, (સેવન્ ઉવાઇઝ-મેન) સાત ડાહ્યા પુરૂષોઃ– ૧ સોલન; ૨ થેલ્સ; ૩ પીરીઆન્ડર; ૪ બાયસ; ૫ ક્લિઆબ્યુલસ; ૬ માઇસન; ૭ ચીનોન.
Má-ho-met, *n.* (મહૉમેટ) મુસલમાન લોકોનો પેગંબર મહમદ.
Law´-giv-er, *n.* (લૉગિવર) કાયદા રચનાર.
Re-li´-gious, *adj.* (રિલિજ્યસ) ધર્મ સંબંધી.
Named, *p. p.* (નેઇમ્ડ) કહેવાતા.
Teach´-er, *n.* (ટીચર) ઉપદેશ કરનાર; બોધ કરનાર; ગુરૂ.
Mus´-sal-mans, *n.* (મુસલમૅન્ઝ) મુસલમાન લોકો.
Mec´-ca, *n.* (મેક્કા) મક્કા (અર્બસ્તાનનું મુખ્ય શેહેર).
Con-tains´, *v.* (કન્ટેઇન્ઝ) રાખેછે; (માં છે).

Pre´-cepts, *n.* (પ્રીસેપ્ટસ) આજ્ઞા; ફરમાન.
Ko´-ran, *n.* (કોરૅન) કુરાનઃ–મુસલમાન લોકોનું ધર્મશાસ્ત્ર.
Char´-le-magne, *n.* (શાર્લમેન) એક શેહનશાહનું નામ છે.
Franks´, *n.* (ફ્રૅંક્સ) અસલના ફ્રાન્સ દેશના લોકો. [ચીન.
West, *n.* (ઉવેસ્ટ) પશ્ચિમ. Mod´-ern, *adj.* (મૉડર્ન) અર્વા-
Na-po´-leon I, *n.* (નેપોલિયન-ધિ-ફર્સ્ટ) ફ્રાન્સનો શેહેનશાહ.
Pub´-lished, *v.* (પબ્લિશ્ડ) પ્રગટ કીધો.
A code of laws, કાયદા સંગ્રહ.
Are va´-lued, *v.* (આર-વૅલ્યૂડ) કિમતી ગણાય છે.
Law´-mak-ing, *adj.* (લૉ-મેકિંગ) કાયદા બાંધનારી.
As-sem´-bly, *n.* (ઍસેમ્બ્લિ) મંડળી; સભા.
Par´-lia-ment, *n.* (પાર્લ્યમેન્ટ) વિલાયતમાં, રૈયત, અમીરો, અને રાજા અથવા રાણી, એ પ્રમાણે ત્રણ મંડળી મળી એક મતે કાયદા બાંધનારી સભા.

LESSON XIV.

THE FORCE OF HABIT. (A STORY.)

ટેવનું પ્રાબલ્ય (એક વાત).

Force´, *n.* (ફોર્સ) પ્રાબલ્ય. Ha´-bit, *n.* (હૅબિટ) ટેવ.
Chin´-vang the chasté, *n.* (શિન્વૅન્ગ-ધિ-ચેસ્ટ) ચીનના રાજાનું નામ છે.
As-cend´-ing *pr. p.* (ઍસેન્ડિંગ) બેસતાં.
Throne, *n.* (થ્રોન) ગાદી; તખ્ત.
Chi´-na, *n.* (ચાઇના) ચીન, એશિયા ખંડની ઊત્તરે એક દેશ છે.
Com-mand´-ed, *v.* (કમાન્ડેડ) ફરમાવ્યું: હુકમ કીધો.
Were de-tained´, *v.* (ઉવેર-ડિટેઇન્ડ) રખાયા હતા, રાખ્યા-નાખ્યા હતા.
Un-just´-ly, *adv.* (અન્જસ્ટલિ) બેઇનસાફથી; ગેરવાજબી રીતે.
Pri´-son, *n.* (પ્રિઝન) કેદખાનું; બંદિખાનું.
Pre-ced´-ing, *adj.* (પ્રિસીડિંગ) આગલા.
Should be set, *v.* મૂકવા જોઇએ. Free, *adj.* છુટા.
Should be set free, *v.* છુટા-છોડી મુકવા જોઇએ.
Num´-ber, *n.* (નમ્બર) લોકોની સંખ્યા-સમુદાય.
To thank´, *inf.* (ટુ થૅંક) આભાર-ઉપકાર માનવાને.

De-liv′-er-er, *n.* (ડિલિવરર) છોડાવનાર; છુટકો કરનાર.
Oc-ca′-sion, *n.* (ઑકેઝન) તક; વખત; પ્રસંગ.
Ap-peared′, *v.* (ઍપીયર્ડ) આવ્યો.
Ma-jes′-tic, *adj.* (મૅજેસ્ટિક) ઠળકો; ગંભીર દેખાવવાનો.
Fall′-ing at feet, (ફૉલિંગ-ઍટ-ફીટ) પગે પડીને-લાગીને.
As fol′-lows, (ઍઝ-ફૉલોઝ) નીચે પ્રમાણે.
Ad-dress-ed′, *v.* (ઍડ્રેસ્ડ) અરજ કીધી.
Great fa′-ther, (ગ્રેઇટ-ફાધર) પાળણ પોષણ કરનાર.
Be-hold′, *v.* (બિહોલ્ડ) જો. Wretch, *n.* (રેચ) કંગાળ
Was shut up *v.* ગોંધાયો હતો (ગોંધ્યો-પુરી મૂક્યો હતો).
Dun′-geon, *n.* (ડન્જન) કેદ કરવાનું અંધારૂં ભોંયરૂં.
Was im-pri′-soned, *v.* (વૉઝ-ઇમ્પ્રિઝન્ડ) કેદ થયો હતો-કર્યોહતો.
Strang′-er, *n.* (સ્ટ્રેઇન્જર) અજાણ્યો.
Being con-front′-ed, (કૉનફ્રન્ટેડ) રૂબરૂ આણવું; કરવું.
Ac-cus′-ers, *n.* (ઍક્યૂઝર્ઝ) તોહોમત મુકનાર.
So′-li-tude, *n.* (સૉલિટયુડ) એકાંતવાસ.
Dark′-ness, *n.* (ડાર્કનેસ) અંધારૂં; અંધકાર.
Am grown, *v.* (ઍમ-ગ્રોન) થયોછું.
Fa-mi′-liar, *adj.* (ફૅમિલ્યર) સહવાસ પડી ગયલો એવો.
Dis-tress′, *n.* (ડિસ્ટ્રેસ) દુઃખ; આફત.
As yet, (ઍઝ-યટ) હજુ. [ખમાવાથી.
Dazz′-led *p. p.* (ડૅઝલ્ડ) આંખે ઝાંઝવા વળવાથી, ન
Splen′-dour, *n.* (સ્પ્લેન્ડર) તેજ; પ્રકાશ.
Have re-stored′, *v.* (હૅવ-રિસ્ટોર્ડ) પાછા લાવ્યા છો.
Have been wan′-der-ing, *v.* (હૅવ-બીન-વૉન્ડરિંગ) ભટકું છઊં.
Streets, *n.* (સ્ટ્રીટસ) મોહોલ્લા.
Would as-sist′, (વુડ-ઍસિસ્ટ) મદદ કરે; સાહ્ય કરે.
(would) Re-lieve′, *v.* (રિલીવ) છોડવે (દુઃખમાંથી).
Fa′-mi-ly, *n.* (ફૅમિલિ) કુટુંબ.
Re-la′-tions, *n.* (રિલેશન્ઝ) સગાવહાલા. [છે).
Am for-got′-ten, *v.* વિસારી મુકાયલો છું; (વિસારી મુકેલા-
Per-mit′, *v.* (પર્મિટ) રજા આપ: દો.
To wear out, *inf.* (ટુ-વેર-આઉટ) કાઢવાને.

Wretch′-ed, *adj.* (રેચેડ) દુઃખી ; દુઃખના.
Re-mains′, *n.* (રિમેઇન્ઝ) બાકીનો વખત-ના દિવસો.
For′-mer, *adj.* (ફૉર્મેર) આગલું. [ખુશકારક.
Walls, *n.* (ઉવૅાલ્ઝ) દીવાલો. Pleas′-ing, *adj.* (પ્લીઝિંગ).
Splen′-did, *adj.* (સ્પ્લેન્ડિડ) ભપકાદાર; શોભાયમાન; ઉમદા.
Pa′-lace, (પૅલેસ) મેહેલ ; રાજમંદીર. [ફાંકું, ગુજારું.
Un-hap′-py, *adj.* (અનહૅપિ) દુઃખી. Spend, *v.* (સ્પેન્ડ
Was passed, *v.* (ઉવૅાઝ-પાસ્ડ) ગુજરાઈ હતી; (ગુજારી હતી).
To re-lease′, *inf.* (ટુ-રિલીઝ) છુટકો કરવાને ; કાઢવાને.
Idioms:—The rest of days, બાકીના દહાડા.
A stranger to crime, ગુન્હાથી અજાણ્યો; (ગુન્હોકર્યાવગર).
I am grown familiar with distress, મને દુઃખ જાણાતું લાગતું નથી ; મને દુઃખનો સહવાસ પડયો છે.
I have not long to live, મારે ઝાઝા દિવસ જીવવું નથી.

LESSON XV.

The Pro′digal Son. ઉડાઉ છોકરા વિશે.

Pro′-di-gal, *adj.* (પ્રૉડિગલ) ઉડાઉ.
Cer′-tain, *adj.* (સર્ટન) કોઈએક.
Por′-tion, *n.* (પોર્શન) ભાગ ; હિસ્સો.
Goods, *n.* (ગુડ્ઝ) મીલકત ; જંગમ.
Fall′-eth, *v.* (ફૉલેથ) પડેછે (આવે).
Di-vid′-ed, *v.* (ડિવાઇડેડ) વહેંચણ કરી આપી; ભાગ કીધા.
Liv′-ing, *n.* (લિવિંગ) માલમીલકત.
Gath′-ered to-geth′-er, (ગૅધર્ડ ટુ-ગેધર) એકઠું કીધું.
Jour′-ney, *n.* (જર્ની) મુસાફરી; દેશપર્યટન. [ઉડાવી દીધી.
Far, *adj.* (ફાર) દૂર. Wast′-ed, *v.* (ઉવેઇસ્ટેડ) ખરચીનાંખી;
Sub′-stance, *n.* (સબ્સ્ટન્સ) માલમીલકત ; દોલત.
Ri′-ot-ous, *adj.* (રાયૉટસ) મોજશોખ ભરેલું, સ્વચ્છંદી.
Liv′-ing, *n.* રહેવું તે.

Ri′-ot-ousliv′-ing,(રાયોટસ-લિવિંગ)મોજશોખમાં-સ્વચ્છંદપણે.
A-rose′, v. (ઍરોઝ) પડ્યો. Might′-y. adj. (માઇટી) ભારે
Fa′-mine, n. (ફૅમિન) દુકાલ, દુષ્કાલ. [રહેવું.
Want, n. (વૉન્ટ) તંગાસ, તંગી.
Joined (to). v. (જૉઇન્ડ) એકઠો-સામેલ થયો.
Ci′-ti-zen, n. (સિટિઝન) શહેરી.
Fields, n. (ફીલ્ડ્ઝ) ખેતરો. To feed, inf. (ટુ-ફીડ) ચરાવવાને.
Swine, n. (સ્વાઇન) ડુક્કર. Fain, adv. (ફેઇન) ખુશીથી.
Would have filled v. ભરત. Husks, n. (હસ્કસ) છાલાં.
Hired, adj. (હાયર્ડ) મહિનો-પગાર આપીને રાખેલા. [વાને.
Bread, n. (બ્રેડ) ખાવાનું. To spare, inf. (ટુ-સ્પેર) બચાવ-
Pe′-rish, v. (પેરિશ) મરૂં છુઉં Hung′-er, n. (હંગર) ભૂખ.
Will a-rise′, v. (વિલ-એરાઇઝ) ઉઠીશ (ઉઠુંછું).
Have sinned, v. (હેવ-સિન્ડ) ગુન્હો કીધો છે. [પાગ્ય.
Heav′-en, n. (હેવન) ઈશ્વર. Wor′-thy, adj. (વર્ધિ) લાયક;
To be called, inf. કહેવડાવવાને.
Make, v. (મેઇક) રાખ. [કોટ.
Com-pas′-sion, n. (કૉમ્પૅશન) દયા. Neck, n. (નેક) ગળું,
Forth, adv. (ફોર્થ) આગળ. Robe, n. (રોબ) ઝભો.
Put on, v. (પુટ-ઑન) પહેરાવો. Shoes, n. (શુઝ) જોડા.
Hi′-ther, adv. (હિધર) અહીંઆ-આણી તરફ.
Fat′-ted, adj. (ફૅટેડ) પુષ્ટ. Calf, n. (કાફ) વાછરડું.
Mer′-ry, adj. (મેરી) ખુશ; મગન. [મારે હિસ્સે આવે.
Idioms:—Goods that falleth to me, જે માલમીલકત
He took his journey, તેણે પ્રવાસ કીધો.
He began to be in want, તે તંગાસમાં આવી પડ્યો.
When he came to himself, જ્યારે તેને ભાન આવ્યું.
I perish with hunger, હું ભુખે મરૂંછું.
A great way off, ઘણો દૂર.

Father had compassion, બાપને દયા ઉપજી.
He fell on his neck, તેને કોટે બાઝી–વળગી પડયો.

LESSON XVI.

NAPOLEON. નેપોલીયન વિશે.

Na-po´-leon Bo´-na-parte, (નેપોલિયન-બોનાપાર્ટ) ફ્રાન્સનો શેહેનશાહ; મ્હોટો શૂરવીર અને નામાંકિત પુરૂષ થઇ ગયો.
Is´-land, *n.* (આયલન્ડ) ટાપુ.
Cor´-sica, *n.* (કૉર્સિકા) ભૂમધ્ય સમુદ્રમાં એક બેટ છે.
En´-tered, *v.* (એન્ટર્ડ) દાખલ થયો; રહ્યો. [અમલદાર.
Serv´-ice, *n.* (સર્વિસ) નોકરી. Of´-fi-cer, *n.* (ઑફિસર)
Ar-til´-le-ry, *n.* (આર્ટિલરિ) તોપખાનું.
Louis XVI., *n.* (લુઇ-ધિ-સિક્સ્ટીન્થ) ફ્રાંસનો રાજા હતો.
Soon af´-ter, *adv.* (સૂન-આફ્ટર) પછી થોડી મુદતમાં.
Was be-head´-ed, *v.* (ઉવૉઝ-બિહેડેડ) શિરચ્છેદ કરાયો.
Re´-bles, *n.* (રેબલ્ઝ) બળવાખોરો.
The whole land, તે આખો દેશ. [હતા.)
Was filled, *v.* (ઉવૉઝ-ફિલ્ડ) ભરાયલા હતા; (વ્યાપિ ગયા
Ter´-ror, *n.* (ટેરર) ધાસ્તી.
Vi´-o-lence, *n.* (વાયોલન્સ) જોર જૂલમ.
Pa´-ris, *n.* (પૅરિસ) ફ્રાન્સની રાજધાનીનું શેહેર.
Com-mand´, *n.* (કમાન્ડ) સરદારી.
In the com-mand´, (ઇન-ધિ-કમાન્ડ) સરદારી ઉપર.
Force´, *n.* (ફોર્સ) સૈન્ય; લશ્કર.
The low´-est, *n.* (ધિ-લોએસ્ટ) સઉથી નીચા.
Wea´-ry, *adj.* (ઉવીરિ) કંટાળી ગયલું.
Dis-or´-der, *n.* (ડિસઑર્ડર) ગેર બંદોબસ્ત; અવ્યવસ્થા.
Longed, *v.* (લૉંગ્ડ) આતુરતાથી ચાહતું–ઇચ્છતું.
Set´-tled, *adj.* (સેટ્લ્ડ) સ્થાપી.
Gov´-ern-ment, *n.* (ગવર્નમેન્ટ) રાજ્ય.
Pro-tect´-ed, *v.* (પ્રોટેક્ટેડ) રક્ષણ કીધું; બચાવ કીધો.
Coun´-cil, *n.* (કાઉન્સિલ) સભા. State, *n.* (સ્ટેઇટ) રાજ્ય.
Fired, *v.* (ફાયર્ડ) ફોડી; મારી. Can´-nons, *n.* (કૅનન્ઝ) તોપો.

Rab´-ble, *n.*. (રૅબલ) હલકા-ફીતુરી લોકો·
Had ruled, *v.* (હૅડ રૂલ્ડ) રાજ્ય કીધું હતું. [સુખ·
Or´-der, (આર્ડર) બંદોબસ્ત. Hap´-pi-ness, *n.* (હૅપિનેસ)
To re-turn´, *inf.* (ટુ-રિટર્ન) પાછું આવવું-થવું. [માંડયા·
Began to re-turn´, *inf.* પાછા આવવા લાગ્યા; પાછા થવા
Hos´-tile, *adj.* (હૉસ્ટાઈલ) વૈરી; પ્રતિકુળ; દુશ્મનાઈ રાખ-
Her-France, [નાર.
Near´-ly, *adv.* (નીઅર્લિ) ઘણું કરીને.
Aus´-tri-ans, *n.* (ઑસ્ટ્રિઅન્ઝ) ઑસ્ટ્રિઆના લોકો.
Skil´-ful, *adj.* (સ્કિલ્ફુલ) ચતુરાઈ ભરેલી; કુશળતાવાળી·
Guid´-ance, *n.* (ગાઈડન્સ) સરદારી.
Beat, *v.* (બીટ) મારી ચલાવ્યા. Fame, *n.* (ફેઈમ) કીર્ત્તિ·
Was spread, *v.* (ઉવૉઝ-સ્પ્રેડ) પથરાઈ; ફેલાઈ.
Eu´-rope, *n.* (યૂરપ) ખંડનું નામ છે.
Set out, *v.* (સેટ-આઉટ) નિકળ્યો·
Fleet, *n.* (ફ્લીટ) વહાણનો કાફલો.
To con´-quer, *inf.* (ટુ-કૉંકર) જીતવાને.
E´-gypt, *n.* (ઈજીપ્ટ) મીસર દેશ (આફ્રિકામાં છે).
Met with, *v.* (મેટ-ઉવિથ) મળ્યા; સામા આવ્યા.
Could over-come´, *v.* (ઓવરકમ) જીતી-જેરકરી શક્યો.
By sea and land, દરીઆ અને જમીન પર. [થયો.
Was beat´-en, *v.* (ઉવૉઝ-બીટ્ન) મારી ચલાવાયો; પરાજય
Arm´-y, *v.* (આર્મિ) લશ્કર; સૈન્ય. [માર્યું ગયું.
Was de-stroy´-ed, *v.* (ડિસ્ટ્રૉયડ) નાશ કરાયો; નાશ થયો;
Sud´-den-ly, *adv.* (સડન્લિ) એકાએક.
Re-turned´- *v.* (રિટર્ન્ડ) પાછો ગયો.
Changed´, *v.* (ચેઈન્જડ) ફેરફાર કીધો.
Chief, *n.* (ચીફ) અધ્યક્ષ. Ti´-tle, *n.* (ટાઈટૂલ) ખિતાબ.
Con´-sul, *n.* (કૉન્સલ) મુખ્ય અધિકારી. [કહાડી મૂક્યા.
Led, *v.* (લેડ) લઈ ગયો. Drove out, *v.* (ડ્રોવ-આઉટ)

Was crowned′, *v.* (ઉઁઝ-ક્રાઉન્ડ) રાજ્યાભિષેક કરાયો; રાજ્યા-
To plan, *inf.* (પ્લૅન) યુક્તિ-ગોઠવણ કરવી. [ભિષેક-થયો.
Be-gan′ to plan, *v.* યુક્તિ-ગોઠવણ કરવા માંડી.
Con′-quest, *n.* (કૉંક્વેસ્ટ) જીત.
As-sem′-bled, *v.* (અસેમ્બલ્ડ) એકઠું કીધું; જમાવ કીધો.
Vast, *adj.* (વાસ્ટ) મ્હોટું, ભારે.
Bou-logne′, *n.* (બુલોન) ફ્રાન્સની ઉત્તરે એક બંદર છે.
In-va′-sion, *n.* (ઇન્વેઝન) ચઢાઈ.
Could be seen, *v.* (કુડ-બિ-સીન) દેખાઈ શકતા હતા.
Chan′-nel, *n.* (ચૅનલ) ખાડી. [કાંઠેથી.
A-cross′ the chan′-nel, ખાડી (ઈંગ્લીશ ચૅનલ) ને સામે
Mas′-ters, *n.* (માસ્ટર્ઝ) ધણી; રાજા.
Tra-fal′-gar, *n.* (ટ્રફાલ્ગર) સ્પેનની દક્ષિણે ભૂશિર છે.
Great, *adj.* (ગ્રેઇટ) મ્હાન, મ્હોટો.
Nel′son, *n.* (નેલ્સન) એ મહા પુરૂષ નેલ્સન, ઈંગ્લાંડનો દરીયાઈ
યોદ્ધો—સન ૧૭૫૮-૧૮૦૫.
Rus′sia, *n.* (રશ્યા) યુરોપ ખંડની ઉત્તરે એક વિશાળ દેશ છે.
Aus′tria, *n.* (ઑસ્ટ્રિયા) યુરોપના મધ્ય ભાગમાં એક દેશ છે.
Al-ready′ *adv.* (ઑલ્રેડી) પહેલાંથી, ક્યારનું. [પડી.
League′, *n.* (લીગ) એકસંપ. Was forced, *v.* (ફોર્સ્ડ) જરૂર
Vic-to′-ries, *n.* (વિક્ટરિઝ) ફતેહ, જય.
Splen′did, *adj.* (સ્પ્લેન્ડિડ) ભારે.
Hum′-bled, *v.* (અમ્બલ્ડ) નમાવ્યા; અભિમાન ભાંગ્યું-તોડ્યું.
Na′-ples, *n.* (નેપલ્ઝ) ઇટાલીમાં એક રાજ્ય છે.
Hol′-land, *n.* (હૉલન્ડ) યુરોપ ખંડમાં એક દેશ છે.
West-pha′-lia, *n.* (વેસ્ટફેલિયા) પ્રૂશિયામાં એક પ્રાંત છે.
(being) Not con-tent′, (નૉટ-કૉન્ટેન્ટ) સંતોષ નહીં પામીને.
Suc-cess′es, *n.* (સક્સેસિઝ) જીતો.
To ab′-di-cate, *inf.* (ટુ-ઍબ્ડિકેટ) ત્યાગ કરવાની.

Joined´, *v.* (જોઇન્ડ) મળ્યું.

Em´-pire, *n.* (એમ્પાયર) અધિરાજ્ય.

Duke of Wel´-ling-ton, *n.* (ડ્યૂક-ઑવ્ વેલિંગ્ટન) ઈંગ્લાંડનો એક પ્રખ્યાત સેનાધિપતિ.

Op-posed´, *v.* (ઑપોઝ્ડ) સામા થયા.

Fi´-nal-ly, *adv.* (ફાઇનલિ) આખરે.

The Pe-nin´su-la, *n. i. s.* સ્પેન અને પોર્ચુગલ.

Am-bi´-tion, (ઍમ્બિશન) રાજ્યલોભ.

Would be sa´-tis-fied, *v.* (સૅટિસફાઇડ) સંતોષ પામે.

Vast, *adj.* (વાસ્ટ) મોટા.

Ar-rived´ (at), *v.* (ઍરાઇવ્ડ) આવી પ્હોંચ્યો.

Mos´-cow, *n.* (મૉસ્કો) રૂસ્યામાં એક શેહેર છે.

Just as, *adv.* (જસ્ટ-ઍઝ) જેવો. Win´-ter, *n.* (વિન્ટર) [શિયાળો.

Was set´-ting (in), *v.* બેસતો હતો.

Burnt´, *v.* (બર્ન્ટ) બાળી મૂક્યું.

Shel´-ter, *n.* (શેલ્ટર) આશ્રય સ્થાન; રક્ષણનું ઠેકાણું.

Had to re-treat´, *v.* (રિટ્રીટ) પાછું હઠવું પડ્યું.

Suf´-fer-ings, *n.* (સફરિંગ્ઝ) દુઃખો.

Dread´-ful, *adj.* (ડ્રેડફુલ) ભયાનક.

Bit´-ter, *adj.* (બિટર) કડકડતી. Cold *n.* (કોલ્ડ) ટાઢ.

Kill´-ed, *v.* (કિલ્ડ) મારી નાંખ્યા; (મરીગયાં).

By thou´-sands, (બાઇ થાઉઝન્ડ્ઝ) હજારોબંધ.

As they marched, જેવા તેઓ કુચ કરતા.

Cos´-sacks, *n.* (કૉસૅક્સ) રશ્યાના ઘોડેસ્વાર સીપાઇ.

Slew, *v.* (સ્લ્યુ) કાપીનાખ્યા. Ranks, *n.* (રૅંક્સ) હાર; ઓળ.

Fol´-lowed, *v.* (ફૉલોડ) પાછળ લાગ્યા.

For´-tune, *n.* (ફૉર્ચ્યુન) દશા; નસીબ.

Seemed to change, બદલાતી માલમ પડી.

Raised, *v.* (રેઇઝ્ડ) ઉભું કર્યું.

Oc-to´ber, *n.* (ઑક્ટોબર) અક્ટોબર માસ.
Leip´sic, *n.* (લીપ્સિક) જર્મની દેશમાં શેહેર છે.
Was de-feat´-ed, *v.* (ડિફીટેડ) પરાજય થયો, હાર ખાધી.
Sig´-nal-ly, *adv.* (સિગ્નલિ) બીલકુલ; તદન.
Lost, *v.* (લૉસ્ટ) મરી ગયા; મારયાગયા.
(being) Un-a´-ble, *adj.* (અનેબલ) અશક્ત હોવાથી.
To con-tend´, *inf.* (ટુ-કોન્ટેન્ડ) લડવાને.
En´-e-mics, *n.* (એનિમીઝ) શત્રુ. [જઇ રહ્યો.
Ab´di-cat-ed, *v.* (એબ્ડીકેટેડ) છોડી દીધું. Lived, *v.* (લિવ્ડ)
Pow´-er-ful, *adj.* (પાઉઅરફુલ) જોરાવર, બળવાન.
Is´-land, *n.* (આઇલન્ડ) ટાપુ.
El´-ba, *n.* (એલ્બા) ફ્રાન્સની દક્ષિણે ભૂમધ્ય સમુદ્રમાં બેટ છે.
Thence´, *adv.* (થેન્સ) ત્યાંથી.
Pri´-vate-ly, *adv.* (પ્રાઇવેટલિ) છાનામાના.
Al´-lies, *n.* (ઍલાઇઝ) એકસંપી રાજવાળા.
Wa´-ter-loo, *n.* (ઉવૉટર્લુ) બેલજ્યમ દેશમાં શેહેર છે.
Un´-der, *prep.* (અન્ડર) સરદારી નિચે. [યુદ્ધ.
Hard, *adj.* (હાર્ડ) ભારે; મોટું. Bat´-tle, *n.* (બૅટલ) લઢાઇ;
Pruss´-ians, *n.* (પ્રશ્યન્ઝ) પ્રશ્યાના લોકો.
Came up, *v.* (કેઇમ-અપ) આવી પહોંચ્યા.
Were beat´-en, *v.* હારી ગયા.
Re-mains´, *n.* (રિમેઇન્ઝ) બાકીનો ભાગ.
Were pur-sued´, *v.* (ઉવેર-પર્સ્યુડ) પાછળ લાગ્યા.
Field, *n.* (ફીલ્ડ) રણભૂમી; રણક્ષેત્ર.
Gave up, *v.* (ગેઇવ-અપ) તાબે થયો; શરણ થયો. [ઉદાર.
Month, *n.* (મન્થ) મહિનો. Gen´-e-rous, *adj.* (જેનરસ)
Con´-stant, *adj.* (કૉન્સ્ટન્ટ) દૃઢ. [બેટ છે.
St. Hele´-na *n.* (સેન્ટહેલીના) આટલાંટિક મહાસાગરમાં એક
Won´-der-ful, *adj.* (ઉવન્ડરફુલ) વિલક્ષણ; આશ્ચર્યકારક.

Ge´-ni-us, *n.* (જીન્યસ) બુદ્ધિ.
Mis-led´, *p. p.* (મિસ્લેડ) ખોટે માર્ગે દોરવાઈને-ભોળવાઈને.
Com-mit´-ted, *v.* (કમ્મિટેડ) કીધાં.
Pun´-ish-ment, *n.* (પનિશમેન્ટ) શિક્ષા.
Idioms :—The bitter cold killed them by thousands, કડકડતી ટાઢથી તેઓ હજારો બંધ મરીગયા.
All that left the ranks, જેઓ હારમાંથી છુટા પડતા.
Napoleon gave himself up to the English, નેપોલિયને અંગ્રેજોને પોતાની જાત સ્વાધીન કરી; (અંગ્રેજોને શરણ થઈ ગયો.)

LESSON XVII.

THE GI´-ANT AND THE DWARF´. **દૈત્ય અને વામનજી.**
Gi´-ant, *n.* (જાયન્ટ) રાક્ષસ; દૈત્ય.
Dwarf´, *n.* (ડ્વાર્ફ) વેંતીઓ–ઠીંગણો માણસ; વામનજી.
Once up-on´ a time, એક વખત પર.
Kept, *v.* (કેપ્ટ) રહેતા હતા. Bar´-gain, *n.* (બાર્ગિન) સાટું; કરાર.
Would for-sake´, *v.* (ઉવુડ-ફરસેઇક) છોડી દઈશું.
(to) Seek, *inf.* (સીક) શોધવા.
Ad-ven´-tures, *n.* (ઍડવેન્ચર્ઝ) હિંમતનાં કામ; જોખમનાં કામ.
Sa´-ra-cens, *n.* (સૅરેસેન્ઝ) આરબ–મહમુદી ધર્મ માનનારા.
Cou-ra´-ge-ous, *adj.* (કરેજ્યસ) હિમ્મતવાળો; છાતીવાળો.
Dealt, *v.* (ડેલ્ટ) કીધો.
Cham´-pi-ons, *n.* (ચૅમ્પ્યન્ઝ) મલ્લ, શૂરવીર.
An´-gry, *adj.* (ઍંગ્રિ) સખત. Blow, *n.* (બ્લો) ઘા.
An´-gry blow, (ઍંગ્રિ-બ્લો) ગુસ્સામાં કરેલો ઘા; સખત ઘા.
In´ju-ry, *n.* (ઇનજ્યરિ) ઇજા.
Lift´-ing up (લિફ્ટિંગ-અપ) ઊંચી કરીને.
Sword, *n.* (સોર્ડ) તલવાર. Fair-ly, *adv.* (ફેર્લિ) સફાઈથી.
Struck off, *v.* (સ્ટ્રક-ઑફ) કાપી નાંખ્યો; છેદ્યો.

Woe´-ful *adj.* (વોફુલ) દુઃખી.
Plight´, *n.* (પ્લાઈટ) હાલત; અવસ્થા.
As-sist´-ance, *n.* (ઍસિસ્ટન્સ) સહાય, મદદ.
Left dead, *v.* (લેફ્ટ-ડેડ) મુએલા રહેવા દીધા; (મારીનાંખ્યા).
Dead, *adj.* (ડેડ) મરીગએલા.
Out of spite, (આઉટ-ઑફ-સ્પાઈટ) દ્વેષથી.
Tra´-velled (on) *v.* (ટ્રૅવેલ્ડ-ઑન) આગળ ચાલ્યા.
Blood´-y mind´-ed, *adj.* (બ્લડિ-માઈન્ડેડ) ક્રૂર-ઘાતકીમનના.
Sa´-tyrs, *n.* (સૅટર્સ) અડધી માણસની અને અડધી બકરાની
આકૃતિના દેવાંશી પ્રાણી; વનદેવતા.
Were car´-ry-ing, *v.* (વેર-કૅરિંગ) લઈ જતા હતા.
Dam´sel, *n.* (ડૅમ્ઝલ) જુવાન છોકરી.
In dis-tress´, (ઈન-ડિસ્ટ્રેસ) દુઃખમાં આવી પડેલી.
Fierce, *adj.* (ફીયર્સ) જુસ્સાવાળો.
As be-fore´, *v.* (ઍઝ-બિફોર) અગાઉની માફક.
Struck, *v.* (સ્ટ્રક) કીધો, માર્યો.
Knocked´ out, *v.* (નૉક્ડ-આઉટ) ફોડી નાંખી.
Was re-turned´, *v.* (રિટર્ન્ડ) પાછો મરાયો (પાછો માર્યો).
Had fled, *v.* નાઠા હોત.
Would have killed, *v.* (વુડ-હૅવ-કિલ્ડ) મારી નાખ્યા હોત.
Cer´-tain-ly, *adv.* (સર્ટન્લિ) બેશક.
Joy´-ful, *adj.* (જૉયફુલ) ખુશ.
Was re-lieved´, *v.* (વૉઝ-રિલીવ્ડ) છોડવાઈ; છોડવી.
Fell in love, પ્યારમાં પડી; મોહિત થઈ.
Mar´-ried, *v.* (મૅરિડ) પરણી; લગ્ન કીધાં.
Far´-ther, *adv.* (ફાર્ધર) વધારે દૂર. Met (with), મળી.
Com´-pa-ny *n.* (કમ્પનિ) ટોળી.
Rob´-bers, *n.* (રૉબર્ઝ) ચોરો; લુટારા.
Fore´-most *adv.* (ફોર્મોસ્ટ) આગળ; અગાડી.

Far be-hind′, છેક પછવાડે. Stout, *adj.* (સ્ટાઉટ) ભારે;
Long, *adj.* (લૉંગ) લાંબી; ઘણો વખત પહોંચે એવી.[જબર.
Like (likely), *adv.* ઘણું કરીને.
De-clared′, *v.* (ડિક્લેર્ડ) લાભમાં થઇ.
Com-pa′-nion, *n.*(કમ્પૅન્યન) સોબતી.
He′ro, *n.* (હીરો) પેહેલવાન; છાતીવાળો આદમી.
Glo′-ri-ous, *adj.* (ગ્લોરિયસ) વખાણવા લાયક; ઉત્કૃષ્ટ.
Sport, *n.* (સ્પોર્ટ) ખેલ; રમત. Was grown, *n.* (ઉવૉઝ-
Blows, *n.* (બ્લોઝ) માર, ઘા. [ગ્રોન) થયો હતો.

Idioms:—For all that struck the first blow, તે છતાં પેહેલો ઘા તો તેણે કીધો. [તેઓની સામે આવ્યો.
The Giant was soon up with them, તે દૈત્ય તરતજ
The Dwarf had like to have been killed,, તે વામનજી મરી ગયો હોતજ.
The victory declared for the two, તે બેની જીત થઇ.
Let us get one victory more, ચાલો આપણે એક ફતેહ
I declare off, હું તો આઘો રહીશ. [વધારે મેળવીએ.

LESSON XVIII.

Love Be-tween′ Broth′-ers and Sis′-ters.

Love, *n.* (લવ) પ્યાર; હેત. What-ev′-er, *pron.* (ઉવૉટેવર)
Brawls′, *n.* (બ્રૉલ્ઝ) કજીયા. [જે જે.
Dis-turb′, *v.* (ડિસ્ટર્બ) હેરાન કરે.
Street, *n.* (સ્ટ્રીટ) મોહલ્લો. Should be, *v.* હોવી જોઇએ.
Peace, *n.* (પીસ) સલાહ; શાંતિ; સ્વાસ્થ્ય.
At home, (ઍટ-હોમ) ઘર- કુટુંબમાં. Dwell, *v.*(ડ્વેલ) રહેછે.
Quar′-rels, *n.* (કવૅારલ્ઝ). કજીયા; ટંટા.
Should come, થવા જોઇએ. [ચાલેછે.
Nests, *n*, (નેસ્ટસ) માળા. A-gree′, *v.* (ઍગ્રી) હળીમળીને
'tis=it is, (ઇટ ઇઝ) એછે·

Shame'-ful, *adj.* (શેઈમફુલ) શરમ ભરેલો.
Sight, *n.* (સાઈટ) દેખાવ. Child'-ren, *n.* (ચિલડ્રન) છોકરાં.
Fall out, *v.* (ફૉલ-આઉટ) અણબનાવ કરેછે. લડી પડેછે.
Chide, *v.* (ચાઈડ) મ્હેણાં મારેછે.
Par'-don, *v.* (પાર્ડન) માફ-ક્ષમા કર. [નાદાનીના વખતનો.
O Lord, અરે પરમેશ્વર. Child'-ish *adj.* (ચાઈલ્ડિશ)
Rage, *n.* (રેઈજ) ગુસ્સો. Lit'-tle, *adj.* (લિટ્લ) નજીવા.
Re-move', *v.* (રિમૂવ) દૂર કર. That, *conj.* કે.
As, *adv.* (ઍઝ) જેમ જેમ. Grow, *v.* (ગ્રો) વધીએ ; થઈએ.
Rip'-er, *adj.* (રાઈપર) વધારે મ્હોટી–પુખ્ત.
Age, *n.* (એઈજ) ઉમ્મર, વય.
Rip'-er age, (રાઈપર-એઈજ) મોટપણ ; પુખ્ત ઉમર.
Hearts, *n.* (હાર્ટ્સ) મનોવૃત્તિ. અંતઃકરણ.
Idioms :—As we grow to riper age, જેમ પુખ્ત ઉમરે
પહોંચીએ–ના થઈએ.

LESSON XIX.

JULIUS CÆSAR જાુલ્યસ સીઝર વિશે.

Ju'-lius Cæ'sar, *n.* (જૂલ્યસ-સીઝર) રોમન લોકનો એક
મ્હોટો સરદાર.
Con'-quer-or, *n.* (કૉંકરર) મુલક જીતનાર, વિજયી.
Was led, *v.* (વૉઝ-લેડ) દોરવાતો, ભમતો.
Love, *n.* (લવ) મોહ, લોભ.
Love of do-min'-ion, (ડોમિન્યન) રાજ્ય લોભ.
To com'-mit, *inf.* (ટુ-કમિટ) કરવાને.
No'-ble, *adj.* (નોબલ) ખાનદાનનું; કુલીન.
Daugh'-ter, *n.*(ડૉટર) છોકરી:—કર્નિલિયસની દીકરી.
Il-lus'-tri-ous, *adj.* (ઈલસ્ટ્રિયસ) નામીચા ; પ્રખ્યાત.
House, *n.* (હાઉસ) ઘર ; વંશ ; કુળ.

Re-mark´-a-ble, *adj.* (રિમાર્કેબલ) પ્રખ્યાત; નામાંકિત.
E-lo´-quent, *adj.* (એલોક્વેન્ટ) છુટાદાર.
Speak´-er, *n.* (સ્પીકર) ભાષણ કરનાર.
Ob-tained´, *v.* (ઑબ્ટેઇન્ડ) મેળવી. [ઓદ્ધા; પદવી.
High, *adj.* (હાઇ) મોટા, ભારે. Of´-fic-es, *n.* (ઑફિસિઝ)
State, *n.* (સ્ટેઇટ) રાજ્ય (રોમ શેહેર).
Sums, *n.* (સમ્ઝ) રકમો (પૈસાની). (મ્હોટાં.
In-cur´-red, *v.* (ઇનકર્ડ) કીધાં. Hea´-vy, *adj.* (હેવી) ભારે;
Debts, *n.* (ડેટસ) કરજો. Shows, *n* (શોઝ) તમાસા.
Po´-pu-lar, *adj.* (પૅાપ્યુલર) લોકપ્રિય; પ્રજાને પ્રીતિકર.
A-massed´, *v.* (અૅમાસ્ડ) એકઠી કીધી.
Im-mense´, *adj.* (ઇમેન્સ) ઘણીજ.
Per-suad´-ed, *v.* (પરસ્વેઇડેડ) મનમાં ઉતારયું; સમજાવ્યું.
Pom´-pe-ius, *n.* (પૅામ્પીઅસ) નામછે. [અસલ નામ.
Cras´-sus, *n.* (ક્રૅસસ) નામ છે. Gaul, *n.* (ગૅાલ) ફ્રાન્સનું
Re-bel´-lion, *n.* (રિબેલ્યન) બળવો; બંડ.
Crushed, *v.* (ક્રશ્ડ) સમાવ્યો; મટાડયો. [નાશ થએલા એવી.
Blood´-y, *adj.* (બ્લડિ) ખુનરેજીની, જેમાં ઘણાં માણસોનો
Bat´-tles, *n.* (બૅટલ્ઝ) લડાઇ; સંગ્રામ.
Bar-ba´-ri-ans, *n.* (બાર્બેરિયન્ઝ) જંગલી લોકો. [પર્વતો.
Dwelt, *v.* (ડવેલ્ટ) રેહેતા. Alps, *n.* (અૅલ્પ્ઝ) આલ્પ્સ
Rhin´e, *n.* (રાઇન) જર્મનીમાં નદી છે.
Crosse´d´ *v.* (ક્રૅાસ્ડ) ઓળંગી.
Straits of Do´ver, (સ્ટ્રેઇટસ-ઑફ-ડોવર) ડોવરની સામુદ્રધુની:—ફ્રાન્સ અને ઇંગ્લાંડની વચે.
Bri´-tain, *n.* (બ્રિટન) ઇંગ્લાંડ. In spite of (સ્પાઇટ) છુતાં.
Re-sist´-ance, *n.* (રિઝિસ્ટન્સ) અટકાવ; સામું થવું.
De-scribes´, (ડિસ્ક્રાઇબ્ઝ) વર્ણવેછે; બ્યાન કરેછે.
Wars (between states), *n.* (વૅાર્ઝ) લડાઇ; યુદ્ધ.

Com'-ment-a-ries, *n.* (કૉમેન્ટરીઝ) ટીકા; ભાષ્ય.
Jeal'-ous, *adj.* (જેલસ) અદેખો. Fame, *n.* (ફેઇમ) કીર્ત્તિ.
Sen'-ate, *n.* (સેનેટ) રાજ્ય સભા-મંડળી.
To re-call', *inf.* (ટુ-રિકૉલ) પાછો બોલાવવાને.
In a-larm', (ઇન-અલાર્મ) બ્હીકથી.
Re-tired', *v.* (રિટાયર્ડ) જતો રહ્યો.
Ar-riv'-ing, *pr p.* (અરાઇવીંગ) આવીને.
Pub'lic, *adj.* (પબ્લિક) સરકારી; લોકોનો.
Trea'-sure, *n.* (ટ્રેઝર-ટ્રઝ્યૂર) ખજાનો, ત્રીજોરી.
Was ap-point'ed, *v.* (ઉવૉઝ-અપૉઇન્ટેડ) નિમાયો.
Dic-ta'-tor, *n.* (ડિક્ટેટર) સ્વતંત્ર માજીસ્ટ્રેટ.
Ab'-so-lute, *ad.* (ઍબ્સોલ્યુટ) સંપૂર્ણ; કુલ.
At phar-sa'-lia, (ફાર્સેલિયા) ફાર્સેલિયા આગળ:—ગ્રીસની ઉત્તરે બેસેલી નામે પ્રાંતમાં એક શહેર છે.
King, *n.* (કિંગ) રાજા:—(૧૩ મા ટૉલમી). [નાખ્યો.
Was mur-dered', *v.* (ઉવૉઝ-મર્ડર્ડ) મારી નંખાયો; (મારી
Sev'-ered, *adj.* (સેવર્ડ) કપાઇને જૂદું પડેલું. [રડયા.
Ri'-val, *n.* (રાઇવલ) પ્રતિસ્પર્દ્ધિ; હરીફ. Wept, *v.* (ઉવેપ્ટ)
Per-pe'tu-al, *adj.* (પર્પેચ્યુઅલ) જાથુ; અનંત.
Was hon'-oured, *v.* (ઉવૉઝ-ઑાનર્ડ) માન-સન્માન મળતું.
Com'-mon, *adj.* (કૉમન) સાધારણ.
Si'-lent, *adj.* (સાઇલન્ટ) શાંત; સ્તબ્ધ. [ગઇ.
Band, *n.* (બૅન્ડ) ટોળી; મંડળી. Join'ed, *v.* (જૉઇન્ડ) મળી
Un-a-wares', *adv.* (અનૂઅવેર્ઝ) ઓચિંતો; અચાનક.
Sen'-ate house, *n.* (સેનેટ-હાઉસ) રાજ્ય સભાસ્થાન.
O-ra'-tor, *n.* (ઑારેટર) ભાષણ કરનાર.
Ad'-mi-ra-ble, *adj.* (ઍડ્મિરબલ) વખાણ કરવા લાયક, [સ્તુતિપાત્ર.
writ'-er, *n.* (રાઇટર) ગ્રંથકાર.
De-signed', *v.* (ડિસાઇન્ડ) ધાર્યું હતું; ઇચ્છયું હતું.

(to) Di'-gest, *inf.* (ટુ-ડીજેસ્ટ) વિચારયુક્ત ગોઠવણ કરવાને.
Would have been, *v.* થઈ પડત. [દશ લાખ.
Work, *n.* (ઉવર્ક) ગ્રંથ ; પુસ્તક. Mil'-li-on, *adj.* (મિલ્યન)
Caused, *v.* (કૉઝડ) થયાં, આણ્યાં (મોત).
Hu'-man race, (હ્યૂમન-રેઈસ) મનુષ્ય જાત.
How-ev'-er, *adv.* (હાઉએવર) ગમે તેવાં.
Ex-ploits', *n.* (એક્સપ્લૉઇટસ) પરાક્રમો, મહત્કૃત્યો.
May seem, *v.* નજરે દેખાય-માલમ પડે.
Good, *n.* (ગુડ) ભલું ; ફાયદો. [મેળવી.
Idioms:—He made himself popular, પોતે લોકની પ્રીતિ
Being angry at their loss of power, પોતાની સત્તા જતી
રહેલી જોઈને ધુસ્સે થવાથી.

LESSON XX.

A Story of Sultan Mahmud.

સુલ્તાન મહમદની વાત.

Sul-tan Mah'-mud, *n.* (સુલ્તાન-મહ્મુદ) નામ છે.
Are told, *v.* (આર-ટોલ્ડ) કહેવાયા છૈયે ; (વાંચ્યું છે.).
Per-pe'-tu-al, *adj.* (પર્પેચ્યુઅલ) હમેશાની, નિરંતર.
A-broad', *adv.* (એબ્રૉડ) પ્રદેશમાં ; પરમુલકમાં.
Ty'-ran-ny, *n.* (ટિરૅનિ) જુલમ. At home, પોતાના દેશમાં.
Had filled, *v.* (હૅડ-ફિલ્ડ) ભર્યા હતા.
Do-min'-i-ons, *n.* (ડોમિન્યન્ઝ) રાજ્યો.
Ru'-in, *n.* (રૂઇન) પંડીએર ; પાએમાલી.
De-so-la'-tion, *n.* (ડેસોલેશન) તારાજી.
Half, *adj.* (હાફ) અડધો અડધ.
Un-peo'-pled, *v.* (અનૂપીપલ્ડ) વસ્તી વિનાનું કીધું, ઉજડ કીધું.
Em-pire, *n.* (એમ્પાયર) રાજ્ય. Vazier, *n.* (વિઝીર) વજીર.
Pre-tend'-ed, *v.* (પ્રિટેન્ડેડ) ડોળ દેખાડતો હતો.

To have learnt, શીખ્યો હોય એવું. Cer´-tain, *v.* (સર્ટન) Of a der´-vis, (ऑाફ-આ-ડર્વિસ) એક ફકીર પાસે. [કોઇએક.
What, *pron.* (ઉવૅાટ) જે.
E´-ven-ing, *n.* (ઇવનિંગ) સાંજ; સંધ્યાકાળ.
Re-turn´, of *n.* (રિટર્ન) પાછા ફરવું તે.
On their re-turn´, (ઑાન-ધેર-રિટર્ન) તેઓના પાછા ફરતાં.
Hunt´-ing, *n.* (હન્ટિંગ) શિકાર કરવો તે, મૃગયા રમવી તે.
From hunt´ing, (ફ્રૉમ-હન્ટિંગ) શિકાર કરીને; મૃગયા રમીને.
Cou´-ple, *n.* (કપલ) જોડું. Heap, *n.* (હીપ) ઢગલો.
Rub´-bish, *n.* (રબિશ) કચરો. [ઇચ્છું છું.
Would fain (to) know, *v.* (ઉવુડ-ફેઇન-ટુ-નો) જાણવાને
Lis´ten, (to), *v.* (લિસન) સાંભળો.
Dis-course´, *n.* (ડિસ્કોર્સ) સંવાદ; વાત. Give, *v.* (ગિવ) કહો.
Ac-count´, *n.* (ઍકાઉન્ટ) બયાન; વર્ણન.
Ap-proached´, *v.* (ઍપ્રોચ્ડ) પાસે ગયો. [હોય એવું.
To be at-ten´-tive, *inf.* (ટુ-બિ-ઍટેન્ટિવ) ધ્યાન આપતો
Part, *n.* (પાર્ટ) ભાગ (થોડી).
Con-ver-sa´-tion, *n.* (કૉન્વર્સેશન) વાતચિત.
Dare, *v.* (ડેર) હિમ્મત ધરું છુઁ.
Would (not) be sa´-tis-fied, *v.* સંતોશ પામ્યો (નહીં).
Forced, *v.* (ફોર્સ્ડ) આગ્રહ કીધો.
To re-peat´, *inf.* (ટુ-રિપીટ) ફરીથી કહેવાને.
Word for word, બોલેબોલ; શબ્દે શબ્દ.
Trea´-ty, *n.* (ટ્રીટિ) કોલકરાર; સહીસાટું.
Mar´-riage, *n.* (મૅરિજ) લગ્ન. [ળાય એવી રીતે.
In my hear´ing, (હીયરિંગ) મારા સાંભળતાં; મારાથી સંભ-
Con-sent´, *v.* (કૉન્સેન્ટ) હા પાડું છુઁ.
Pro-vid´-ed, *conj.* (પ્રોવાઇડેડ) જો.
Will set´-tle (upon), *v.* (ઉવિલ-સેટ્લ) આપશો.

Ru´-ined, *adj*. (રૂઇન્ડ) નાશ થયલા.
Por´-tion, *n*. (પોર્શન) ભાગ; પહેરામણી.
If you please, જો તમારી મરજી હોય તો [સુધી.
Grant, *v*. (ગ્રેન્ટ) આપે. Whilst, *adv*. (ઉન્હાઇલ્સ્ટ) ત્યાં
Shall want, *v*. (શાલ-ઉવૉન્ટ) ન્યૂનતા રહેશે; તંગી રહેશે.
Was touched, *v*. (ઉવોઝ-ટચ્ડ) અસર થઇ.
So, *adv*. એટલી. Re-built´, *v*. (રીબિલ્ટ) ફરીથી બાંધ્યા.
Had been de-stroy´-ed, *v*. (ડિસ્ટ્રૉયેડ) નાશ થઇ ગયો હતો.
For´-ward, *adv*. (ફૉરઉવર્ડ) આગળ.
Con-sult´-ed, *v*. (કૉન્સલ્ટેડ) ઉપર વિચાર કરી કામ કીધું.
Good, *n*. (ગુડ) સારૂં; કલ્યાણ.
Idioms :—You must know then, ત્યારે તમો સાંભળો.
That grew out of a heap, જે (ઝાડ) ઢગળામાંથી ઉગ્યું હતું.
They are now upon a treaty of marriage, તેઓ હમણાં લગનના સહીસાટાં કરેછે.
From that time forward, તે વખતથી તરતજ.

LESSON XXI.

THE LOST CAMEL. ભૂલું પડેલું ઉંટ.

Lost, *adj*. (લૉસ્ટ) ખોવાએલું; ભૂલું પડેલું.
Cam´-el, *n*. (કૅમલ) ઉંટ. Der´-vis, *n*. (ડર્વિસ) ફકીર.
Was jour´-ney-ing, *v*. (ઉવૉઝ-જર્નેઇંગ) મુસાફરી કરતો-ફરતો [હતો.
De´-sert, *n*. (ડેઝર્ટ) રણ.
Mer´-chants, *n*. (મર્ચન્ટસ) વેપારીઓ.
Sud´-den-ly, *adj*. (સડન્લિ) ઓચિંતા, અચાનક.
In-deed´, *adv*. (ઇન્ડીડ) ખરેખર.
We have (lost), *v*. અમે ખોયું છે.
Re-plied´, *v*. (રિપ્લાઇડ) જવાબ દીધો.
Blind, *adj*. (બ્લાઇન્ડ) આંધળું.

Right, *adj*. (રાઈટ) જમણી. [ડાબો.
In his right eye, તેની જમણી આંખે. Left, *adj*. (લેફ્ટ)
Front, *adj*. (ફ્રન્ટ) આગલો.
Had lost (a tooth), *v*. પડી ગયો હતો.
Re-joined´, *v*. (રિજૉઇન્ડ) જવાબ દીધો. [હતો).
Was load´-ed, *v*. (વૉઝ-લોડેડ) લદાયલો હતો, (લાદેલો
Most cer´-tain-ly, *adv*. (મોસ્ટ-સર્ટન્લિ) નક્કિ.
So late´-ly, *adv*. (લેઇટ્લિ) હમણાંજ.
(have) marked, *v*. (માર્કડ) તપાસ્યું છે. [વાર.
Par-ti´-cu-lar-ly, *adv*. (પર્ટિક્યુલર્લિ) બારીકાઈથી; વિગત-
Pro-ba-bil´-i-ty, *n*. (પ્રૉબેબિલિટિ) સંભવ.
In all pro-ba-bil´-i-ty, (પ્રૉબેબિલિટિ) સોવસા; નક્કી.
Can con-duct´, *v*. (કન્ડક્ટ) લઈ જશો.
Pret´-ty, *adj*. (પ્રિટિ) મજાની; સુંદર; ખાસી.
Jew´-els, *n*. (જ્યૂએલ્ઝ) જવાહેર.
Formed, *v*. (ફૉર્મ્ડ) થયો હતો; બન્યો હતો.
Car´-go, *n*. (કાર્ગો) સામાન; માલ.
Re-peat´-ed, *v*. (રીપીટેડ) ફરીથી કહ્યું.
Seized, *v*. (સીઝ્ડ) પકડ્યું. Per´-son, *n*. (પર્સન) શરીર.
Forth´-with, *adv*. (ફોર્થવિથ) લાગલોજ; તરતજ.
Hur´-ried, *v*. (હરિડ) જલદીથી લઇ ગયા.
Cadi, *n*. (કાદિ) કાજી સાહેબ.
Strict´-est, *adj*. (સ્ટ્રિક્ટેસ્ટ) ઘણીજ બારીક; પાકી. [રાવો.
Search, *n*. (સર્ચ) તપાસ. Ev´-i-dence, *n*. (એવિડન્સ) પુ-
Could be ad-duced´, *v*. (કુડ-બિ-ઍડ્યૂસ્ડ) રજુ કરી શકાયો.
To con-vict´, *inf*. (ટુ-કૉન્વિક્ટ) અપરાધી ઠરાવવાને.
False´-hood, *n*. (ફૉલ્સહુડ) જુઠાણું. Theft, *n*. (થેફ્ટ) ચોરી.
To pro-ceed´, *inf*. (ટુ-પ્રોસીડ) મુકરદમો-કામ ચલાવવાને.
Sor´-cer-er, *n*. (સૉર્સરર) જાદુગર.

When, *adv.* (ઉહ્‍ન) એટલામાં.
Calm´-ness, *n.* (કામ્‌નેસ) શાંતપણું ; સ્થિરતા.
Ad-dress´-ed, (ઍડ્રેસ્ડ) અરજ કીધી.
Have been a-mused´, *v.* (હેવ-બિન-ઍમ્યૂઝ્ડ) ખુશ થયો છું.
Sur-prise´, *n.* (સર્પ્રાઇઝ) આશ્ચર્યતા. Own, *v.* (ઓન્‌) [કબૂલ કરૂં છુઉં.
Ground, *n.* (ગ્રાઉન્ડ) કારણ; આધાર.
Sus-pi´-cions, *n.* (સસ્પિશન્ઝ) વહેમ.
Am´-ple, (ઍમ્પલ) પુષ્કળ.
Scope, *n.* (સ્કોપ) અવકાશ ; તક ; ર છુટ. [તપાસ.
Ob-serv-a´-tion, *n.* (ઑબ્ઝર્વેશન) અવલોકન; લક્ષપૂર્વક
E´-ven, *adj.* (ઇવન) પણ. Track, *n.* (ટ્રૅક) પગલું.
Had stray´-ed, *u* (હૅડ-સ્ટ્રેઇડ) ભૂલું પડયું હતું.
Own´-er, *n.* (ઓનર) ધણી. Mark, *n.* (માર્ક) નિશાણી.
Foot´-steps, *n.* (ફુટ્-સ્ટેપ્સ) પગલાં.
Hu´-man, *adj.* (હ્યૂમન) મનુષ્યનાં. Route, *n.* (રૂટ) રસ્તો.
Had cropped, *v.* (હૅડ-ક્રૉપ્ડ) કરડી હતી ; તોડીને ખાધી હતી.
Herb´-age, *n.* (અર્બેજ) લીલી ચાર ; ભાજીપાલો.
Faint, *adj.* (ફેઇન્ટ) ઝાંખી; આછી.
Per-ceived´, *v.* (પર્સીવ્ડ) માલમ પડચું.
Im-pres´-sion, *n.* (ઇમ્પ્રેશન) નિશાણી ; છાપ.
Had pro-duced´, *v.* (હૅડ-પ્રોડ્યૂસ્ડ) કીધી હતી ; (પડીહતી).
Par-ti´-cu-lar, *adj.* (પર્ટિક્યુલર) મુકર્રર ; અમુક.
Con-clud´-ed, *v.* (કૉન્‌કલૂડેડ) અનુમાન કીધું, તર્ક બાંધ્યો.
Had lost, *v.* (હૅડ-લૉસ્ટ) ખોયો હતો ; (પડી ગયો હતો).
Wher-ev´-er, *adv.* (વેરએવર) જ્યાં જ્યાં, જે જે જગોએ.
Had grazed, *v.* (હૅડ-ગ્રેઇઝ્ડ) કરડયા હતા, ચર્યું હતું, [હતો).
Tuft, *n.* (ટફ્ટ) ઝુમખો. Was left, *v.* રખાયો હતો ; (રહ્યો
Un-in´-jured, *adj.* (અનઇન્જર્ડ) અનામત; (કરડયા વગરનો).
Cen´-tre, *n.* (સેન્ટર) વચલો ભાગ.

Bite, *n.* (બાઇટ) કરડવું તે. Bur′-den, *n.* (બર્ડન) બોજો; [ભાર.
Clus′-ter-ing, *adj.* (ક્લસ્ટરિંગ) ટોળાબંધ.
Idioms :—Which formed a part of his cargo, જે લાદેલા સામાનમાં હતું.
[નીકળ્યું નહીં.
Nothing could be found upon him, તેની કનેથી કશુંએ
They were then about to proceed against him, પછી તેઓ તેના ઉપર મુકરદમો (કામ) ચલાવવા જતા હતા.
But I have lived long and alone, પણ હું ઘણાં વર્ષ સુધી એકલો રહેલો છું.
As to that which formed the burden of the beast, તે પશુપર જે બોજો (માલ) બાંધેલો હતો તે વિશે પુછતા હોતો.

LESSON XXII.*

Lord Ba′-con. લૉર્ડ બેકન વિશે.

Fran′-cis Ba′-con, *n.* (ફ્રેન્સીસ-બેકન) નામ છે.
Il-lus′-tri-ous, *adj.* (ઇલસ્ટ્રિયસ) નામાંકિત. [માબાપનેપેટે.
Of il-lus-trio-us pa′-rents, (ઇલસ્ટ્રિયસ-પેરન્ટસ) નામાંકિત
Ni′- cho-las Ba′-con, *n.* (નિકૉલસ-બેકન) નામ છે.
Keeper, *n.* (કીપર) રાખનાર.
Great Seal, *n.* (ગ્રેઇટ-સીલ) મોટી મ્હોર, સિક્કો.
Queen E-li′-za-beth, *n.* (ક્વીન-એલીઝાબેથ) ઈંગ્લંડની રાણી, ઈ. સ. ૧૫૫૮–૧૬૦૩.
Anne Bacon, *n.* (ઍન-બેકન) નામ છે.
Learn′-ed, *adj.* (લર્નેડ) વિદ્વાન. La′-dy, *n.* (લેડિ) સ્ત્રી.
Versed, *adj.* (વર્સ્ડ) પ્રવીણ, નિપુણ.
An′-cient, *adj.* (એન્શ્યન્ટ) પ્રાચીન. [ભાષાઓ.
Mo′-dern, *adj,* (મૉડર્ન) અર્વાચીન. Tongues, *n.* (ટંગ્ઝ)
Had trans-lat′-ed, *v.* (હૅડ-ટ્રાન્સલેટેડ) તરજુમા કીધા હતા.
From ear′-li-est years, (અર્લિએસ્ટ-ઇયર્ઝ) બચપણથી.
Re-li-gi′-ous, *adj.* (રિલિજસ) ધર્મ સંબંધી.

Re-li′-gious books, (રિલિજસ-બુક્સ) ધર્મ સંબંધી ગ્રંથો.
Pro′-mise, *n*. (પ્રૉમિસ) આશા ; આશાધાર.
Fu′-ture, *adj*. (ફ્યૂચર) ભવિષ્યની ; પછીની.
Great′-ness, *n*. (ગ્રેઇટનેસ) કીર્ત્તિ.
(being) struck, *p. p*. (સ્ટ્રક) આશ્ચર્ય પામવાથી.
Ready an′-swer, (રેડિ-ઍન્સર) હાજર જવાબ.
Named′, *v*. (નેઇમ્ડ) નામ આપ્યું. Jest, *n*. (જેસ્ટ) મશ્કરી.
Was bred, *v*. (ઉવૉઝબ્રેડ) કેળવાયો ; શીખ્યો.
Learn′-ing, *n*. (લર્નિંગ) વિદ્યા.
All the learn′-ing, સઘળી જાતની વિદ્યા.
Cam′-bridge, *n*. (કેમ્બ્રિજ) ઈંગ્લંડમાં એક શેહેરછે ; અને ત્યાં એક મોટી પાઠશાળા છે. [નિમાયોહતો.
Was e-lect′-ed, *v*. (ઉવૉઝ-ઇલેક્ટેડ) પસંદ કરાયો હતો ;
Mem′-ber, *n*. (મેમ્બર) સભાસદ. [સભા.
House of Com′mons, *n*. (હૌસ-ઑવ્-કૉમન્ઝ) આમ લોકની
Made (him-self) known, *v*. પ્રખ્યાત થયો.
E-lo′-quence, *n*. (એલોક્વન્સ) સુભાષણ.
Was knight′-ed, *v*. (ઉવૉઝ-નાઇટેડ) નાઇટનો ખિતાબ આપ્યો. [૧૬૦૩–૧૬૨૫.
James I. (જેઇમ્સ-ધ-ફર્સ્ટ) ઈંગ્લંડ નો એક રાજા ઈ. સ.
Lord High Chan′-cel-lor, *n*. (લૉર્ડ-હાઇ-ચૅન્સેલર) વિલાયતમાં ન્યાયની કોરટનો મુખ્ય ન્યાયાધીશ.
Ba′ron Ver′-u-lum, *n*. (બૅરન-વેર્યૂલમ) ખિતાબ છે.
Vis′count, St. Al′-bans, *n*. (વાઇકૌન્ટ સેન્ટ-ઑલ્બન્સ).
Judge, *n*. (જજ) ન્યાયાધીશ. [આવ્યું હતું.
Was ac-cused′, *v*. (ઉવૉઝ-ઍક્યૂઝ્ડ) તોહોમત મૂકવામાં
Of tak′-ing money, પૈસા-લાંચ લીધાનું.
Suit′-ors, *n*. (સૂટર્ઝ) વાદીઓ ; ફરીયાદી કરનારા.
Dis-grace′, *n*. (ડિસગ્રેઇસ) નામોશી ; અપકીર્ત્તિ.

States´-man, *n.* (સ્ટેઈટસમન) પ્રધાન; રાજમંત્રી.
Loy´-al, *adj.* (લૉયેલ) રાજભક્ત, વફાદાર.
Rests, *v.* (રેસ્ટ્સ) આધાર રાખેછે; (લીધેછે).
Phi-los´-o-phy, *n.* (ફિલૉસૉફિ) તત્વશાસ્ત્ર-ગ્નાન.
Life, *n.* (લાઈફ) વૃત્તાંત.
It has been said, કહેવામાં આવ્યું છે.
Cen´-tu-ry, *n.* (શેન્ચ્યુરિ) સૈકો; સદી.
Knew but little, કંઈ જાણતા ન્હોતા.
Ill, *adj.* (ઈલ) ખરાબ, નઠારૂં.
Nat´-u-ral Sci´-ence, (નૅચરલ-સાયન્સ) સૃષ્ટિ પદાર્થ ગ્નાન.
Per´-se-cut-ed, *v.* (પર્સીક્યૂટેડ) જુલમ ગુજારતા.
Sought (aft´-er), *v.* (સૉટ-આફટર) મેળવવાને પ્રયત્ન કરતાં.
Err´-or, *n.* (એરર) ભૂલ.
To for´ward, *inf.* (ટુ-ફૉરવર્ડ) વધારવાને.
Na´-ture, *n.* (નેચર) સૃષ્ટિ માંહેલા પદાર્થો.
Are read, *v.* (આર-રેડ) વાંચવામાં આવેછે; (વંચાયછે).
Are es-teemed´, *v.* (આર-એસ્ટીમ્ડ) વખણાય છે.
Works, *n.* (ઉવર્ક્સ) ગ્રંથો.
High´-est, *adj.* (હાઈએસ્ટ) ઊંચા પ્રકારની.
Ge´-ni-us, *n.* (જીનીઅસ) ઈશ્વરદત્ત બુદ્ધિ.
Fath´-er, *n.* (ફાધર) જન્મ આપનાર.
Mo´dern, *adj.* (મૉડર્ન) અર્વાચિન, હાલની.
A-vail´, *n.* (અવેઈલ) ફાયદો.
O´-ver and o´-ver again´, વારેવારે.
Care´-ful, *adj.* (કેરફુલ) સંભાળ પૂર્વક.
Ex-pe´-ri-ments, *n.* (એક્સપેરિમેન્ટસ) પદાર્થના ગુણની [પરિક્ષા; પ્રયોગ.
Man-kind´, *n.* (મેન્કાઈન્ડ) મનુષ્યમાત્ર.
Will in-crease´, *v.* (ઉવિલ-ઈન્ક્રીઝ) વધશે.
Con-tin-ual-ly, *adv.* (કૉન્ટિન્યુઅલિ) હમેશાં; દિન પર દિન.

Book′-men, (બુક્મેન) ગ્રંથો પર આધાર રાખનાર માણસો ; [પંડિતો.
To dis-pute′, *inf.* (ટુ-ડિસ્પ્યૂટ) વાદકરવાને.
Quot′-ing, *pr. p.* (ક્વોટિંગ) વચનનો આધાર આપીને.
Au′-thors, *n.* (ઑથર્ઝ) ગ્રંથ કર્ત્તા.
Pa′-tient-ly, *adv.* (પેશન્ટલિ) ધીરજથી.
Words, *n.* (ઉવર્ડ્ઝ) (*pl.*) બોલવું, કહેવું.
Grad′-u-al-ly, *adv.* (ગ્રૅડયુઅલિ) ધીમેધીમે.
Pre-vailed′, *v.* (પ્રિવેઇલ્ડ) જય પામ્યું ; આગળ પડતું ગયું.
To ob-serve′, *inf.* (ટુ-ઑબ્ઝર્વ) તપાસીને જોવાને ; અવ- [લોકન કરવાને.
Facts, *n.* (ફૅક્ટસ) ખરી-સાચી વાતો.
To found, *inf.* (ટુ-ફાઉન્ડ) પાયો નાખવાને.
As-tro′-no-mers, *n.* (ઍસ્ટ્રૅનોમર્ઝ) ખગોળશાસ્ત્રી-વેત્તા.
Chose, *v.* (ચોઝ) પસંદ કીધી.
Chem′-ist-ry, *n.* (કેમિસ્ટ્રિ) રસાયન શાસ્ત્ર.
Mag′-net-ism, *n.* (મૅગ્નેટિઝ્મ) લોહ ચુંબક શાસ્ત્ર.
A-nat′-o-my, *n.* (એનૅટમિ) શરીર વિદ્યા.
Na′-tur-al his′-to-ry, (નચૂરલ-હિસ્ટરિ) પ્રાણી વિદ્યા.
Took-up, *v.* (ટુક-અપ) લીધું.
Me-chan′-ics (મિકૅનિક્સ) યંત્ર શાસ્ત્ર. [થઈ.
Hence, *adv.* (હેન્સ) પછી. Fol′-lowed, *v.* (ફૉલોડ) પછી
Won′-der-ful, *adv.* (ઉવન્ડરફુલ) ચમત્કારિક.
In-ven′-tions, *v.* (ઇન્વેન્શન્ઝ) નવી શોધો ; અન્વેષણ.
So′-lar, (સોલર) સૂર્યનું. Sys′-tem, *n.* (સિસ્ટમ) મંડળ ;
So′-lar sys′-tem, (સોલર-સિસ્ટમ) સૂર્ય મંડળ-માળા. [માળા
E-lec-tric, *adj.* (ઇલેક્ટ્રિક) વિજળીના વડે ચાલતો.
Tel′-e-graph, *n.* (ટેલીગ્રૅાફ) તારનો સંદેશો. [તારનો સાંચો.
E-lec′-tric tel′-e-graph, (ઇલેક્ટ્રિક-ટેલીગ્રૅાફ) વિજળીનો
Steam, *adj.* (સ્ટીમ) વરાળથી ચાલનારૂં.
En′-gine, *n.* (એન્જિન) યંત્ર.

Steam en´-gine, (સ્ટીમ-એન્જીન) વરાળયંત્ર.
Me´-di-cal, *adj.* (મેડિકલ) વૈદક.
Are due (to), *v.* (આરડ્યૂ) દેણદાર છે; (લીધે થયલું છે).
Ad-vice´, *n.* (ઍડ્વાઈસ) સલાહ.
Trust in, *v.* (ટ્રસ્ટ) ભરોસો રાખીને બેસી રહેછે.
Thou´-sands of years, હજારો વર્ષો.
Idioms:—Bacon gave promise of future greatness, આગળ કીર્ત્તિવાન થશે એવાં ચિન્હ બેકનમાં દેખાતાં હતાં.
He fell into dis-grace, તેની અપકીર્ત્તિ થઈ.
You must use your eyes, તમારે તપાસ કરી જોવું જોઈએ.

LESSON XXIII.

AN ANECDOTE OF A PAINTER.

એક ચિતારાની વાત.

Paint´-er, *n.* (પેઈન્ટર) ચિતારો.
Em´-in-ence, *n.* (એમિનન્સ) આબરૂ; નામાંકિતપણું.
A paint´-er of em´-in-ence, એક આબરૂદાર-નામાંકિત ચિતા- [રો.
Was re-solved´, *v.* (ઉવૉઝ રિઝૉલ્વ્ડ) નિશ્ચય-ઠરાવ કીધો.
To fin´-ish, *inf.* (ટુ-ફિનિશ) પુરૂં કરવાને.
Piece. *n.* (પીસ) ચિત્ર, તસ્વીર.
Should please, *v.* (શુડ-પ્લીઝ) ખુશ કરે; મનરંજન કરે.
World, *n.* (ઉવર્લ્ડ) દુનિયાના લોકો.
The whole world, આખી દુનિયાના લોકો.
Had drawn, *v.* (હૅડ-ડ્રૉન) ચિતરી-કહાડી હતી.
Pic´-ture, *n.* (પિક્ચર) ચિત્ર; છબિ.
Ut´-most, *adj.* (અટ્મોસ્ટ) અતિશય.
Skill, *n.* (સ્કિલ) કિસબ; હુનર; ચતુરાઈ.
Was ex-haust´-ed, *v.* (ઉવૉઝ-એગ્ઝૉસ્ટેડ) વાપરી દીધો.
Was ex-posed´, *v.* (એક્સપોઝ્ડ) ખુલી રીતે મુકી.

Pub′-lic, *adj.* (પબ્લિક) જાહેરાત; લોકોપયોગી.
Mar′-ket place, (માર્કેટ-પ્લેઇસ) બજાર.
Di-rec′-tions, *n.* (ડિરેક્શન્ઝ) સૂચના.
At the bot′-tom, (ઍટ-ધ-બૉટમ) નિચે; તળે.
Spec-ta′-tor, *n.* (સ્પેક્ટેટર) જોનાર; તમાસગીર.
To mark, *inf.* (ટુ-માર્ક) નિશાણી કરવાને.
Brush, *n.* (બ્રશ) પીછી; ચિતારાની કલમ.
Lay by, (લે-બાઇ) પાસે મૂકવામાં આવતી હતી.
Limb, *n.* (લિમ) ભાગ. Fea′-ture, *n.* (ફીચર) આકૃતિ.
Seemed, *v.* (સીમ્ડ) દેખાયું; માલમ પડયું.
Er-ro′-ne-ous, *adj.* (એરોન્યસ) ખામી ભરેલો.
In gen′e-ral, (ઇન-જેનરલ) ઘણું કરીને બધા.
Ap-plaud′-ed *v.* (ઍપ્લૉડેડ) વખાણ કીધાં.
Ta′-lent, *v.* (ટૅલન્ટ) બુદ્ધિ; અક્કલ; ર હોશિયારી.
Cri′-ti-cism, *n.* (ક્રિટિસિઝમ) ખોડખાપણ કાઢવી તે.
At e′ven-ing, (ઍટ-ઇવનિંગ) સાંજના; સંધ્યાકાળે.
Was mor′-ti-fied, *v.* (ઉવૉઝ-મૉર્ટિફાઇડ) ખેદથયો; અત્યંત
Blot, *n.* (બ્લૉટ) ડાઘ; છેકો. [દિલગીર થયો.
U-ni-vers′-al, *adj.* (યુનિવર્સલ) આખી; બિલકુલ.
Universal blot, બિલકુલ–બધી છેકાવાળી.
Stroke, *n.*(સ્ટ્રોક) લીટી. [ણી કરેલી.
Stig′-mat-ized, *p. p.* (સ્ટિગ્મૅટાઇઝડ) છેકા મારેલી; નીશા-
Dis-ap′-pro-ba-tion, *n.* (ડિસઍપ્રોબેશન) નાપસંદતા.
(being) Sa′-tis-fied, *p. p.* (સૅટિસફાઇડ) સંતોષ પામ્યાથી.
Tri′-al, *n.* (ટ્રાયલ) અજમાયશ.
To try, *inf.* (ટુ-ટ્રાઇ) પારખું-કસી જોવાને.
Dif′-fer-ent, *adj.* (ડિફરન્ટ) જુદીજ.
As be-fore′, અગાઉની પેઠે–માફક.
De-sired′, *v.* (ડિઝાયર્ડ) કહ્યું; વિનંતિ કરી.

Beau′-ties, *n.* (બ્યૂટિઝ) સુંદરતા; ખુબસુરતી.
Ap-proved′, *v.* (અપ્રૂવ્ડ) પસંદ પડે.
Ad-mired′, *v.* (અૅડ્માયર્ડ) વખાણ કરે.
Com-plied, *v.* (કૉમ્પ્લાઇડ) કબૂલ કીધું; તે પ્રમાણે કીધું.
Art′-ist, *n.* (આર્ટિસ્ટ) કારિગર; ચિતારો.
Re-turn′-ing, *pr. p.* (રિટર્નિંગ) પાછો-ફરી આવ્યો ત્યારે.
Re-plete′with, *adj.* (રિપ્લીટ) પૂર્ણ; ભરપૂર. [હતી.
Had been con-demned′, *v.* (કૉન્ડેમ્ડ) નાપસંદ કરવામાં આવી-
Re-ceived′, *v.* (રિસીવ્ડ) મળવી.
Cha′-rac-ter, *n.* (કૅરૅક્ટર) નિશાણી; ચિન્હ; લક્ષણ.
Ap-pro-ba′-tion, *n.* (અૅપ્રોબેશન) વખાણ; પ્રસન્નતા.
Well–it is well, વારુ; ઠીક.
Way, *n.* (વે) રસ્તો; ઉપાય.
To mind, *inf.* (ટુ-માઇન્ડ) લક્ષ-ધ્યાન દેવું; ગણકારવું.
Half, *n.* (હાફ) અરધો ભાગ, અરધા લોકો.
Since, *conj.* (સિન્સ) કેમકે. What, *pron.* (વૉટ) જે.
Shall be re-gard′-ed, *v.* (રિગાર્ડેડ) ગણાશે.
Faults, *n.* (ફૉલ્ટસ) ભૂલ; ખામી.
To find the whole picture one universal blot, તે આખી છબીમાં બધે છેકા મારેલા જોઇને.

LESSON XXIV.

The Love of Birds for their Young.

પક્ષિઓનું પોતાનાં બચ્ચાં તરફ હેત.

Love, *n.* (લવ) હેત; પ્રેમ. Young, *n.* (યંગ) બચ્ચાં.
Hen, *n.* (હેન) મરઘી. Just, *adv.* (જસ્ટ) થોડીવાર પર; [તરતજ.
Long′-er, *adv.* (લૉંગર) વધારે વાર.
Pla′-cid, *adj.* (પ્લૅસિડ) શાંત.
Used to be, હતું. Feath′-ers, *n.* (ફેધર્ઝ) પિછાં.
On end, (એન્ડ) છેડાપર; (ટટાર) ઉભાં.

Ho′-ver-ing, *pr. p.* (હોવરિંગ) પાંખો ફફડાવતાં [વાજ કરતી.
Cluck′-ing, *adj.* (કલકિંગ) સેવણ બેઠેલી મરઘીના જેવો અ-
Note, *n.* (નોટ) અવાજ. Runs, *v.* (રન્ઝ) દોડેછે.
A-bout′, *adv.* (એબાઉટ) આમતેમ.
Pos-sessed′, *p. p.* (પઝેસ્ડ) ભૂત ભરાયું હોય એવી.
Dams, *n.* (ડૅમ્ઝ) માદી.
Will throw themselves, *v.* પોતાની જાતને નાંખશે-પડશે.
In the way, રસ્તામાં (માં). To avert, *inf.* (ટુ-ઍવર્ટ)
Pro′-ge-ny, *n.* (પ્રૉજેનિ) બચ્ચાં. [દૂર કરવાને.
Par′-tridge, *n.* (પાર્ટ્રિજ) તિત્તર; કપિંજલ.
Will tum′-ble along, *v.* (ઉવિલ-ટમ્બલ) ધસીને પડેછે.
Sports′-man, *n.* (સ્પોર્ટ્સમૅન) પારધી; શીકારી.
To draw a-way′, (ટુ-ડ્રૉ-અવે) હાંકી મૂકવાને.
Help′-less, *adj.* (હેલ્પલેસ) નિરાધાર; દુર્બલ.
Cov′-ey, *n.* (કવિ) તિત્તરનાં બચ્ચાં.
Ni′-di-fi-ca′-tion, *n.* (નિડિફિકેશન) માળો બાંધવાની અને ઈંડાને સેવવાની અને પછી તેમને ઉછેરવાની ક્રિયા.
Fee′-ble, *adj.* (ફીબલ) નબળા, અશક્ત.
Will as-sault′, *v.* (ઉવિલ ઍસૉલ્ટ) તુટી પડશે; હલ્લો કરશે.
Ra-pa′-ci-ous, *adj.* (રૅપેશ્યસ) ફાડીખાનારા; હિંસક.
Swal′-lows, *n.* (સ્વૉલોઝ) ચલિયાં.
Sight, *n.* (સાઇટ) દેખાવ.
At the sight of, જોઇને. Hawk, *n.* (હૉક) બાજ; શકરો.
Will per′-se-cute, *v.* (પર્સિક્યૂટ) જૂલમ ગુજારશે; હેરાન
Leaves, *v.* (લીવ્ઝ) છોડી દેછે. [કરશે છે.
Dis′-trict, *n.* (ડિસ્ટ્રિક્ટ) પ્રદેશ; જગ્યા.
Ob-serv′-er, *n.* (ઑબ્ઝર્વર) બારીકીથી તપાસ કરનાર.
Ex-act′, *adj.* (ઍગ્ઝૅક્ટ) સંભાળ પૂર્વક; બારીક.
Has re-marked′, *v.* (હૅઝ-રિમાર્ક્ડ) લખેલું–કહેલું છે.

Pair, *n.* (પેર) જોડું. Ra´-vens, *n.* (રેઇવન્સ) જંગલી કાગડા.
Nest´-ing, *pr. p.* (નેસ્ટિંગ) માળો બાંધતા.
Rock, *n.* (રૉક) ખડક. [આવેલો કીલ્લો છે.
Ge-bral´-tar, *n.* (જીબ્રૉલ્ટર) એ નામની સામુદ્રધુની પર
Vul´-ture, *n.* (વલ્ચર) ગીધ પક્ષી.
To rest, *inf.* (ટુ-રેસ્ટ) રહેવા દેવાને. [ડ્રાઇવ) હાંકીકાઢેછે.
Sta´-tion, *n.* (સ્ટેશન) રહેઠાણ. Would drive, *v.* (વુડ-
At the sea´-son of breed´-ing, જન્મ આપતી વખતે.
Hill, *n.* (હિલ) ટેકરી. A-maz´-ing, *adj.* (ઍમેઝિંગ)
Fu´-ry, *n.* (ફ્યૂરિ) જુસ્સો. [આશ્ચર્ય ઉપજાવે એવી.
Thrush, *n.* (થ્રશ) એક જાતનું ગાતું પક્ષી: મદનસારિકા.
Sea´-son, *n.* (સીઝન) વખત.
Breed´-ing, *n* (બ્રીડિંગ) જન્મ આપવો તે; બચ્ચાંને સેવવું તે.
Would dart out, *v.* જુસ્સાભેર નિકળેછે.
Clefts, *n.* (ક્લેફ્ટસ) ફાટો; બખોલો.
To chase a-way´, (ચેઇસ-અવે) નસાડવાને.
Kes´-trel, *n.* (કેસ્ટ્રેલ) એક જાતનો સકરો.
Spar´-row hawk, (સ્પૅરો-હૉક) એક જાતનો સકરો.
Young, *n.* (યંગ) બચ્ચું.
Will (not) be in-duced´, (ઇન્ડ્યૂસ્ડ) લલચાતી નથી.
To be-tray´, *inf.* (ટુ-બિટ્રે) ફસાવવાને.
In-ad-vert´-ant, *adj.* (ઇન્-ઍડવર્ટન્ટ) અસાવધ; ગાફેલ.
Fond´-ness, *n.* (ફૉન્ડનેસ) મમતા; પ્રેમ.
Will wait a-bout´, રાહ જોશે (જોયછે).
Meat, *n.* (મીટ) માંસ; ભક્ષ.
At a dis´-tance, (ઍટ-આ-ડિસ્ટન્સ) દૂરથી.
Idioms:—Just became a mother, મા થઇ કે તરતજ.
Are up in arms, સામા થવાને તૈયાર થાય છે.
Would suffer to rest, રહેવા દે.

LESSON XXV.

CHARLEMAGNE. શાર્લમેન વિશે.

Charle-magne′, *n.* (શાર્લમેન) રાજાનું નામ છે.
Mo′-gul, *adj.* (મોગલ) મુગલ લોકોની.
De-cayed′, *v.* (ડિકેઈડ) નાશ પામ્યું ; પડી ભાંગ્યું.
Princes, *n.* (પ્રિન્સિઝ) રાજા.
Cor-rupt′, *adj.* (કરપ્ટ) બગડેલા ; ભ્રષ્ટ થયલા.
The rich, *n.* શ્રીમંત, પૈસાદાર લોકો.
Lux′-u-ry, *n.* (લક્ઝ્યુરિ) મોજ શોખ ; એશઆરામ.
La′-zy, *adj.* (લૅઈઝિ) આળસુ. Wretch′-ed, *adj.* (રેચેડ)
Sol′-diers *n.* (સોલ્જર્ઝ) સીપાઈઓ. [દુ:ખી; કંગાળ.
Dared′, *v.* (ડેર્ડ) હિંમત-છાતી ચલાવતા.
(to) Fight, *inf.* (ફાઈટ) લડવાને.
Was ne-glect′-ed, *v.* (વૉઝ-નિગ્લેક્ટેડ) વિસારી મુકાઈ.
Pro-fessed′, *v.* (પ્રોફેસ્ડ) આવડેછે એમ બતાવતા ; ડંફો
Passed, *v.* (પાસ્ડ) ગુજારતા. [રાખતા.
I′-dle, *adj.* (આઈડ્લ) નકામો.
Dis-putes′, *n.* (ડિસ્પ્યૂટ્સ) વાદવિવાદ.
Ques′-tions, *n.* (ક્વેસ્ચન્ઝ) તકરાર.
Ones *for* books, ગ્રંથો. In like man′-ner, એજ રીતે.
Sculp′-tors, *n.* (સ્કલ્પટર્ઝ) નકશી કોતરનારા.
Paint′-ers, *n.* (પેઈન્ટર્ઝ) ચિતારા; ચિત્રકારો.
Ar′-chi-tects, *n.* (આર્કિટેક્ટ્સ) શિલ્પીઓ.
(being) Un-a′-ble, *adj.* (અનેબલ) અશક્ત હોવાથી.
To e′-qual, *inf.* (ટુ-ઈક્વલ) બરાબરી કરવાને.
Works, *n.* (વર્ક્સ) કામો.
Art′-ists, *n.* (આર્ટિસ્ટ્સ) કારિગરો ; શિલ્પીઓ.
Em-ploy′-ed, *v.* (એમ્પ્લૉઈડ) કામે લગાડતા; (કામે લાગતા).
Copies, *n.* (કૉપીઝ) નકલો; ઉતારા.

Lang′-uished, *v.* (લૅંગ્વિશ્ડ) નબળી થઈ ; પડી ભાંગ્યું.
In-ven′-tions, *n.* (ઇન્વેન્શન્ઝ) નવી શોધો.
Was sink′-ing, *v.* (ઉવૉઝ-સિંકિંગ) ડુબતું-ડુબતું હતું.
State, *n.* (સ્ટેઈટ) હાલત; સ્થિતિ.
Shame′-ful, *adj.* (શેઈમફુલ) શરમ ભરેલી.
Sloth, *n.* (સ્લોથ) મંદ બુદ્ધિ.
Shame′-ful sloth, (શેઈમફુલ-સ્લોથ) શરમ ભરેલી મંદ બુદ્ધિ.
When, *adv.* એટલામાં. Hordes, *n.* (હોર્ડ્ઝ) ટોળાં.
Wild, *adj.* (ઉવાઈલ્ડ) જંગલી.
Ger′-mans, *n.* (જર્મન્ઝ) જર્મનીના લોકો.
Came forth, *v.* (કેઈમ-ફોર્થ) નિકળી આવ્યા.
O-ver-ran′, *v.* (ઓવરરૅન) ફરીવળ્યા ; નાશ કીધો.
Peace′-ful, *adj.* (પીસફુલ) શાંતિવાળા.
Pro′-vinc-es, *n.* (પ્રૉવિન્સિઝ) પ્રાંતો.
Set′-tled, *v.* (સેટલ્ડ) જઈ વસ્યા.
Lords, *n.* (લૉર્ડ્ઝ) ધણીઓ. Land, *n.* (લૅન્ડ) દેશો.
Fee′-ble, *adj.* (ફીબલ) નબળી પડી ગયલી.
Sub′-jects, *n.* (સબ્જેક્ટસ) રૈયત.
Vi′-o-lence, *n.* (વાયોલન્સ) જુલમ.
Ra′-pine, *n.* (રૅપાઈન) લૂટફાટ.
Ig′-no-rance, *n.* (ઈગ્નરન્સ) અજ્ઞાનતા.
His-to′-ri-ans, *n.* (હિસ્ટોરિયન્ઝ) ઇતિહાસ કર્ત્તા.
The Dark Ages, અંધકારનો કાળ:—સન ૫૦૪ થી ૧૧૦૦ [સુધીનો વખત.
A-rose′, *v.* (અરોઝ) નિકળી આવ્યા.
Pro-tect′-ed, *v.* (પ્રોટેક્ટેડ) સંરક્ષણ કીધું.
Re-mains′, *n.* (રિમેઈન્સ) રહ્યો સહ્યો-બાકી રહેલો ભાગ.
Re-mains′ of learn′-ing, (રિમેઈન્ઝ-ઑવ્-લર્નિંગ) રહી સહી વિદ્યા.
Taught, *v.* (ટૉટ) બોધ કીધો. Ho′-ly *adj.* (હોલિ) પૂજ્ય.

Co-lum′-ba, *n.* (કોલમ્બા) માણસનું નામ છે.
Preached′, *v.* (પ્રીચ્ડ) ધર્મનો ઉપદેશ કીધો.
Ir′-ish, *n.* (આઇરિશ) આયર્લેન્ડના રહેનારા.
Scots, *n.* (સ્કૉટસ) સ્કોટલાંડના રહેનારા.
Set up, *v.* (સેટ-અપ) સ્થાપી.
Mon′-as-te-ry, *n.* (મૉનૅસ્ટરિ) મઠ; આશ્રમ. [ફેલાવનાર.
Au-gus′-tine, *n.* (ઑગસ્ટાઇન) ઈંગ્લાંડમાં ખ્રીસ્તિ ધર્મનો
Pope Gre′-gory, *n.* (પોપ-ગ્રેગરિ) ખ્રિસ્તી ધર્મના રોમન કેથલિક પંથનો આચાર્ય ગ્રેગરિ; પોપ ગ્રેગરિ.
Bo′-ni-face, *n.* (બૉનિફેસ) માણસનું નામ છે.
A-pos′-tle, *n.* (અૅપૉસલ્) ખ્રિસ્તી ધર્મોપદેશક.
Lost, *v.* (લૉસ્ટ) ખોઈ.
At-tempt′-ing, *pr. p.* (અૅટેમ્પ્ટિંગ) પ્રયત્ન-કોશિશ કરતાં.
To tame, *inf.* (ટુ-ટેઇમ) સુધારવાને; માણસાઇમાં લાવવાને.
Charles′, *n.* (ચાર્લ્સ) Pep′-in, *n.* (પેપિન).
War′-ri-or, *n.* (ઉવૉરિયર) યોદ્ધો; શુરવીર.
Cap-i-tal, *n.* (કૅપિટલ) રાજધાની.
Aix, *n.* (એઇક્સ) પ્રશ્યામાં શહેર છે. [પ્રશ્યાનો ભાગ.
Rhine-Prus′-sia, (હ્રાઇન-પ્રશ્યા) હ્રાઇન નદીની પાસેનો
Reached, *v.* (રીચ્ડ) ફેલાઇ.
Pyr′-enees, *n.* (પેરિનિઝ) ફ્રાન્સ અને સ્પેનની વચ્ચે પર્વત છે.
Rude′-ness, *n.* (રૂડનેસ) જંગલીપણું.
Bor′-rowed, *v.* (બૉરોડ) બોલાવ્યા; મંગાવ્યા.
En-dowed′ *v.* (એન્ડાઉડ) બક્ષીસ-નાણાની નેમણુક કીધી.
En-cou′-raged, *v.* (એન્કરેઇજ્ડ) ઉત્તેજન આપ્યું.
Hus′-band-ry, *n.* (હઝ્બૅન્ડ્રિ) ખેતીવાડી.
Fru′-gal-ly, *adv.* (ફ્રૂગલિ) કરકસરથી.
Ex-pens′-es, *n.* (એક્સપેન્સિઝ) ખરચ.
Might be, *v.* થાય; થઇ પડે. Bur′-den, *n.* (બર્ડન) બોજો.

Was crowned, *v.* (ક્રાઉન્ડ) રાજ્યાભિષેક કરાયો (કીધો); [ગાદીએ બેસાડયો.
Vir´-tue, *n.* (વર્ચ્યૂ) સદ્ગુણ.
Ve´-ne-rat-ed, *p. p.* (વેનરેટેડ) પૂજ્ય ગણાયલો.
Car´-o-lus Mag-nus (કૅરોલસ મૅગ્નસ) મહાન ચાર્લ્સ.
Suc-ceed´-ed, (સક્સીડેડ) પાછળથી થયા. [વાવેલું.
An´-nals, *n.* (ઍનલ્ઝ) ઇતિહાસ. Sown, *p. p.* (સોન)
Pre´-sent, *adj.* (પ્રેઝન્ટ) હાલના.
Splen´-dour, *n.* (સ્પ્લેન્ડર) કીર્ત્તિ; વૈભવ.
Sown, *p. p.* (સોન) વાવેલું, રોપેલું.
Looks back on him, તેને ગણે-માનેછે.
Ben-e-fac´-tors, *n.* (બેનિફૅક્ટર્ઝ) ભલું ઇચ્છનારા. [રો; રૂપ.
Stat´-ure, *n.* (સ્ટેચ્યુર) કદ. Fea´-tures, *n.* (ફીચર્ઝ) ચેહે-
Port, *n.* (પોર્ટ) બાની. Ma-jes´-tic, *adj.* (મૅજેસ્ટિક)
Gra´-cious, *adj.* (ગ્રેશ્યસ) માયાળુ. [તેજસ્વી; પ્રતાપી.
To com-mand´, *inf.* (ટુ-કમાન્ડ) સંપાદન કરવાને; મેળવ-
Alc´-uin, *n.* (ઍલ્કવીન) નામ છે. [વાને.
Bish´-op, *n.* (બિશપ) ધર્માધ્યક્ષ. [પેછે, પૂજ્ય ગણેછે.
Idioms :—Cause him to be venerated, તેને માન આ-
Europe again fell back into darkness, યુરોપમાં પાછું
અંધેર ચાલવા લાગ્યું.

LESSON XXVI.

THE CONJURER AND THE TAILOR. (A STORY).

જાદુગર અને દરજી.

Con´-jur-er, *n.* (કન્જરર) જાદુગર.
Tai´-lor, *n.* (ટેઇલર) દરજી. Hap´-pened, *v* (હૅપન્ડ) બન્યું.
To con-verse´, *inf.* (ટુ-કૉન્વર્સ) વાત ચિત કરવાનું.
Un-hap´-py, *adj.* (અનહૅપિ) દુઃખી; કમનસીબ. [લાવે.
A-las´, *interj.* (એલાસ) અફસોસ. Should take, *v.* લે;
In-to their heads, તેઓના મગજમાં.

Am un-done′, *v.* (ઍમ-અન્ડન) પાયમાલ થઈ જાઉં.
Re-course′, *n.* (રિકોર્સ) આશ્રય; આધાર.
Pi′-ty, *v.* (પિટિ) દયા આવેછે.
Sin-ceré-ly, *adv.* (સિન્સીયર્લિ) ખરેખરી; અંતઃકરણથી.
Thank, *v.* (થૅંક) પાડ-ઉપકાર માનું છઉં.
Heav′-en, *n.* (હેવન) પરમેશ્વર. [જાય.
Trick, *n.* (ટ્રિક) ખેલ. Should fail, *v.* (શુડ-ફેઈલ) નિષ્ફળ
Are re-duced′, *v.* (આર-રિડ્યૂસ્ડ) માં આવી પડે.
Beg′-ga-ry, *n.* (બેગરિ) તંગાસ; ભીખ માંગવાની હાલત.
Ap-ply′, *v.* (ઍપ્લાઈ) આવીને કહેજો.
Will re-lieve′, *v.* (ઉવિલ-રિલીવ) મદદ કરીશ.
Fa′-mine, *n.* (ફૅમિનકે દુકાળ.
O-ver-spread′, *n.* (ઓવર-સ્પ્રેડ) વ્યાપ્યો (બધે પડ્યો).
Shift, *n.* (શિફ્ટ) ઉપાય; યુક્તિ.
To live, *inf.* (ટુ-લિવ) ગુજરાન ચલાવવાને.
Cus′-tom-ers, *n.* (કસ્ટમર્ઝ) ઘરાકો; ગ્રાહક.
With (tricks), *prep.* છતાં. In vain, (ઈન-વેઈન) ફોકટ.
To eat fire, અગ્નિ-દેવતા ગળી જવો.
(to) Vo′-mit, *inf.* (વૉમિટ) ઓકવું (મ્હોંમાંથી કાઢવું).
Pins, *n.* (પિન્ઝ) ટાંકણી. Very, *adj.* (વેરી) તેજ.
Call′-ing, *n.* (કૉલિંગ) ધંધો.
Was ob-liged′, *v.* (ઉવૉઝ-ઑબ્લાઈજ્ડ) જરૂર પડી. [હતો.
Had de-spi′sed, *v.* (હૅડ-ડિસ્પાઈઝ્ડ) ધિક્કાર્યો-હલકો ગણ્યો
Idioms :—Things are not quite so bad with me, મારી સ્થિતિ તદન એવી ખરાબ નથી.
If people should take it into their heads, જો લોકોના મગજમાં એવુંજ ભરાઈ આવે.

LESSON XXVII.

The Little Ant. એક નાની કીડી વિશે.

Black ant, (બ્લૅક-ઍન્ટ) કીડી. Grain, *n.* (ગ્રેઈન) દાણો.

Wheat, *n.* (ઉ્હીટ) ઘઉં. Hea´-vy, *adj.* (હેવી) ભારે.
To lift, *inf.* (ટુ-લિફ્ટ) ઊંચકી લઈ જવાને.
To roll, *inf.* (ટુ-રોલ) ગબડાવી લઈ જવાને. [પડોસી.
Begged, *v.* (બેગ્ડ) અરજ કીધી. Neigh´-bour, *n.* (નેઈબર)
Hap´-pened to meet, (હૅપન્ડ-ટુ-મીટ) અકસ્માત મળ્યો.
Hole, *n.* (હોલ) દર. I've = I have.
To see aft´-er, તપાસવાનું.
Must shift, *v.* (મસ્ટ-શિફ્ટ) યુક્તિ કરવી જોઈએ.
If you please, જો તમારી મરજી હોયતો.
Crawl'd off, *v.* (ક્રૉલ્ડ) ચાલ્યા ગયો.
Self´-ish, *adj.* (સેલ્ફિશ) એકલપેટો; સ્વાર્થી.
Cross, *adj.* (ક્રૉસ) ચીડીયો; મીજાસી.
As could be, જેવો હોઈ- થઈ શકે તેવો.
Lay down to sleep, સૂતો. At ease, (ઍટ-ઈઝ) ચેનમાં.
Just then, (જસ્ટ-ધેન) એટલામાં; તેજ વખતે.
Was pass´-ing, *v.* (વૉઝ-પાસિંગ) જતો હતો.
Want, *n.* (વૉન્ટ) સંકટ.
As-sist´-ed, *v.* (ઍસિસ્ટેડ) મદદ કીધી.
Good-na´-tured, *adj.* (ગુડ-નેચર્ડ) સારા સ્વભાવનો.
(to) En-deav´-our, *inf.* (એન્ડેવર) યત્ન-મેહેનત કરવાને.
To pro´-fit, *inf.* (ટુ-પ્રૉફિટ) લાભ લેવાને.
Ev´-e-ry bit, બિલકુલ Choose, *v.* (ચૂઝ) ચાહે.
To be taught, શીખવાને. In´-sects, *n.* (ઈન્સેક્ટ્સ) જીવ-
Ought, *v.* (ઑટ) જોઈએ. [ડાં; જંતુ.
Idioms:—You must shift for yourself, તમારૂં લાગ્યું
તમે કુટીલો.
Was passing the road, તે રસ્તે થઈને જતો હતો.

LESSON XXVIII.

AK´-BAR. અકબાર વિશે.

Ak´-bar, *n.* (અક્બર) એ હુમાયુંનો છોકરો અને દિલ્હીનો
રાજા, ઈ. સ. ૧૫૫૬–૧૬૦૫.

Ba´-ber, *n.* (બાબર) મુગલ વંશનો પહેલો બાદશાહ. એણે દિલ્હીમાં ઈ. સ. ૧૫૨૬ થી ૧૫૩૦ સુધી રાજ્ય કરયું.
De-scent´, *n.* (ડિસેન્ટ) વંશ; ઓલાદ.
Sa´-vage, *adj.* (સૅવેજ) ક્રૂર; નિર્દય.
Ti´-mur, *n.* (ટૈમૂર) અસલ તુર્કિ લોકનો સરદાર.
Ta´-mer-lane, *n*, (ટૅમરલેઈન) નામ છે.
Pun´-jab, *n.* (પંજાબ) હિંદુસ્થાનમાં ઉત્તરે પ્રાંત છે.
Con´-quered, *v.* (કૅંકર્ડ) પરાજય કીધો; હરાવ્યો.
Pa´-ni-pat, *n.* (પાનીપટ) દિલ્હીની પાસે એક શેહેર છે.
Found´-ed, *v.* (ફાઉન્ડેડ) સ્થાપ્યું. Dy´-nas-ty, *n.* (ડિનૅસ્ટિ) [વંશ; રાજ.
Hu´-ma-yun, (હુમાયૂન) *n.* બાબરનો છોકરો.
Shir´-Shah, *n.* (શિરશાહ) એક પઠાણ હતો.
Dis-missed´, *v.* (ડિસ્મિસ્ડ) રજા આપી.
Mi´-nis-ter, *n.* (મિનિસ્ટર) પ્રધાન.
Beh´-ram, *n.* (બેહેરામ) નામ છે.
Re-solved´, *v*, (રિઝૉલ્વ્ડ) મન સાથે નક્કી કીધું; નિશ્ચય કર્યો.
To gov´-ern, *inf.* (ટુ-ગવર્ન) રાજ્ય કરવાને. [જવલે.
Lives, *n.* (લાઈવ્ઝ) જન્મવૃત્તાંત. Rare´-ly, *adv.* (રેર્લિ)
Sen´-su-al, *adj.* (સેન્શુઅલ) દુર્વ્યસની; વિષયી.
Cru´-el, *adj.* (ક્રુએલ) ક્રૂર. નિર્દય. [ઉછર્યો હતો.
Had been bred, *v.* (હૅડ-બિન બ્રેડ) ઉછેરાયલો હતો;
Hard´-ships, *n.* (હાર્ડ-શિપ્સ) દુઃખ.
Pru´-dent, *adj.* (પ્રૂડન્ટ) દૂરદર્શિ, દૂરંદેશી.
La-bo´-rious, *adj.* (લેબોર્યસ) મ્હેનતુ.
Em-ploy´ed, *v.* (એમ્પ્લૉએડ) રાખ્યા.
Of´-fic-es, *n.* (ઑફિસિઝ) ઓહ્દા.
A-bol´-ished, *v.* (એબૉલિશ્ડ) કાઢીનાખ્યા.
Un´-just, *adj.* (અન્જસ્ટ) ગેરવાજબી. [સુધારો કર્યો.
Tax´-es, *n.* (ટૅક્સિઝ) કરો. Im-proved´, *v.* (ઈમ્પ્રૂવ્ડ)

Jus´-tice, *n.* (જસ્ટિસ) ન્યાય; ઇનસાફ.
Sys´-tem, *n.* (સિસ્ટમ) રીત.
Col-lect´-ing, *pr. p.* (કલેક્ટિંગ) લેવાની; એકઠી કરવાની.
Re´-ve-nue, *n.*(રેવેન્યૂ) વસુલાત; જમાબંદી.
U-nit´-ed, *adj.* (યુનાઇટેડ) સંપીલા: એકદિલ.
Pros´-per-ous, *adj.* (પ્રૉસ્પરસ) આબાદ.
Were ex-tend´-ed, *v.* (એક્સટેન્ડેડ) ફેલાવ્યા.
North´-wards, *adv.* (નૉર્થવર્ડ્ઝ) ઉત્તર તરફ.
Com-prised´, *v.* (કૉમ્પ્રાઇઝ્ડ) અંદર આવ્યા. [છે.
Kash´-mir, *n.* (કૅશ્મિર) ઉત્તર હિંદુસ્થાનમાં છેક ઉત્તરે પ્રાંત
Sindh´, *n.* (સિંધ) મધ્ય હિંદુસ્થાનની પશ્ચિમે પ્રાંત છે.
Gu-ja-rat, *n.* (ગુજરાત). Ben-gal´, *n.* (બેંગૉલ) બંગાળા.
Ex-am´-ple, *n.* (એગ્ઝૅમ્પલ) દૃષ્ટાંત; દાખલો.
Has been fol´-lowed, *v.* વર્તેલાછે; ચાલેલા છે.
Par-tic´-u-lars, *n.* (પર્ટિક્યુલર્ઝ) બાબતો.
In-ter-fered´, *v.* (ઇન્ટર્ફીઅર્ડ) વચ્ચે પડતો; હાથ ઘાલતો.
Cus´-toms, *n.* (કસ્ટમ્ઝ) રિવાજો. [મરવું તે.
Sut-tee´, *n.* (સતી) ધણી પાછળ તેની સ્ત્રીએ જીવતાં બળી
Al-lowed´, *v.* (ઍલાઉડ) દેતો.
To fol-low´, *inf.* (ટુ-ફૉલો) ચાલવાને; વર્ત્તવાને.
In peace, સ્વસ્થપણે. Paid, *v.* (પેઇડ) પગાર આપતો.
Re´-gu-lar-ly, *adv.* (રેગ્યુલર્લિ) બરોબર વખતે.
For-bade´, *v.* (ફર્બૅડ) મના કરતો.
To plun´-der, *inf.* (પ્લન્ડર) લુટફાટ કરવાને.
Prac´-tice, *n.* (પ્રૅક્ટિસ) રીવાજ.
Slaves, *n.* (સ્લેઇવ્ઝ) ગુલામો. Sur´-vey, *n.* (સર્વે) માપણી.
Tak´-en; *p. p.* (ટેઇકન) પકડાતા.
To fix, *inf.* (ટુ-ફિક્સ) મુકરર કરવું.
Pro´-per, *adj.* (પ્રૉપર) બરાબર. [ગણોત.
A-mount´, *n.* (ઍમાઉન્ટ) રકમ. Land-rent, (લૅન્ડ-રેન્ટ)

Mea'-sures, *n*. (મેઝર્સ) પ્રમાણો; કામ કરવાની રીતો.
Since, *adv*. (સિન્સ) ત્યારથી.
Have been a-dopt'-ed, *v*. (ઍડૉપ્ટેડ) સ્વીકારેલાછે.
Hand'-some, *adj*. (હૅન્ડ્સમ) દેખાવડો; કાન્તિવાન.
Hunt'-ing, *n*. (હન્ટિંગ) શિકાર.
O'-ver much, *adj*. (ઓવર-મચ) હદ કરતાંવધારે; અતિશય.
Mid'-dle age, (મિડલ-એઇજ) પુખ્ત ઉમર; પ્રૌઢાવસ્થા.
Tem'-per-ate, *adj*. (ટેમ્પરેટ) નિયમસર પીનાર;
Last'-ed, (લાસ્ટેડ) ચાલ્યું; રહ્યું; ટક્યું.
To de-cline', *inf*. (ડિક્લાઇન) નબળી દશાને પ્હોંચવાને.
Be-gan to de-cline', *v*. (બિગૅન-ટુ-ડિક્લાઇન) નબળી પડવા લાગી; પડતી દશાને પ્હોંચવા લાગી.
Idioms:—He allowed to follow, ચાલવા દેતો.
Akbar was given to hunting and study, અકબર શિકાર અને વિદ્યાભ્યાસમાં મચ્યો રહેતો.

LESSON XXIX.

THE DERVIS AND THE KING. મુસાફર અને રાજા.
Der'-vis, *n*. (ડર્વિસ) મુસાફર.
Tra'-vel-ling, *pr. p*. (ટ્રાવેલિંગ) મુસાફરી કરતો કરતો; ફરતો ફરતો.
Tar'-tary, *n*. (ટાર્ટરિ) તાતાર દેશ. Balk, *n*. (બલ્ક) આવી.
Being ar-rived' (at), (બિઈંગ-ઍરાઇવ્ડ) આવી પહોંચીને.
Pa'-lace, *n*. (પૅલેસ) મેહેલ. Mis'-take, *n*. (મિસ્ટેઇક) ભૂલ.
Pub'-lic, *adj*. (પબ્લિક) જાહેરાંત, લોકોપયોગી.
Inn, *n*. (ઇન) ધર્મશાળા.
Ca-ra-van'-sa-ry, *n*. (કૅરૅવૅનસરિ) ધર્મશાળા; મુસાફરખાનું.
En'-tered, *v*. (એન્ટર્ડ) ગયો. Gal'-la-ry, *n*. (ગૅલરિ) ચાલ.
Laid-down, (લેઇડ-ડાઉન) નીચે મૂકી.
Wal'-let, *n*. (ઉવૉલેટ) ઝોળી. Spread, *v*. (સ્પ્રેડ) પાથરી.
Car'-pet, (કાર્પેટ) શેત્રંજી.
To re-pose', *inf*. (ટુ-રિપોઝ) આરામ લેવાને; સૂવાને.

Man´-ner, *n.* (મૅનર) રિવાજ; ધારો.
Aft´-er the man-ner, રિવાજ-ધારા પ્રમાણે.
Pos´-ture, *n.* (પોસ્ટ્યૂર) અંગસ્થિતિ. [નજરે પડયો.
Was dis-cov´-ered, *v.* (ઉવૅાઝ-ડિસ્કવર્ડ) દીઠામાં આવ્યો;
Guards, *n.* (ગાર્ડ્ઝ) પહેરેગીરો.
In-tend´ed, *v.* (ઇન્ટેન્ડેડ) ઇરાદો-મનસૂબો હતો. [મુકામ.
To take up, લેવાને: (કરવાને). Lodg´-ing, *n.* (લૅાજિંગ)
Let (him) know, તેને જણાવ્યું.
Ang´-ry, *adj.* (ઍંગ્રિ) ગુસ્સા ભરેલી.
Man´-ner, *n.* (મૅનર) રીત.
It hap´-pened, એવું બન્યું. Passed, *v.* (પાસ્ડ) જતો હતો.
De-bate´, *n.* (ડીબેઇટ) તકરાર; રગઝક.
Smil´-ing, *pr. p.* (સ્માઇલિંગ) હસીને.
Could pos´-sib-ly be, (પૅાસિબ્લ) એવું કેમ બની શકે.
Dull, *adj.* (ડલ) બેઅકલી; સુસ્ત. As, *adv.* (ઍઝ) કે.
To dis-tin´-guish, *inf.* (ટુ-ડિસ્ટિંગ્વિશ) ઓળખવું.
Your ma´-jes-ty, (યૅાર-મૅજેસ્ટિ) ખોદાવંદ; રાજાધિરાજ.
Lodged´, *v.* (લૅાન્ડ) રહેતા હતા.
An´-ces-tors, *n.* (ઍન્સેસ્ટર્ઝ) બાપદાદાઓ; પૂર્વજો.
At pre´-sent, *adv.* (ઍટ-પ્રેઝન્ટ) હાલમા.
Here aft´-er, *adv.* (હીયર-આફ્ટર) હવે પછી.
Chang´-es, *v.* (ચેઇન્જિઝ) બદલે છે.
In-ha´-bi-tants, *n.* (ઇન્હૅબિટન્ટસ) રહેવાસીઓ; રહેનારા.
So oft´-en, (સો-ઑાફ્ન) વારંવાર.
Per-pe´-tu-al, *adj.* (પર્પેટ્યૂઅલ) હમેશાનું.
Suc-ces´-sion, *n.* (સક્સેશન) એક પછી એક થવું તે, અનુક્રમ.
Idioms:—He had not been long in this posture, આ અંગસ્થિતિમાં તે ઘણીવાર નહીં રહ્યો એટલામાં. [આવ્યા.
What was his business, તમારે શું કામ હતું; તમે કેમ
That the house he was in, કે જે ઘરમાં હતો તે (તું) છે.

LESSON XXX.

Dr. Primrose describes his Home.

ડા. પ્રિમરોઝનું પોતાના ઘર વિશે વર્ણન.

Dr. (ડૉક્ટર) વૈદક–વ્યવહાર–ધર્મશાસ્ત્રમાં સૌથી ઉંચા દરજ્જાના પુરૂષને અંગ્રેજીમાં ડા. કહેછે.

Prim′-rose, *n.* (પ્રિમ્‌રોઝ) નામ છે.

De-scribes′, (ડિસ્ક્રાઇબ્ઝ) બ્યાન કરેછે; વર્ણવેછે.

Lived, *v.* (લિવ્ડ) રહેતા હતા.

Tra′-vel-ler *n.* (ટ્રાવેલર) મુસાફર; પ્રવાસી.

Stran′-ger *n.* (સ્ટ્રેઇન્જર) પરદેશી; અજાણ્યા આદમી.

(to) Vi′-sit, *inf.* (વિઝિટ) મળવાને.

To taste, *inf.* (ટુ-ટેઇસ્ટ) ચાખવાને; સ્વાદ લેવાને. [દારૂ.

Goose′-ber-ry-wine, *n.* (ગુઝબેરિ-ઊવાઇન) એક જાતનો

Re-pu-ta′-tion, *n.* (રેપ્યુટેશન) આબરૂ.

Pro-fess′, *v.* (પ્રોફેસ) ખુલ્લી રીતે કહું છુઊં.

Ve-rac′-i-ty, *n.* (વેરૅસિટિ) સાચવટ; સત્યશીલતા.

His-to′-ri-an, *n.* (હિસ્ટોરિયન) ઇતિહાસ કર્ત્તા.

To find, *inf.* (ફાઇન્ડ) કહાડવી.

To find fault with, ભૂલ-ખામી કહાડવી.

Cous′-ins, *n.* (કઝન્ઝ) પીતરાઇ.

For′-ti-eth, *adj.* (ફૅાર્ટિએથ) ચાળીસમી.

Re-move′, *n.* (રિમૂવ) પેહેડી.

Fre′-quent-ly, *adv.* (ફ્રીક્વન્ટલિ) વારંવાર.

To see, *inf.* મળવાને. Claims, *n.* (ક્લેઇમ્ઝ) હક.

Kin′-dred, (કિન્ડ્રેડ) સગપણ. [ખોડા.

Maimed, *adj.* (મેઇમ્ડ) અપંગ. Halt, *adj.* (હૉલ્ટ) લંગડા;

In-sist′-ed, *v.* (ઇન્સિસ્ટેડ) આગ્રહ કરતી.

Flesh, *n.* (ફ્લેશ) માંસ. Blood, *n.* (બ્લડ) લોહી; રૂધીર.

Re-mark′, *n.* (રિમાર્ક) ટીકા; કેહેવું. [પરોણો.

Will hold, *v.* (ઉવિલ-હોલ્ડ) લાગુ પડશે. Guest, *n.* (ગેસ્ટ)

Treat′-ed, *p. p.* (ટ્રીટેડ) પરોણાચાર કીધો.
Gaze, *v.* (ગેઇઝ) ધારીને જુએછે.
Ad-mi-ra′-tion, *n.* (ઍડ્‌મિરેશન) આશ્ચર્યતા ; વિસ્મય.
Col′-ours, *n.* (કલર્ઝ) રંગો. Tu′-lip, *n.* (ટ્યૂલિપ) એક [જાતનું ફુલ છે.
But′-ter-fly, *n.* (બટરફ્લાઇ) પતંગીયું.
By na′-ture, (બાઇ-નેચર) જન્મથી.
Ad-mir′-er, *n.* (એડમાયરર) પ્રેમ-પ્રીતિ રાખનાર.
Trou′-ble-some, *adj.* (ટ્રબ્લસમ) ઇજા આપનાર.
To get rid of, દૂર કરવાને ; ટાંટીઓ કાઢવાને.
Leav′-ing, *pr. p.* (લીવિંગ) છોડતી-જતી વખતે.
Rid′-ing-coat, *n.* (રાઇડિંગ-કોટ) સ્વારીનો ડગલો.
Pair, *n.* (પેર) જોડ. Small, *adj.* (સ્મૉલ) થોડી ; હલકી.
Sa-tis-fac′-tion, *n.* (સૅટિસફૅક્શન) સંતોષ.
To re-turn′, *inf.* (ટુ-રિટર્ન) પાછા આપવાને.
Was cleared, *v.* (ઉવૉઝ-ક્લીયર્ડ) ખાલી થતું ; સાફ થતું.
Wake′-field, *n.* (ઉવેઇક્ફીલ્ડ) ઈંગ્લાંડમાં એક શેહેરછે.
To turn out, *inf.* કહાડી મુકવાને.
De-pend′-ant, *n.* (ડિપેન્ડન્ટ) આશ્રાગત ; આશ્રિત.
Idioms :—For which we had great reputation, જેને માટે હમે ઘણા વખણાતા હતા. [પણ.
Even to the fortieth remove, ચાળીસમી પેહેડી સુધીનાં
Did us no great honour, અમને કંઇ વધારે આબરૂ આપતાનહીં. [કર્યાથી.
With being well treated, સારી રીતે આગતા સ્વાગતા
They were the same flesh and blood, તેઓ એક કુળ અથવા કુટુંબના હતા (છે).

LESSON XXXI.

Poets. કવિયો.

Po′-et, *n.* (પોએટ) કવિ.
Does in-crease′, *v.* (ડઝ-ઇન્ક્રીઝ) વધારો કરેછે.

Rich´-es, *n.* (રિચિઝ) દોલત. No´-ble, *adj.* (નોબલ્) ઉત્તમ; ઉત્કૃષ્ટ.
De-serves´, *v.* (ડિઝર્વ્ઝ) યોગ્યછે.
Po´-em, *n.* (પોએમ) કાવ્ય.
Are cor-rupt´-ed, *v.* (આર-કરપ્ટેડ) બગડેછે.
Mi´-sers, *n.* (માઇઝર્ઝ) બખીલો; કૃપણ.
Sens´-u-al, *adj.* (સેન્શ્યૂઅલ) વિષયી.
Vir´-tu-ous, *adj.* (વર્ચ્યૂઅસ) સદ્ગુણી; નીતિમાન.
Are raised, *v.* (આર-રેઇઝડ) છુટા થઇએ છિયે.
World´-ly, *adj.* (ઉવર્લ્ડલિ) સંસારી.
Per-haps´, *adv.* (પરહૅપ્સ) કદાચ.
To re-peat´, *inf.* (ટુ-રિપીટ) મ્હોડે બોલવાને.
Vers´-es, *n.* (વર્સિઝ) કવિતા; છંદો.
Ka´-li-das, *n.* (કાલિદાસ) ભોજ રાજાના દરબારમાં મુખ્ય મહા પંડિત હતા.
Can un-der-stand´, *v.* (કૅન-અન્ડરસ્ટૅન્ડ) સમજી શકે.
Works, *n.* (ઉવર્ક્સ) ગ્રંથો. Dra´-mas, *n.* (ડ્રામાસ) નાટકો.
Sha-kun´-ta-la, *n.* (શકુન્તલા) એ નામનો નાટક છે.
Fat´-al, *adj.* (ફેઇટલ) આફત ગુજારનારી.
Wil´-liam Jones, *n.* (ઉવિલ્યમ-જોન્સ) નામ છે.
Wil´-son, *n.* (ઉવિલ્સન) નામ છે.
Schol´-ars, *n.* (સ્કૉલર્ઝ) વિદ્વત્તાવાળા પુરૂષો.
Ho´-mer, *n.* (હોમર) વીરરસ કવિ, ઇ. સ. પે. ૮૫૦ ઉપર થઇ ગયો છે.
Ep´-ic, *adj.* (એપિક) વીરરસ; જેમાં મ્હોટા વીર પુરૂષનું પરાક્રમ વર્ણવ્યું હોય એવી.
Il´-iad, *n.* (ઇલ્યડ) એ નામનું હોમરનું બનાવેલું કાવ્ય છે જેમાં એકિલીસ અને બીજા ગ્રીસ દેશના યોદ્ધાઓનાં પરાક્રમ વર્ણવ્યાં છે.
Od´-yssey, *n.* (ઑડિસી) હોમરનું બનાવેલું કાવ્ય., જેમાં યૂલિસીસના ભટકવાં અને બીજા સાહસ કર્મો વર્ણવેલાં છે.
Are read, *v.* (આર-રેડ) વંચાય છે; (વાંચેછે).
Alexan´-der Pope, *n.* (ઍલેગ્ઝાન્ડર પોપ) કવિનું નામ છે.
Æs´-chylus, *n.* (ઇસ્કિલસ) કવિ ઇ. સ. પે. ૫૨૫.
Soph´ocles, *n.*(સૅફોક્લિઝ) કવિ ઇ. સ. પે. ૪૯૫.
Euri´-pides, *n.* (યુરિપિડિઝ) કવિ ઇ. સ. પે. ૪૮૦.
Have been ren´-dered, *v.* (રેન્ડર્ડ) ભાષાંતર થયલા છે

Lov´-ers, *n.* (લવર્ઝ) શોખ રાખનાર ; આં.
Vir´-gil, *n.* (વર્જિલ) કવિ ઈ. સ. પે. ૫૦૦.
Im´-i-tat-ed, *v.* (ઈમિટેટેડ) નકલ કીધી.
Æne´-id, *n.* (ઈનીડ) કાવ્યનું નામ છે.
John Dry´-den, *n.* (જૉન-ડ્રાઈડન) નામ છે. [શાહ.
Augus´-tus Cæsar, *n.* (ઑગસ્ટસ-સીઝર) રોમનો બાદ-
Lived, *v.* (લિવ્ડ) હતો, થઈ ગયો. [થયા છે.
Has pro-duced´, *v.* (હૅઝ-પ્રોડ્યૂસ્ડ) ઉત્પન્ન કીધા છે ; (માં
Dan´-te, *n.* (ડૅન્ટે) કવિનું નામ છે.
Flor´-ence, *n.* (ફ્લૉરેન્સ) ઈટાલીમા શેહેર છે.
Di-vine Dra´-ma, (ડિવાઈન ડ્રામા) પવિત્ર નાટક.
Pun´-ish-ments, *n.* (પનિશ્મેન્ટસ) શિક્ષા.
The wick´-ed, *n.* (ધવિકેડ) દુષ્ટ—અધર્મિ માણસો.
Glo´-ries, *n.* (ગ્લોરિઝ) મહિમા. Tasso, *n.* (ટૅસો) એક કવિ.
De-liv´-e-ry, *n.* (ડિલિવરિ) છૂટકારો. [શેહેર છે.
Jer´usalem, *n.* (જેરૂસલમ) એશિયાના તુર્કસ્થાનમા એક
Sar´-acens, *n* (સારૅસેન્ઝ) મુસલમાન લોકો.
Cru-sade´, *n.* (ક્રૂસેઈડ) સારાસન લોકના કબજામાંથી પેલેસ્ટા-
ઈન પાછું લેવાને યૂરોપના લોકોએ કરેલું ધર્મ યુદ્ધ. ઈ. સ.
Ver´-sions, *n.* (વર્ઝન્સ) ભાષાંતર ; તરજુમા. [૧૦૯૫.
Chau´-cer, *n.* (ચૉસર) કવિ. Served, *v.* નોકરી કરતો હતો.
Ed´-ward III., (એડ્વર્ડ-ધ-થર્ડ) ઈંગ્લાંડનો રાજા ઈ. સ.
Ten´-nyson, *n.* (ટેનિસન) હાલમાં રાજ્ય કવિ. [૧૩૨૭-૭૭.
Po´-et Lau´-re-ate, (પોએટ-લૉરિયેટ) રાજ્ય કવિ.
Has been rich, ભરપૂર છે.
Shaks´-peare, *n.* (શેક્સપીઅર) ઈંગ્લાંડનો મહાન્ નાટક કવિ.
Milt´-on, *n.* (મિલ્ટન) ઈંગ્લાંડનો મહાન્ વીરરસ કવિ ;
"અમર મિલ્ટન" કહેવાય છે.
Form´-er, *adj.* (ફૉર્મેર) પહેલો (શેક્સપીઅર).
Lat´-ter, *adj.* (લૅટર) બીજો (મિલ્ટન).
Tra´-gic, *adj.* (ટ્રૅજિક) કરૂણારસના.
Com´-ic, *adj.* (કૉમિક) હાસ્યરસનાં.
Ge´-ni-us, *n.* (જીન્યસ) સ્વાભાવિક બુદ્ધિ.
Sur-pris´-ing, *pr. p.* (સર્પ્રાઈઝિંગ) આશ્ચર્ય પમાડે એવી.

Trades´-man, *n.* (ટ્રેડ્સમૅન) વેપારી.
Se´-cre-tary, *n.* (સેક્રેટરી) મંત્રિ, દફતરી.
O´-liver Crom´-well, (ઑલિવર-ક્રૉમ્વેલ) ઈંગ્લાંડમાં ઈ. સ. ૧૬૪૯ થી ૧૬૬૦ સુધી પ્રજાસત્તાક રાજ્ય ચાલ્યું તે વખતે "રાજ્ય સંરક્ષક" થઇ ગયો.
Pa´-radise Lost, (પૅરેડાઇસ-લૉસ્ટ) એ નામનું એક કાવ્ય.
Re-lates´, *v.* (રિલેઇટસ) વર્ણવેછે.
Adam and Eve, (ઍડમ-ઍન્ડ ઈવ) આદમ અને હવા; સૃષ્ટિને આરંભે ઇશ્વરે ઉત્પન્ન કરેલું મનુષ્ય જોડું.
Were turned out, *v.* કહાડી મુકયા હતા.
Gar´-den of Eden, ઈદનની વાડી.
Dis-o-bey´-ing, (ડિસઓબેઈંગ) હુકમ–આજ્ઞા તોડવી.
Col´-leg-es, *n.* (કૉલેજીસ) પાઠશાળા.
Cow´-ley, Dry´-den, Pope, (કાઉલી, ડ્રાઇડન, પોપ) કવિયો.
Gray, Burns. Cow´-per, (ગ્રે, બર્ન્સ, કુપર) કવિયો.
Words´-worth, By´-ron, (ઉવર્ડ્ઝ ઉવર્થ, બાઇરન) કવિયો.

LESSON XXXII.

A Faithful Minister and A Tyrant.

નિમકહલાલ પ્રધાન અને એક જુલમગાર હાકેમ.

Faith´-ful, *adj.* (ફેઇથફુલ) નિમક હલાલ; પ્રમાણિક.
Mi-nis-ter, *n.* (મિનિસ્ટર) પ્રધાન; દીવાન.
Ty´-rant, *n.* (ટાઇરન્ટ) જુલમગાર રાજા-હાકેમ. [આવેછે).
Can produce´, *v.* (કૅનપ્રોડયૂસ) બતાવી શકેછે; (મળી
In´-stance, *n.* (ઇન્સ્ટન્સ) દાખલો. [અધિકારી.
Mand´-a-rins, *n.* (મૅન્ડેરીન્ઝ) ચીના લોકોમાં સૌથી મોટો.
To ap-prise´, (ટુ-ઍપ્રાઇઝ) જણાવવાને; કહેવાને.
Vi-cious, *adj.* (વિશ્યસ) દુરાચરણી.
Tisiang, *n.* (ટિસ્યાંગ) ચીન દેશનો રાજા. [અનાચાર.
Ir-re´-gu-la´-ri-ty, *n.* (ઇરેંગ્યુલૅરિટી) ગેરશિરસ્તાપણું,
Con´-duct, *n.* (કૉન્ડક્ડ) વર્તણુક; આચાર. [કામ.
Un-der-took´, *v.* (અન્ડર્ટુક) માથે લીધું. Task, *n.* (ટાસ્ક)

To be tor-ment´-ed, (ટૉર્મેન્ટેડ) બેહદ દુઃખ દેવડાવવાને.
In-tre-pid´-i-ty, *n.* (ઇન્ટ્રેપિડિટિ) હિમ્મત.
In´-stant-ly, *adv.* (ઇન્સ્ટન્ટલિ) તરતજ.
Was stabbed, *v.* (વૉઝ-સ્ટૅબ્ડ) ખંજરથી–કોઈ ભોંકવાના શસ્ત્રથી મારી નંખાયો; (મારી નાખ્યો).
Suf´-fered, *v.* (સફર્ડ) દુઃખ ભોગવ્યાં. [કામ.
Not to be turned, ન છોડતાં. Pur´-pose, *n.* (પર્પસ)
Brave, *adj.* (બ્રેઈવ) બહાદુર.
Sur-viv´-or, *n.* (સર્વાઇવર) પછવાડે જીવનાર-રહેનાર.
In´-stru-ments, *n.* (ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટસ) ઓજાર; શસ્ત્ર.
Tor´-ture, *n.* (ટૉર્ચર) બેહદ દુઃખ, અતિવેદના.
Ad-dress´-ing, *pr. p.* (એડ્રેસિંગ) કહીને.
Marks, *n* (માર્ક્સ) નિશાણી.
Loy´-al-ty, *n.* (લૉયલ્ટિ) વફાદારી; રાજભક્તિપણું.
Am wea´-ried, *v.* (ઍમ-વીરીડ) કંટાળી ગયો છું.
Serv´-ing, *pr. p.* (સર્વિંગ) નોકરી કરતાં.
(being) Struck, *p. p.* (સ્ટ્રક) આશ્ચર્ય પામીને.
Bold´-ness, *n.* (બોલ્ડનેસ) હિમ્મત.
Re-formed´, *v.* (રિફૉર્મ્ડ) સુધારી; સમારી.
An´-nals, *n.* (ઍનલ્ઝ) *pl.* પ્રતિવાર્ષિક ઇતિહાસ.
Re-claimed´, *p. p.* (રિક્લેઇમ્ડ) પાછો આણાયલો; (સુધર્યો)
Le´-ni-ty, *n.* (લેનિટિ) નરમાસ, ૨ અસીલપણું, ૩ દયા.
Idioms :—He was cut in two, તેના બે કકડા કાપાને કીધા.
The second was put to a cruel death, બીજાને ઘાતકી રીતે મારી નાંખ્યો.

LESSON XXXIII.

THE SNAIL. ગોકળ ગાય.

Snail, *n.* (સ્નેઇલ) ગોકળ ગાય. Sticks, *v.* (સ્ટિક્સ) વળગી
Close (ly), *adv.* (ક્લોઝ) મજબૂતાઇથી. [રહે છે.

Fears, *v.* (ફીઅર્ઝ) બિહેછે. Nor, *conj.* (નૉર) અને નહીં.
To fall, *inf.* (ટુ-ફૉલ) પડવાને. As if, *adv.* જાણે.
Grew, *v.* (ગ્રૂ) પેદા થઈ.
Se-cure´ (ly), *adv.* (સિક્યૂર) નિર્ભયપણાથી.
Hides, *v.* (હાઈડ્ઝ) સંતાઈ રહેછે.
Dan´-ger, *n.* (ડેઈન્જર) ભય ; આફત.
Im´-mi-nent, *adj.* (ઈમિનન્ટ) ઝઝુમી રહેલો ; ભારે.
Be-tides´, *v.* (બિટાઈડ્ઝ) આવી પડેછે ; પાસે આવેછે.
Storm, *n.* (સ્ટૉર્મ) તોફાન. Be-sides´, *prep.* (બિસાઈડ્ઝ)
Weath´-er, *n.* (વેધર) હવા. [સિવાય.
Slight´-est, *adj.* (સ્લાઈટેસ્ટ) જરા પણ.
Touch, *n.* (ટચ) સ્પર્શ ; અડકવું. [ચાઈજવાની.
Self-col-lect´-ing, *adj.* (સેલ્ફકલેક્ટિંગ) પોતાની મેળે સંકો-
Shrinks, *v.* (શ્રીંક્ઝ) ભરાઈ જાયછે.
Dis-plea´-sure, *n.* (ડિસ્પ્લેઝર) ગુસ્સો ; નાખુશી. [માન.
Dwells, *v.* (ડ્વેલ્ઝ) રહેછે. Chat´-tles, *n.* (ચૅટલ્ઝ) સરસા-
Well, *adv.* (વેલ) સારી રીતે.
Sa´-tis-fied, *p. p.* (સૅટિસફાઈડ) સંતોષ પામીને.
Her´mit-like, (હર્મિટ-લાઈક) સંસાર ત્યાગી-સાધુની માફક.
Leads, *v.* (લીડ્ઝ) કાઢેછે ; ગુજારેછે.
Part´-ner, *n.* (પાર્ટનર) ભાગીદાર ; સોબતી.
Ban´-quet, *n.* (બૅંક્વેટ) મિજબાની.
Needs, *v.* (નીડ્ઝ) જરૂર પડેછે. Feeds, *v.* (ફીડ્ઝ) ખાયછે.
Fast´-er, *n.* (ફાસ્ટર) અપવાસી. [ખરાબ.
Seeks, *v.* (સીક્સ) શોધેછે. Worse, *adj.* (વર્સ) વધારે
Are com-bined´, *v.* (આર-કૉમ્બાઈન્ડ) મળી ગયલા હોયછે.
Find´-ing, *pr. p.* (ફાઈન્ડિંગ) જડતો ; માલમ પડતો.
Fails, *v.* (ફેઈલ્ઝ) નિષ્ફળ જાયછે.
Mas´-ter, *n.* (માસ્ટર) ધણી (ગોકળ ગાય).

LESSON XXXIV.

INVENTORS.

Teach, *v.* (ટીચ) શીખવેછે.
In-vent´-ors, *n.* (ઇન્વેન્ટર્ઝ) નવી શોધ કરનારા.
Be-ne-fac´-tors, *n.* (બેનિફૅક્ટર્ઝ) ઉપકાર કર્તા ; પરોપકારી.
Man-kind´, *n.* (મૅન્કાઇન્ડ) મનુષ્યમાત્ર.
Ag´-ri-cul-ture, *n.* (ઍગ્રિકલ્ચર) ખેતીવાડી.
Must have lived, *v.* ગુજરાન ચલાવ્યું હશે. (પાલો.
Wild, *adj.* (ઉવાઇલ્ડ) રાની. Herbs, *n.* (હર્બ્ઝ) ભાજી-
Chase, *n.* (ચેઇસ) શિકાર. To weave, *inf.* (ટુ-ઉવીવ) વણવું.
Must have gone, *v.* ફર્યા હશે.
Un-clad´, *adj.* (અન્‌કલૅડ) નવસ્ત્રા ; નગ્ન.
Clothed, *adj.* (ક્લોધ્ડ) પેહેરેલા.
Skins, *n.* (સ્કિન્ઝ) ચામડાં. Loom, *n.* (લૂમ) સાલ.
Un-known´, *adj.* (અનોન) અપ્રસિદ્ધ.
Ship-build-er, *n.* (શિપ-બિલ્ડર) વહાણ બાંધનાર. [લોકો.
Let´-ters, *n.* (લેટર્ઝ) અક્ષર. Hin´-dus, *n.* (હિંડુઝ) હિંદુ
Chi´-nese, *n.* (ચાઇનીઝ) ચીના લોકો.
Egyp´-tians, *n.* (ઇજીપ્શ્યન્ઝ) મિસર દેશના લોકો.
Pay, *v.* (પે) આપેછે. Ones, *n.* (વન્ઝ) માણસો.
Call, *v.* (કૅાલ) કહેછે. Pro´-phets, *n.* (પ્રૅાફેટ્સ) પેગંબર.
Print´-ing, *n.* (પ્રિન્ટિગ) છાપવાની કળા.
Was dis-cov´-ered, *v.* (ઉવૅાઝ-ડિસ્કવર્ડ) શોધી કહડાઇ ;
(શોધી કહાડવામાં આવી). [નામછે.
Faust´, Schef´-er, Gut´-ten-burg, (ફૅાસ્ટ-શેફર-ગટનૂબર્ગ)
Print´-ed, *v.* (પ્રિન્ટેડ) છાપી.
Gold´-smith, *n.* (ગોલ્ડસ્મિથ) સોની.
Was ac-cused´, *v.* (ઉવૅાઝ-ઍક્યુઝ્ડ) તોહોમત મુકાયું.
Prac´-tis-ing, *pr. p.* (પ્રૅક્ટિસિગ) ચલાવવાને ; કરવાને.

Ma´-gic, *n.* (મૅજિક) જાદુ.
Was ill´-treat-ed, *v.* (ઉવૉઝ-ઇલ્ટ્રીટેડ) હેરાન કરાયો-થયો.
Cheap, *adj.* (ચીપ) સોંઘી ; સસ્તી.
Bi´-bles, *n.* (બાઇબલ્ઝ) ખ્રીસ્તી લોકનું ધર્મ પુસ્તક.
Cost, *v.* (કૉસ્ટ) કિંમત બેસતી-લાગતી.
Crowns, *n.* (ક્રાઉન્ઝ) પાંચ શિલિંગનો સિક્કો.
But, (બટ) ફક્ત. Since his time, તેના વખતથી.
Has been im-proved´, *v.* (ઇમ્પ્રૂવ્ડ) સુધારવામાં આવ્યું છે.
Jen´-ner, *n.* (જેનર) નામ છે.
Phy-si´-cian, *n.* (ફિઝીશ્યન) વૈદ. [કાઢવા તે.
Vac-ci-na´-tion, *n.* (વૅક્સિનેશન) ગાયના ચેપવડે સૈયડ
Re´-me-dy, *n.* (રેમેડિ) ઉપાય.
Small-pox, *n.* (સ્મૉલ્-પોક્સ) શીતળા ; સૈયડ.
Mil´-li-ons of lives, (મિલ્યન્ઝ-ઑવ્-લાઇવ્ઝ) લાખો માણસોની જીંદગી-નાજીવો.
Have been saved, *v.* ઉગર્યા છે ; બચ્યા છે. [જાણનારા.
Send out, *v.* મોકલે છે. Me´-di-cal, *adj.* (મેડિકલ) વૈદક
Of´-fi-cers, *n.* (ઑફિસર્ઝ) અમલદારો.
To vac´-ci-nate, *inf.* (ટુ-વૅક્સિનેટ) સૈયડ કાઢવાને.
To al-low´- *inf.* (ટુ-અૅલાઉ) દેવાને.
God´-dess, *n.* (ગૉડેસ) દેવી. Good, *n.* (ગુડ) ફાયદો.
As many as it used to do, (તેનાથી) સૈયડથી જેટલા મરતા
In time, કાળે, વખત જશે તેમ. [તેટલા.
It is hoped, આશા રાખવામાં આવેછે. Spread, *n.* (સ્પ્રેડ)
En-tire´-ly, *adv.* (અૅન્ટાયર્લિ) બિલકૂલ, તદ્દન. [ફેલાવો.
Will be root´-ed out, *v.* જડમૂળથી નિકળી જશે.
Steam, *n.* (સ્ટીમ) વરાળ.
James Watt´, *n.* (જેઇમ્સ ઉવૉટ) માણસનું નામ છે.
En´-gines, *n.* (અૅન્જિન્ઝ) યંત્રો.

Won´-der-ful, *adj.* (ઉવન્ડરફુલ) ચમત્કારિક. [આવિછે.
Ma´-chine, *n.* (મશીન) સાંચો. Is used, *v.* (યુઝ્ડ) કામમાં
To per-form´, *inf.* (ટુ-પર્ફૉર્મ) કરવાને.
Has add´-ed, *v.* (હૅઝ-ઍડેડ) વધારો કર્યો છે.
Vast´-ly, *adv.* (વાસ્ટલિ) ઘણોજ.
George´ Step´-henson, *n.* (જ્યૉર્જ-સ્ટીફન્સન) નામ છે.
Lo-co-mo´-tive en´-gine, (લૉકોમોટિવ-એન્જિન) આગ-
ગાડીનો સાંચો ; ચાલક યંત્ર. [લઇજાય એવું.
Lo-co-mo´-tive, *adj.* એક જગ્યાથી બીજી જગ્યાએ
Com´-mon, *adj.* (કૉમન) સાધારણ.
Art´-i-zan, *n*, (આર્ટિઝન) કારીગર.
La´-bour´er, *n.* (લેઇબરર) મજૂર.
Wages, *n.* (ઉવેઇજિઝ) રોજ ; મુસારો.
Steam-en´-gine, *n.* (સ્ટીમ-એન્જિન) વરાળ યંત્ર.
Might be used, *v.* ઉપયોગ થાય ; કામમાં આણાય.
To move, *inf.* (ટુ-મૂવ) ચલાવવાને.
Car´-riag-es, *n.* (કૅરેજીઝ) ગાડીઓ.
In spite of, (ઇન-સ્પાઇટ-ઑફ) છતાં.
Ri´-di-cule, *n.* (રિડિક્યૂલ) હાંસી.
Com-plet´-ed, *v.* (કૅામ્પ્લીટેડ) પુરી કીધી.
Rail´-way, *n.* (રેઇલ-ઉવે) લોઢાની સડક. [નામીચું શેહેર છે.
Man´-chester, *n.* (મેન્ચેસ્ટર) ઈંગ્લાંડમાં રૂના કાપડને વાસ્તે
Liv´-er-pool, *n.* (લિવરપૂલ) ઈંગ્લાંડમાં મોટું નામીચું બંદર છે.
Suc-cess´, *n.* (સક્સેસ) ફતેહ.
Line, *n.* (લાઇન) સડક ; રસ્તો. Led to, (લેડ-ટુ) ઉત્પન્નકીધું.
Con-struc´-tion, *n.* (કૉન્સટ્રક્શન) બાંધવાનું કામ.
Be-came´ cov´-ered, *v.* (બિકેઇમ-કવર્ડ) ઢંકાઇ ગયું.
Have been made, *v.* થઇ છે ; બંધાઇ છે.
Are mak´-ing, *v.* (આર-મેઇકિંગ) બંધાયછે ; બનેછે.

Babu, *n.* (બાબુ) બંગાળાનો રહેનાર ; બાબુ.
Reck´-on, *n.* (રેકન્) ગણીએ છુઈએ.
Rich´-ard Ark´-wright, *n.* (રિચર્ડ-આર્કરાઇટ) નામ છે.
Barb´-er, *n.* (બાર્બર) હજામ ; વાળંદ.
In-vent´-ed, *v.* (ઇન્વેન્ટેડ) શોધી કાઢી.
Cot´-ton spin´-ning, *adj.* (કૉટન-સ્પિનિંગ) રૂ કાંતવાનો.
Ma-chin´-e-ry, *n.* (મશીનરિ) સાંચો ; યંત્ર.
Un-changed´, *adj.* (અન્ચેઇન્જ્ડ) ફેરફાર થયા વગર.
Pro´-fits, *n.* (પ્રૉફિટસ) નફો.
Ma-nu-fac-tures, (મૅન્યુફૅક્ચર્ઝ) સામાન.
Cheap, *adj.* (ચીપ) સસ્તું. Cot´-ton, *adj.* (કૉટન) સુતરાઉ.
Cloth´-ing, *n.* (ક્લોધિંગ) કાપડ. Cost, *v.* (કૉસ્ટ) કિંમત
Yarns, *n.* (યાર્ન્ઝ) સુતર ; ગોડીઓ. [બેસતી.
Guin´-eas, *n.* (ગીનીઝ) ગેણી ; સાડાદસ રૂ. ના સિક્કા.
In the pound´. *v.* (પાઉન્ડ) રતલે.
Can be pro-duced´, *v.* (પ્રોડયૂસ્ડ) મળી શકે.
Bril´-liant, *adj.* (બ્રિલ્યન્ટ) આંજી નાખે એવી ; મ્હોટી.
E-lec´-tric, *adj.* (ઇલેક્ટ્રિક) વિજળીનો.
Te´-le-graph, *n.* (ટેલિગ્રૅફ) તાર, તારનો સાંચો.
Pro-fes´-sor, *n.* (પ્રોફેસર) શિક્ષાગુરૂ, વિદ્યાગુરૂ.
Wheat´-stone, *n.* (ઉવ્હીટસ્ટોન) નામ છે.
Idioms:— Clothed only in skins, ફક્ત ચામડાં ઓઢીને.
To allow it to be done, તેમ કરવા દેવાને. [માંડયો.
He began life as a labourer, તેણે મજુરનો ધંધો કરવા
England became covered with railways, ઈંગ્લાંડમાં
ઠામ ઠામ લોઢાંની સડકો થઈ. [હતો.
Who was a goldsmith by trade, જે સોનીનો ધંધો કરતો
As many as it used to do, જેટલા સૈયડથી મરી જતા
In the name of religion, ધર્મને નામે. [તેટલા.

LESSON XXXV.

PRESENCE OF MIND. સમય સૂચકતા.

Pre´-sence of mind, (પ્રેઝન્સ-ઑવ્-માઇન્ડ) સમય સૂચકતા,
Harry´, *n.* (હૅરિ) નામ છે. [શુધબુધ ઠેકાણે રહેવી તે, ધારીષ્ટ.
Ma´-ster Mar´-ton, *n.* (માસ્ટર-મર્ટન) નામ છે.
Be-came´ ac-quaint´-ed, *v.* (ઍક્વેઇન્ટેડ) ઓળખાણ થયું.
Maid´-servant, *n.* (મેઇડ-સર્વન્ટ) દાસી ; ચાકરડી.
Fields, *n.* (ફિલ્ડ્ઝ) ખેતરો.
Gath´-er-ing, *pr. p.* (ગૅધરિંગ) એકઠાં કરતા ; વીણતા.
But´-ter-flies, *n.* (બટર ફ્લાઇઝ) પતંગીઆં [એકાએક.
Snake, *n.* (સ્નેઇક) સર્પ. On a sud´-den (ઑન-આ-સડ્ન)
Start´-ed, *v.* (સ્ટાર્ટેડ) નિકળી આવ્યો.
Coiled (itself), *v.* (કૉઇલ્ડ) વીટલાઇ ગયો ; ચૂડ ભેરવી.
Tom´-my's, *n.* (ટૉમીસ) ટોમીના.
May im-ag´-ine, *v.* (મે-ઇમૅજિન) ધારી-કલ્પના કરી શકો.
Fright, *n.* (ફ્રાઇટ) દેહશત; બિહક. [ચીસ પાડતી.
Maid, *n.* (મેઇડ) ચાકરડી. Shriek´-ing, *pr. p.* (શ્રીકિંગ)
Ag´-o-ny, *n.* (ઍગનિ) ન ખમાય એવી વેદના. [ચાલી.
Ter´-ror, *n.* (ટેરર) ભય. Did dare, *v.* (ડિડ-ડેર) હિંમત
To stir, *inf.* (ટુ-સ્ટર) હાલવાને.
Mat´-ter, *n.* (મૅટર) કારણ; બાબત.
Was sob´-bing, *v.* (વૉઝ-સૉબિંગ) ડુસકાં ભરી રડતો હતો.
Pi´-teous-ly, *adv.* (પિટયસ્લિ) દયા ઉપજે એવી રીતે.
Point´-ed, *v.* (પૉઇન્ટેડ) બતાવ્યું.
Made a-ware´, *v.* (મેઇડ-અવેર) જાણીતો કીધો; (જણાવ્યું).
Cou-ra´-geous, *adj.* (કરેજ્યસ) બહાદુર ; ધૈર્યવાળો.
Spi-rit, *n.* (સ્પિરિટ) સ્વભાવ ; પ્રકૃતિ.
To be fright´-ened, (ફ્રાઇટન્ડ) બિહવાને.
Seiz´-ing, *pr. p.* (સીઝિંગ) પકડીને.

Neck, *n.* (નેક) ગરદન. Tore, *v.* (ટોર) વછુટો કીધો.
Dex-te′-ri-ty, *n.* (ડેક્સટેરિટિ) ચપળતા.
Re-so-lu′-tion, *n.* (રેઝોલ્યૂશન) દૃઢતા.
Just at this mo′-ment તરતજ.
Breath′-less, *adj.* (બ્રેથલેસ) એકે શ્વાસે ; શ્વાસ લીધા વગર.
Was re-cov′-er-ing, *v.* (રિકવરિંગ) પાછો આવતો હતો.
Spi-rits, *n.* (સ્પિરિટસ) શુદ્ધી, ભાન.
Was re-cov′-er-ing spi-rits, શુદ્ધી આવતી હતી.
De-liv′-er-er, *n.* (ડિલિવરર) સંકટમાંથી છોડવનાર.
Im′-pulse, *n.* (ઇમ્પલ્ઝ) જોશ ; મનમાં આવવું તે.
To catch, *inf.* (ટુ-કૅચ) લેવાને.
Dar′-ling, *n.* (ડાર્લિંગ) અત્યંત પ્યારૂં છોકરૂં.
Kiss′-es, *n.* (કિસિઝ) ચુંબન ; બોકી.
Wheth′-er, *conj.* (ઉવેધર) કે નહીં.
Was hurt, *v.* (ઉવૅાઝ-હર્ટ) ઇજા થઇ. [થઇ નથી.
Mam-ma′, *n.* (મૅમા) મા. I am not (hurt), મને ઇજા
Ug′-ly, *adj.* (અગ્લિ) બદશીકલ ; દુષ્ટ (સર્પ).
Would have bit′-ten, *v.* (બિટ્ન્) કરડત.
Pulled off, *v.* (પુલ્ડ‌ઑફ) ખેંચી કહાડયો.
Are ob-liged′, *v.* (આર-ઑબ્લાઇઝ્ડ) આભારી છુઇએ.
Harr′y Sand′-ford, *n.* (હૅરિ-સૅન્ફોર્ડ) નામ છે.
Ma'am = madam, (મૅમ) બાઈ સાહેબ. [માનું છુઉં.
(shall) Dine, *v.* (ડાઇન) જમશો. Thank, *v.* (થૅંક) આભાર
Will want, *v.* (ઉવિલ-ઉવૅાન્ટ) જરૂર પડશે.
At the bot′-tom, (બૅાટમ) તળેટી આગળ.
Hence′-forth, *adv.* (હેન્સ-ફોર્થ) હવે પછી.
Idioms :— What the matter was, શું થયું.
Tommy could not find words to tell him, તેને કહેવાને ટોમીને શબ્દ પણ યાદ ન આવ્યા.

LESSON XXXVI.

The Ant or Emmet.

Em′-mets, *n.* (એમેટસ) કીડીઓ.

In our eyes, આપણી નજરમાં.

Tread, *v.* (ટ્રેડ) કચરી-છુંદી નાંખીએ છઈએ.

Troop, *n.* (ટ્રુપ) ટોળું. Re-gard′, *n.* (રિગાર્ડ) ધ્યાન.

Con cern′, *n.* (કૉન્સર્ન) ફિકર ; કાળજી.

Wise, *adj.* (વાઈઝ) ડાહ્યા. There's = there is.

As wise as we are, આપણે ડાહ્યા છીયે એમ છતાં.

School, *n.* (સ્કૂલ) નિશાળ.

Slug′-gard, *n.* (સ્લગર્ડ) આળસુ ; સુસ્ત.

Les′-sons, *n.* (લેસન્ઝ) શીખામણ ; બોધ.

Might learn, *v.* શીખે. Don't = do not.

Idioms:— If we went to their school, જો આપણે તેના ઉપરથી શીખામણ લઈએ.

Were out, *v.* (વેર-આઉટ) કાઢેછે ; ગુજારેછે. [ખેલ.

Sleep′-ing, *n.* (સ્લીપિંગ) ઉંઘ. Play, *n.* (પ્લે) રમત,

Gath′-er up, *v.* (ગૅધર-અપ) એકઠું કરી મૂકેછે.

Sun-shiny′, *adj.* (સન્‌શાઈનિ) તાપના ; તડકાના.

Lay up, *v.* એકઠો કરી રાખેછે.

Ma′-nage, *v.* (મૅનેજ) ચલાવે છે.

Re′-gu-lar, *adj.* (રેગ્યુલર) નિયમિત.

Forms, *n.* (ફૉર્મ્ઝ) રીત ; ધોરણ.

Fore-saw′, *n.* (ફોર્‌સૉ) આગળથી જાણ્યું—ખબર પડી.

Frost, *v.* (ફ્રૉસ્ટ) ઝાકળ ; હીમ. Would think, *v.* ધારે.

With-in′doors, (વિધિન-ડોર્ઝ) ઘરમાં (દરમાં).

Creep′-ing, *adj.* (ક્રીપિંગ) પેટે ચાલતી.

Due, *adj.* (ડ્યૂ) ઘટતી. Care, *n.* (કેર) સંભાળ ; ફિકર.

Pro-vide′ (against), *v.* (પ્રોવાઇડ) સંગ્રહ કરી મૂકીએ.

In time, વખતસર. Old age, ઘડપણ.
Shall stare, *v.* (શાલ-સ્ટેર) તાકી જોશે.
Wretch, *n.* (રેચ) કંગાળ દુઃખી માણસ.
In the end of my days, ઘડપણમાં.
Tri′-fle (away), *v.* (ટ્રાઇફલ-અવે) નકામી જવા દઈ.
Prime, *n.* (પ્રાઇમ) જુવાની. While, *adv.* (ઉંહ્વાઇલ) જ્યાં સુધી.
Youth, *n.* (યૂથ) જુવાની ; યુવાવસ્થા.
Are in bloom, (બ્લૂમ) સારી સ્થિતિમાં છે ; ખિલતાં છે.
Will serve, *v.* (ઉવિલ-સર્વ) કામ લાગશે.
Sick′-ness, *n.* (સિક્નેસ) મંદવાડ.
Be for-giv′-en, *v.* (બિ-ફૉર્ગિવન) માફ થાય.
Good Books, ધર્મનીતિ સંબંધી ચોપડીઓ.
(to) Be-lieve′, *inf.* (બિલીવ) માનવું. That, *conj.* કે.
Turns out, *v.* (ટર્ન્ઝ-આઉટ) કાઢી મૂકે.
Cot′-tage of clay, માટીનું ઝુપડું (દેહ ; ખોળીયું).
May dwell, *v.* (મે-ડ્વેલ) રહું. Palace, *n.* (પૅલેસ) મેહેલ.
Heav′-en, *n.* (હેવન) સ્વર્ગ ; પરલોક.

LESSON XXXVII.

THE MARQUIS WELLESLEY. માર્ક્વિસ-ઉવેલેસ્લી વિશે.
States′-man, *n.* (સ્ટેઇટસ-મૅન) રાજનીતિ કુશળ પુરૂષ.
Earl of Morn′-ington, *n.* (અર્લ-ઑવ્-મૉર્નિંગ્ટન) હિંદુસ્તાનનો ચોથો ગવર્નર-જનરલ, ઇ. સ. ૧૭૯૮-૧૮૦૫.
Was bred, *v.* (ઉવૉઝ-બ્રેડ) ભણ્યો-શીખ્યો હતો.
Eton, *adj.* (ઇટન્) ઇટનની ; ઈંગ્લાંડમાં એક પ્રખ્યાત નિશાળ.
Ta′-lents, *n.* (ટૅલન્ટસ) શક્તિ ; બુદ્ધિ.
Ear′-ly, *adv.* (અર્લિ) બાળપણથીજ.
Vi-si-ble, *adj.* (વિઝિબલ) જાણાઇ આવે એવી ; દશ્ય.
Schol′-ar, *n.* (સ્કૉલર) વિદ્વાન પુરૂષ.

Ad′-mi-ra-ble, *adj.* (ઍડ્મિરબલ) વખાણવા લાયક.
Go′-vern-or–Gen′-e-ral, *n.* (ગવર્નર-જેનરલ) સર્વોપરી અધિકારી; હિંદુસ્તાનનો સૂબો.
Pre-ced′-ed, *p. p.* (પ્રિસીડેડ) આગળ-પહેલાં થઈ ગયલો.
Il-lus′-tri-ous, *adj* (ઈલસ્ટ્રિયસ) પ્રખ્યાત. [નામ છે.
Colonel Ar′-thur Well′-esley, (કર્નલ-આર્થર-વેલિસ્લી)
Well′-ington, *n.* (વેલિંગ્ટન) નામ છે.
Brit′-ish Em′-pire, (બ્રિટિશ-એમ્પાયર) અંગ્રેજી રાજ્ય.
Pa′-cif-ic, *adj* (પૅસિફિક) શાંત; સંધિકારક.
Po′-li-cy, *n.* (પૉલિસિ) રાજનીતિ.
Sir John Shore′, *n.* (સર-જૉન-શોર) હિંદુસ્તાનનો ત્રીજો ગવર્નર-જનરલ, ઈ. સ. ૧૭૯૩-૧૭૯૮.
Sig′-nal-ly, *adv.* (સિગ્નલિ) બિલકુલ; તમામ.
Had failed, *v.* (હૅડ-ફેઈલ્ડ) નિષ્ફળ ગઈ હતી.
Had dis-gust′-ed, (હૅડ-ડિસ્ગસ્ટેડ) કંટાળો ઉપજાવ્યો હતો.
Al-lies′, *n.* (ઍલાઈઝ) સહાયકારીઓ.
Tip′-pu Saheb, *n.* (ટિપુ-સાહેબ) માઈસૂરનો સુલ્તાન.
Sult′-an, (સુલ્તાન) બાદશાહી ખિતાબ છે.
Mysore, *n.* (માઈસોર) દક્ષિણ હિંદુસ્તાનમાં પ્રાંત છે.
Se′-cret-ly, *adv.* (સીક્રેટલિ) ગુપ્ત રીતે.
Plot′-ting, *pr. p.* (પ્લૉટિંગ) ખટપટ-કાવતરાં ચલાવતો.
Mau-ri′-tius, *n.* (મૉરિશ્યસ) આફ્રિકા ખંડની પૂર્વે, હિંદી મહાસાગરમાં બેટ છે.
Were pre-par′-ing, *v.* (પ્રિપેરિંગ) તૈયારી કરતા હતા.
To aid, *inf.* (ટુ-એઈડ) મદદ કરવામાં.
Of′-fered, *v.* (ઑફર્ડ) આપવા માંડી.
Was stopped, *v,* (વૉઝ-સ્ટૉપ્ડ) અટકાવવામાં આવ્યો.
Nizam′, *n.* (નિઝામ) દક્ષિણ હૈદ્રાબાદનો રાજા; નિજામ.
Un-friend′-ly, *adj.* (અનફ્રેન્ડલિ) બેદિલ.

Had en-gaged′, *v.* (હૅડ-એન્ગેઈજ્ડ) રાખ્યા હતા.
To train, *inf.* (ટુ-ટ્રેઈન) કવાયત શીખવવાને.
As ev′-er, *adv.* હમેશાની માફક.
Faith′-less, *adj.* (ફેઈથલેસ) નિમક હરામ ; દગાખોર.
Eag′-er, *adj.* (ઈગર) આતુર.
Plun′-der, *n.* (પ્લન્ડર) લૂટફાટ ; અપહરણ.
On all sides, ચોગરદમથી ; ચોતરફથી.
Was threat′-ened, *v.* (ઉવૅાઝ-થ્રટન્ડ) ધાસ્તીમાં આવી પડયું.
E′-qual *adj.* (ઈક્વલ) યોગ્ય. Oc-ca′-sion, *n.* (ઑકેઝન)
To op′-pose, *inf.* (ટુ-ઑપોઝ) સામે થવાને [પ્રસંગ.
For′-ti-fied, *v.* (ફૅાર્ટિફાઈડ) કોટબંધી કીધું.
Perim, *n.* (પેરિમ) એશિયામાં લાલ સમુદ્રપર શેહેર છે.
Com-mands′, *v.* (કમાન્ડઝ) મથક પર આવેલો છે.
Per-sua′-sions, (પર્સુએશન્ઝ) સમજાવવું તે.
Al-li′ance, *n.* (ઍલાયન્સ) દોસ્તી.
De-mand′-ed, *v.* (ડિમૅન્ડેડ) માગ્યું.
Ex-plan-a′-tions, *n.* (એક્સપ્લેનેશન્ઝ) જુવાબ ; ખુલાસો.
Im′-pu-dent-ly, *adv.* (ઇમ્પ્યુડન્ટલિ) તોછડાઈથી ; બે-
De-nied, *v.* (ડિનાઈડ) ના પાડી. [અદબથી.
Plots, *n.* (પ્લૅાટસ) મ્હોટા દગા ; કાવતરાં. Lies, *n.* (લાઈઝ)
Cam-paign′, *n.* (કૅમ્પેઈન) લડાઈ. [જુઠાણું.
Stormed′, *v.* (સ્ટૉર્મ્ડ) હલ્લો કીધો.
Sering′-a-pa-tam *n.* (સેરિંગૅપટમ્) માઈસુરની રાજધાની,
Ceased, *v.* (સીઝડ) બંધ પડયો. [શ્રીરંગપટણ.
De-vot′-ed (himself), *v.* (ડિવોટેડ્) મંડયો ; લાગ્યો.
Re-stor′-ing, *pr. p.* (રિસ્ટોરિંગ) પાછી આણવી. [કરવામાં.
Con-so-li-d′at-ing, *pr. p.* (કૉન્સૉલિડેટિંગ) મજબૂત-દૃઢ
Na′-tive, *adj.* (નેટીવ) દેશી. Chiefs, *n.* (ચીફસ) રાજાઓ.
Soon aft′-er, પછી તરતજ

Fol´-lowed, *v.* (ફૉલોડ) ચાલી; થઈ.
Scin´-dia, *n.* (સિંધિયા).
Im-mense´, *adj.* (ઇમ્મેન્સ) મ્હોટું.
Assaye´, *n.* (અસાઇ) એ જગ્યા વરાડ અને ખાનદેશની સરહદ-પર આવેલી છે.
Lord Lake, *n.* (લૉર્ડ-લેઇક) નામ છે.
E´-qual-ly, *adv.* (ઇક્વલિ) સરખીજ રીતે.
Vic-to´-ri-ous, *adj.* (વિક્ટોરિયસ) ફતેહમંદ.
Las´-war-ree, *n.* (લાસવારી) ઉત્તર હિંદુસ્તાનમાં ગામ છે.
Trea´-ties, *n.* (ટ્રીટીઝ) કોલકરારો.
Hum´-bled, *adj.* (અમ્બલ્ડ) નરમ થઈ ગયલા.
Al-ly´, *n.* (ઍલાઇ) મળતીઓ; દોસ્ત.
Berar´, *n.* (બેરાર) વરાડ (હિંદુસ્તાનમાં એક પ્રાંત છે).
A-vailed´, *v.* (ઍવેઇલ્ડ) લાભ થયો.
To bind, *inf.* (ટુ-બાઇન્ડ) બંધન-કબજામાં રાખવાને.
Be-gan´, *v.* (બિગૅન) શરૂ કીધી.
Early, *adv.* (અર્લિ) શરૂઆતમાંજ.
Was re-ceived´, *v.* (વૉઝ-રિસીવ્ડ) આદરમાન અપાયું.
Ap-plause´, *n.* (ઍપ્લૉઝ) શાબાશી; વખાણ.
Vi´-gour, *n.* (વિગર) બળ; જોર.
Was ad-mired´, *v.* (વૉઝ-ઍડ્માયર્ડ) વખાણાયું.
Se-cured´, *v.* (સિક્યૂર્ડ) નિર્ભય કીધી.
En-larged´, *v.* (એન્લાર્જ્ડ) વધારી.
Ex´-cel-lent, *adv.* (એક્સેલન્ટ) ઉત્કૃષ્ટ; વખાણવા જેવાં.
Es-pe´-ci-al-ly, *adv.* (એસ્પેશ્યલિ) મુખ્યત્વે કરીને.
Con-di´-tion, *n.* (કન્ડિશન) સ્થિતિ; હાલત.
Pro-mot´-ed, *v.* (પ્રમોટેડ) વધાર્યો.
In-just´-ice, *n.* (ઇન્જસ્ટિસ) ગેરઇનસાફ; અન્યાય.
Op-pres´-sion, *n.* (ઑપ્રેશન) જોરજુલમ.
Re´-ve-nues, *n.* (રેવેન્યૂઝ) વસુલાત.
If at all, જો કંઇ થયો હોય તો.

Share, *n.* (શેર) હિસ્સો ; ભાગ.
Prize´-money, *n.* (પ્રાઇઝ-મનિ) લૂટમાં મળેળા પૈસા.
Fall, *n.* (ફૉલ) સર થવું તે. Gave up, *v.* આપી દીધો.
Far´-thing, *n.* (ફાર્ધિંગ) આઠ પૈનો સિક્કો (દોકડો ; બદામ).
Schemes´, *n.* (સ્કીમ્ઝ) યુક્તિ.
No´-ble, *adj.* (નોબલ) ઊત્તમ ; ઉત્કૃષ્ટ.
Cost´-ly, *adj.* (કૉસ્ટલિ) પૈસા ખરચાવે એવી.
Built up, *v.* (બિલ્ટ-અપ) સ્થાપ્યું.
Splen´-did, *adj.* (સ્પ્લેન્ડિડ) ઉમદા ; પ્રકાશિત.
En´-er-gy, *n.* (એનર્જિ) ઉત્સાહ.
Un-com´-mon, *adj.* (અનકૉમન) અસાધારણ.
Kept up, *v.* (કેપ્ટ-અપ) રાખી રહ્યા.
To se-cure´, *inf.* (ટુ-સિક્યુર) મેળવવાને.
Last´-ing, *adj.* (લાસ્ટિંગ) હમેશ નીભે એવી.
Was proved, *v.* (ઉવૉઝ-પ્રૂવ્ડ) સાબીત થયું.
Suc-cess´-ors, *n.* (સક્સેસર્ઝ) પછી થનારા ; ઉત્તરાધિકારીઓ.
Sir George Barlow, *n.* (સર-જ્યૉર્જ-બાર્લો) ગવર્નર જનરલનું નામ છે.
Lord Minto, *n.* (લૉર્ડ-મિન્ટો) ગવર્નર જનરલનું નામ છે.
Idioms :—His works were no less excellent, તેનાં કામો થોડા વખાણવાં જેવાં નહોતાં.

He was little, if at all, richer, જો તે પૈસાદાર થયો હતો તો તે થોડો થયો હતો.

On the fall of Seringapattam, શ્રીરંગપટ્ટન સર થયાથી.
They were thought to be too costly, તેઓથી ઘણો ખરચ થાય–લાગે એવી માલમ પડતી.

LESSON XXXVIII.

THE OLD MAN AND HIS ASS.

Were driv´-ing, *v.* (ઉવેર-ડ્રાઇવિંગ) હાંકી લઈ જતા હતા.

Next, *adj.* (નેક્સ્ટ) પાસેનો. Mar´-ket, *n.* (માર્કેટ) બજાર.

To sell, *inf.* (ટુ-સેલ) વેચવાને. Fel´-low, *n.* (ફેલો) માણસ.

To be trudg´-ing, (ટ્રજિંગ) ઘસડતા ચાલવાને.

Light (ly), *adv.* (લાઇટ) સેહેલથી ; હલકે પગે ચાલવું.

Set, *v.* (સેટ) બેસાડ્યો.

Whis´-tling, *pr. p.* (ઉવ્હિસ્લિંગ) મ્હોડે સીસોટી વગાડતો.

Sir´-ah, *n.* (સિરા) હલકા માણસને બોલાવવાનો ધિઃકાર ભરેલો શબ્દ ; અરે એો.

To be rid´-ing, (ટુ-બિ-રાઇડિંગ) બેસીને જવું.

On foot, પગે. Is walk´-ing, *v.* ચાલેછે.

Re-buke´, *n* (રિબ્યુક) ઠપકો. Took down, *v.* ઉતાર્યો.

Mount´-ed, *v.* (માઉન્ટેડ) ઉપર બેઠો ; સ્વાર થયો.

Knave, *n.* (નેઈવ) લુચ્ચો માણસ ; ઠગ.

Is crip´-pled, *v.* (ઇઝ-ક્રિપલ્ડ) થાકી ગયો છે.

No soon´-er than, કે તરતજ.

Be-hind´, *prep.* (બિહાઇન્ડ) પછવાડે.

Load´-ing, *pr. p.* (લોડિંગ) બોજો-ભાર મૂકતાં.

Un-mer´-ci-ful-ly, *adv.* (અનૂમર્સિફુલિ) નિર્દયપણે.

A- light´-ing, *pr. p.* (એલાઇટિંગ) નિચે ઉતરીને.

Tied, *v.* (ટાઇડ) બાંધ્યા.

En-deav´-oured, *v.* (એન્ડેવર્ડ) યત્ન કીધું.

Shoul´-ders, *n.* (શોલ્ડર્ઝ) ખભા. Bridge, *n.* (બ્રિજ) પુલ.

En-ter-tain´-ing, *adj.* (એન્ટરટેઇનિંગ) રમુજી ; ગમત ભરેલો.

Sight, *n.* (સાઇટ) દેખાવ ; તમાશો.

Con-ceiv´-ing, *pr. p.* (કૉન્સીવિંગ) મનમાં આણીને.

Dis-like´, *n.* (ડિસ્લાઇક) ધિઃકાર.

O-ver-com´-plai-sance, *n.* (ઓવરકૅમ્પ્લેઇસન્સ) હદ કરતાં બધાને ખુશ કરવાની રીત-સભ્યતા.
Burst (asun´-der), *v.* (બર્સ્ટ-ઍસન્ડર) તોડીને કકડા કર્યા.
Slipped, *v.* (સ્લિપ્ડ) છુટક્યું; સરકી ગયો; લપસી ગયો.
Tum´-bled, *v.* (ટમ્બલ્ડ) ગબડી ગયો.
A-shamed´, *p. p.* (ઍશેઇમ્ડ) શરમીંદો થયો.
Vexed, *p. p.* (વેક્સ્ડ) ખીજવાઇને.
Bar´-gain, *n.* (બાર્ગેન) સાટું. [ન થાય.
Idioms :—His ass may go light, તેના ગધેડા પર ભાર
That led to the town, જે પર થઇ શેહેરમાં જવાતું હતું.
The people ran in crowds, લોકોનાં ટોળે ટોળાં દોડયાં.
The poor old man made the best of his way home, તે ઘરડા માણસે જેમ બન્યું તેમ ઘર તરફ પગલાં ભર્યાં.
Into the bargain, વળી; ઉલટો.

LESSON XXXIX.

ASPIRATIONS OF YOUTH. જુવાનીની તૃષ્ણા.

As-pi-ra´-tions, *n.* (ઍસ્પિરેશન્ઝ) ઇચ્છા; આશા; તૃષ્ણા.
Deep´-er, *adj.* (ડીપર) વધારે ઉંડું.
Let (to) toil, *v.* (લેટ-ટૉઇલ) મેહેનત કરવાદો.
Mines, *n.* (માઇન્ઝ) ખાણ.
Mines of knowl´-edge, જ્ઞાનરૂપી ખાણ.
Na´-ture's wealth, *n.* (નેઇચર્સ-વેલ્થ) સૃષ્ટિ નિયમશાસ્ત્ર સંબંધી કીમતી જ્ઞાન. [કાયદાકારી શીખામણ.
Learn´-ing's spoil, *n.* (લર્નિંગ્સ-સ્પૉઇલ) ગ્રંથમાંથી મેળવેલા
W in (let to), *v.* (વિન) મેળવવા દો. [કીમતી.
Delve, *v.* (ડેલ્વ) ખોદવું. Rich´-er, *adj.* (રિચર) વધારે
Gems, *n.* (જેમ્ઝ) રત્નો; કિમતી ઘરેણાં.
Shine, *v.* (શાઇન) પ્રકાશે છે.

Di´-a-dems, *n.* (ડાએડેમ્ઝ) મુગટ; તાજ.
On´-ward, *adv.* (ઑન્વર્ડ) આગળ.
May press, *v.* (મે-પ્રેસ) વધીએ.
Path of du´-ty, (પૅથ-ઑવ્-ડ્યૂટિ) ધર્મ-ફરજનો રસ્તો.
Vir´-tue, *n.* (વર્ચ્યૂ) માણસાઈપણું; સદ્ગુણ.
Hap´-pi-ness, *n.* (હૅપિનેસ) સુખ.
Ex-cel´-lence, *n.* (એક્સેલન્સ) ગુણ; ઉત્કૃષ્ટતા.
Birth, *n.* (બર્થ) જન્મ.
Ce-les´-ti-al, *adj.* (સિલેશ્યલ) સ્વર્ગના; સ્વર્ગિક.

LESSON XL.

THE DUKE OF WELLINGTON.

Young´-er, *adj.* (યંગર) ન્હાનો.
Re´-gi-ment, *n.* (રેજિમેન્ટ) પલટન; ફોજની ટુકડી.
Was or´-dered, *v.* (ઉવૉઝ-ઑર્ડર્ડ) હુકમ થયો.
Was threat-ened, *v.* (થ્રેટન્ડ) ધાસ્તીમાં આવી પડ્યું.
Siege, *n.* (સીજ) ઘેરો. Crushed, *v.* (ક્રશ્ડ) ઘાણ વાળ્યો; [હરાવ્યું.
Ex-ploit´, *n.* (એક્સપ્લૉઇટ) પરાક્રમ.
Was re-ward´-ed, *v.* (ઉવૉઝ-રિવૉર્ડેડ) બદલો અપાયો, આપ્યો.
Rich, *adj.* (રિચ) કીમતી, ભારે.
Rich gifts, (રિચ-ગિફ્ટસ) કીમતી-ભારે બક્ષિસો.
Grate´-ful, *adj.* (ગ્રેઇટફુલ) આભારી.
Ci´-vil, *adj.* (સિવિલ) મુલકી; દિવાની.
Ob-tained´, *v.* (ઑબ્ટેઇન્ડ) મેળવ્યો, સંપાદન કીધો.
Gave, *v.* (ગેઇવ) કરાવી–બનાવી આપ્યા. [આપતું.
Bridg´-es, *n.* (બ્રિજીઝ) પુલો. Po-lice´, *n.* (પોલીસ) પોલીસ
Com´-merce, *n.* (કૉમર્સ) વેપાર.
Set´-tlers, *n.* (સેટ્લર્ઝ) વસનારા.
Poured in, *v.* (પોર્ડ-ઇન) આવ્યાં (ટોળેટોળાં).

Neigh´-bour-ing, *adj.* (નેઇબરિંગ) આસપાસના.
Dis´-tricts, *n.* (ડિસ્ટ્રિક્ટ્સ) પરગણાં.
Un-used´, *adj.* (અનયૂઝડ) નહી ભોગવેલું; નહી જોવાથી.
Bless´-ing, *n.* (બ્લેસિંગ) સુખ. [જાહેરાત.
Of-fered, *v.* (ઑફર્ડ) આપ્યાં. Pub´-lic, *adj.* (પબ્લિક)
Ad-dress´-es, *n.* (ઍડ્રેસિઝ) માનપત્રો. [વાર્ણ.
Castes, *n.* (કાસ્ટ્સ) જાતો; ગ્નાતી. Col´-ours, *n.* (કલર્ઝ)
Would bless, *v.* (વુડ-બ્લેસ) સુખી રાખો.
E´-qual, *adj.* (ઇક્વલ) એક સરખો. [ખિતાબ છે.
K. C. B. (કે-સિ-બિ) નાઇટ કમૅન્ડર ઑવ્ ધી બૅથ, એક
Was called up-on´, *v.* હુકમ થયો.
To draw the sword, સમશેર ખેંચવાને (લડવાને).
Con-ti-nent´-al, *adj.* (કૉન્ટિનેન્ટલ) શુદ્ધ ખંડનો; ટાપુ વીના બાકીના ખંડનો.
Was at-tempt´-ing, *v.* (ઍટેમ્પ્ટિંગ) યત્ન—કોશિસ કરતો હતો.
Had placed, *v.* (હૅડ-પ્લેઇસ્ડ) બેસાડયો હતો.
Jo´seph, *n.* (જોસફ) નામ છે.
Oc´-cu-pied, *v.* (ઑક્યુપાઇડ) કબજે કરી પડયા હતા.
Pen-in´-su-la, (પેનિન્સૂલા) દ્વીપકલ્પ (સ્પેન અને પોર્ટુગલ).
Span´-iards, *n.* (સ્પૅનિયર્ડ્ઝ) સ્પેનના લોકો.
Burned, *v.* (બર્ન્ડ) બળી રહ્યા હતા; ધુંધવાઇ રહ્યા હતા.
To throw off, *inf.* (ટુ-થ્રો-ઑફ) ફેંકી દેવાને; (છુટા થવાને).
Yoke, *n.* (યોક) ઝુસરી. Ty´-rants, *n.* (ટાઇરન્ટસ) જુલમ-
Land´-ed, *v.* (લૅન્ડેડ) ઉતર્યા. [ગારો (ફ્રેંચ).
Opor´-to, *n.* (ઑપોર્ટો) પોર્ટુગલમાં એક શેહેર છે.
Gained, *v.* (ગેઇન્ડ) મેળવી.
Por´-tugal, *n.* (પોર્ટુગલ) યૂરોપમા સ્પેનની પશ્ચિમે એક દેશછે.
Beat, *v.* (બીટ) મારી ચલાવ્યું, હરાવ્યું.
Su-pe´-ri-or, *adj.* (સુપીરિયર) ચડીયાતું.

Talave′-ra, *n.* (ટેલૅવેરા) સ્પેનમાં એક શેહેર છે.
pen′-sion, *n.* (પેન્શાન) વર્ષાસન.
Gen′-e-rals, *n.* (જેનરલ્ઝ) સરદારો.
Mad′-rid′, *n.* (મૅડ્રિડ) સ્પેન દેશની રાજધાની.
Ex-ult′-ed, *v.* (એગ્ઝલ્ટેડ) અત્યાનંદ પામ્યા.
Mar′-quis, *n.* (માર્ક્વિસ) ડયુકથી ઉતરતો ખિતાબ છે.
Was pre-sent′-ed, *v.* (વૉઝ-પ્રીઝેન્ટેડ) બક્ષીસ—ઇનામ અપાયું (આપ્યું).
Es-tate′, *n.* (એસ્ટેઇટ) જાગીર. [લડાઇ.
Worth, *adj.* (ઉવર્થ) કીમતની. Strug′-gle, *n.* (સ્ટ્રગલ)
Con-tin′-ued, *v.* (કૅન્ટિન્યૂડ) જારી રહી.
Pressed on, *v.* (પ્રેસ્ડ-ઑાન) આગળ ધસતા ગયા.
Gave way, *v.* (ગેઇવ-ઉવે) પાછા હઠતા ગયા.
Vitto′-ria, *n.* (વિટોરિયા) સ્પેનમાં એક શેહેર છે.
Fron′-ti-er, *n.* (ફ્રૉન્ટીઅર) સરહદ.
Faint, *adj.* (ફેઇન્ટ) સહેજ; નિર્બળ. But, *prep.* ફક્ત.
Re-sist′-ance, *n.* (રેઝિસ્ટન્સ) અટકાવ.
At the head, ઉપરીપણે.
Ab′-di-ca-ted, *v.* (ઍબડિકેટેડ) રાજ ત્યાગ કીધો.
Fresh, *adj.* (ફ્રેશ) નવાં; બીજાં. [અપાયો.
Were showered, *v.* (ઉવેર-શાવર્ડ) નો વરસાદ વરસ્યો;
Con′-gress, *n.* (કૉંગ્રેસ) રાજા તરફના વકીલો વિગેરેની સભા.
To set′-tle, *inf.* (ટુ-સેટ્લ) નીવેડો કરવાને.
Af-fairs′, *n.* (ઍફેર્ઝ) કામકાજ.
At peace, શાંત, સ્વસ્થપણે. When, *adv.* એટલામાં.
On a sud′-den, *v.* (સડ્ન) એકાએક.
Ap-peared′, *v.* (ઍપીઅર્ડ) જાગી, ઉઠી.
De-sert′-ed, *v.* (ડિઝર્ટેડ) છોડી નાસી ગયા.
Sum′-moned, *v.* (સમન્ડ) બોલાવ્યા.

To com-mand′, *inf*. (ટુ-કમાન્ડ) સરદારી કરવાને.
Bel′-gium, *n*. (બેલજ્યમ) યુરોપમાં એક દેશ છે.
Age, *n*. (એઈજ) કાળ; યુગ. [ઉવેલિંગ્ટન).
Gen′-e-rals, *n*. (જેનરલ્ઝ) સેનાપતીઓ (નેપોલિયન અને
Wat′-er-loo, *n*. (ઉવૉટર્લુ) બેલજ્યમમાં શેહેર છે.
Duke, *n*. (ડ્યૂક) અંગ્રેજોમાં અમીરની પદવીમાં સઉથી મોટો
Com-menced′, *v*. (કમેન્સ્ડ) આરંભ કીધો. [ઓહ્દો છે.
Am-bas′-sa-dor, *n*. (ઍમ્બૅસડર) એલચી.
That is to say, એટલે. [સેનાપતી.
Com-mand′-er-in-chief, *n*. (કમાન્ડર-ઈન-ચીફ) મુખ્ય
Peer, *n* (પીર) અમીર; ઉમરાવ.
At-tend′-ed, *v*. (અટેન્ડેડ) હાજર થતા.
Sit′-tings, *n*. (સિટિંગ્ઝ) સભા મળવાનો કાળ; બેઠક.
House of Lords, અમીરોની સભા.
Re′-gu-lar-ly, *adv*. (રેગ્યુલર્લિ) નિયમ-રીતસર.
Pre′-vi-ous, *adj*. (પ્રીવ્યસ) ગયા, પાછલા.
Speech, *n*. (સ્પીચ) ભાષાણ. [ગણતો.
Was re-vered′, *v*. (ઉવૉઝ-રિવીઅર્ડ) માન અપાતું; પુજ્ય
Por′-traits, *n*. (પોર્ટ્રેઈટસ) છબીઓ.
Stat′-ues, *n*. (સ્ટૅચ્યૂઝ) પુતળાં.
Iron Duke, (આયર્ન-ડ્યૂક) વજ્રદેહી ડ્યૂક.
Coun′-try-men, *n*. (કન્ટ્રિમેન) દેશી ભાઈઓ.
Are set′-tled, *v*. (સેટલ્ડ) જઈ વસ્યા છે.
Are to be seen, *v*. જોવામાં આવેછે.
Em-i′-nent-ly, *adv*. (એમિનન્ટલિ) વિશેષેકરીને.
Stern′-ly, *adv*. (સ્ટર્ન્લિ) અતિ દ્રઢપણે; અચળ રીતે.
Firm, *adj*. (ફર્મ) દ્રઢ.
Pur′-pose, *n*. (પર્પઝ) કામ; મનનો વિચાર. [થતા.
Set up (against), *v*. (સેટ-અપ) સામા થતા; સામે ઉભા

Au-tho′-ri-ty, *n.* (ઑથોરિટિ) સત્તા; અધિકાર.
De-spised′, *v.* (ડિસ્પાઇઝ્ડ) ધિઃકારતો.
Va′-ni-ty, *n.* (વૅનિટિ) પતરાજી; બડાઈ.
Self′-ish-ness, *n.* (સેલ્ફિશનેસ) સ્વાર્થિપણું.
Be-fore′, *prep.* (બિફોર) કરતાં.
Be-fore′ all oth′-er things, બીજી સઘળી વાતો કરતાં.
Sim′-ply, *adv.* (સિમ્પ્લિ) સાદાઈથી.
Re-tained′, *v.* (રીટેઈન્ડ) રાખી રહ્યો હતો.
Was bu′-ried, *v.* (ઉવૅાઝ-બેરીડ) ભૂમિદાહ કરવામાં આવ્યો [હતો.
Un-com′-mon, *adj.* (અન્કોમન) અસાધારણ; અદ્ભુત.
Pomp, *n.* (પૅામ્પ) ભપકો; ધામધૂમ.
St. Paul's, (સેન્ટ-પૉલ્સ) પોલ નામના સાધુના; પવિત્ર પોલના.
Ca-the′-dral, *n.* (કૅથીડ્રલ) લંડનમાં એક મુખ્ય દેવલ.
Re-mains, *n.* (રિમેઈન્ઝ) લાસ.
Gra′-nite, *adj.* (ગ્રૅનિટ) અડદીઆ પથ્થરની.
Tomb, *n.* (ટુમ) કબર; દેવડી. Side by side, જોડાજોડ.

LESSON XLI.

The Heroism of a Peasant.

He′-ro-ism, *n.* (હેરોઈઝમ) બહાદુરી; જવાંમર્દી.
Pe′a-sant, *n.* (પેઝન્ટ) ખેડુત, ગામડીઓ.
Fol′-low-ing, *adj.* (ફૉલૉઈંગ) નિચેનું.
Gen′-e-rous, *adj.* (જેનરસ) ઉદાર.
Ac′-tion, *n.* (ઍક્શન) કૃત્ય; કામ.
Has struck, *v.* (હૅઝ-સ્ટ્રક) અચંબો પમાડયો છે.
Ex-treme′-ly, *adv.* (એક્સટ્રીમ્લિ) ઘણોજ.
Some′-what, *n.* (સમ-હવૅાટ) કંઈ એક.
Sub-lime′, *n.* (સબ્લાઈમ) ઉમદાપણું; ઉદાર શીલતા.
In-un-da′-tion, *n.* (ઈનન્ડેશન) પૂર; રેલ.

Hav´-ing tak´-en place, આવ્યાથી ; આવી તેથી.
Ow´-ing to, *prep.* (ઓઇંગ-ટુ) લીધે.
Ex-ces´-sive, *adj.* (એક્સેસિવ) અતિશય.
Fall of snow, (ફૉલ-ઑવ્-સ્નો) બરફનું પડવું.
Speed´-y, *adj.* (સ્પીડિ) તરતનું ; એકદમનું.
Thaw, *n.* (થૉ) બરફનું પીગળવું તે ; હિમ ; દવ.
A´dige, *n.* (ઍડિજ) ઇટાલીમાં નદી છે.
Carried off *v.* (કૅરીડ-ઑફ) ઘસડી નાંખ્યો.
Vero´-na, *n.* (વેરોના) ઇટાલીમાં શેહેર છે.
Toll´-gath´-er-er, *n.* (ટોલગૅધરર) દાણ-વેરો ઉઘરાવનાર.
Por´-ter, *n.* (પૉર્ટર) દરવાન.
Im-pri´-soned, *p. p.* (ઇમ્પ્રીઝન્ડ) ગોંધાયલો.
Mo´-ment-a-ry, *adj.* (મોમેન્ટરિ) ક્ષણિક.
De-struc´-tion, *n.* (ડિસ્ટ્રક્શન) નાશ. [પડયા.
Were dis-cov´-ered, *v.* (ઉવેર-ડિસ્કવર્ડ) દેખાયા ; નજરે
Stretch´-ing forth, *pr. p.* (સ્ટ્રેચિંગ-ફોર્થ) લાંબા કરતા.
Scream´-ing, *pr. p.* (સ્ક્રીમિંગ) ચીસ પાડતા.
Im-plor´-ing, *pr. p.* (ઇમ્પ્લોરિંગ) માંગતા.
Suc´-cour, *n.* (સકર) મદદ ; સહાય.
Frag´-ments, *n.* (ફ્રૅગ્મેન્ટસ) કકડા.
Re-main´-ing, *adj.* (રિમેઇનિંગ) બાકી રહેલા.
Arch, *n.* (આર્ચ) કમાન ; મેહેરાબ.
Con-tin´-u-al-ly, *adv.* (કૉન્ટિન્યુઅલિ) વારંવાર.
Were drop´-ping, *v.* (ઉવેર-ડ્રૉપિંગ) તૂટી પડતા હતા.
Ex-treme´, *adj.* (એક્સ્ટ્રીમ) અતિશય ; સીમા વજે એવી.
Pre´-sent, *adj.* (પ્રેઝન્ટ) હાજર.
No´-ble-man, *n.* (નોબલમૅન) અમીર.
Count, *n.* (કાઉન્ટ) ઉમરાઉ ; એક ખિતાબ છે.
Pulve´-rino, *n.* (પલ્વરિનો) શેહેરનું નામ છે.

Held out, *v.* (હેલ્ડ-આઉટ) ધરી ; બતાવી.

Purse, *n.* (પર્સ) કોથળી.

Se´-quins, *n.* (સીક્વિન્ઝ) ઇટાલીમાં ચાલતો સિક્કો.

Ad-ven´-tur-er, *n.* (ઍડવેન્ચરર) સાહસિક માણસ.

Risk, *n.* (રિસ્ક) ભય ; જોખમ.

(would) de-liv´-er, *v.* (ડિલીવર) બચાવે.

Of being borne down, ઘસડાઇ જવાનો.

Ra-pid´-i-ty, *n.* (રૅપિડિટિ) વેગ.

Stream, *n.* (સ્ટ્રીમ) પ્રવાહ ; પાણીનું વેહેવું.

Being dashed (against), અથડાવવું.

Being crushed, (બીઇંગ-ક્રશ્ડ) કચડાઇ જવું.

Fall´-ing, *adj.* (ફૉલિંગ) પડતા.

Spec-ta`-tors, *n.* (સ્પેક્ટેટર્ઝ) તમાસગીરો.

Pass-ing, *pr. p.* (પાસિંગ) રસ્તે જતો.

Pro-posed´. *p. p.* (પ્રપોઝ્ડ) મુકરર કરેલા. [હલેસાં.

Jump´-ing, *pr. p.* (જમ્પિંગ) કુદીને. Oars, *n.* (ઓર્ઝ)

Gained, *v.* (ગેઇન્ડ) જઇ પહોંચ્યો.

Mid´-dle, *n.* (મિડ્લ) મધ્ય ભાગ.

Pile, *n.* (પાઇલ) થાંભલો (ઇમારતનો).

De-scend´-ed, *v.* (ડિસેન્ડેડ) નિચે ઉતર્યું.

Courage, *n.* (કરિજ) હિંમત.

Stre´-nu-ous, *adj.* (સ્ટ્રેન્યૂઅસ) ભારે ; ઘણીજ.

Ef´-fort, *n.* (એફર્ટ) પ્રયત્ન ; કોશિશ.

Hand´-ing, *pr. p.* (હૅન્ડિંગ) હાથે આપીને.

Pro´-mised, *anj.* (પ્રૉમિસ્ડ) ઠેરવેલો ; કબુલ કરેલો.

Re´-com-pense, *n.* (રેકૉમ્પેન્સ) બદલો.

Shall ex-pose´, *v.* (શેલ-એક્સપોઝ) જોખમમાં નાંખું નહીં.

Suf-fi´-ci-ent, *adj.* (સફિશન્ટ) જોઇએ તેટલો ; પૂરતો.

Live´-li-hood, *n.* (લાઇવ્લિહુડ) ગુજરાન ; ઉપજીવિકા.

LESSON XLII.

Vers´-es, *n.* (વર્સિઝ) કવિતા. Show, *v.* (શો) બતાવેછે.
Con-tempt´, *n.* (કૉન્ટેમ્ટ) તિરસ્કાર.
Po´-ver-ty, *n.* (પૉવર્ટિ) દરિદ્રતા. Brute, *adj*- (બ્રૂટ) જંગલી.
Rath´-er, *adv.* (રાધર) જરા; કંઈક.
Slug´-gard, *n.* (સ્લગર્ડ) આળસુ માણસ.
Voice, *n.* (વૉઇસ) અવાજ. [ડતો.
(to) Com-plain´, *inf.* (કૉમ્પ્લેઇન) ફરિયાદ કરતો; બડબ-
Have waked, *v.* (હૅવ-ઉવૅઇક્ડ) જગાડયો છે.
Must slum´-ber, *v.* (મસ્ટ-સ્લમ્બર) ઊંઘવું જોઇએ.
Hing´-es, *n.* (હિંજીઝ) મિજાગરા. [ફરેછે.
So, *adv.* (સો) તેજ પ્રમાણે. Turns, *v.* (ટર્ન્ઝ) ફેરવેછે;
Sides, *n* (સાઇડ્ઝ) પાસાં. Shoul´-ders, *n.* (શોલ્ડર્ઝ)
Hea´-vy, *adj.* (હેવિ) ભારે; સુસ્ત. [ખભા.
Wastes, *v.* (ઉવેઇસ્ટસ) ગુમાવેછે.
Hours with-out num´-ber, અગણિત કલાકો.
Gets up, *v.* (ગેટસ-અપ) ઊંઘમાંથી ઉઠેછે.
Fold´-ing, *pr. p.* (ફોલ્ડિંગ) જોડીને.
Saun´-ter-ing, *pr. p.* (સૅાન્ટરિંગ) નકામાં ફરતો; રખડતો.
Tri´-fling, *pr. p.* (ટ્રાઇફ્લિંગ) નકામો.
Passed (by), *v.* (પાસ્ડ) પાસે થઇને ગયો.
Wild, *adj.* (ઉવાઇલ્ડ) પોતાની મેળે ઉગેલા, જંગલી; ખોટા.
Bri´-er, *n.* (બ્રાયર) કાંટાનું ઝાડ.
Thorn, *n.* (થૉર્ન) કંટક વૃક્ષ.
This´-tle, *n* (થિસલ) કાંટાવાળા છોડવા, ઊંટકટો.
Broad´-er, *adj.* (બ્રૉડર) વધારે પહોળાં.
High´-er, *adj*- (હાયર) વધારે ઊંચા.
Hang, *v.* (હૅંગ) લટકેછે. Rags, *n.* (રેગ્ઝ) ચીથરાં.
Are turn´-ing to rags, ફાટી જાય છે; ચીથરાં થઇ જાયછે.

Starves, *v.* (સ્ટાર્વ્ઝ) ભૂખે મરેછે.
Begs, *v.* (બેગ્ઝ) ભીખ માગેછે. [શિખામણ.
Dreams, *n.* (ડ્રીમ્ઝ) સ્વપ્નાં. Les´-son, *n.* (લેસન્)
Man's = man is, But, *adv.* ફક્ત.
What I might be, હું કેવો થાત.
Breed´-ing, *n.* (બ્રીડિંગ) કેળવણી આપવી તે.
Be-times´, *adv.* (બિટાઇમ્ઝ) વખતસર.
Idioms :—I made him a visit, હું તેને મળવા ગયો.
The clothes that hang on him, જે કપડાં તેણે પહેરેલાં છે.
Said I then to my heart, ત્યારે મેં મારા મનમાં વિચાર કીધો.

LESSON XLIII.

LORD WILLIAM BENTINCK.

Ben´-tinck, *n.* (બેન્ટિંક્) નામ છે.
Have held, *v.* (હૅવ-હેલ્ડ) ધારણ કીધા છે; ભોગવ્યા છે
Of´-fice, *v.* (ઑફિસ) ઓહો.
For some time, કેટલાક વખત સુધી.
Suc-ceed´-ed, *v.* (સક્સીડેડ) પછી થયો. [૧૮૨૩-૧૮૨૮.
Lord Amherst, *n.* (લૉર્ડ-ઍમ્હર્સ્ટ) ગવર્નર-જનરલ ઈ. સ.
Fi-nanc´-es, *n.* (ફાઇનૅન્સિઝ) વસુલાત; સરકારની ઉપજ.
Dis-or´-dered, *adj.* (ડીસ્ઑર્ડર્ડ) અવ્યવસ્થિત.
Jus´-tice, *n.* (જસ્ટિસ) ન્યાય; ઇનસાફ.
In-suf-fi´-cient, *adj.* (ઇનસફિશન્ટ) થોડી. [અપાતી.
Mis-di-rect´-ed, *adj.* (મિસ્ડિરેક્ટેડ) આડે માર્ગે-ખોટી રીતે
Ap-plied´ (himself), *v.* (ઍપ્લાઇડ્) મંડ્યો.
To re-move´, *inf.* (ટુ-રિમૂવ્) દૂર કરવાને.
Court of Di-rect´-ors, (કોર્ટ-ઑવ્-ડિરેક્ટર્ઝ) હિંદુસ્તાનની સરકાર પર નજરે રાખવા સારૂ ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીએ એક સભા બનાવી હતી તે.

Re-duced′, *v.* (રિડ્યૂસ્ડ) ઓછો-કમી કીધો.
Ex-pens′-es, *n.* (ઍક્સપેન્સિસ્) ખરચ.
Re-form′, *n.* (રિફૉર્મ) સુધારો.
Un-po′-pu-lar, *adj.* (અનપૉપ્યુલર) લોકોને અણગમતો; લોક અપ્રિય.
Com-plained′, *v.* (કૅમ્પ્લેઇન્ડ) ફરીયાદ કીધી, બડબડયા.
Em′-in-ent, *adj.* (એમિનન્ટ) પ્રખ્યાત; નામાંકિત.
Im′-pru′-dent, *adj.* (ઇમ્પ્રૂડન્ટ) નાદાની ભરેલો; અવિચારી.
Is′-sued, *v.* (ઇસ્યૂડ) કહાડયા; કીધા.
Un-just′, *adj.* (અન્જસ્ટ) ગેરવાજબી.
Bore, *v.* (બોર) ખમ્યો; સહન કીધો.
Cen′-sure, *n.* (સેન્શ્યૂર-સેન્શ્યર) ઠપકો.
In si′-lence, (સાયલન્સ) ચુપકીથી; છાનામાના.
High-ly, *adv.* (હાઇલિ) ઘણોજ; બહુજ.
Was praised, *v.* (વૉઝ-પ્રેઇઝ્ડ) વખાણાયો; વખાણ થયાં.
To a-mend′, *inf.* (ટુ-ઍમેન્ડ) સુધારવાને.
Suits, *n.* (સ્યૂટસ) ફરિયાદી; મુકદ્દમા.
Re′-gis-tered, *adj.* (રેજિસ્ટર્ડ) નોંધાયલા.
Could de-cide, *v.* (કુડ્-ડિસાઇડ) ચુકાદો-ફેંસલો કરી શકતી.
Ap-peal′, *n.* (ઍપીલ) અરજી.
Court of ap-peal′, (કોર્ટ-ઑવ્-ઍપીલ) નિચલી કોરટના ફેંસલા વિરૂદ્ધ અરજી કરવાની કોરટ; અપીલ કોરટ.
Set up, *v.* (સેટ–અપ) સ્થાપી.
High Court, (હાઇ-કોર્ટ) સદર અદાલત; વરિષ્ઠ ન્યાયસ્થાન.
Allah-a′bad, *n.* (અલ્હાબાદ) ગંગા તથા જમનાના સંગમ પર એક શેહેર છે.
Prin′-ci-pal Sud′-der Ameens, (પ્રિન્સિપૉલ-સદર-અમીન્ઝ) દિવાની ખાતામાં મુનસફથી ચઢતી પાયરીના હુદ્દેદારો.
Mi′-nute, *n.* (મિનિટ) યાદીરૂપ લખાણ; ઠરાવ.
Na′-tive, *adj.* (નેટિવ) દેશી.

Learn´-ing, *n.* (લર્નિંગ) વિદ્યા.
Ob´-ject, *n.* (ઑબ્જેક્ટ) મતલબ ; હેતુ.
To pro-mote´, *inf.* (ટુ-પ્રોમોટ) વૃદ્ધિ કરવાનો.
Eu-ro-pe´-an, *adj* .(યુરોપિયન) યુરોપ ખંડની ભાષા સંબંધી.
Knowl´-edge, *n.* (નૉલેજ) જ્ઞાન.
Through, *prep.* (થ્રૂ) વડે ; ની મારફત.
For-bade´, *v.* (ફૉર્બેડ) મના કીધી.
Com-mit´-tee, *n.* (કમિટી) વિશેષ મંડળી—સભા.
Pub´-lic in-struc´-tion, (પબ્લિક-ઇન્સ્ટ્રક્શન) કેળવણીખાતું.
Funds, *n.* (ફંડ્ઝ) થાપણ.
O-ri-ent´-al, *adj.* (ઑરિએન્ટલ) પૂર્વ તરફની ભાષાના.
Es-tab´-lished, *adj.* (ઍસ્ટૅબ્લિશ્ડ) નિમેલા ; ઠેરવેલા.
Is car´-ried on, *v.* (કૅરીડ) ચાલે છે. [નાખવાનો.
To a-bol´-ish, *inf.* (ટુ-અબૉલિશ) રદ્દ કરવાનો ; કાઢી
Cus´-tom, *n.* (કસ્ટમ) રિવાજ ; ધારો.
Failed, *v.* (ફેઇલ્ડ) કંઈ વળ્યું નહીં. [મરવું.
Wi´-dow, *n.* (વિડો) વિધવા. Burn´-ing, (બર્નિંગ) બળી
Fu´-ne-ral pile, (ફ્યૂનરલ-પાઇલ) ચિતા.
Was com-mand´-ed, *v.* (વૉઝ-કમાન્ડેડ) ફરમાવેલું હતું.
Sa´-cred, *adj* (સેક્રેડ) પવિત્ર ; ધર્મ સંબંધી.
Were grieved (at), *v.* (વેર-ગ્રીવ્ડ) ખેદ પામતા.
Would have stopped, *v.* બંધ પાડયો હતો.
To ex-cite´, *inf.* (ટુ-એક્સાઇટ) ઉત્પન્ન કરવાને.
Dis-con-tent´, *n.* (ડિસ્કૉન્ટેન્ટ) બેદિલિ ; અસંતોષ.
To wipe away, *inf.* દૂર કરવાને ; કહાડી નાખવાને.
Did he´-si-tate, *v.* (ડિડ-હેઝિટેઇટ) આચકો ખાધો ; આનાકાની કીધી.
To de-clare´, *inf.* (ટુ-ડિક્લેર) પ્રસિદ્ધ કરવાને ; જણાવવાને.
Since his day, તેના વખત પછી.

Has been purged, *v.* (પર્જ્ડ) સાફ કરાયલું છે ; નિકળી ગયો છે (ધારો).

Hor´-rid, *adj.* (હૉરિડ) કમકમાટ ભરેલો ; ત્રાસ ઉપજાવે એવો.

Prac´-tice, *n.* (પ્રૅક્ટિસ) ધારો ; રીવાજ. [મરવું તે.

Wi´-dow burn´-ing, (ઉવિડો-બર્નિંગ) વિધવા સ્ત્રીનું બળી

Was sig´-nal-ized, *v.* (ઉવૉઝ-સિગ્નલાઇઝ્ડ) પ્રસિદ્ધ થયું હતું.

In-tro-duc´-tion, *n.* (ઇન્ટ્રૉડક્શન) દાખલ કરવું તે ; આરંભ.

Steam-boats, *n.* (સ્ટીમ્-બોટસ) આગબોટો.

To run, *inf.* જવા આવવાને.

Re-put-a´-tion, *n.* (રેપ્યુટેશન) આબરૂ ; માન.

Be-nev´-o-lence, *n.* (બિનેવોલન્સ) પરોપકાર બુદ્ધિ.

Idioms :—His opinions were open to dispute, તેના વિચારો વાંધા ભરેલા માલમ પડતા.

Suttee should be punished as a crime, સતી થવું એ ગુન્હો છે એમ સમજી શિક્ષા કરવામાં આવશે.

LESSON XLIV.

The Pet Lamb.

Pet lamb, *n.* (પેટ-લૅમ) લાડકવાયું હલવાનનું બચ્ચું.

Dew, *n.* (ડ્યૂ) ઝાકળ ; ઓસ.

Was fal´-ling, *v.* (ઉવૉઝ-ફૉલિંગ) પડતું હતું.

To blink, *inf.* (ટુ-બ્લિન્ક) પ્રકાશવાને.

Be-gan´ to blink, *v.* (બિગૅન-ટુ-બ્લિન્ક) પ્રકાશવા લાગ્યા.

Pret´-ty, *adj.* (પ્રિટિ) સુંદર ; રમુજી.

Es-pied´, *v.* (એસ્પાઇડ) દૂરથી જોયું.

Snow-white, *adj.* (સ્નો-ઉવ્હાઇટ) બરફના જેવું સફેત.

Maid´-en, *n.* (મેઇડ્ન્) કુમારિકા. At its side, તેની પાસે.

Kine, *n.* (કાઇન) ગાયો. All alone, એકલું.

Slen´-der, *adj.* (સ્લેન્ડર) પાતળા. Cord, *n.* (કૉર્ડ) દોરડું.

Was teth´-ered, *v.* (ઉવૉઝ-ટેધર્ડ) બંધાયલું હતું.

Knee, *n.* (ની) ઘુંટણ. Did kneel, *v.* ઘુંટણીએ બેઠી.
While, (ઉ્હાઇલ) અને.
Moun′-tain tops, (માઉન્ટન ટોપ્સ) પહાડના શિખરો.
Meal, *n.* (મીલ) ભોજન. Beau′-ty rare = rare beauty.
Rare, *adj.* (રેર) ઘણીજ; ઉત્કૃષ્ટ. [ખૂબસુરત બાળક.
A child of beauty rare, જેનો જોડો ભાગ્યેજ મળે એવું
Watched, *v.* (ઉવૅાચ્ડ) નિહાળીને-લક્ષપૂર્વક જોયાં.
Love′-ly, *adj.* (લવ્લિ) વહાલ આવે એવું; લલિત.
Pair, *n.* (પેર) જોડું. Emp′-ty, *adj.* (એમ્ટિ) ખાલી.
Can, *n.* (કૅન) વાડકો. Turned away, *v.* (ટર્ન્ડ-અવે)
Ere, *prep.* (એર) અગાઉ. [પાછી ફરી-વળી.
Foot′-steps, *n.* (ફુટ-સ્ટેપ્સ) પગલાં.
Did stay, *v.* (ડિડ-સ્ટે) અટકાવ્યાં.
Ails, *v.* (એઇલ્ઝ) દુઃખ થાય છે.
Young one, (યંગ-વન) બચ્ચું.
What ails thee, ? તને શું દુઃખ થાય છે? [ખેંચેછે.
Why pull so at thy cord, તારી દોરી આમ શા માટે
It is not well with thee? તને શું સારૂં નથી? તારા જીવને
Board, *n.* (બોર્ડ) ખાવાનું. ઠીક નથી?
Plot, *n.* (પ્લૉટ) જમીનનો ભાગ-ફકડો.
Plot of grass, ઘાસ ઉગેલી જમીન (નો ભાગ).
Green, *adj.* (ગ્રીન) લીલું. Rest, *v.* (રેસ્ટ) આરામ લે.
Is't = is it. Ail′-eth, *v.* (એઇલિથ) દુઃખ થાય છે.

LESSON XLV.

Dr. Primrose's House Destroyed by Fire.

ડા. પ્રિમરોઝનું ઘર આગથી બળી ગયું.

De-stroy′-ed, *p. p.* (ડિસ્ટ્રૉયડ) નાશ પામ્યું.; બળી ગયું.
Fire, *n.* (ફાયર) આગ. Near, *adv.* (નિયર) ઘણું કરીને લગભગ.

Mid'-night, *n.* (મિડનાઇટ) મધ્ય રાત્રી, મધરાત. [સ્થિર.
To knock, *inf.* (ટુ-નૉક) ઠોકવું. Still, *adj.* (સ્ટિલ) શાંત,
Si'-lent, *adj.* (સાઇલન્ટ) ચુપ.
Di-lat'-ed, *v.* (ડાઇલિટેડ) ફુલાયું; ઊચું આવ્યું. [એવું.
Un-ut'-ter-a-ble, *adj.* (અનઅટરબલ) બોલાય-કહેવાય નહીં
A-maze'-ment, *n.* (ઍમેઇઝમેન્ટ) આશ્ચર્યતા; અચંબો.
Burst'-ing out, *pr. p.* (બર્સ્ટિંગ-આઉટ) નિકળી આવતા.
Blaze, *n.* (બ્લેઇઝ) ભડકો.
Blaze of fire, (બ્લેઇઝ-ઑવ્-ફાયર) આગનો ભડકો. [લાલ.
Ap'-er-ture, *n.* (ઍપર્ચર) ફાટ, બાકું, તડ. Red, *adj.* (રેડ)
Con-fla-gra'-tion, *n.* (કોનફ્લ-ગ્રેશન) આગનું બળતું.
Gave (outcry), *v.* (ગેઇવ) પાડી.
Con-vuls'-ive, *adj.* (કૅન્વલ્સિવ) કંપારી આવે એવી.
Out'-cry, *n.* (આઉટક્રાઇ) બૂમ, ચીસ.
Pave'-ment, *n.* (પેઇવ્મેન્ટ) ફરસબંધી.
In-sens'-i-ble, *adj.* (ઇન્સેન્સિબલ) બેભાન; બેશુદ્ધ.
A-larmed', *v.* (ઍલાર્મ્ડ) બિહવડાવ્યો; ચોંકાવ્યો.
Had been a-sleep', *v.* (ઍસ્લીપ) ઊંઘતો હતો.
Till this, ત્યાર લગી-સુધી.
Per-ceiv'-ing, *pr. p.* (પર્સીવિંગ) જોઇને.
Flames, *n.* (ફ્લેઇમ્ઝ) ભડકા, બળતા.
In'-stant-ly, *adv.* (ઇન્સ્ટન્ટલિ) તત્ક્ષણ; તરતજ. [નવસ્રા.
Waked, *v.* (ઉવેઇક્ડ) જગાડી. Na'-ked, *adj.* (નેકેડ) નગ્ન;
Wild, *adj.* (ઉવાઇલ્ડ) બાવરા; હાંફલા ફાંફલા.
Ap-pre-hen'-sion, *n.* (અપ્રીહેન્શન) દેહેશતઃ
Re-called', *v.* (રિકૉલ્ડ) પાછો આણ્યો; પાછો લાવ્યો.
Ang'-uish, *n.* (ઍંગ્વિશ) અતિ દુઃખ-(મન-શરીરની) વેદના.
Ob'-jects, *n.* (ઑબ્જેક્ટસ) બાબતો, વિષયો, પદાર્થો.
Ter'ror, *n.* (ટેરર) ભય. By this time, આ વખતે.

Had caught, *v.* (હૅડ-કૉટ) લીધું-પકડયું હતું. Roof, *n*. (રૂફ) છાપરૂં.
Dwell′-ing, *n*. (ડવેલિંગ) ઘર, મકાન.
Part after part, એક પછી એક ભાગ (ઘરનો).
To fall in, *inf.* તુટી પડવું.
Ag′-o-ny, *n*. (ઍગોની) અતિ ઘણું દુઃખ. As if, જાણે.
Enjoyed′, *v*. (એન્જૉયડ) ખુશીથી જોતાં-મઝાપડતી હોય.
Gazed, *v*. (ગેઈઝડ) એક દૃષ્ટિએ-નજરે જોયું.
By turns, (બાઈટર્ન્ઝ) વારા ફરતી.
Round, *prep*. (રાઉન્ડ) આસપાસ.
Lit′-tle ones, (લિટલ્-વન્ઝ) નાના બચ્ચાં-છોકરાં.
were (not) to be seen, દેખાયાં નહીં.
Omi′-se-ry, (ઓ-મિઝરિ) અરે! આ તે શા ગજબ.
Are burnt to death, બળી મુઆ.
Calm′-ly, *adv*. (કામ્લિ) ધીમે રહીને, નિરાંતે.
That mo′-ment, (મોમેન્ટ) તેજ ક્ષણે-વખતે.
Babes, *n*. (બેઇબ્ઝ) બચ્ચાં.
With-in′, *prep*. (ઉવિથિન) ઘરમાં; અંદર.
Were a-waked′, *v*. (ઉવેર-અવેઇકડ) જાગી ઉઠયા હતા.
Rush′-ing, *pr. p*. (રશિંગ) ધુસીને; ધસ્યા ધસ્યા જઈને.
Burst′-ing, *pr. p*. (બર્સ્ટિંગ) જોરથી ભાંગીને; તોડીને.
Cham′-ber, *n*. (ચેઇમ્બર) ઓરડી.
Were con-fined′, *v*. (ઉવેર-કન્ફાઇન્ડ) ગોંધાયલા હતા.
Pa-pa′, *n*. (પપા) બાપ. Lay, *v*. (લે) સૂતા હતા.
Snatched, *v*. (સ્નૅચ્ડ) ઝટ લઈ આવ્યો.
As fast as poss′-i-ble, જેમ બન્યું તેમ જલદીથી.
Just as, જેવો. Was got out, *v*. બહાર નિકળ્યો-આવ્યો.
Hold′-ing up, *pr. p*. (હોલ્ડિંગ-અપ) પકડીને, લઈને.
Pos-ses′-sion, *n*. (પઝેશન) માલમતા; માલમિલ્કત.
(let) Pe′-rish, *v*. (પેરિશ) નાશ થાઓ; બળી જાઓ.

Have saved, *v.* (હૅવ-સેઈવ્ડ) બચાવ્યો છે.
Trea´-sures, *n.* (ટ્રેઝ્યૂર્ઝ-ટ્રેઝ્ર્ઝ) ખજાનો ; દોલત (ખરચાં).
My dear´-est, (ડીયરેસ્ટ) મારી અતિપ્યારી (બઇરી).
Dar´-lings, *n.* (ડાર્લિંગ્ઝ) વહાલાં-પ્યારા છોકરાં.
Clasped, *v.* (ક્લૅસ્પ્ડ) વળગ્યા ; બાઝ્યા.
To share, *inf.* (ટુ-શૅર) ભાગ લેતા ; સામેલ થતા.
Trans´-port, *n.* (ટ્રૅન્સ્પોર્ટ) અત્યાનંદ ; હર્ષ.
Idioms :—I came to knock at my door, આવીને બારણા ઠોકવા લાગ્યો.
I saw the house bursting out in a blaze of fire, મેં ઘરમાંથી એકદમ આગના ભડકા નિકળતા જોયા.
Recalled me to life, મને શુદ્ધિ-ભાન આવ્યું.
It was only to object of new terror, તથાપિ નવી ધાસ્તી ઉત્પન્ન થાય તેવી વસ્તુ નજરે પડી.
Nothing could have stopped me, હું કશાથી પણ અટકત [નહીં.
The flames were catching the bed, બિછાનું સળગવાની તૈયારીમાં હતું.

LESSON XLVI.

MEN WHO HAVE RISEN.

ઊંચી પદવી પામેલા પુરૂષો વિષે.

Have ris´-en, *n.* (હૅવ-રિઝન) ઊંચી પદવીએ ચઢેલા-ને પામ્યા [છે.
Sim´-ple, *adj.* (સિમ્પલ) હલકો; સાધારણ.
Vice´-roy, *n.* (વાઇસ્રૉય) સૂબો ; રાજપ્રતિનિધિ.
Span´-ish Ame´-rica, (સ્પૅનિશ-અમેરિકા) સ્પેનના તાબાનો [અમેરિકા ખંડ.
Ar-til´-le-ry, *n.* (આર્ટિલરિ) તોપખાનું.
Ar´-bit-er, *n.* (આર્બિટર) લવાદ ; અમીન.
Ste´-phenson, *n.* (સ્ટીવન્સન) નામ છે. [ઈજનેર.
En-gin-eer´, *n.* (એન્જિનીયર) યંત્રકાર ; યંત્ર ચલાવનાર ;
Gre'gory, VII. *n.* (ગ્રેગરી-ધ-સેવન્થ) સાતમો ગ્રેગરી.

Popes, *n.* ખ્રિસ્તી ધર્મમા રોમન કેથલિક પંથના આચાર્યો.
Pope A´drian VI., (પોપ-ઍડ્રિયન-ધ-સિક્સથ) છઠ્ઠો પોપ એડ્રિયન.
Em´-in-ent, *adj.* (એમિનન્ટ) પ્રખ્યાત; નામાંકિત.
Can´-dles, *n.* (કૅન્ડલ્ઝ) મીણબત્તી.
Was forced, *v.* (ઉવૉઝ-ફોર્સ્ડ) ફરજ પડી હતી.
Street´-lamps, *n.* (સ્ટ્રીટ-લૅમ્પ્ઝ) મોહલ્લાના દીવા.
Ben John´-son, *n.* (બેન-જૉન્સન) નામ છે.
Brick´-lay-er, *n.* (બ્રિકલેયર) કડિયો.
Be-took´ (himself), *v.* (બિટુક) મંડયો; લાગ્યો.
Fa´-vour-ite, *n.* (ફેવરિટ) માનિતો.
Poet Lau´-reate, (પોએટ-લૉરિયેટ) રાજ્ય કવિ.
Is bu´-ried, *v.* (ઇઝ-બેરીડ) દટાયેલો છે; ભૂમીદાહ કર્યો છે.
West´-min-ster Ab´-bey, (ઉવેસ્ટ-મિન્સ્ટર-ઍબી) વેસ્ટ મિન્સ્ટરનો મઠ (અહીંઆ પાદશાહી કુટુંબના તથા મ્હોટા નામાંકિત પુરૂષો દાટવામાં આવેછે).
Sir Ed´-mund Saun´-ders, (સર-એડ્મન્ડ-સૉનડર્ઝ) નામ છે.
Be-gan´ life, (બિગૅન-લાઇફ) ધંધો કરવા માંડયો.
Er´-rand-boy, *n.* (એરન્ડ-બૉય) સંદેશો લઇ જનાર.
Law´-yers, *n.* (લૉયર્ઝ) વકીલ. Rose to be, થયો.
Chief Jus´-tice, (ચીફ-જસ્ટિસ) મુખ્ય-વડો ન્યાયાધીશ.
Court of King's Bench, વિલાયતમાં કાયદા પ્રમાણે ફેંસલા કરનારી વડિલ કોરટ.
Are cit´-ed, *v.* (આર-સાઇટડ) આધાર-પ્રમાણે લેવામાં આવેછે.
Re-spect´, *n.* (રિસ્પેક્ટ) માન; સનમાન.
Books on law, કાયદાના પુસ્તકો.
Edward Sud´-gen, *n.* (એડવર્ડ-સડજ્ન) નામ છે.
Picked up, *v.* (પિક્ડ-અપ) મેળવ્યું; લીધું.
Bar´-ris-ter, *n.* (બૅરિસ્ટર) પહેલા વર્ગનો વકીલ; બારિસ્ટર.
Sur-passed´, *v.* (સર્પાસ્ડ) હઠાવ્યા; (ચઢીઆતો થયો).

Ri´-vals, *n.* (રાઇવલ્ઝ) હરીફ; પ્રતિસ્પર્ધી.
Lord St. Leon´-ards, (લાર્ડ-સેન્ટ-લ્યોનર્ડ્ઝ) નામ છે.
Held, *v.* (હેલ્ડ) ભોગવ્યા.
High post, (હાઇ પોસ્ટ) મ્હોટો ઓહ્દો [મુખ્ય ન્યાયાધીશ.
Chan´-cel-lor, *n.* (ચૅનસેલર) વિલાયતમાં સર્વોપરી કોરટનો
John Hun´-ter, *n.* (જૉન-હન્ટર) નામ છે.
Sur´-geons, *n.* (સર્જન્ઝ) શસ્ત્રવૈદ્ય.
Ap-pren-tice, *n.* (ઍપ્રેન્ટિસ) શીખાઉ.
Cab´-in-et-mak´-er, (કૅબિનેટ-મેઇકર) કબાટ બનાવનાર.
O-ra´-tion, *n.* (ઑરેશન) ભાષણ.
In hon´-our of him, તેને માન આપવાને.
Is de-liv´-ered, *v.* (ઇઝ-ડિલિવર્ડ) આપવામાં આવેછે.
An´-nu-al-ly, *adv.* (ઍન્યુઅલિ) દરવર્ષે; વર્ષોવર્ષ.
Me´-di-cal men, (મેડિકલ-મેન) વૈદક જાણી પુરૂષો; વૈદકશાસ્ત્ર
John Har´-rison, *n.* (જૉન-હૅરિસન) નામ છે. [જાણનારા.
Time-keep´-er, *n.* (ટાઇમ-કીપર) કાળયંત્ર; કાળમાન.
Suf-fi´-ci-ent-ly, *adv.* (સફિશ્યન્ટલિ) સંપૂર્ણ રીતે.
Cor-rect´, *adj.* (કરેક્ટ) ખરો; બરોબર.
To de-ter´-mine, *inf.* (ટુ-ડિટર્મિન) નક્કી કરવાને; માપવાને.
Lon´-gi-tude, *n.* (લૉન્જિટ્યૂડ) રેખાંશ.
In-ge´-ni-ous, *adj.* (ઇન્જીન્યસ) શોધક બુદ્ધિનો; વિચક્ષણ.
Taught (himself) *v.* (ટૉટ) શીખ્યો.
Watch-mak´-ing, (વૉચ-મેકિંગ) ઘડીઆલ બનાવવાનું કામ.
Ad´-mi-ral Ben´-bow, (ઍડમિરલ-બેન્બો) દરિયાઇ સેનાપતિ
Na´-val, *adj.* (નેવલ) દરિયાઇ. [બેન્બો.
Cab´-in boy, *n.* (કૅબિન-બૉય) વહાણમાં હજુરીઓ.
Dal´-ton, *n.* (ડૉલ્ટન) નામ છે.
Chem´-ist, *n.* (કેમિસ્ટ) રસાયન શાસ્ત્રી; રસાયન વિદ્યાજ્ઞ.
A-tom´-ic the´-o-ry, (ઍટૉમિક-થીઅરિ) પરમાણુ શાસ્ત્ર.

Hum´-ble, *adj.* (હમ્બલ) ગરીબ.
Sir Jam´setji Jeejibhoy, (સરજમ્સેટજી જીજીભાઇ)નામછે.
Deal´-er, *n.* (ડીલર) વેપારી. Head, *n.* (હેડ) ઉપરી.
Found´-er, *n.* (ફાઉન્ડર) સ્થાપન કરનાર.
Parsis, *n.* (પાર્સીઝ) પારસી લોકો.
Did owe, *v.* (ડિડ-ઓ) દેવાદાર થયા.
El-e-va´-tion, *n.* (એલીવેશન) ઊંચી પદવી; મ્હોટો દરજ્જો.
Luck, *n.* (લક) નસીબ; ભાગ્ય.
Pa´-trons, *n.* (પેટ્રન્સ) મુરબ્બી; આશ્રય આપનાર.
Fa´-vours, *v.* (ફેઇવર્ઝ) ફળેછે; મદદ કરેછે.
Strong, *n.* (સ્ટ્રૉંગ) મ્હેનતુ-ઉદ્યોગી માણસો.
Æsop's fa´-ble, (ઇસપ્સ્-ફેબલ) ઇસપની કથા.
Fa´-bu-lists, *n.* (ફૅબ્યુલિસ્ટસ) કલ્પિત વાત રચનારા-જોડનારા.
Cart´-man, *n.* (કાર્ટમૅન) ગાડીવાન.
Prayed, *v.* (પ્રેઇડ) પ્રાર્થના—સ્તુતિ કીધી.
Her´-cules, *n.* (હર્ક્યુલીસ) બળદેવ.
To help, *inf.* (ટુ-હેલ્પ) ટેકો દેવાને—આપવાને.
Cart, *n.* (કાર્ટ) ગાડી. Ditch, *n.* (ડિચ) ખાઇ; (કાદવ).
Was stick´-ing, *v.* (ઉવૉઝ-સ્ટિકિંગ) ચોંટી ગઇ હતી.
Re-buked´, *v.* (રિબ્યૂકડ) ઠપકો દીધો.
Ar´-chi-tect, *n.* (આર્કિટેક્ટ) ઘડનાર.
Il-lus´-tri-ous, *adj.* (ઇલસ્ટ્રિયસ) પ્રખ્યાત; નામાંકિત.
Sa´-muel John´-son, *n.* (સૅમ્યુલ-જૉન્સન) નામ છે.
Toiled, *v.* (ટૉઇલ્ડ) અતિશ્રમ લીધો; ઘણી મ્હેનત લીધી.
Dic´-tion-a-ry, *n.* (ડિક્ષનરી) શબ્દાર્થ કોશ.
All the while, તે સઘળો વખત.
Po´-ver-ty, *n.*(પૉવર્ટિ) દરિદ્રતા; નિર્ધન અવસ્થા.
Sought, *v.* (સૉટ) શોધ્યો; યત્ન કીધું. In vain, ફોગટ; ફોકટ.
Pro-tec´-tion, *n.* (પ્રોટેક્શન) આશ્રો; આધાર; મદદ.

To be called, કેહેવડાવવાને.
Pa´-tron, *n.* (પેટ્રન) આશ્રય આપનાર. [આપનાર.
Pa´-tron of let´-ters, (પેટ્રન-ઓવ-લેટર્ઝ) વિદ્યાને ટેકો
Ap-peared´, *v.* (ઍપીયર્ડ) બહાર પડી; પ્રગટ થઈ.
Pa´-tron-age, *n.* (પેટ્રૉનેઈજ) આશ્રય; સહાયો.
Could have been, *v.* થાત (મ્હોટો માણસ). [નથી.
Dif´-fer, *v.* (ડિફર) જુદા પડેછે; વિચારને મળતા આવતા
Hu-mane´, *adj.* (હ્યુમેઇન) દયાવંત; દયાળુ.
Stern, *adj.* (સ્ટર્ન) કરડો; સખ્ત; નિર્દય.
De-vote´ (themselves), *v.* (ડિવોટ) મંડેછે; મચેછે.
A´-like, *adj.* (ઍલાઇક) સરખા; સમાન.
Hard-wórk´-ers, *n.* (હાર્ડ-વર્કર્ઝ) સખ્ત મેહેનત કરનારા.
Re-ly´, *v.* (રીલાઈ) ભરોસો રાખેછે.
Re-sem´-bles, *v.* (રિઝેમ્બલ્ઝ) મળતો આવેછે.
High in rank, મ્હોટી પદવીના.
Left (affairs), *v.* (લેફ્ટ) સોંપતા (કામકાજ).
Mi´-nis-ters, *n.* (મિનિસ્ટર્ઝ) પ્રધાનો; દીવાન. [જોઈએ.
Must (not) be de-ceived, *v.* (ડિસીવ્ડ) ઠગાવું નહીં
Con-tempt´-i-ble, *adj.* (કૉન્ટેમ્પ્ટિબલ) ધિ:કારવા જોગ.
Feed on, *v.* (ફીડ) નિર્વાહ-ગુજરાન ચલાવેછે.
Rot´-ten-ness, *n.* (રૉટનનેસ) સળો; સડો.
Will pass away, નાશ થાયછે.
Idioms:—Stephenson was born a labourer, સ્ટીવનસન એક મજુરનો છોકરો હતો. [મંડયો.
He betook himself to learning, તે વિદ્યાભ્યાસ કરવા
To what did these eminent men owe their elevation? શાથી એ નામાંકિત પુરૂષો ચડતી પદવીને પામ્યા?
Fortune favours the strong, મ્હેનતુને નસીબ ફળેછે.

LESSON XLVII.

PATIENCE.

Pa´-ti-ence, *n.* (પેશાન્સ) ખામોશી ; ધીરજ.
Pa´-ti-ent, *adj.* (પેશાન્ટ) સહનશીલ ; ધૈર્યવાન.
In´-ju-ries, *n.* (ઇન્જરીઝ) દુ:ખ ; ઇજા.
Want, *n* (ઉવૉન્ટ) ખામી, ખોટ. [ખોટ.
Want of cou´-rage, (ઉવૉન્ટ-ઑવ્-કરેજ) હિંમતનીખામી
Form´-er, *adj.* (ફૉર્મર) આગલા ; પેહેલા.
Chap´-ter, *n.* (ચૅપ્ટર) પ્રકરણ ; ભાગ.
Pre-sent´-ed, *v.* (પ્રિઝેન્ટેડ) આવતી ; માલમ પડતી.
Called it forth, (કૉલ્ડ-ફોર્થ) તે (હિંમત) દેખાડવી પડતી.
Un´-der whose arm, જેના બાહુ નીચે, જેના આશ્રય તળે.
Shel´-ter, *n.* (શેલ્ટર) આશ્રય ; રક્ષણ.
Did a-rise´, *v.* (ડિડ-એરાઇઝ) ઉત્પન્ન થતું. [બેશુદ્ધિ, ગાફેલી.
In-sens´-i-bil-i-ty, *n.* (ઇન્સેન્સિબિલિટિ) બેભાનપણું ;
Ob-tuse´-ness, *n.* (ઑબ્ટ્યુસ્નેસ) મંદપણું ; જડપણું.
In-tel-lect´-u-al, *adj.* (ઇન્ટેલેક્ચ્યુઅલ) મનની.
Parts, *n.* (પાર્ટસ) બુદ્ધિ, શક્તિ.
Feel´-ing-ly, *adv.* (ફીલિંગ્લિ) અસરકારક રીતે.
Pla´cid, *adj.* (પ્લૅસિડ) શાંત ; સૌમ્ય. [વિરૂદ્ધ, વઢકણા.
Na´-ture, *n.* (નેચર) સ્વભાવ. Jar´-ring, *adj.* (જારિંગ)
El´-e-ment, *n.* (એલીમેન્ટ) તત્વ, અંશ.
Was mixed up, *v.* (મિક્સ્ડ) મિશ્ર થયલું હતું.
Scarce (ly), *adv.* (સ્કેર્સલિ) ભાગ્યેજ. [બંગ લેવાને.
To re-ta´-li-ate, *inf.* (ટુ-રિટૅલિયેટ) બદલો વાળવા-લેવાને,
At din´-ner, (ઍટ-ડિનર) ભોજન વખતે ; જમતી વેળા.
O-ver-grown´, *adj.* (ઓવરગ્રોન) ઘણી ઘરડી.
Had buzzed, *v.* (હૅડ-બઝડ) ગુણગુણ કીધું હતું. [કીધો હતો.
(had) Tor-ment´-ed, *v.* (ટૉર્મેન્ટેડ) દુ:ખ દીધું હતું ; હેરાન

In´-fi-nite, *adj.* (ઇન્ફિનિટ) ઘણા; અતિશય.
Sash, *n.* (સૅશ) બારીનું ચોકઠું.
O´-pen-ing, *pr. p.* (ઓપનિંગ) ખુલ્લી કરીને.
To let es-cape´, *inf.* (ટુ-લેટ-એસ્કેઇપ) ઉડી જવાને.
De´-vil, *n.* (ડેવિલ) ભૂત; પિશાચ; બલા.
Get thee gone, તું નિકળ-જા.
Wide, *adj.* (ઉવાઇડ) મ્હોટી.
To hold, (ટુ-હોલ્ડ) [રાખવાને.
Idioms :—He was a man of courage, તે હિમતવાન [બહાદુર માણસ હતો.
I will not hurt a hair of thy head, તારો માથાનો વાળ પણ હું વાંકો નહીં કરૂં.
Where just occasions presented, યોગ-પ્રસંગ આવે ત્યારે.

LESSON XLVIII.

THE PET LAMB.

Hast for-got´, *v.* (હૅસ્ટ-ફર્ગૉટ) ભુલી ગયું છે.
Far away, (ફાર–અવે) ઘણે દૂર.
Flocks, *n.* (ફ્લૅાક્સ) ઘેટાંના ટોળાં.
Wert own'd, *v.* (ઉવેર્ટ-ઓઅન્ડ) ધણી કરાયો; (ધણી થયો).
From thy side, તારી પાસેથી.
For ev´-er-more, (એવર-મોર) હમેશાને માટે; સદા.
In-pi´-ty, (ઇન્-પિટી) દયાથી; દયા આવી તેથી.
Bless´-ed *adj.* (બ્લેસેડ) સુખી; સુખરૂપ.
Whith´-er, *adv.* (વિધર) ક્યાં; કઇ જગોએ.
Wouldst roam, *v.* (ઉવુડસ્ટ-રોમ) રખડત; ભટકત.
Nurse, *n.* (નર્સ) પાલન કરનાર; ઉછેરનાર.
Dam, *n.* (ડૅમ) મા (જનાવરની).
Did yean, *v.* (ડિડ-ઇન) જન્મ આપ્યો.
Kind´-er, *adj.* (કાઇન્ડર) વધારે માયાળુ.
Is work´-ing, *v.* (ઇઝ-ઉવર્કિંગ) અસર કરેછે.

Be-like´, *adv.* (બિલાઇક) કદાચ.
Alas, *interj.* (ઍલાસ) અફસોસ.
Fear´-ful, *adj.* (ફીઅર્ફુલ) ભયંકર ; તોફાની. [ગમત ; રમત.
Brooks, *n.* (બ્રૂક્સ) નાળાં. Pas´-time, *n.* (પૅસ્ટાઇમ)
Roar, *v.* (રોર) ગર્જના કરેછે. Prey, *n.* (પ્રે) શિકાર.
Need'st (not) dread, (નીડસ્ટ-નૉટ-ડ્રેડ) બિહવું નહીં. [નજીક.
Ra´-ven, *n.* (રેવન્) જંગલી કાગડો. Hard by, પાસે ;
Bleat, *v.* (બ્લીટ) બેં બેં કરવું Pull, *v.* (પુલ) ખેંચેછે.
Break of day, મળસકું ; પ્રાતઃકાળ ; વહાણું. [હતો નહીં.
Idioms :—Thou wert owned by none, તારો ધણી કોઇ
A blessed day for thee, તારે માટે તે સુખી દિવસ હતો.
'Tis thy mother's heart, તે તારી મા ઉપરનો પ્યાર છે.

---

૧. ભૂગોળવિદ્યા—જેથી પૃથ્વીની સપાટી વિશે જ્ઞાન મળે છે, તેને ભૂગોળ કહેછે.

૨. પૃથ્વી—પૃથ્વી ગોળાકાર છે ; પણ તેની ખરી આકૃતી ઉત્તર દક્ષિણ સ્હેજ ચપટી ગોળ છે, તે નારંગીના આકારની છે.

૩. ખંડ—જમીનના જે મોટા ભાગમાં ઘણા દેશો આવેલા હોય તેને ખંડ કહેછે.

૪. દ્વીપ—જે જમીનના ભાગની ચારે બાજુએ પાણી હોય તેને બેટ કે દ્વીપ કહેછે ; જેમકે આયર્લાંડ, ન્યુગીની.

૫. દ્વીપકલ્પ—જે જમીનના ભાગની ત્રણે બાજુએ પાણી હોય તેને દ્વીપકલ્પ કહેછે ; જેમ કે હિંદુસ્તાન, ઇટલી.

૬. સંયોગીભૂમી—જે જમીનનો સાંકડો ભાગ જમીનના બે મોટા ભાગને જોડેછે તેને સંયોગીભૂમી કહેછે ; જેવી કે સુએઝની, અને પનમાની.

૭. ભૂશીર—જમીનની જે અણી લાંબી થઇને સમુદ્રમાં ગએલી હોય તેને ભૂશીર કહેછે ; જેવા કે ગુડહોપ અને લાંડસએન્ડ.

૮. **પર્વત**—જમીનના વિશેષ ઊંચા ભાગને પર્વત કહેછે; જેવો કે હિમાલય, આલ્પ્સ.

૯. **મહાસાગર**—પાણીના વિશેષ મ્હોટા ભાગનેમહાસાગર કહેછે; જેવો કે હિંદી, આટલાંટીક.

૧૦. **સમુદ્ર**—મહાસાગર કરતાં પાણીના નાના ભાગને સમુદ્ર કહેછે; જેવો કે રાતો, કાળો.

૧૧. **અખાત**—જમીન ઉપર પાણીના લાંબા ગયલા ફાંટાને અખાત કહેછે; જેવો કે ઇરાની.

૧૨. **ઉપસાગર**—પ્હોળા મ્હોડાના અખાતને ઉપસાગર કહેછે; જેવો કે બિસ્કેનો ઉપસાગર.

૧૩. **સામુદ્રધુની**—પાણીના બે મોટા ભાગને સાંધનારા પાણીના નાના ભાગને સામુદ્રધુની કહેછે; જેવી કે જીબ્રાલ્ટરની સામુદ્રધુની.

૧૪. **સરોવર**—જમીનથી વીંટલાયલા પાણીના ભાગને સરોવર કહેછે; જેવું કે સુપીરિયર.

૧૫. **નદી**—મીઠા પાણીનો જે પ્રવાહ પર્વતમાંથી કે સરોવરમાંથી નિકળીને સમુદ્રને મળેછે તેને નદી કહેછે; જેવી કે નાઇલ, આમેઝોન, ટેમ્સ.

૧૬. **મૂળ**—જ્યાંથી નદી નિકળેછે તેને મૂળ કહેછે.

મુખ—જ્યાં નદી સમુદ્રને મળેછે તેને મુખ કહેછે.

પૃથ્વી પર ચાર ખંડ છે:— યૂરપ, એશિયા, આફ્રિકા (જુની દુનિયા) અને અમેરિકા (નવી દુનિયા) એશિયા ઓસ્ટ્રેલેશિયા. એ પાંચમો ખંડ ગણાયછે.

૧. એશિયાખંડ.

સીમા:—**ઉત્તરે**—ઉત્તર મહાસાગર; **પૂર્વે** પાસિફિક મહાસાગર; **દક્ષિણે**—હિંદિ મહાસાગર; **પશ્ચિમે** યૂરોપ ખંડ, ભૂમધ્ય સમુદ્ર, અને રાતો સમુદ્ર.

દેશો—**ઉત્તરે** ૧. રશ્યા અથવા **સૈબીરિયા**, મુખ્ય શેહેર

ટ્રોબોલસ્ક, આર્ટિસ નદીને કાંઠે, એસ્ટ્રાખાન મુખ્ય બંદર અને વેપારનું સ્થળ છે, અને ટિફલિસ.

૨. **પશ્ચિમે:—તુર્કસ્થાન**, મુખ્ય શેહેર સ્મર્ના, ઇજીઅન સમુદ્રને કાંઠે; અલેપ્પો, ડમાસ્કસ, બગદાદ અને બસરા એ બંદર અને વેપારનું સ્થળ છે.

૩. **અર્બસ્તાન**—મુખ્ય શેહેર મક્કા. (મહમદની જન્મ ભૂમી); મદીના, મોખા, મસ્કત, અને એડન એ મુખ્ય બંદર.

૪. **મધ્યમાં:—ઈરાન**-મુખ્ય શેહેર તેહેરાન; ઇસ્પહાન, શિરાઝ, યેઝડ, અને એસ્ટ્રાબાદ.

૫. **અફગાનીસ્તાન**-મુખ્ય શેહેર કાબૂલ, કાબૂલ નદીને કાંઠે; હેરાત, કંદહાર, જલાલાબાદ, અને ગુઝની.

૬. **બલુચીસ્તાન**— મુખ્ય શેહેર કેલાત.

૭. **સ્વતંત્રતાતાર**—મુ. શેહેર બોખારા; વેપારનું સ્થળ; ખીવ, સમરકંદ, અને તાસ્કંદ.

૮. **ટિબેટ**—મુ. શેહેર લાસા, સાંપુ નદીને કાંઠે.

૯. **ચિનાઈતાતાર**— મુ. શેહેર યાર્કંડ, યાર્કંડ નદી ઉપર; અને કાશગર વેપારનું સ્થળ છે.

૧૦. **પૂર્વ:— ચીન**— મુ. શેહેર પેકીન, પીહો નદીને કાંઠે; નેનકિન યાંગ્સીકયાંગ નદીને કાંઠે; કંતાન, મુ. બંદર, મકાઉ એ ફીરંગીને તાબેછે, અને હોંકોંગ, એ અંગ્રેજને તાબે છે. શાંગાઈ, નીંગપો, ફુચુ, એમોય.

૧૧. **જાપાન**— મુ. શેહેર જેડડો, અને મિયાકો.

૧૨. **દક્ષિણે:— સીઆમ**— મુ. શેહેર બાંકોક, મીનામ નદીને કાંઠે.

૧૩. **બ્રહ્મદેશ**— મુ. શેહેર મેનડેલ, ઇરાવતી નદીને કાંઠે; રંગૂન, આંવા, પેગુ, અને ચિતાગાંગ.

૧૪. **હિંદુસ્તાન**— મુ. શેહેર કલકત્તા, હુગ્લી નદીને કાંઠે; બનારસ, અલ્હાબાદ; લખનો, આગ્રા, દિલ્હી, લાહોર અને મુંબઈ. (હિંદુસ્તાનનું જૂદું વર્ણન જુઓ).

પર્વતો :— હિમાલય—હિંદુસ્તાનની ઉત્તરે; આલ્ટાઈ સૈબિરિયાની દક્ષિણે; કોકેસસ, કાળા અને કાસ્પીઅન સમુદ્રની વચ્ચે; તૌરસ અને લેબેનન, તુર્કસ્તાનમાં, ઉરલ, એશિયા અને યુરપની વચ્ચે; સીનાઈ, અર્બસ્તાનમાં; અને હિંદુકુશ, હિમાલયની પશ્ચિમે છે.

દ્વીપકલ્પ—એશિયામાઈનર, કાળા સમુદ્ર અને લીવાન્ટની વચ્ચે; અર્બસ્તાન, રાતા સમુદ્ર અને ઈરાની અખાતની વચ્ચે; હિંદુસ્તાન, અરબી સમુદ્ર અને બંગાળાના અખાતની વચ્ચે; કોરીઆ, પીળા અને જાપાની સમુદ્રની વચ્ચે; કામસ્ચાટકા સૈબિરિયાની પૂર્વે, ક્રોની સંયોગી ભૂમી, મલાયા અને સીઆમને જોડે છે.

ભૂશિરો :—સેવેરો અથવા ઉત્તર ભૂશીર, સૈબિરિયાની ઉત્તરે; પૂર્વ ભૂશીર સૈબિરિયાની પૂર્વે; લોપાટકા કામસ્ચાટકાની દક્ષિણે; કેમ્બોડિયા આનામની દક્ષિણે; નીગ્રેસ, પેગુની દક્ષિણે; રોમાનીયા, મલાયાની દક્ષિણે; કન્યાકુમારી, હિંદુસ્તાનની દક્ષિણે; બાબા, એશિયા માઈનરની પશ્ચિમે; અને રાસાલહદ, અર્બસ્તાનની પૂર્વે છે.

ટાપુઓ—નોવાઝ્મ્બ્લા ઉત્તર મહાસાગરમાં; સાઈપ્રસ અને રહોડસ, ભૂમધ્ય સમુદ્રમાં, સોકોટ્રા, અરેબીસમુદ્રમાં; લંકા, લક્ષદ્વીપ, અને માલદ્વીપ, હિંદી મહાસાગરમાં; આન્ડામાન અને નિકોબાર, બંગાળાના અખાતમાં; સીંગાપોર અને પીનાંગ, હિંદી અને પાસીફિક મહાસાગરની વચ્ચે; હિંદીચિન આર્કીપેલગો એમાં સૌથી મોટા સુમાત્રા, બોરનીઓ, જાવા, સોલીબીસ, ફીલીપાઈન અને મસાલાના બેટો; હેનાન મકાઉ, હોંકોંગ અને ફોરમોસ્સા ચીનાઈ સમુદ્રમાં; જાપાની બેટો (નીફોન, જેસ્સો, અને કીસ્સુ) પાસીફિક મહાસાગરમાં; સાગેલીઅન, કોરીઆની પૂર્વે; અને કયુરાઈલ ટાપુઓ, કામસ્ચાટકાની દક્ષિણે છે.

સમુદ્રો:— **ઓકોટસ્કોનો** સમુદ્ર, સૈબીરિયાની પૂર્વે; **કામસ્ચાટકાનો** સમુદ્ર, કામસ્ચાટકા અને અમેરિકાની વચ્ચે; **જાપાની** સમુદ્ર, જાપાન અને ચીનાઈતાતારની વચ્ચે; **પીળો** સમુદ્ર, કોરીઆ અને ચીનની વચ્ચે; **ચીનાઈ** સમુદ્ર, ચીનની દક્ષિણે; **અરબી** સમુદ્ર, અર્બસ્તાન અને હિંદુસ્તાનની વચ્ચે; **રાતો** સમુદ્ર, અર્બસ્તાન અને આફ્રિકાની વચ્ચે; અને **લીવાન્ટ**, ભૂમધ્ય સમુદ્રનો પૂર્વ ભાગ છે.

અખાત અને ઉપસાગરો:— **ઓબીનો** અખાત, ઉત્તર મહાસાગરમાં; **તાતારનો** અખાત, સગેલીઅન અને તાતારની વચ્ચે; **ટોંકવીનનો** અખાત, કોચીન-ચીનની વચ્ચે; **સીઆમનો** અખાત, સીઆમ અને કેમ્બોડીઆની વચ્ચે; હિંદી મહાસાગરમાં, બ્રહ્મ દેશની દક્ષિણે **માર્તબાનનો** અખાત, **બંગાળાનો** અખાત, હિંદુસ્તાનની પૂર્વે; **મનારનો** અખાત, હિંદુસ્તાન અને લંકાની વચ્ચે; **ખંભાત** અને **કછનો** અખાત, હિંદુસ્તાનની પશ્ચિમે; અને ઈરાની અખાત, અર્બસ્તાન અને ઈરાનની વચ્ચે છે.

સામુદ્રધુની:— **બાબલમાંદેબ**, રાતાસમુદ્ર આગળ; **ઓરમઝ**, ઈરાની અખાત આગળ; **પાકની** સામુદ્રધુની, લંકા અને હિંદુસ્તાનની વચ્ચે; **મલાકા**, મલાકા અને સુમાત્રાની વચ્ચે; **સંડા**, સુમાત્રા અને જાવાની વચ્ચે; **મકાસાર**, બોરનીઓ અને સીલિબીસની વચ્ચે; **બેહેરીંગ**, એશિયા અને અમેરિકાની વચ્ચે; અને **ઉવેઇગાટસ**, નોવાઝેમબ્લા અને સૈબીરિયાની વચ્ચે છે.

સરોવરો:— **કાસ્પીઅન** સમુદ્ર, ઈરાનની ઉત્તરે છે; **એરલ**, તાતારમાં છે; **બેઈકલ સરોવર**, સૈબીરિયામાં છે; **વાન સરોવર**, તુર્કસ્તાનમાં છે; **મૃત્યુ સરોવર**, જૂડીઆમાં છે; **ટોંકીંગ સરોવર**, ચીનમાંછે; **માનસ સરોવર** અને **રાવણહ્રદ**, ટીબેટમાં છે.

નદીઓ:— **ઓબી**, **યેનીસી**, અને **લીના** સૈબીરિયામાં; **આમુ** અને **સગેલીઅન**, ચીનાઈ તાતારમાં; **હોઆંગહો**, અને **યાંગ્સીક્યાંગ**, ચીનમાં; **ઈરાવતી**, બ્રહ્મદેશમાં; **બ્રહ્મપુત્રા**, **ગંગા**, **સિંધુ**

મહાનદી, ગોદાવરી, કૃષ્ણા, અને નર્મદા, હિંદુસ્તાનમાં; સીહોન અને આમુ, સ્વતંત્રતાતારમાં; યુફ્રેટીસ અને ટેગ્રીસ તુર્કસ્તાનમાં છે.

વસ્તી અને વિસ્તાર:— એશિયાખંડ વસ્તી અને વિસ્તારમાં સર્વથી મોટો છે. એનો વિસ્તાર એક કરોડ ને સાઠ લાખ ચોરસ માઇલ છે. એ આખી પૃથિવનો એક તૃતીયાંસ છે. એની વસ્તી સીત્તોતેર કરોડની છે. તેમાં ચીન, હિંદુસ્તાન અને જાપાનમાં વસ્તી ઘણી ઘાડી છે.

હવા:— એશિયાના દક્ષિણ ભાગોની હવા ગરમ છે. મધ્ય ભાગની ઉનાળામાં ગરમ હોયછે અને શિયાળામાં ઠંડી હોયછે. અને ઉત્તર ભાગમાં ઠંડી અતિશય પડેછે

ખનીજ પદાર્થો:— સોનું અને રૂપું રશ્યામાં મળેછે; પારો એ ચીન અને જાપાનમાં મળેછે; કલઇ એ હિંદી ચીનમાં મળેછે; લોઢું, સીસું, ત્રાંબું, કોલસા અને મીઠું એ ઘણા ભાગોમાં માલમ પડેછે; હિંદુસ્તાનમાં આખી દુનીયામાં સૌથી સરસ હીરા જડેછે, અને બ્રહ્મ દેશ અને સિંહલ દ્વીપમાં માણેક, નીલમ ઘણાં સારાં મળેછે.

પાક:— દક્ષિણ દેશોમાં ચોખા પાકેછે; ઘઊં, જવ, વગેરે ઉત્તરમાં વધારે પાકેછે. એશિયાના દક્ષિણ ભાગમાં તેજાન, પાકેછે; ચીન, જાપાન અને હિંદુસ્તાનમાં ચાહ પાકેછે; સિંહલદ્વીપ, હિંદુસ્તાન અને અર્બસ્તાનમાં બૂન પાકેછે; રૂ; ગળી, અને અનાજ હિંદુસ્તાનમાં પાકેછે. તાડ અને શેરડી ગરમ ભાગોમાં પાકેછે.

પ્રાણીઓ:— હાથી, ગેંડા, વાઘ, જુદી જુદી તરેહનાં સુંદર પક્ષિઓ, સાપો વગેરે અતિશય પાકેછે; અર્બસ્તાન અને ઇરાનમાં ઘોડા ઘણા સરસ થાયછે.

ધર્મ:— દુનીયાના સઘળા મોટા ધર્મોની એશિયામાં ઉત્પત્તિ છે; હિંદુસ્તાનમાં હિંદુધર્મ ચાલેછે, હિંદીચીન, ચીન, અને મધ્ય એશિયામાં બુધ ધર્મ ચાલેછે; મુસલમાની ધર્મ મુખ્યત્વે કરીને પશ્ચિમ ભાગમાં ચાલેછે અને ખ્રીસ્તી ધર્મ કોઇ કોઇ માનેછે.

હિંદુસ્તાન.

સીમા:— ઉત્તરે, હિમાલય પર્વત; પૂર્વે, બ્રહ્મદેશ અને બંગાળાનો અખાત; દક્ષિણે, હિંદી મહાસાગર; પશ્ચિમે, અરબ્બી સમુદ્ર, બલુચીસ્તાન, અને અફગાનીસ્તાન.

પર્વતો:—હિમાલય, દુનિયામાં સૌથી ઊંચો, હિંદુસ્તાનની ઉત્તરે છે; શિવાલીક, સતલજ અને ગંગા નદીની વચ્ચે છે; વિંધ્યા, નર્મદા નદીની ઉત્તરે છે; સાતપૂડા, નર્મદા નદીની દક્ષિણે છે; પૂર્વ અને પશ્ચિમ ઘાટો; નીલગીરી પર્વત એ પૂર્વ અને પશ્ચિમ ઘાટોને સાંધે છે.

ભૂશીરો:—કન્યાકુમારિ, હિંદુસ્તાનની દક્ષિણે; કાલીમીર, ટ્રાનક્વીબારની દક્ષિણે; અને પાલમાયરા, ઓરીસામાં છે.

દ્વીપકલ્પો:— કછ, સિંધની દક્ષિણે; કાઠીઆવાડ અને ગુજરાત, એ ખંભાત અને કછના અખાતની વચ્ચે છે.

ટાપુઓ:— અરબ્બી સમુદ્રમાં દીવ, સાષ્ટી, અને મુંબઈ; બંગાળાના અખાતમાં રામેશ્વર; હુગલીના મુખઆગળ સગર બેટ.

સરોવરો:— વલનર, એ કાશ્મીરમાં છે; મંચુર, એ સિંધમાં છે; શંભર, અજમેરની ઉત્તરે છે; અને ચિલ્કા, એ ઓરીસામાં છે.

મુખ્ય નદીઓ:— બ્રહ્મપુત્રા, હિમાલય પર્વતની ઉત્તરેથી નિકળીને ગંગા નદીના પૂર્વ કાંઠાને મળી, આસામ અને બંગાળામાં થઈ, બંગાળાના અખાતને મળેછે; ગંગા નદી તથા હુગલી, હિમાલયની દક્ષિણેથી નિકળી બંગાલાના અખાતને મળેછે: એની મુખ્ય શાખા ગોગ્રા, જમના, ચંબલ, સોન, રામગંગા, ગંડક, ગોમતી વગેરે છે; સિંધુ નદી એ હિમાલયની ઉત્તરેથી નિકળી અરબ્બી સમુદ્રમાં પડેછે; એની મુખ્ય પાંચ શાખા જેલમ, બીયાસ, રવી, ચીનાબ, અને સતલજ છે; નર્મદા અને તાપી ખંભાતના અખાતને મળેછે; કૃષ્ણા, મહાનદી, ગોદાવરી, કાવેરી એ બંગાળાના અખાતને મળેછે.

બ્રિટિશ રાજ્યના મુખ્ય ત્રણ ઈલાકા છે:— બંગાળા, મુંબઈ [અને મદ્રાસ ઈલાકો.

(અ) બંગાળા ઈલાકાના મુખ્ય પાંચ ભાગ છે:—

૧ પંજાબ ૨ નોન રેગ્યુલેશન ડિસ્ટ્રીક્ટસ ૩ વાયવ્ય દિશાના પ્રાંતો ૪ આઉદ ૫ લોઅર પ્રોવીન્સીસ ૬ અને મધ્ય દેશો.

૧ પંજાબ :— મુખ્ય શેહેરો— લાહોર, રવી નદી ઉપર, પેશાવર, ગુજરાત, શીરોશા, મુડકી, મુલતાન અમૃતસર, દિલ્હી; પાનીપત, લુધીઆના, અલીવાલ, સીમલા, અટક, ચાલીઅનવાલા, રાવલપીંડી, કોહત, થાણેશ્વર, સીમળા, અને જેહેલમ.

૨ નોનરેગ્યુલેશન ડિસ્ટ્રીક્ટસ :— મુ. શેહેરો, કુમાઉ, ઘરવાલ અને અજમેર.

૩ વાયવ્ય પ્રાંતો :—મુ. શેહેરો, અલાહાબાદ અથવા પ્રયાગ, ગંગા અને જમનાના સંગમ ઉપર, કાનપોર, સીરામપોર, રૂરકી, હુરદ્વાર, મીરત, આગ્રા, જમના ઉપર, મથુરા, કનોજ, બનારસ,, (કાશી), ગાઝીપુર એ ત્રણે ગંગા નદી ઉપર, અને મીરજાપુર, બરેલી, શરાનપુર અને ફરક્કાબાદ.

૪ આઉદ :— મુ. શેહેરો, લખનો, ગોમતી નદી ઉપર, ફૈઝાબાદ, અયોધ્યા અને રાયબરેલી.

૫ દક્ષિણ પ્રાંતો :—એમાં બંગાળા, બહાર, ઓરીસા, છોટાનાગપોર અને આસામ.

૧ બંગાળા:—એમાં કલકત્તા, અલીપુર, પ્લાસી, ઢાકા, ચીતાગોંગ, મુરશીદાબાદ, બુરાનપુર, બર્ડવાન, હુગલી, ચીનસુરા, સીરામપુર, મુરશીદાબાદ, કાચાર અને રંગપુર. [ભાગળપુર.

૨ બાહાર:—પટના, ગંગા નદી ઉપર. ગયા, મોંગીર અને

૩ ઓરીસા:— બાલાસોર, કટક, મહાનદી ઉપર, અને જગન્નાથપુરી.

૪ છોટાનાગપોર:— રામગઢ.

૫ આસામ:— ગૌહતિ, બ્રહ્મપુત્રા ઉપર, તેજપુર અને મોહ્ડા, પૂર્ણીઆ. [અને જેપુર, સંભલપુર મહાનંદી ઉપર.

૬ મધ્યદેશો:— એમાં નાગપોર, રતનપુર, જબલપુર,

૭ સીરગુજામાં:— સિરગુજા.

(આ) મુંબાઈ ઈલાકો :—મુ. શેહેર મુંબાઈ.

૧ સિંધ એમાં હેદ્રાબાદ, સિંધુ નદી ઉપર, શિકારપુર, ખેરપુર, કરાંચી, અમરકોટ, કોટડી અને હાલા.

૨ મુંબાઈની ઉત્તરના પ્રાંતો—એમાં અમદાવાદ, સાબરમતી ઊપર ; ખેડા, ભરૂચ, નર્મદા ઉપર ; સુરત, તાપી ઉપર ; વસાઇ અને થાણા.

૩ મુંબાઈની દક્ષિણના પ્રાંતો—અહમદનગર, ધુળીઆ, પુના, સતારા, માહબળેશ્વર, બીજાપુર, કોલાપુર, રત્નાગીરી, વીજયદુર્ગ, સાવંતવાડી, બેલગામ. ધારવાડ, હોનાવાડ, શોલાપુર અને અરેબીઆમાં એડન.

(ઈ) મદ્રાસ ઈલાકો :—મુ. શેહેર— મદ્રાસ, કોરોમાંડલ કીનારા ઉપર, ગંજામ, બરામપુર, રાજમાહેંદ્રી, મછુલીપટ્ટણ, વેલોર અને બેઝવાડા.

૨ કર્ણાટક, એમાં આર્કટ, વેલોર, ચીતુર, કોનજેવરામ ત્ર્યુચીકટ, કડલોર, પોર્ટોનોવો, તાંજોર, નાગપટણ, ટ્રીચાનાપોલી, રામનાથ, મંગલુર, કાલીકટ, કાનાનોર, કોચાન, કોઈમબેટુર, અને ઉતાકામંડ. [આરાકાન.

(ઉ) બ્રિટિશ બ્રહ્મદેશ :—૧ આરાકાન—મુ. શેહેર

૨ પેગુ–એમાં પેગુ, રંગુન ; ડોનાબ્યુ અને બસીન.

૩ ટીનાસરીમ– ટીનાસરીમ, મુલમીન, માર્ટાબાન, આમહર્સ્ટ. [મલાકા, સીંગાપોર.

૪ સ્ટ્રેઈટસંસ્થાનો—પ્યુલોપીનાંગ, વેલેસ્લી પ્રાંત,

દેશીરાજ્યો.

(૧) રજપુતાના-જોધપુર, ભરતપુર, જેપુર, બીકાનેર, બુંદી, જસલમીર, અને ઉદેપુર.

(૨) ભાવલપુર-ભાવલપુર. [ઉજ્જન, ઈંદોર, મહુ, ભોપાલ.

(૩) સિંધીઆનું–ગ્વાલીઅર, નીમચ ક્ષિપ્રા નદી ઉપર,

(૪) બુંદેલખંડ-લ્હેરી, જાંહાંસી અને રેવા.

(૫) કાશ્મીર-કાશ્મીર, અથવા શ્રીનગર જ્હેલમ નદી ઊપર, લ્હે અથવા લાડક.

(૬) નીઝામનું રાજ્ય—હૈદ્રાબાદ, ગોવલકોંડા, વરંગુળ, શીકંદરાબાદ, બીડર, ઔરંગાબાદ, એલોરા, જાલના અને દોલતાબાદ.

(૭) મણીપુર અને સીકીમ-એ બંગાળા ઈલાકામાં છે.

(૮) મૈસુર-શ્રીરંગપટણ, બંગલુર, બેડનોર, કુર્ગ, હરીહર અને કોચીન.

(૯) ત્રાવણકોર—ત્રીવાન્દ્રમ, અલીપાલી અને ક્વીલોન.

(૧) મુંબાઈ ઈલાકામાં—શેરપુર, કછ, ભુજ, માંડવી, વડોદરા, ખંભાત, પાટણસોમનાથ, પાલણપુર, ડીસા, પોરબંદર; ભાવનગર, અને જામનગર.

સ્વતંત્ર સંસ્થાનો.

૧ નીપાળ-ખટમંડુ, ગુરખા, અને મકવાનપોર.

૨ ભુટાન-ટાસીટયુડન. (ટાસીસ્યુડન).

પરદેશીરાજ્યો.

૧ ફ્રેંચના તાબાના—ચંદ્રનગર, યેનોન, પોંડીચરી, માહી અને કેરીકલ.

૨ પોર્ટુગીસના તાબાના—ગોવા, દમણ, અને દીવ.

મુખ્ય રણક્ષેત્રો.

ગુજરાત, ફીરોશા, દિલ્હી, પાણીપત, અલીવાલ, ચીલીઅનવોલા, અજમેર, આગ્રા, પ્લાસી, ચીનસુરા, ગંજામ, પોર્ટોનોવો, થાનેશ્વર, પટાણા, અસાઈ, રંગુન, અને ચીનસુરા.

પ્રાણીઓ:— હાથી, વાઘ, સિંહ, ગેંડા, રીંછ, વાંદરા, ઊંટ, ઘોડા, ભેંસ, બકરાં વગેરે પક્ષિઓ નાના પ્રકારનાં પુષ્કળ નીપજેછે; સર્પ, મગર, વગેરે બીજાં ઘણાં છે.

ખનીજ પદાર્થો— લોઢું અને કોલસા ઘણું કરીને હિંદુસ્તાનના દરેક ભાગમાંથી મળી આવેછે; રૂપું એ બંગાળાના જંગલમાં પુષ્કળ મળી આવેછે; સોનું એ ટીનાસરીમ, પંજાબ અને મલબાર કીનારા ઉપર મળી આવેછે; હીરા એ સંભલપુર, ગોવલકોંડા, અને બીજાપુરમાં જડેછે; હીરા, મીઠું દરીયા

કીનારે પકવવામાં આવેછે, અને પંજાબમાં પહાડ અને ખાણમાંથી નીકળેછે.

ભાષા— ઓછામાં ઓછી ત્રીસ ભાષા હિંદુસ્તાનમાં બોલાયછે. તેમાં મુખ્ય હિંદુસ્તાની, તામીલ, હિંદી, બંગાળી, મરાઠી, ગુજરાતી, પંજાબી, સીંધી વગેરે.

ધર્મ— હિંદુસ્તાનમાં મુખ્ય ત્રણ ધર્મ છે. હિંદુ, બુધ, અને મુસલમાની; અને કોઈ કોઈ હાલ ખ્રિસ્તી ધર્મ પાળેછે. બીજા નવા ઘણા ઉત્પન્ન થતા જાયછે.

વેપારની જનસો— કપાસ, અફીણ, ચોખા, ગળી, રેશમ, ઉન, ખાંડ, શૂન અને ચાહ. એટલાં હિંદુસ્તાનથી દેશાવર ખાતે મોકલવામાં આવેછે. સુતરનું, રેશમી, અને ઉનનું કાપડ, લોહખંડના ઓજારો, કાચ, એ દેશાવરથી આવેછે. કાશ્મીરની શાલ હજી અનુપમ છે. હાથીદાંતનું કામ, સોના રૂપાંનાં ઘરેણાં અને ભરતકામ ઘણું સરસ થાયછે.

મેહેસુલ, જમીનનો કર— એની ઉપજ સૌથી વધારે છે. અફીણની દર વરસની પેદાસ લગભગ આઠ કરોડની છે. કુલ ઉપજ પચાસ કરોડની છે.

હિંદુસ્તાનના રાજકીય ભાગો.

આખા હિંદુસ્તાનનો ઉપરી ગવરનર જનરલ છે. બંગાળામાં વાયવ્ય પ્રાંતોમાં, અને પંજાબમાં લેફટેનંટ ગવરનરોનો અધિકાર છે; અઉદ, મધ્ય પ્રાંતો, અને બ્રિટિશ બ્રહ્મદેશમાં ચીફ કમિશનરનો અધિકાર છે, અને મુંબઈ અને મદ્રાસમાં ગવરનરનો અધિકાર છે.

યુરોપ ખંડ

સીમા— ઉત્તરે, ઉત્તર મહાસાગર, પૂર્વે કાસ્પીઅન સમુદ્ર, એઝોફનો સમુદ્ર, વોલ્ગા અને ડોન નદી, અને ઉરલ પર્વત; દક્ષિણે ભૂમધ્ય સમુદ્ર અને કાળો સમુદ્ર; પશ્ચિમે આટલાંટિક મહાસાગર.

દેશો— ઉત્તરે, **૧ રશીઆ** મુ. શેહેર સેન્ટપીટર્સબર્ગ નીવા નદી ઉપર; મોસ્કો અને ક્રોન્સટાડ. [અને કાર્લસ્ક્રોના.

૨ સ્વીડન— મુખ્ય શેહેર સ્ટોકહોમ મીલર સરોવર ઉપર;

૩ નોર્વે— મુ. શેહેર ક્રીસ્ચીઆના અને બર્ગેન.

૪ ડેન્માર્ક— મુ. શેહેર કોપન હેગન; અને એલ્સીનોર.

૫ વાયવ્યદિશાએ— ઈંગ્લાંડ, વેલ્સ મુ. શેહેર લંડન ટેમ્સ નદી ઉપર; યોર્ક લીવરપૂલ અને મેન્ચેસ્ટર રૂનાં સ્થળો, કેમબ્રીજ, સૌથામટન, બર્મીંગહામ, શેફીલ્ડ, ન્યૂકાસલ, પોર્ટસ્મથ, પ્લિમથ, ગ્લોસ્ટર, બ્રીસ્સલ. વગેરે.

૬ સ્કોટલંડ— મુ. શેહેર એડીનબરો; ગ્લાસગો, આબર્ડીન, સ્ટર્લીંગ, પર્થ, પેસ્લી.

૭ આયર્લંડ— મુ. શેહેર ડબ્લીન લિફી નદીને કાંઠે, બેલફાસ્ટ; વોટરફોર્ડ, લંડનડરિ, અને લિમરિક.

૮ મધ્યમાં— જર્માની મુ. શેહેર ડ્રેસ્ડન, લીપઝીક મ્યુનીક.

૯ આસ્ટ્રીઆ— મુ. શેહેર વીએના ડેન્યુબ નદી પર; પ્રેગ, અને પ્રેસ્બર્ગ. [અને કોનીગસબર્ગ.

૧૦ પ્રશ્યા— મુ. શેહેર બર્લિન સ્પ્રી નદી પર; ગોટીનજન,

૧૧ પોલંડ— મુ. શેહેર, વારસો, વીસ્ચુલા નદી પર; અને ક્રાકાઉ. [જીનીવા.

૧૨ સ્વીતઝર્લાંડ— મુ. શેહર બર્ને આર નદી પર; અને

૧૩ હોલંડ— મુ. શેહેર આમાસ્ટર્ડામ વાઈ નદી ઉપર.

૧૪ બેલ્જ્યમ— મુ. શેહેર બ્રશેલ્સ સેન્ન નદી ઉપર; વોટર્લુ, ઘેન્ટ, અને આન્ટવર્પ.

૧૫ ફ્રાન્સ— મુ. શેહેર પારિસ સેન નદી પર; માર્સેલ્સ, અને ટુલોન (બંદરો), લાયોન્સ, નાન્ટસ, ઓરલીન્સ, કાલે.

૧૬ દક્ષિણે, સ્પેન— મુ. શેહેર મેડ્રીડ માન્ઝનારીસ નદી પર; બાર્સિલોના જીબ્રાલ્ટર અને કેડિઝ. ઓપોર્ટો.

૧૭ પોર્ટુગલ— મુ. શેહેર લીસ્બન ટેગસ નદી પર; અને

૧૮ ઈટલી— મુ. શેહેર ફ્લોરેન્સ આર્નો નદી પર; રોમ, નેપલ્સ, મીલાન, અને ટ્યૂરીન. [નોપાલ, અને રશ્ચક.

૧૯ તુર્કસ્તાન— મુ. શેહેર કોન્સ્ટાન્ટીનોપલ, એડ્રીઆ-

૨૦ ગ્રીસ— મુ. શેહેર આથન્સ, થીબ્સ, કોરીન્થ અને સ્પાર્ટા.

પર્વતો— ઉરલ, યૂરપ અને એશિયાની વચ્ચે; ડોફ્ર-

ફીલ્ડ, નોર્વે અને સ્વીડનની વચ્ચે; ગ્રામ્પીઅન અને બેન્નેવીસ; સ્કોટલંડમાં ચીવીયટ, ઈંગ્લંડ અને સ્કોટલંડની વચ્ચે; પીરીનીઝ સ્પેન અને ફ્રાંસની વચ્ચે; આલ્પ્સ ઈટલીને ફ્રાંસ, સ્વીત્ઝર્લાંડ, અને જર્મનીથી જુદો પાડેછે; કાર્પેથીઅન, ઓસ્ટ્રીઆમાં; આપીનાઈન્સ, ઈટલીમાં; પાર્નેસસ અને હેલીકન ગ્રીસમાં; એટના (જ્વાળામુખી) સીસીલીમાં; વીસુવીઅસ (જ્વાળામુખી) નેપલ્સની પાસે; અને હેકલા (જ્વાળામુખી) આઈસલંડમાં છે.

દ્વીપકલ્પ—**સ્કાન્ડીનેવીઆનો** દ્વી. નોર્વે અને સ્વીડનને સમાવેછે; જટલાંડ ડેનમાર્કમાં છે; આઈબિરિયન સ્પેન અને પોર્ટુગાલને સમાવેછે; ઈટલી ભૂમધ્ય સમુદ્ર અને આડ્રિયાટિક સમુદ્ર વચ્ચે; મોરીઆ ગ્રીસમાં છે; અને ક્રીમીઆ કાળા સમુદ્રમાં છે.

સંયોગી ભૂમી:—**કોરિન્થ** એ મોરીઆ અને ગ્રીસને જોડેછે; પેરીકોપ એ ક્રીમીઆ અને રશ્યાને જોડેછે.

ભુશીરો:—**ઉત્તરકેપ**; નોર્વેની ઉત્તરે; નેઈઝ નોર્વેની દક્ષિણે; ક્લીઅર આયર્લાંડની દક્ષિણે; લાંડસેન્ડ ઈંગ્લંડની દક્ષિણે; લાહોગ ફ્રાન્સની પશ્ચિમે; ફિનિસ્ટર અને ઓર્ટીગલ સ્પેનની પશ્ચિમે; રોકા પોર્ટુગલની દક્ષિણે; સ્પાર્ટિવેન્ટો ઈટલીની દક્ષિણે; અને માતાપાન ગ્રીસની દક્ષિણે છે.

બેટો:—**ઉત્તરમહાસાગરમાં**, નોવાઝેમ્બ્લા અને સ્પીટ-સબર્ગન, અને લોફોડન; **આટલાંટિક મહાસાગરમાં**, આઈસલાંડ અને ફેરો, ગ્રેટબ્રિટન અને આયર્લાંડ, ઓર્કની અને શેટલાંડ, આઝોર્સ; વાઈટ એ અંગ્રેજી ખાડીમાં છે; આઈલ ઓફ મેન, એંગલસી, અને હોલીહેડ, ઉવેલ્સની ઉત્તરે; સીલી બેટો લાંડસેન્ડની પાસે; જર્સી, ગર્ન્સિ, આલ્ડર્ની, અને સાર્ક એ ફ્રાન્સના કીનારા પર; **બાલ્ટીક સમુદ્રમાં**, ઓલાંડ, ગોથલાંડ, ઓસેલ, ઝીલંડ, ફ્યુન, અને હેલીગોલાંડ; **ભૂમધ્ય સમુદ્રમાં**—મેજોરકા, માઈનોરકા, આઈવીસા, ફોરમેનટેરા, કોરસીકા, સાર્ડીનીઆ, સિસિલી, એલ્બા, લીપેરી, આયોનીઅન બેટો, (માલ્ટા, ગોઝો, કાન્ડીઆ, નેગ્રોપોન્ટ, અને સાઈક્લેડીસ).

સમુદ્રો— ઉત્તર મહાસાગરમાં શ્વેતસમુદ્ર, એ રશ્યાની ઉત્તરે: આટલાંટિક મહાસાગરમાં જર્મન સમુદ્ર, એ ગ્રેટબ્રિટન અને ડેનમાર્કની વચ્ચે; બાલ્ટિક એ સ્વીડન, પ્રશ્યા, અને રશ્યા વચ્ચે; ભૂમધ્ય સમુદ્ર યુરપ અને આફ્રિકાની વચ્ચે; કાળો સમુદ્ર, એઝોફનો સમુદ્ર અને માર્મોરાનો સમુદ્ર એ યુરપ અને એશિયાની વચ્ચે છે.

અખાત અને ઉપસાગરો— બાથનીઆનો અખાત સ્વીડન અને રશ્યાની વચ્ચે; ફીનલાંડ અને રાઈગાનો અખાત એ રશ્યાની પશ્ચિમે; બિસ્કેનો ઉપસાગર ફ્રાન્સની પશ્ચિમે; લાયન્સનો અખાત ફ્રાન્સની દક્ષિણે; જીનોઆનો અખાત ઈટલીની ઉત્તર તરફ; વેનીસ અથવા એડ્રીઆટીકનો અખાત ઈટલી અને તુર્કસ્તાનની વચ્ચે; ટારેન્ટોનો અખાત ઈટલીની દક્ષિણે; અને કોરિન્થ અથવા લીપાન્ટોનો અખાત એ મોરીઅ અને ગ્રીસની વચ્ચે છે.

સામુદ્રધુનીઓ, અને ખાડીઓ— સાઉન્ડ સ્વીડન અને ઝીલાંડની વચ્ચે; ગ્રેટ બેલ્ટ, ઝીલંડ અને ફ્યુનનની વચ્ચે; કાટીગાટ, ડેનમાર્ક અને સ્વીડનની વચ્ચે; સ્કેગરાક નોર્વે અને જટલાંડની વચ્ચે; ડોવરની સામુદ્રધુની, ડોવર અને કાલેની વચ્ચે; અંગ્રેજી ખાડી, ઈંગ્લાંડ અને ફ્રાન્સની વચ્ચે; સેન્ટજીઓરજની ખાડી, ઈંગ્લંડ અને આયર્લાંડની વચ્ચે; બ્રિસ્ટલ ખાડી, ઈંગ્લંડના પશ્ચિમ કીનારા પર; જીબ્રાલ્ટરની સામુદ્રધુની, સ્પેન અને આફ્રિકાની વચ્ચે; મેસીનાની સામુદ્રધુની ઈટલી અને સિસિલીની વચ્ચે; ડારડેનલ્સ, એ મારમોરા અને આર્કીપેલેગોને સાંધેછે; અને કોન્સ્ટેન્ટીનોપલની સામુદ્રધુની, મારમોરા અને કાળા સમુદ્રને જોડેછે.

સરોવરો— લાડોગા અને ઓનીગા, રશ્યામાં છે; વેનર, વેટર, અને મીલર સ્વીડનમાં છે; કોન્સ્ટન્સ અને જીનીવા, સ્વિટ્ઝર્લાંડમાં છે; ડરવંતવાટર અને ઉઈન્ડરમીઅર; ઈંગ્લંડમાં.

મુખ્ય નદીઓ—ટેમ્સ; મર્સી, હમ્બર, અને સેવર્ન ઈંગ્લંડમાં.
(લીફી અને શાનન) આયર્લાંડમાં.
(સીન, લુઆર, અને ગારોન) ફ્રાન્સમાં.
(ડુરો, અને ટેગસ) સ્પેન અને પોર્ટુગાલમાં.
(રોન) ફ્રાન્સ અને સ્વિટ્ઝર્લાન્ડમાં.
(રાઈન) હોલંડ, જર્મની, અને સ્વિટ્ઝર્લાંડમાં.
(વિસ્ચ્યુલા) જર્મની, પ્રશ્યા, અને રશ્યામાં.
(માસ અને શેલ્ડ) બેલજ્યમ અને હોલંડમાં.
(ડાન્યુબ) જર્મની, આસ્ટ્રીઆ, સ્વિટ્ઝર્લાંડ, અને તુર્કસ્તાનમાં.
(એલ્બ અને ઓડર) જર્મનીમાં.
(વોલ્ગા યુરપમાં મ્હોટી નદી. ડોન, અને નીપર) રશ્યામાં.
(પો) સ્વિટ્ઝર્લાંડ અને ઈટલીમાં.
(આર્નો અને ટાઈબર) ઈટલીમાં.

આફ્રિકા.

સીમા— ઉત્તરે, ભૂમધ્ય સમુદ્ર; પૂર્વે, હિંદીમહાસાગર, અને રાતો સમુદ્ર; દક્ષિણે દક્ષિણ મહાસાગર; અને પશ્ચિમે—આટલાંટીક મહાસાગર.

દેશો—ઉત્તરે, ૧ **બાર્બારિ સંસ્થાનો**, એમાં ચાર મ્હોટા દેશો છે; ૨ **મોરોક્કો** એનું મુખ્ય શેહેર મોરોકો; **એલજીરીઆ** એમાં મુખ્ય શેહેર એલજીરીઆ; ૩ **ટ્યૂનીસ** એમાં મુખ્ય શેહેર ટ્યૂનીસ; ૪ **ટ્રિપોલિ** એમાં મુખ્ય શેહેર ટ્રિપોલી; અને બારકા એમાં મુખ્ય શેહેર બારકા છે.

વાયવ્યદિશાએ—૨ **ઈજીપ્ત અથવા મિસર**, મુ. શેહેર કાયરો નાઈલ નદીને કાંઠે, અને અલેક્ઝાન્ડ્રીઆ.

૩. **ન્યુબિયા**— મુ. શેહેર ખારટૂમ નાઈલ નદી ઉપર છે.
૪. **આબિસીન્યા**— મુ. શેહેર ગોંડર, ડેમ્બીઆ સરોવર [પર છે.
૫. **પૂર્વેઃ—આજાન**— મુ. શેહેર આજાન.
૬. **જંગબાર**— મુ. શેહેર જંગબાર.

૭. મોઝમબીક—મુ. શેહેર સેના ઝામબેઝી નદી ઉપર છે.

૮. સોફાલા મુ. શેહેર સોફાલા.

૯. મધ્યમાં—સહારા અને નાઈગ્રીશિયા—મુ. શેહેર સેગો અને ટિમ્બકટુ જોલીબા નદી પર; સોકાટુ, હાઉસા, બોરનું, ડારફર, અને ફેઝાન.

૧૦. દક્ષિણે—કેપકોલોની—મુ. શેહેર કેપટાઉન ટેબલ અખાત પર છે; નેટાલ અને કાફ્રેરિયા.

૧૧. પશ્ચિમે—સેનીગામ્બીઆ, મુ. શેહેર ફોર્ટ સેન્ટ લૂઈ, સેનીગલ નદી પર છે. [અને કેપકોસ્ટ કાસલ.

૧૨. અપરગીની—મુ. શેહેર ફ્રીટાઉન; અશાન્ટી

૧૩. લોઅરગીની-મુ.શેહેર સેન્ટસેલવેડોર,અનેલોઆંગો.

પર્વતો—આટલસ મોરોકોની પૂર્વેથી મિસર સુધી; કોંગ ગીનીની ઉત્તરે; કામેરૂન અપરગીનીની આગળ અને લુપાટા મોઝમ્બીકની પશ્ચિમે છે.

ભૂશીરો—બોન અને સ્પાર્ટલ ઉત્તરે; બ્લાંકો સહારાની પશ્ચિમે; વર્ડ આફ્રિકાની પશ્ચિમે; ગુડહોપ અને આગલસ કેપકોલોનીની દક્ષિણે; ગાડાફુઈ આફ્રિકાની પૂર્વે.

ટાપુઓ—આઝોર્સ, કેપવર્ડ, સેન્ટટોમસ, કનેરીસ, અને ફરનાન્ડોપો આટલાંટિક મહાસાગરમાં; એસન્સન, અને સેંટ હેલીના આટલાંટિક મહાસાગરમાં, માડાગાસ્કર, મોરીશ્યસ, સેચીલિસ, બુરબોન, કોમોરો, ઝાનઝીબાર અને સોકોત્રા હિંદીમહાસાગરમાં છે.

અખાત અને ઉપસાગરો—સીદ્રાનો અખાત ટ્રીપોલીની ઉત્તરે; કેબીઝ અને ટ્યુનિસ ટ્યુનિસની ઉત્તરે; ગીનીનો અખાત પશ્ચિમે, આલગોઆ, ડેલાગોઆ, અને ફોલ્સના અખાતો; સોફાલા અને મોઝમ્બીકની ખાડી.

સામુદ્રધુની—જીબ્રોલ્ટર અને બાબલમાંડેબ.

સરોવરો—ડેમ્બીઆ આબિસીનિયામાં; ચાડ બોરનુની પૂર્વે; વિક્ટોરિયાન્યેનઝા અને ટાંગનીકા મધ્યમાં.

નદીઓ— નાઈલ દુનિયામાં સૌથી મ્હોટી; નાઇજર; સેનીગાલ, ગેમ્બીઆ, કોંગો, કોન્ઝા, ઓરેન્જ અને ઝામ્બેઝી.

ઊત્તર અમેરિકા.

સીમા— ઉત્તરે ઉત્તર મહાસાગર; પૂર્વે આટલાંટિક મહાસાગર; દક્ષિણે— પનમાની સંયોગી ભૂમી; પશ્ચિમે પાસિફિક મહાસાગર.

દેશો— ઉત્તરે ૧. બ્રિટિશ અમેરિકા મુ. શેહેર કવેબેક સેન્ટલોરન્સ નદીના ઉપર; ટોરન્ટો, કિંગસટાઉન, મોનટ્રીલ.

મધ્યમાં— ૨ યુનાઈટેડ સ્ટેઈટસ, મુ. શેહેર વોશિંટન પોટોમાક નદી ઉપર; ન્યુયોર્ક, ફિલાડેલ્ફીયા, બોસ્ટન, ન્યુઓરલીન્સ, ચિકાગો અને સાન ફ્રાન્સિસ્કો.

દક્ષિણે— ૩ મેકસીકો, મુ. શેહેર મેકસીકો. ૪ ગ્વાટિમાલા મુ. શેહેર ગ્વાટિમાલા. ૫ સાલવેડોર મુ. શેહેર સેનસેલવેડોર. નિકારાગુઆ મુ. શેહેર લીઓન.

અખાતો— બાફીન ગ્રીનલાંડની પશ્ચિમે; હડસન, સેનસેલવેડોરનો અખાત, મેક્સિકોનો અખાત, કારીબીઅન સમુદ્ર, અને કાલીફોર્નીઆનું અખાત એ મેક્સિકોની પશ્ચિમે છે.

દ્વીપકલ્પ— પૂર્વે લાબ્રાડોર અને નોવાસ્કોશ્યા; દક્ષિણે ફલોરિડા અને યુકટન; પશ્ચિમે દક્ષિણ કાલીફોર્નીઆ.

ટાપુઓ— ગ્રીનલાંડ, કોકબર્ન, મેલવીલ ઉત્તરે; ન્યુફાઉન્ડલંડ લાબ્રાડોરની પાસે; કેપબ્રિટન અને પ્રિન્સ એડવર્ડ ટાપુઓ સેન્ટ લોરન્સના અખાતમાં છે; ઉવેસ્ટઇન્ડીઆ ટાપુઓ ઉત્તર અને દક્ષિણ અમેરિકાની વચ્ચે છે; વાંકુવર અને ક્વીન ચારલોટસાઉન્ડ બ્રિટિશ અમેરિકાની પશ્ચિમે.

પર્વતો— રોકી, આલીઆસ, અને આલીઘની.

સરોવરો— સુપીરીઅર, હ્યુરન, ઓન્ટેરીઓ, મીચીગાન, વીનીપેગ, આથાબાસ્કા, ગ્રેઇટસ્લેઇવ, ગ્રેઇટબેર.

નદીઓ— મિસીસીપિ, મીસોરી, ઓહીઓ, સેન્ટલોરન્સ, મેકેનઝી, રેડરીવર, આરકાનસાસ અને રાયોગ્રેંડીડેલનાર્ટ.

દક્ષિણ અમેરિકા.

સીમા— ઉત્તરે કારિબ્બીઅન સમુદ્ર ; પૂર્વે આટલાંટિક સમુદ્ર ; દક્ષિણે દક્ષિણ મહાસાગર ; પશ્ચિમે પાસિફિક મહાસાગર.

દેશો— ઉત્તરે ૧ ન્યુગાએના, મુ. શેહેર જ્યોર્જ ટાઉન ; પારામારીબો અને કાએન.

૨ વેનીઝ્યુલા મુ. શેહેર કારાકાસ અને મારાકેબો.

૩ ન્યુગ્રાનેડા મુ. શેહેર બોગોટા. ૪ ઈકવેડોર મુ. શેહેર કીટો.

મદ્યમાં— ૫ પેરૂ મુ. શેહેર લિમા.

૬ બ્રાઝીલ— મુ. શેહેર રાયોજીનેરો અને સેન્ટસબાસ્ટીઅન.

૭ બોલીવીઆ— મુ. શેહેર ચુકવીસાકા. ૮ પારાગ્વે મુ. શે॰ [એસેનશાન.

દક્ષિણે— ૯ લાપ્લાટા, મુ. શેહેર બ્યુનોસએરીઝ.

૧૦ યુરગ્વે— મુ. શેહેર મોન્ટીવીડીઓ. ૧૧ ચિલિ, મુ. શેહેર સાનટયાગો.

૧૨ પાટાગોનીઆ— મુ. શેહેર ટેરાડેલ ફ્યુગો.

ટાપુઓ— ફોકલંડ, પાટાગોનીઆની પૂર્વે; ટેરાડેલ ફ્યુગો દક્ષિણે ; જુઆન ફરનાન્ડીસ અને ગાલાપેગોસ પશ્ચિમે.

પર્વત— આંડીસ પશ્ચિમ કીનારે ઉત્તરથી દક્ષિણ સુધી.

ભૂશીર— હોર્ન દક્ષિણે ; અને સેન્ટરોક બ્રાઝીલની પૂર્વે.

સરોવરો— ટીટીકાકા અને મારાકેબો. [અને ફ્રાન્સીસ્કો.

નદીઓ— આમેઝોન, ઓરીનોકો, માગડલીના, લાપ્લાટા,

અખાતો વગેરે— કારીબીઅન સમુદ્ર ; માગેલનની સામુદ્રધુની ; ડેરીઅન અને મારાકેબોના ઉપસાગર.

ઓશ્યાનીઆ. (ત્રણ ભાગ છે.)

૧ મલેશ્યા— મુ. શેહેર બેંકુલેન અને એમ્બોઇના; જાવા, બોર્નીઓ અને ફીલીપાઈન.

૨ ઓસ્ટ્રલેશ્યા— એના ત્રણ ભાગ છે.

(અ) આસ્ટ્રેલીઆ— મુ. શેહેર સીડની, મેલબોર્ન, અને બ્રીસબેઈન.

(આ) ટાસ્મેનીઆ, મુ. શહેર હોબર્ટટાઉન, અને લોન્સટન.

(ઈ) ન્યુઝીલંડ— મુ. શહેર ઓકલંડ, ન્યુપ્લીમથ, ઉવેલીંગટન, નેપીઅર અને નેલ્સન. [સાંડવીચ છે.

૨ પોલીનીશ્યા— એના મુ. ભાગ મારક્વીસાસ અને

અંગ્રેજી સંસ્થાનો તથા તાબાના મુલકો.

યૂરપમાં— જીબ્રાલ્ટર, હેલીગોલાંડ, માલ્ટા ગોઝો, સાઈપ્રસ, ચેનલ, આઇલ્સ, અને આઈલ ઓફ મેન.

એશિયા—હિંદુસ્તાનનો મોટો ભાગ, આસામ, ચીતાગાંગ, આરાકાન, પેગુ, પીનાંગ, ટીનાસરીમ, લંકા, પ્રીન્સઓવવેલ્સ ટાપુ. મલાકા, સીંગાપોર, પ્રોવીન્સવેલસ્લી, હાંગકાંગ, લાબુઅન, એડન.

આફ્રિકા— સીરાલીઓન, ગેમ્બીઆ, ગોલ્ડકોસ્ટ, સેન્ટ હેલીના, એસેન્શન, કેપકોલોની, નેટલ, મોરીશ્યસ, સિચીલીસ.

ઉત્તર અમેરિકા— ક્વેબેક, ઓન્ટેરીયો, ન્યુબ્રન્સઉવિક, નોવાસ્કોશ્યા, પ્રીન્સ એડવર્ડ ટાપુ, ન્યુફાઉન્ડલંડ, અને હોન્ડ્યુરાસ.

દક્ષિણ અમેરિકા— બ્રિટિશ ગાએના, એસીક્વીબો, ડીમેરાસ, અને ફોકલાંડ બેટો.

ઉવેસ્ટઈન્ડીસ— જમેઈકા, બારબેડોસ, ડોમીનીકા, ગ્રનેડા, મોન્ટસેરાટ, સેન્ટવિન્સેન્ટ, ટ્રીનીડાડ, બરમ્યુડાસ અને બ્હામાહ ટાપુઓ.

ઓસ્ટ્રેલેશ્યા— ન્યુસાઉથ ઉવેલ્સ, દક્ષિણ આસ્ટ્રેલીઆ, ક્વીન્સલાન્ડ, વીક્ટોરીયા, પશ્ચિમ આસ્ટ્રેલીઆ, ઉત્તર આસ્ટ્રેલીઆ, ટેસમેનીઆ, અને ન્યૂઝીલંડ.

દુનિયામાં સૌથી ઊંચો પર્વત—એવરેસ્ટ, હિમાલયની ઊંચી ટોચ.
,, ,, મ્હોટી નદી—એમેઝોન, દક્ષિણ અમેરિકામાં.
,, ,, વસ્તીવાળા દેશો— ૧ ચીન, ૨ હિંદુસ્તાન.
,, ,, વિસ્તીર્ણ સરોવર— કાસ્પીઅન.
,, ,, મ્હોટો ટાપુ— આસ્ટ્રેલિયા.

THE PARTS OF SPEECH.

There are eight PARTS OF SPEECH in English (અંગ્રેજીમાં શબ્દના આઠ વર્ગ કરેલા છે).—Noun (નામ), Adjective (વિશેષણ), Pronoun (સર્વનામ), Verb (ક્રિયાપદ), Adverb (ક્રિયાવિશેષણઅવ્યય), Preposition (શબ્દયોગીઅવ્યય), Conjunction (વાક્યયોગીઅવ્યય), અને Interjection (કેવળપ્રયોગીઅવ્યય).

I. A NOUN is the name of any person, place, or thing (કોઈ માણસ, સ્થળ કે વસ્તુના નામને Noun = નામ કહેછે). જેમકે, boy, Surat, book, table.

II. An ADJECTIVE is a word which qualifies a noun (જે શબ્દ નામનો ગુણ બતાવેછે તેને Adjective = વિશેષણ કહેછે), જેમ કે, good, bad, strong, four, five, some, this, that, same.

A અથવા *An* અને *The* એને Article કહેછે. A અથવા An ને Indefinite Article and The ને Definite Article.

III. A *Pronoun* is a word which is used in place of a noun (જે શબ્દ નામની જગોએ વપરાયછે તેને Pronoun = સર્વનામ કહેછે), જેમ કે, Where is Gopal? Bring *him* here. I, thou, he, she, it, who, which, what, that (જે) એ સર્વનામો છે.

IV. A VERB is a word which declares something, (જે શબ્દ વડે આપણે કંઈ કહી શકીએ એટલે જે શબ્દ વડે "કોઈ શું કરેછે", "શું છે," અથવા "શું થાયછે", એ મતલબનું કંઈ બતાવી શકીએ તેને 'Verb = ક્રિયાપદ કહેછે); જેમ કે He *reads;* he *is* in the house, the earth *is* round.

મુખ્ય ક્રિયાપદને છેડે ing લગાડીએ તો Present Participle (વર્તમાન કૃદંત થાયછે), જેમ કે Reading, walking.

મુખ્ય ક્રિયાપદને d કે ed લગાડવાથી Past Participle (ભૂતકૃદંત થાયછે), જેમ કે Loved, showed, pulled.

મુખ્યક્રિયાપદનીપૂર્વે to મૂકવાથી Infinitive Mood (સામાન્યરૂપ) થાયછે. જેમ કે To do, to go, to walk.

V. An ADVERB is word which qualifies a verb, an adjective, or another adverb (જે શબ્દ કોઈ ક્રિયાપદ, વિશેષણ કે બીજા કોઈ ક્રિયાવિશેષણના અર્થમાં ન્યૂનાધિકતા બતાવેછે તે Adverb = ક્રિયાવિશેષણ અવ્યય છે).

Adverbs નીચે લખ્યા છે:—

Adverbs of Time (સમયસૂચક ક્રિયા વિશે૦)— Afterwards, again, already, always, before daily, early, ever, here, often, hourly, immediately, never, now, once, seldom, since, sometimes, soon, then, to-day, to-morrow, twice, thrice, until, when, while, whilst. *Adverbs of Place* (સ્થળ સૂચક ક્રિયા વિશે૦).— Apart, around, aside, away, backwards, before, behind, below, down, downwards, elsewhere, everywhere, forth, forward, off, out. *Adverbs of Quantity* ન્યૂનાધિકદર્શક ક્રિયાવિશે૦).— Almost, altogether, enough, how, little, less, least, much, more, most, nearly, quite, rather, scarcely, too, very, wholly. *Adverbs of Manner* (રીતિ સૂચક ક્રિયાવિશે૦).— How, ill, well, aloud, badly, gently. *Adverbs of Negation* (નિષેધાર્થક્રિયા-વિશે૦).— Nay, No, not. *Adverbs of Affirmation* (સ્વિકાર વાચક ક્રિયા વિશે૦).— Yea, yes. *Adverbs of Cause* (કારણ સૂચક ક્રિયા વિશે૦).— Why, wherefore, therefore, hence. *Adverbs of Doubt* (સંશયસૂચક ક્રિયા વિશે૦).— Perhaps, perchance.

VI. A PREPOSITION is word which comes before a noun or a pronoun, and shows its relation to some other word (Preposition = શબ્દયોગી અવ્યયો નામ અથવા સર્વનામની પહેલાં મૂકવામાં આવેછે, અને કોઈ બીજા શબ્દ સાથે તેનો સંબંધ બતાવેછે), જેમ કે An inhabitant *of* Surat.

Prepositions નીચે લખ્યા છે:—

About, above, across, after, against, along, amid, amidst, among, amongst, around, at. Before, behind, below, beneath, besides, between, beyond, but (સિવાય) During, down. Except, for (વાસ્તે) from. In into, Near, nigh. Of, on, over. Round, save (સિવાય) since. Through, throughout, till, to, towards. Under, underneath, until. Up, upon. With, within, without.

VII. CONJUNCTIONS join words and sentences (વાક્યયોગી અવ્યયો શબ્દોને તેમજ વાક્યોને જોડેછે.), જેમ કે, Gopal *and* Krishna; He is great, *but* not good.

Conjunctions નીચે લખ્યા છે :—

Also, at, though, and, as, because, but (પણ), either, else, even, except, for (કેમકે) however, if, lest, neither, nor, notwithstanding, or, since, so, than, that, therefore, though, unless, whether, yet.

VIII. An INTERJECTION is a word which expresses some sudden feeling (જે શબ્દ કંઈ અકસ્માત મનોવિકાર બતાવેછે તેને Interjection = કેવળ પ્રયોગી અવ્યય કહેછે) જેમ કે, Alas, ah, oh, hurrah, lo, behold.